

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

Plán péče o CHKO Blaník

na období 2018–2027

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Ochrana přírody	4
2.1. Strategie ochrany přírody a krajiny v CHKO	4
2.2. CHKO	4
2.3. Maloplošná zvláště chráněná území	4
2.4. Natura 2000	5
2.5. Památné stromy	6
2.6. Rostlinná společenstva	7
2.7. Významné druhy rostlin.....	8
2.8. Významné druhy živočichů	9
2.9. Invazní a expanzivní druhy	12
2.10. Neživá příroda.....	13
2.11. Územní systém ekologické stability.....	14
2.12. Krajinný ráz	15
2.13. Monitoring, výzkum	16
2.14. Práce s veřejností	17
3. Lidské činnosti ovlivňující stav přírody a krajiny	20
3.1. Lesní hospodářství.....	19
3.2. Zemědělství	22
3.3. Myslivost	24
3.4. Rybníkářství a sportovní rybářství	25
3.5. Vodní hospodářství	26
3.6. Výstavba	27
3.7. Doprava a inženýrské sítě.....	29
3.8. Průmysl.....	30
3.9. Zacházení s odpady.....	30
3.10. Těžba nerostných surovin	31
3.11. Rekreace	31
4. Závěrečný přehled prioritních úkolů	33
5. Seznam zkratk.....	34
6. Použitá literatura	35

Přílohy

č. 1 Rámcové směrnice péče o les

1. Úvod

Plán péče o CHKO je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území (§ 38, odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění – dále jen zákon). Zpracování plánů péče o CHKO zajišťuje Ministerstvo životního prostředí České republiky (MŽP) prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR). Podrobnosti ke způsobu zpracování a obsahu plánů péče jsou stanoveny prováděcím předpisem (vyhl. MŽP č. 64/2011 Sb.) a pro CHKO dále rozpracovány v metodickém pokynu MŽP, kterým se stanoví obsah plánů péče o chráněné krajinné oblasti a postup jejich zpracování, projednání a schvalování, zveřejněném ve Věstníku MŽP (ročník 16, částka 12) v prosinci 2007.

Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný.

Jednotlivé kapitoly obsahují *Navrhovaná opatření* a případně *Navrhované zásady*. Navrhovaná opatření jsou úkoly pro AOPK ČR, která je v CHKO příslušným orgánem ochrany přírody. Navrhované zásady jsou pravidla/způsoby hospodaření (příp. dalších činností) a zásady využívání území zejména pro fyzické a právnické osoby působící v CHKO. Uplatňování těchto zásad vede k zachování/podpoře předmětů ochrany CHKO. Plán péče o CHKO Blaník je zpracován na období let 2018 až 2027 a navazuje na plán péče, který byl v platnosti od roku 2008 do roku 2017. Plán péče byl zpracován kolektivem autorů složeným z pracovníků příslušných oddělení AOPK ČR.

2. Ochrana přírody

2.1. Strategie ochrany přírody a krajiny v CHKO

Dlouhodobým cílem ochrany přírody a krajiny v CHKO je uchování typického rázu harmonické krajiny s komplexem přírodě blízkých lesů v centru CHKO na Velkém a Malém Blaníku, s meandrujícím tokem Blanice a se střídáním lesních a zemědělských ploch a menších sídel a zachování přirozených a polopřirozených společenstev s významnými druhy rostlin a živočichů.

V ochraně přírody bude pozornost zaměřena na zachování a ochranu vodních ploch, vodních toků a drobných mokřadů přirozeného a polopřirozeného charakteru, lesních společenstev s dochovanou skladbou s převahou autochtonních listnatých dřevin, polopřirozených lučních společenstev, zvyšování ekologické stability lesů, udržování druhové rozmanitosti cílenou péčí o ochranná cenná společenstva (evropsky chráněné i další vzácné a ohrožené biotopy) a významné druhy rostlin a živočichů (tj. zvláště chráněné a uvedené v červených seznamech) a jejich biotopy. Lokality těchto společenstev a druhů, jakož i s výskytem významných prvků neživé přírody, jsou označovány jako ochranná cenná.

V ochraně krajiny bude pozornost soustředěna na zachování a ochranu typického rázu harmonické podblanické krajiny a udržení její pestrosti, včetně zachování vybraných kulturních a historických charakteristik.

2.2. CHKO

Charakteristika problematiky

CHKO Blaník byla vyhlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR č. 17332/81 ze dne 29. prosince 1981 (s účinností od 1.1.1982) o zřízení chráněné krajinné oblasti Blaník. Výnos je z legislativního hlediska zastaralý a některé ochranné podmínky v něm uvedené dnes již nahrazují základní ochranné podmínky CHKO přímo ze zákona, nicméně nijak nekomplikuje realizaci praktické ochrany přírody v CHKO ani výkon státní správy.

Zonace CHKO Blaník byla schválena MŽP ČR v roce 1995. Schválená zonace celkově odpovídá hodnotám území z hlediska přírody a krajiny a maloplošně rozrůzněnému charakteru území.

Dlouhodobý cíl

– zachování či zlepšování stavu předmětů ochrany CHKO Blaník

Navrhovaná opatření

– změna zřizovacího předpisu ani změna zonace se nenavrhuje

2.3. Maloplošná zvláště chráněná území

Charakteristika problematiky

Území chráněná v MZCHÚ podchycují nejvýznamnější typy stanovišť a nejdůležitější lokality výskytu významných rostlinných a živočišných druhů. V MZCHÚ mají největší zastoupení lesní ekosystémy a vodní a mokřadní ekosystémy. Počet MZCHÚ ani jejich podíl na celkové ploše CHKO není vysoký (tvoří cca 3 % plochy CHKO), ale odpovídá nejvyšším dochovaným hodnotám území, tj. zachovalosti biotopů a výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Ochrana geologické lokality v Křížovském lomu na Křížovské hůře, která byla přechodně chráněnou plochou, bude dále zajišťována vyhlášením přírodní památky. Evropsky významná lokalita Vlašimská Blanice je dostatečně chráněna již existujícími

nástroji (I. zóna CHKO); nebude pro ni proto vyhlašováno žádné maloplošné zvláště chráněné území.

Spolupráce na managementu či hospodaření v MZCHÚ s nájemci pozemků je dlouhodobě vyhovující na většině plochy v PR Podlesí, v PR Velký Blaník a PR Malý Blaník. V PP Rybník Louňov a PP Částrovické rybníky se upravilo rybářské obhospodařování do vyhovující podoby, jeho důsledná průběžná kontrola je stále nezbytná.

Dlouhodobý cíl

- soustava MZCHÚ se zabezpečenou péčí zajišťující zachování nebo zlepšení stavu předmětů ochrany jednotlivých území, podchycující všechny významné fenomény ochrany přírody v CHKO

Navrhovaná opatření

- vyhlášení přírodní rezervace Podlesí s odstraněním formálních nepřesností zřizovacího předpisu, nově vymezenými hranicemi a vymezeným ochranným pásmem
- vyhlášení přírodní památky Křížovský lom (významné mineralogické naleziště s výskytem apatitu, autunitu, almandinu a vzácně turmalínu, výskyt vzácných druhů lišejníků)
- průběžně zajišťovat péči o vyhlášená MZCHÚ v souladu se schválenými plány péče o ně

2.4. Natura 2000

Charakteristika problematiky

V CHKO Blaník byly nařízením vlády vymezeny dvě evropsky významné lokality – CZ0214014 Podlesí a CZ0213009 Vlašimská Blanice (v CHKO jen část EVL). Ochrana EVL je v souladu s dosavadní ochranou formou MZCHÚ, příp. I. a II. zóny CHKO. Stanoviště i druhy, které jsou předmětem ochrany, jsou v příznivém stavu.

Pro stanovení vhodné péče o EVL byly vytvořeny souhrny doporučených opatření (SDO).

Dlouhodobý cíl

- zachování rozlohy a reprezentativnosti stanovišť, zachování stabilních a životaschopných populací druhů živočichů a rostlin, které jsou předmětem ochrany v EVL

Navrhovaná opatření

- zajistit dlouhodobý monitoring evropsky významných druhů/stanovišť pro zjišťování aktuálního stavu a jako podklad pro plánovaný management (viz kap. 2.13.)
- sledovat kolizní místa vydry říční s dopravou a iniciovat vhodné řešení (např. budování vhodných propustků pod silnicemi, instalování dopravních značek)
- zajistit částečné letnění Velkého Býkovického rybníka v intervalu 1x za 5 let pro zachování populace puchýřky útlé a stanoviště letněného dna
- zajišťovat pravidelné mozaikovitě sečení (1–2 x ročně) a odstraňování biomasy (před odvozem z lokality nechat biomasu dostatečně proschnout) na mokřadní louce v EVL Podlesí kvůli zachování stanoviště rašelinišť a populace vrkoče útlého
- udržovat strukturované litorální porosty na Malém Býkovickém rybníce (např. redukcí orobince), obnovovat a vytvářet tůňe, zachovat extenzivní chov ryb a nemanipulovat s vodní hladinou během sezóny (s výjimkou letnění pro puchýřku útlou) pro zachování populace vážky jasnoskvrnné
- udržovat rozvolněný břehový porost olše lepkavé na Malém Býkovickém rybníce a redukovat nálet pro oslunění hladiny pro zachování populace vážky jasnoskvrnné
- zajistit monitoring páchníka hnědého na území CHKO (viz kap. 2.13.), v případě prokázání výskytu spolupracovat s Povodím Vltavy s.p. na managementu břehových porostů řeky Blanice vyhledáváním vhodných stromů k ponechání na dožití nebo k rozpadu

- spolupracovat s Povodím Vltavy s. p. na plánování zásahů do toku řeky Blanice včetně řešení problematiky nánosů a povodňových škod s cílem zachování přirozeného charakteru toku jako základní podmínky pro vydrů říční, velevruba tupého a mihuli potoční
- spolupracovat s Povodím Vltavy s. p. na řešení migrační prostupnosti toku řeky Blanice pro ryby (jejich prostřednictvím i pro velevruba tupého) a mihuli potoční, chránit tok před znečištěním a ve spolupráci s vodoprávním úřadem kontrolovat dodržování stanoveného minimálního zůstatkového průtoku
- monitorovat stav nivy řeky Blanice a v rámci územního plánování a stavebních řízení prosazovat zachování migrační prostupnosti nivy řeky pro vydrů říční
- propagovat ochranu vydry u veřejnosti a zejm. rybářských subjektů, informovat o způsobech prevence před škodami způsobenými vydrů

Navrhované zásady

- zásahy do toku Blanice (např. odstraňování nánosů) včetně zajišťování její migrační prostupnosti řešit ve spolupráci s AOPK (SCHKO Blaník) při rekonstrukci silnic přecházejících tok Blanice dbát o zachování migrační prostupnosti toku pro vydrů říční (např. budováním vhodných propustků pod silnicemi)
- důsledně dodržovat minimální zůstatkový průtok na Blanici s ohledem na výskyt mihule potoční a velevruba tupého
- vysazování lososovitých ryb (s výjimkou tohoročků) na řece Blanici směřovat mimo období květen–červen, kdy dochází k tření mihule potoční
- v případě vysazování lososovitých ryb lovné velikosti do toku Blanice používat násady z přirozeného prostředí
- údržbu břehových porostů provádět s ohledem na zachování přirozeného charakteru toku
- pro zachování stanoviště makrofytní vegetace na Velkém a Malém Býkovickém rybníce neprovádět vápnění ani hnojení

2.5. Památné stromy

Charakteristika problematiky

V krajině CHKO Blaník je zachováno velké množství významných stromů, značná část z nich je chráněna jako památné stromy (22 ks). Stav památných stromů je správou CHKO Blaník průběžně sledován a jsou zabezpečována adekvátní opatření k udržení dobrého zdravotního stavu (řezy k odlehčení koruny, vazby, ošetření dutin). V současné době jsou shromažďovány podklady pro vyhlášení dubu letního v Křížově. Správa CHKO eviduje další stromy významné krajinářsky nebo svým věkem, rozměry apod., u kterých není třeba prozatím připravovat jejich vyhlášení za památné.

Dlouhodobý cíl

- zachování památných a významných stromů v dobrém zdravotním, bezpečnostním a estetickém stavu

Navrhovaná opatření

- dokončit přípravu dokumentace a vyhlásit dub letní v Křížově jako památný strom
- průběžně monitorovat stav památných a dalších významných stromů, v případě potřeby provést nutná opatření k udržení dobrého zdravotního stavu (zdravotní ořez, odlehčení koruny, ošetření dutin, vazby, odstranění výmladků apod.)
- vytvořit ve spolupráci s vlastníky lesů evidenci významných stromů na PUPFL a prosazovat jejich ponechání na dožití při dodržování pravidel ochrany lesa, bezpečnosti a ochrany zdraví a životů a ochrany majetku
- informovat orgány ochrany přírody příslušné k povolování kácení dřevin mimo les o evidovaných významných stromech a spolupracovat na jejich ochraně

- v případě úhynu památných či významných stromů podporovat zachování jejich torz (neohrožujících životy a majetek) jako vhodného biotopu (např. pro bezobratlé a houby)

Navrhované zásady

- zachovávat ve volné krajině i v obcích významné stromy (jedince abnormální svým věkem, rozměry nebo jinými atributy např. tvarem a estetickým působením) při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku a provádět odborná ošetření pro udržení jejich dobrého zdravotního stavu
- v případě úhynu významných stromů zachovávat (přednostně mimo obce) jejich bezpečná torza jako možné hnízdiště ptáků či biotop dalších druhů (zejména bezobratlých)
- při ošetřování významných stromů vždy zajistit odbornost zásahu např. provedením odbornou arboristickou firmou

2.6. Rostlinná společenstva

Charakteristika problematiky

Nejrozšířenější přírodě blízkou lesní vegetací CHKO Blaník jsou acidofilní bučiny, jasanovo-olšové luhy a dubohabřiny, významné jsou suťové lesy. Z luční vegetace jsou plošně rozšířené vlhké pcháčkové louky, na které je vázaná řada významných druhů (kap. 2.7. a 2.8.). Mezofilní ovsíkové louky zabírají sice velkou rozlohu, nicméně jsou většinou druhově chudé. Teplomilnější společenstva se vyskytují pouze ve fragmentech. Makrofytní vegetace rybníků je většinou druhově chudá, litorální porosty jsou obvykle zachovalé. Na menších vodních plochách (včetně tůní obnovených z prostředků ochrany přírody) se vyskytují i vzácná společenstva např. s parožnatkami.

Dlouhodobý cíl

- zlepšení druhové a prostorové skladby lesních společenstev
- zachování rozlohy lučních společenstev v současném rozsahu a zlepšení jejich stavu
- zachování rozlohy a zlepšení stavu společenstev vodních makrofyt a litorálů

Navrhovaná opatření

- podporovat přírodě blízké postupy pěstování lesů (použití dřevin přirozené druhové skladby, maloplošné obnovní prvky, podrostní hospodářský způsob), viz kap. 3.1.
- v rámci příprav LHP prosazovat zachování charakteru nelesních stanovišť na lesní půdě (mokřady, skály, sutě), např. vymezením jako bezlesí s režimem specifické péče
- na lokalitách mokřadních a rašelinných společenstev (především s výskytem ZCHD) dbát o zachování vodního režimu, na poškozených zajistit jeho obnovu
- podporovat diverzifikované sečení vlhkých pcháčkových luk a dalších mokřadních typů luk ručně nebo lehkou mechanizací s následným odvozem biomasy, usušení na louce je možné
- podporovat využití přísevů regionálních směsí a snížení hnojení ke zlepšení stavu mezofilních ovsíkových luk
- jednat s vlastníky a zemědělci o obnově dlouhodobě neobhospodařovaných mokřadních a ovsíkových luk v údolí Blanice a jejích přítoků
- udržovat stav fragmentů teplomilných a skalních společenstev výřezem křovin a náletů dřevin
- jednat s hospodařícími subjekty na rybnících za účelem nastavení takového způsobu hospodaření, které zabezpečí zlepšení společenstev makrofyt na rybnících
- udržovat drobné vodní prvky (rybníčky, tůně) v krajině pro vytvoření spektra různě sukcesně starých vodních ploch s typickými společenstvy
- potlačovat invazní druhy rostlin s preferencí mechanické likvidace, pokud to podmínky dovolí, je možné využít i herbicidů (viz kap. 2.9.)

Navrhované zásady

- v lesním hospodaření používat dřeviny přirozené druhové skladby, využívat jejich přirozeného zmlazení a maloplošných obnovních prvků
- luční porosty (např. ovsíkové louky a pcháčové louky) pravidelně, za použití vhodné mechanizace kosit s úklidem a odvozem sklizené biomasy; přitom zohlednit výskyt významných druhů rostlin a živočichů (viz kap. 2.7. a 2.8.)
- na zamokřených plochách zachovat vodní režim, využít úpravy hospodaření např. v rámci AEKO
- při zemědělském hospodaření respektovat zachování drobných vodních prvků (tůň, prameniště, toky)
- v rybářském hospodaření používat takovou rybí obsádku a množství hnojiv a krmiv, aby bylo umožněno zachování či regenerace vodních a mokřadních společenstev

2.7. Významné druhy rostlin

Charakteristika problematiky

CHKO Blaník leží v chladnější pahorkatině (mezofytikum) s převahou kyselých hornin. Nejrozšířenější přírodě blízkou vegetací jsou tak acidofilní lesy – bučiny a (často degradované) doubravy. Větší část území je však odlesněna, významné plochy luk se vyskytují především v nivě Blanice. Maloplošná, avšak ochránářsky cenná jsou zdejší mokřadní společenstva.

Nevelký rozsah CHKO, abiotické podmínky i využívání člověkem určují nízké zastoupení významných druhů rostlin, tj. zvláště chráněných nebo uvedených v červeném seznamu, z nichž většina je vázána na ojedinělé mokřadní lokality, plošně omezené. Praktická ochrana většiny druhů spočívá v zachování jejich stanovišť a je uskutečňována údržbou společenstev.

Dlouhodobý cíl

- zachování diverzity rostlinných druhů v životaschopných populacích

Navrhovaná opatření

- zajistit údržbu lokalit chráněných druhů sečí a pastvou, při managementu zohlednit specifické nároky jednotlivých druhů
- pečovat o luční porosty s výskytem významných druhů – např. prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), tolije bahenní (*Parnassia palustris*), vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*) – přitom zohlednit typ společenstva (viz kap. 2.6.), období kvetení a zrání semen cílových druhů a výskyt významných druhů živočichů (viz kap. 2.8.)
- sledovat populace a udržovat lokality významných mokřadních druhů s použitím speciálních managementů; např. rosnatka okrouhlostá (*Drosera rotundifolia*) – tvorba lokálních nátrží a mikrotůňek, všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*) – narušování drnu při seči, rozchodník huňatý (*Sedum villosum*) – tvorba a obnova mělkých stružek
- pečovat o druhy stojatých vod, např. rdest vláskovitý (*Potamogeton trichoides*), a druhy letněných den rybníků, např. puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*) – vhodným hospodařením na rybnících s právem hospodařit AOPK ČR (pravidelné letnění Býkovických rybníků) a podporou extenzivního hospodaření na ostatních rybnících, bez zimování rybníků
- udržovat lokalitu jalovce obecného (*Juniperus communis*) na stráni nad Brodcem vyřezáváním náletových dřevin a udržováním rozvolněného charakteru lokality jako bezlesí na lesní půdě
- nově vytvářet, případně obnovovat mělké tůňe na vhodných lokalitách jako biotopy pro parožnatky (*Charophyceae*)
- aktivně se zapojit do přípravy záchraného programu pro rozchodník huňatý (*Sedum villosum*) a podporovat jeho reintrodukcii na mokřadní louku v PR Podlesí

- ověřit výskyt ostřice plstnatoplodé (*Carex lasiocarpa*) v PP Rybník Louňov, v případě opakovaného nenalezení zvážit razantní proředění porostů rákosu a orobince spojené s vytvořením mělkých tůní v zhlaví rybníka
- pokračovat v monitoringu sněženky podsněžníku (*Galanthus nivalis*) a plavuní (*Lycopodium* spp.), viz též kap. 2.13.
- vyznačit trsy vrby rozmarýnolisté (*Salix rosmarinifolia*) v mokřadních loukách, při managementu je obsekávat
- sledovat lokality dalších významných druhů (např. prvosenka jarní /*Primula veris*/), především v lesích, s cílem zabránit jejich možné likvidaci (např. změnou druhové skladby a struktury porostů nebo lesní těžbou) a chránit je před poškozováním i mimo les (např. zavážením)
- zajistit likvidaci invazních a expanzivních druhů na lokalitách významných taxonů (viz kap. 2.9.)
- průběžně aktualizovat evidenci lokalit s výskytem významných druhů rostlin se zápisem výsledků do databází (NDOP), viz též kap. 2.13.

Navrhované zásady

- při hospodaření minimalizovat poškozování významných druhů rostlin
- udržovat nelesní lokality chráněných druhů sečí a pastvou
- při hospodaření udržovat světlé lesy a jejich okraje s výskytem významných druhů rostlin
- při hospodaření na rybnících s výskytem chráněných druhů letněných den zařazovat pravidelně letnění nebo snížení dna v létě s obnažením části dna
- podporovat při hospodaření na rybnících zachování a udržování pozvolných litorálních zón

2.8. Významné druhy živočichů

Charakteristika problematiky

CHKO Blaník se vyznačuje přes svou malou rozlohu dosti pestrá mozaikou různých přírodních a přírodě blízkých stanovišť, které jsou i biotopem zvláště chráněných druhů živočichů. Zejména biotopy tekoucích a stojatých vod, mokřadů a listnatých lesů a v menší míře luk, jsou prostředím výskytu četných významných, tj. zvláště chráněných a uvedených v červených seznamech druhů živočichů. Z území je známo 123 zvláště chráněných druhů živočichů. Základem jejich ochrany je monitoring, vhodně zvolený management lokalit výskytu a přímá péče o druhy.

Dlouhodobý cíl

- existence rozmanitých biotopů jako základního předpokladu druhové diverzity živočichů
- stabilizované a rostoucí populace významných druhů volně žijících živočichů, včetně druhů soustavy Natura 2000

Navrhovaná opatření

Obecná

- při posuzování strategických a rozvojových plánů chránit krajinu před fragmentací, snižováním její migrační průchodnosti a narušováním migračních koridorů, dbát o snižování existujících negativ fragmentace krajiny, regulací zástavby a ochranou volné krajiny
- pokračovat a rozvíjet spolupráci s obcemi, vlastníky a nájemci pozemků v ochraně přírody (zejména v osvětlování principů ochrany přírody), vyvíjet osvětovou činnost (což má kladný dopad především na synantropně žijící zvláště chráněné druhy)
- průběžně informovat vlastníky a nájemce pozemků o výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a opatřeních na jejich ochranu

- zajistit provedení inventarizačních studií vybraných významných skupin či druhů průběžná aktualizace dat jednotlivých systematických skupin (viz kap. 2.13)

Lesní biotopy

- zajistit ponechávání odumřelé dřevní hmoty v porostech zejm. listnatých (hlavně nevyužitelné nebo obtížně využitelné dřevo – stojící a ležící zlomy); zabezpečit ponechání dožívajících a odumřelých stromů (stromy s dutinami, odumírající stromy, stromy křivé nebo košaté a osluněné) maloplošně nebo i jednotlivě, ale vždy rozptýleně (dohodou s vlastníkem, příp. náhradou újmy atp.), vše při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a životů a ochrany majetku
- podporovat zvláště chráněné druhy živočichů (ptáci, netopýři) vyvěšováním a kontrolou budek
- dohodou s vlastníky a správci lesů podporovat udržení prostorově, věkově a druhově diferencovaných lesních porostů, preferovat přirozenou obnovu autochtonních dřevin
- zachovat pionýrské dřeviny ve vybraných probírkových porostech (dohodou s vlastníkem, popř. náhradou újmy) z důvodu udržení charakteristické entomofauny (např. březový háj u Hrajovic)
- monitorovat hnízda zvláště chráněných dravců a sov (např. včelojed lesní, sýc rousný, kulíšek nejmenší), případně dalších druhů (např. čáp černý); na monitoring navázat cílené zajištění jejich ochrany v době hnízdění, především v případech konfliktu hnízdní lokality s lidskou činností (např. časovým posunem těžby dřeva v hnízdních porostech či ponecháním těchto porostů bez těžeb)
- zachovat kontinuitu lesního prostředí, prosazovat použití přiměřené velikosti obnovních prvků včetně přípustných holých sečí do 0,5 ha
- v lokalitách přímo navazujících na rozmnožovací plochy obojživelníků (Malý Býkovický rybník, rybník Petelík u Vracovic, Louňov, Částrovické rybníky) z důvodu ochrany obojživelníků; těžební práce omezit na dobu od října do poloviny března
- provést inventarizační průzkumy především v dosud neprozkoumaných lesních porostech s předpokládaným výskytem významných druhů, vodních plochách, tocích a jejich okolí, z hlediska výskytu bezobratlých (měkkýši, pavouci, blanokřídlí, brouci, motýli, ploštice aj.) i obratlovců (hlodavci a hmyzožravci, netopýři) viz kap. 2.13; na základě zjištěných informací navrhnout management pro konkrétní lokality s výskytem významných druhů

Vodní biotopy

- zprůchodnit migračně neprostupnou překážku na Blanici (Podlouňovický mlýn), působící jako bariéra oboustranného tahu ryb a mihulí (vybudovat zde rybí přechod na základě zpracované studie); zvážit zprůchodnění stupně v Louňovicích (migrační překážka pouze 4 měsíce v letním období), příp. ho nahradit přírodě blízkým a migračně prostupným vzdouvacím objektem)
- po dohodě se správci toků a ČRS podporovat ponechávání mrtvého dřeva v toku jako vhodného úkrytu a rozmnožiště ryb
- v případě potřeby podpořit hnízdění ledňáčka říčního na Blanici úpravou kolmých stěn či instalací umělých hnízdních nor
- provádět průběžný monitoring významných druhů se zaměřením na nepočetné či ubývající populace, populace s malým počtem lokalit výskytu, historickým či nepravidelným výskytem např. rak říční, mihule potoční, vážka jasnoskvrnná, škeble rybničná, velevrub tupý, blatnice skvrnitá, čolek velký, čolek horský, ledňáček říční viz kap. 2.13; na monitoring navázat návrh konkrétních opatření pro ochranu jednotlivých druhů
- vhodnou péčí udržovat břehové porosty v okolí nádrží z důvodu zachování a rozvoje populací obojživelníků, vážek a dalšího amfibického hmyzu; v případě přílišného zastínění náletovými dřevinami (např. Malý Býkovický, Louňov) provádět jejich redukci či likvidaci
- prosazovat a podporovat vytváření nových biotopů pro obojživelníky (budování tůní), obnovovat zazemňující se tůně; tůně vytvářet cíleně na vhodných místech v blízkosti vodních toků a rybníků, kde je třeba podpořit chráněné druhy, přednostně v podobě

soustavy tůní z pohledu obojživelníků co nejvariabilnějších (hloubka, oslunění, tvar a sklon břehů)

- u vodních děl vybudovaných z veřejných prostředků (zejm. za finanční podpory OPK) kontrolovat stav a účel za jakým byly vytvořeny, v případě zjištění nedostatků požadovat nápravu
- informovat veřejnost a především rybáře (např. formou přednášek či tiskovin) o nebezpečích spojených s šířením nepůvodních druhů živočichů (invazní druhy raků, střevlička východní, karas stříbřitý aj.) viz kap. 2.9.

Biotopy v zemědělské krajině

- monitorovat hnízdní lokality ptáků hnízdících na orné půdě (čejka chocholatá, příp. moták lužní) i v trvalých travních porostech (chřástal polní, bramborníček hnědý, linduška luční, příp. bekasina otavní) viz kap. 2.13; v případě ohrožení hnízd agrotechnickými pracemi dohodnout s hospodařícími subjekty časový posun prací či vynechání vyznačených hnízd při setí, sklizení či jiných pracích; v případě zjištění trvalých lokalit s výskytem chřástala polního se dohodnout s vlastníkem či nájemcem pozemku na zařazení lokality do AEKO titulu chřástal
- evidovat eventuální hnízdní lokality vzácných dravců v otevřené krajině (luňák červený, ostříž lesní) a v případě nalezení hnízd zajistit jejich ochranu před zničením
- chránit, udržovat a zakládat rozptýlenou zeleň v krajině – solitérní stromy, aleje, pásy křovin a remízky
- ponechat staré a odumírající stromy a stromy s dutinami v polních remízcích, sadech, alejích apod. jako refugium xylofágních druhů hmyzu a dutinových druhů ptáků, dohodou s vlastníky zajistit kontinuitu těchto biotopů do budoucna (výsadbou a postupnou obnovou)
- na lučních lokalitách s význačnými druhy bezobratlých živočichů provádět mozaikovitě či postupné sečení oproti tradičně používanému celoplošnému (Podlesí, Částrovické rybníky, niva Brodce aj.), při stanovování termínu a způsobu seče zohledňovat i nároky dalších významných druhů, na zarůstajících lokalitách zajistit odstraňování nadměrného náletu
- chránit luční stanoviště před intenzivními zásahy (hnojení, rychloobnova, odvodňování apod.)
- monitorovat případná místa střetů obojživelníků s dopravou a ve spolupráci s provozovateli nebo správci komunikací provádět opatření k jejich nápravě (např. dočasné bariéry a transfery), sledovat účinnosti již provedených opatření
- provádět osvětu veřejnosti se zaměřením na druhy ptáků, které jsou svým způsobem života konfliktní se zájmy myslivců, rybářů, zemědělců, chovatelů drůbeže aj., informovat o významu ptáků v ekosystému a způsobech jejich života

Biotopy vázané na lidská sídla

- monitorovat a chránit populace zvláště chráněných druhů živočichů vázaných na lidská sídla (netopýři, rorýs obecný, kavka obecná, příp. sova pálená) viz kap. 2.13.
- osvětou a prací s veřejností zajistit informovanost jak postupovat v případě rekonstrukcí nemovitostí s výskytem netopýřů, rorýsů či jiříček (v případě potřeby iniciovat a podporovat vytváření umělých úkrytů např. vyvěšování budek) a v této problematice spolupracovat se stavebními úřady

Navrhované zásady

- zlepšovat prostorovou, druhovou a věkovou strukturu lesních porostů, podporovat přirozenou obnovu stanovištně původních dřevin a vysazovat stanovištně původní druhy, ponechávat doupné stromy a vhodné stromy do stádia rozpadu (při dodržení pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a majetku), ponechávat mrtvé dřevo v lese (ležící i stojící) viz kap. 3.1.
- omezit používání schválených biocidů při hospodaření (lesnictví, zemědělství, vodní hospodářství) nebo jiných činnostech v krajině jen na nezbytné minimum

- zásahy týkající se vodních ploch a toků (např. odbahňování, oprava hráze, výpustního zařízení, budování nových MVE, úpravy morfologie toku, odstraňování náplavů), na kterých se vyskytují zvláště chráněné druhy (zejména škeble rybničná, velevrubi, rak říční, obojživelníci, mihule potoční) realizovat mimo období jejich rozmnožování a zimování
- na rybnících významných z pohledu výskytu ZCHD (zejména Malý a Velký Býkovičský rybník, rybníky Louňov a Žechovák) pečovat o břehové porosty (zajistit osluněná i zastíněná místa), zachovat plochu litorálních porostů, při stanovování výše obsádek, hnojení a přikrmování spolupracovat s AOPK ČR, preferovat extenzivní chov a chov násady před produkcí ryb s tržní hmotností
- předcházet zavlékání nepůvodních druhů ryb, zejm. střevličky východní a karase stříbřitého, v případě výskytu eliminovat jejich populace během výlovu viz kap. 2.9.
- při stavbě či opravě mostů křížících vodní tok zajistit průchodnost pro vydru říční
- seč luk provádět ideálně mozaikovitě s ponecháním neposečených míst, přitom postupovat od středu k okrajům, zachovat vodní režim (neodvodňovat) a louky s výskytem významných druhů nehnojit
- chránit, zakládat a pečovat o rozptýlenou zeleň v krajině (sady, aleje, remízy, úhory), zajistit její postupnou obnovu
- zajistit šachty, studně a další objekty, které mohou sloužit jako past pro drobné živočichy (obojživelníky, plazy, drobné savce atd.)
- u vodních ploch (i mimo MZCHÚ) s významným výskytem významných druhů obojživelníků a vážek (rybníky Žechovák, Petelík, V širočinách) zachovat stávající plochu litorálu a vícedruhovou smíšenou rybí obsádku (konkrétní složení dle podmínek lokality), při případném hnojení či přikrmování zohlednit zachování litorálních ploch
- v případě zjištění pravidelného zimoviště netopýrů v budovách směřovat veškeré případné stavební práce do období mimo výskyt netopýrů, tj. od začátku dubna do konce října, nutno přitom dodržovat zásady pro ochranu netopýrů (případně i vhodně zabezpečit vstup do prostoru zimoviště)
- v případě zjištění pravidelné letní kolonie netopýrů směřovat veškeré případné stavební i úklidové práce do období mimo výskyt netopýrů, tj. od začátku září do poloviny dubna; při opravách je nutno dodržovat zásady pro ochranu netopýrů

2.9. Invazní a expanzivní druhy

Charakteristika problematiky

Invazními druhy rozumíme geograficky nepůvodní taxony, které se díky své vysoké konkurenční schopnosti v území nekontrolovaně šíří, často na úkor původních druhů, naopak expanzivní druhy jsou naše domácí druhy ovšem s podobnými schopnostmi šíření.

Invazní druhy rostlin mají často sklony vytvářet celé porosty a negativně tak ovlivňují původní vegetaci. Nejohroženější jsou nivní společenstva, která mohou být invazí vytrvalých bylin (především křídlatky /*Reynoutria* sp. div/) naprosto zničena. Nepříznivý vliv na ochranněsky cenná společenstva mohou mít také původní, masivně se šířící druhy, označované jako expanzivní (např. třtina křovištní /*Calamagrostis epigejos*/). Z opatření k likvidaci invazních druhů rostlin zatím byla v CHKO realizována v minulosti chemická likvidace šťovíku s částečným účinkem, dále byla prováděna likvidace křídlatky kombinací mechanického odstraňování a aplikace herbicidu. Likvidace netýkavky žláznaté se provádí na několika lokalitách v rámci sečení nivních luk u Blanice.

Z invazních živočichů se v CHKO vyskytuje jen několik druhů, většinou jen s minimálním vlivem na populace a biotopy domácích druhů. Větší problémy působí v některých lokalitách pouze střevlička východní (*Pseudorasbora parva*) a karas stříbřitý (*Carassius gibelio*), ze savců pak migrující muflon.

Za expanzivní druh živočicha je v současnosti možno označit prase divoké (*Sus scrofa*), které působí rozsáhlé škody narušováním půdního povrchu včetně vyrývání významných druhů rostlin a predací na zemi hnízdících druhů ptáků.

Dlouhodobý cíl

- stávající biodiverzita původních rostlinných a živočišných druhů bez negativního vlivu invazních druhů
- zachování lokalit s výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů (zařazených v červeném seznamu) a potlačeným výskytem expanzivních druhů poškozujících cílové druhy či společenstva

Navrhovaná opatření

- soustavně potlačovat výskyt křídlatek na celém území CHKO – možná je kombinace postřiku herbicidem a kosení, vhodný je postřik ke konci vegetační sezóny
- v ochránářsky cenných územích, především v MZCHÚ (např. Podlesí) provádět likvidaci netýkavky žláznaté jejím vytrháváním v jarním období (před dozráním semen)
- monitorovat výskyt dalších invazních a expanzivních druhů rostlin na celém území CHKO, především na ochránářsky cenných lokalitách (viz kap. 2.13)
- osvětou rybářů a veřejnosti předcházet zavlékání nepůvodních ryb do řek i stojatých vod
- iniciovat snížení stavů prasat divokých a nepůvodní zvěře (muflona) (viz kap. 3.3.)
- eliminovat populace střevličky východní a karase stříbřitého, na dotčených lokalitách (Malý Býkovický rybník, Velký Býkovický rybník, rybník Louňov, rybník u Kravína v Louňovicích, Strašák a další lokality, kde budou zjištěny) důslednou likvidací při výlovu, příp. letněním dna vodních ploch (Býkovické rybníky), viz kap. 3.4.
- monitorovat případný výskyt pro území CHKO nových invazivních druhů (např. norek americký) a po vyhodnocení situace zajistit potřebné opatření k jejich eliminaci (viz kap. 2.13.)

Navrhované zásady

- záměrně nerozšiřovat žádné invazní ani expanzivní druhy
- cíleně potlačovat výskyt invazních druhů rostlin, v sídlech i při hospodaření v krajině
- předcházet neúmyslnému zavlékání nepůvodních či invazních druhů při obhospodařování pozemků
- při vysazování do řek a rybníků upřednostňovat původní druhy ryb
- důsledně třídit násady s ohledem na možnou přítomnost invazních druhů – střevlička východní, karas stříbřitý a sumeček americký; v případě jejich výskytu na rybníce zajistit jejich likvidaci při výlovu a bránit jejich šíření do toků (např. instalací česlí)
- snížit stavy nepůvodní zvěře (muflon) a expanzivních druhů (prase divoké) na únosnou mez, aby nedocházelo k ohrožení zdravotního stavu lesa a byla zajištěna jeho přirozená obnova

2.10. Neživá příroda

Charakteristika problematiky

CHKO Blaník je geologicky poměrně jednotvárné území, tvořené krystalickými horninami českého moldanubika. Ochrana evidovaných významných geologických jevů je zajištěna tím, že jsou součástí vyhlášených zvláště chráněných území. Významnou mineralogickou lokalitou je především bývalý zlatodůl Roudný na okraji CHKO a zajímavé nálezy minerálů byly i z lokality na vrchu Hřívý. Mineralogická lokalita Křížovský lom byla chráněna jako přechodně chráněná plocha a připravuje se vyhlášení za přírodní památku. Na úpatí Krasovické hůry byla v nedávné době objevena krasová jeskyně (kód JESO K1235511-J-00002, nejrozsáhlejší na okrese Benešov). Vzhledem k mocnosti erlanové čočky, ve které byla jeskyně vytvořena, je možné, že podzemní prostory jsou ještě rozsáhlejší. Bylo by vhodné zde provést podrobnější průzkum.

Stará důlní díla na Roudném a v Křížovském lomu prošla a prochází samovolnou rekultivací. Díky porušenému a výsušnému podkladu se zde vytvořila zajímavá teplomilná

společenstva, např. v Křížovském lomu či na Labské hůrce. Opuštěná důlní díla jsou zároveň zajímavými studijními plochami pro studium procesů sukcese.

Dlouhodobý cíl

- zachování všech významných lokalit neživé přírody bez poškození

Navrhovaná opatření

- vyhlásit Křížovský lom na západním svahu Křížovské hůry za přírodní památku (viz kap. 2.3.)
- udržovat významné geologické profily (především odstraňování náletových dřevin)
- zajistit průzkum jeskynního systému na úpatí Krasovické hůry
- spolupracovat s vysokými školami, vědeckými pracovišti a odborníky na dokumentaci neživé přírody v CHKO

Navrhované zásady

- rozvojové a jiné aktivity v krajině provádět tak, aby nebyly poškozeny významné geologické lokality

2.11. Územní systém ekologické stability

Charakteristika problematiky

Na území CHKO Blaník nebyl vymezen žádný prvek nadregionálního ÚSES. Z regionálního ÚSES je nejdůležitější skladebnou částí regionální biocentrum RBC 392 Blaník, zahrnující lesní komplex Velkého a Malého Blaníku a navazující lesní celky. Z biocentra vybíhají podél řeky Blanice dva regionální biokoridory – RK 391 Hrajovice – Blaník a RK 390 Nesperská Lhota – Blaník a jeden lesní biokoridor RK 395 Blaník – Bolínský les. Platné vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES je součástí ZÚR Středočeského kraje z roku 2012.

Podklady na úrovni generelu pro vymezení lokálního ÚSES používaného správou CHKO a poskytovaného v rámci tvorby ÚPD (jev č. 21) pochází z let 1993 – 1996. Základní koncepce je vyhovující, i když v některých částech se jedná již o překonané podklady a bude třeba jejich revize.

Vymezení lokálního ÚSES bylo plně zapracováno do územních plánů těch obcí v CHKO, které již mají tuto dokumentaci zpracovanou a schválenou (většina obcí mimo obce Kamberk a Ostrov). Přesto, že některé skladebné části lokálního ÚSES, zejm. v zemědělské krajině, jsou nefunkční, nebo jen částečně funkční, nebyl dosud v CHKO Blaník zpracován ani realizován žádný projekt realizace skladebného prvku ÚSES. V průběhu předchozího plánu péče Správa CHKO realizovala výsadbu rozptýlené zeleně v krajině, která nyní plní funkci interakčních prvků.

Na příkladu hodnoty koeficientu ekologické stability (KES), který má pro území CHKO hodnotu 0,99, lze konstatovat, že si krajina CHKO Blaník i přes realizovaná opatření stále udržuje rysy intenzivního využívání v podobě velkých hospodářských ploch.

Dlouhodobý cíl

- plná funkčnost a návaznost vymezených biocenter a biokoridorů
- souvislá a dostatečně zachovalá kostra ekologické stability

Navrhovaná opatření

- provést revizi vymezení lokálního ÚSES se zohledněním nových metodických postupů a aktuálních mapových podkladů, zajistit návaznost ÚSES i mimo území CHKO a při vymezování skladebných částí pokud možno zohledňovat migrační prostupnost krajiny
- prosazovat realizaci skladebných částí ÚSES při realizaci komplexních pozemkových úprav

- sledovat stav skladebných částí ÚSES a jejich funkčnost, v případě potřeby vypracovat aktuální návrhy opatření
- spolupracovat se zemědělskými subjekty na doplnění kostry ekologické stability v částech CHKO s velkými plochami orné půdy (např. Načeradecko, Pravonínsko, jižně od Býkovic) realizací interakčních prvků ÚSES s dalšími funkcemi (např. protierozní)
  - při zpracování LHP nebo LHO uplatňovat požadavky vedoucí k udržení, případně zvýšení funkčnosti lesních biocenter

Navrhované zásady

- zakládat a zajistit funkčnost skladebných částí ÚSES s využitím dotačních titulů MŽP a MZe
- zakládat rozptýlenou zeleň jako interakční prvky v intenzivně zemědělsky využívané krajině

2.12. Krajinný ráz

Charakteristika problematiky

Krajinný ráz je tvořen souborem přírodních i člověkem vytvářených podmínek daného prostoru, které v komplexu tvoří obraz dané krajiny. Jeho ochrana se týká nejen přírody samotné, ale zejména charakteru využívání zemského povrchu člověkem.

V krajině CHKO Blaník, jejímž hlavním rysem je výrazné zvlnění terénu a členitost podporovaná zářezy údolí Blanice a jejích přítoků, má dominantní charakter skupina Velkého a Malého Blaníku. Střídání zalesněných vrchů a obhospodařovaných svahů s nevelkými sídly vesměs středověkého původu (často s více jak sto let neměněným půdorysem) vytváří ráz harmonické mozaikovitě uspořádané krajiny. Jde o asociativní kulturní krajinu, kde se vedle organicky vyvinuté struktury vyskytuje silná kulturní asociace k přírodnímu prvku - blanická pověst.

V roce 2006 byla zpracována studie Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Blaník (autor Ing. arch. Brychtová). V roce 2016 byla vypracována aktualizace této studie (autor Mgr. Lukáš Klouda), která na předchozí hodnocení navazuje. Tato studie nachází uplatnění v územně analytických podkladech.

Území CHKO je v aktualizované studii Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Blaník podrobně analyzováno. Na území CHKO Blaník byla vymezena 1 oblast krajinného rázu (ekvivalent základního krajinného celku) Podblanicko a dále pak 22 míst krajinného rázu (ekvivalent krajinného prostoru).

Ve vztahu ke krajinnému rázu může způsobovat problémy především nová výstavba a přestavby stávajících objektů pro nové využití. Výrazný vliv může mít i způsob lesního a zemědělského hospodaření, zejména v pohledově exponovaných nebo dominantních polohách.

Dlouhodobý cíl

- zachování současných hodnot krajiny (estetických hodnot a harmonického měřítko)
- obnova krajinného rázu v lokalitách v minulosti narušených

Navrhovaná opatření

- dbát na prosazování zásad ochrany krajinného rázu do územně plánovacích dokumentací, přitom využívat jako odborný podklad studii Preventivního hodnocení krajinného rázu CHKO Blaník
- při rekonstrukcích rušivých objektů (zemědělské areály v Louňovicích, Libouni, Krasovicích a Křížově) podporovat zmírnění jejich negativního projevu v krajině změnou charakteru staveb (materiály a architektonické řešení lépe korespondující s tradiční architekturou), zrušením nevyužívaných objektů či začleněním do krajiny pomocí vegetačních prvků

- podporovat mozaikovitost a členitost krajiny (obnova polních cest a alejí, rozčlenění scelených zemědělských pozemků apod.), např. v okolí Libouně, Načeradce a Krasovic
- podporovat vytváření drobných lesíků v bezlesých enklávách

Navrhované zásady

- nerozšiřovat stávající rekreační (chatovou) zástavbu
- při rekonstrukcích objektů provádět opatření k odstranění či zmírnění vlivu negativních (rušivých) prvků na krajinný ráz
- udržovat nelesní zeleň v sídlech i podél komunikací
- chránit nezastavěné údolní nivy včetně vegetace před urbanizací
- chránit solitérní stromy, skupiny stromů a aleje v krajině i v sídlech
- chránit krajinu před záměry otvírky nových povrchových těžeben
- podporovat přístupnost krajiny (nerušit polní cesty)
- preferovat umístování rozvodných energetických a telekomunikačních vedení v zastavěných částech obcí pod zem (v souladu s vyhláškou 137/1998 Sb.), minimalizovat umístování nových nadzemních vedení v CHKO
- zalesňování v bezlesých enklávách provádět tak, aby nedocházelo ke změně poměru ploch v krajinné mozaice (nezalesňovat větší plochy a nezarovnávat okraje lesních celků)

2.13. Monitoring, výzkum

Charakteristika problematiky

V CHKO Blaník byla věnována pozornost zejm. cévnatým rostlinám, byly provedeny inventarizace lišejníků a mechorostů, průběžně byl doplňován výzkum hub. Zoologické průzkumy byly dříve zaměřeny na vybrané skupiny bezobratlých (např. pavouci, motýli, brouci), z obratlovců nejvíce na ryby, obojživelníky, plazy, drobné savce a ptáky, nověji i na netopýry. Novější data byla získána o více skupinách bezobratlých (vážky, ploštice, dvoukřídlí, brouci). Pro další zajištění následné péče o druhy, stanoviště i krajinu je nutné sledovat a vyhodnocovat prováděné managementové zásahy, stejně jako vliv dalších činitelů na cílovou biotu (hospodaření, tlak zvěře, sukcese apod.).

Dlouhodobý cíl

- vytvoření uceleného přehledu informací o aktuálním stavu a rozšíření rostlinných a živočišných druhů i jejich společenstev, o jejich vývoji a dlouhodobějších změnách, zejména v návaznosti na prováděná opatření OPK nebo hospodaření
- definování významných pozitivních a negativních faktorů ovlivňujících významné druhy a společenstva (kap. 2.6., 2.7. a 2.8.) jako podklad pro stanovení opatření vhodných pro jejich ochranu

Navrhovaná opatření

- doplnit inventarizační průzkumy v MZCHÚ o taxonomické skupiny, které nebyly dosavadními výzkumy pokryty nebo pro něž jsou údaje již zastaralé – indikační skupiny a skupiny s vysokým počtem zvláště chráněných druhů (např. ptáci, netopýři, drobní savci)
- průběžně monitorovat výskyt významných druhů živočichů a rostlin v CHKO, zaměřit se na populace slabé, s malým počtem lokalit, viz kap. 2.7. a 2.8.
- pokračovat v mykologických průzkumech na dalších vytipovaných lokalitách (kde lze na základě přítomných biotopů předpokládat výskyt významných druhů)
- zpracovat botanické průzkumy v PP Částrovické rybníky a PP Rybník Louňov
- aktualizovat ornitologické údaje pro celé území CHKO
- monitorovat hnízda dravců (včelojed lesní, luňák červený, moták lužní aj.) a dalších významných druhů ptáků (např. čejka chocholatá, chřástal polní) v lese i v otevřené krajině a zajistit jejich ochranu (viz kap. 2.8.)
- pokračovat v průzkumu netopýřů (zimoviště, letní kolonie, odchyt, detekování)

- pokračovat ve zpracování fauny bezobratlých v CHKO (přednostně měkkýši, motýli, brouci, pavouci, blanokřídlí, ploštice, kobyly, sarančata) – konkrétní lokality a skupiny vytipovat podle přítomné vegetace či již zjištěných druhů
- monitorovat výskyt a sukcesi společenstev obojživelníků na nově vytvářených i stávajících tůních
- monitorovat případná místa střetů obojživelníků s dopravou (viz kap. 2.8.)
- monitorovat populace zvláště chráněných druhů ptáků vázaných na lidská sídla (rorýs obecný, kavka obecná, příp. sova pálená) a netopýrů (viz kap. 2.8.)
- zajišťovat monitoring evropsky významných živočichů a rostlin (např. vážka jasnoskvrnná, obojživelníci, puchýřka útlá – PR Podlesí, vydra říční – Blаницe)
- provádět monitoring biotopů na založených trvalých monitorovacích plochách (PR Podlesí, PR Velký Blaník), zvážit založení dalších ploch pro vybrané biotopy
- podílet se na aktualizaci vrstvy mapování biotopů
- zajistit průzkum a hodnocení nedostatečně zdokumentovaných významných prvků neživé přírody (viz kap. 2.10.)
- přebírat vědecké údaje a informace, získávané na území CHKO jinými institucemi
- monitorovat vliv invazních a expanzivních druhů na původní biotu CHKO (viz kap. 2.9.)
- vyhodnocovat vliv managementových opatření na cílové druhy či společenstva a aplikovat výsledky výzkumu i monitoringu při odborné péči o CHKO
- sledovat a vyhodnocovat změny složení lesních ekosystémů (viz kap. 3.1.)
- doplňovat Nálezovou databázi ochrany přírody, přednostně se zaměřovat na významné druhy
- spolupracovat s vysokými a středními školami na výzkumných programech a zadávání (vedení) diplomových, bakalářských a maturitních prací v CHKO; spolupracovat se specialisty na jednotlivé skupiny organismů

Navrhované zásady

- výsledky přírodovědných průzkumů a monitoringu předávat do NDOPu

2.14. Práce s veřejností

2.14.1. Práce s veřejností

Charakteristika problematiky

Správa CHKO Blaník v oblasti EVVO zajišťuje exkurze, přednášky, výstavy a publikuje v regionálním tisku. Správa CHKO vydává informační a propagační materiály a distribuuje je ve spolupráci s informačními centry. Významným informačním médiem jsou udržované internetové stránky.

Širší okolí CHKO Blaník bylo v květnu 2014 vyhlášeno geoparkem Kraj blanických rytířů. Činnost všech partnerů geoparku Kraj blanických rytířů navazuje na dosavadní aktivity v cestovním ruchu, přispívá k dalšímu zviditelnění oblasti a jejím cílem je interpretace geologického dědictví regionu nejširší veřejnosti. Činnost geoparku koordinuje ZO ČSOP Vlašim a Správa CHKO Blaník je od počátku jeho spolupracujícím partnerem.

Pracovníci Správy CHKO Blaník spolupracují s provozovatelem Domu přírody Blaníku – ZO ČSOP Vlašim – jak v rámci exkurzní činnosti, tak formou odborných konzultací.

Zvláštní pozornost je věnována spolupráci se školami v místě – v Louňovicích pod Blaníkem, Načeradci a pobytovým školám v přírodě v rekreačním středisku Smršťov.

Vedle systematické práce s veřejností v oblasti školství spolupracuje Správa CHKO s dalšími partnery v regionu při organizaci každoročních akcí pro veřejnost, mezi které patří např. Den Země, Evropský den chráněných území, Výstava hub apod.

Dlouhodobý cíl

- místní i návštěvnická veřejnost dostatečně informovaná v oblasti přírodních a krajinných hodnot CHKO a jejich ochrany, motivovaná k respektu i aktivní účasti na ochraně přírody a krajiny v CHKO Blaník
- výchovné, vzdělávací a osvětové působení na místní obyvatelstvo a návštěvníky CHKO Blaník směřující k minimalizaci negativních vlivů těchto skupin na přírodu a krajinu

Navrhovaná opatření

- spolupracovat s provozovatelem Domu přírody Blaníku (včetně iniciování doplnění expozice) s cílem informovat a vzdělávat návštěvníky CHKO Blaník, prohlubovat jejich vztah k přírodě a zlepšovat jejich porozumění pro ochranu přírody
- zajišťovat exkurze a přednášky, organizovat tematické výstavy pro školy i veřejnost (zejména výukové programy pro školy ve spolupráci s Domem přírody Blaníku)
- pravidelně organizovat tradiční Evropský den chráněných území, Den Země, Výstavy hub apod.
- spolupracovat s obcemi a jejich svazky (mikroregiony) na zabezpečení dostatečného množství informací pro veřejnost a vhodné interpretaci přírodních i krajinných hodnot CHKO
- připravovat a provádět tematická setkání zacílená na zemědělce, lesníky a jiné zájmové skupiny s cílem pochopení a respektování principů a cílů ochrany přírody a krajiny v CHKO a činnosti Správy CHKO
- pokračovat ve vydávání naučných a popularizačních tiskovin
- spolupracovat na vydávání časopisu "Pod Blaníkem" a s regionálním tiskem (např. pravidelnými tiskovými zprávami z činnosti Správy CHKO)
- udržovat a rozvíjet terénní informační systém (např. informační tabule u MZCHÚ), na vhodných místech doplnit takovou návštěvnickou infrastrukturu, která má přímou vazbu na zachování stavu předmětu ochrany CHKO
- udržovat naučnou stezku „S rytířem na Blaník“ funkční a aktuální a doplňovat její vybavení, dořešit informační bod u výchozího místa u Louňovic včetně vyřešení problému živelného parkování.
- u naučné stezky Malý Blaník – Podlesí zvážit změnu trasy na nevhodně vedených úsecích, případně zvážit změnu formy naučné stezky (např. na samostatná zastavení s využitím GPS)
- spolupracovat s koordinátorem geoparku Kraj blanických rytířů v odborných otázkách, při osvětových aktivitách a při realizaci návštěvnické infrastruktury v CHKO Blaník

2.14.2. Strážní služba

Charakteristika problematiky

Terénní služba má velký význam v prevenci poškozování přírody. Výrazný vliv na usměrnění a ovlivnění návštěvníků má terénní informační systém, jehož cílem je umožnit návštěvníkům poznat ochránářsky cenná a zajímavá místa, aniž by docházelo k jejich poškozování. V prevenci poškozování přírody má důležitou roli také stráž přírody, organizovaná jako dobrovolná služba i jako součást činnosti některých pracovníků Správy CHKO. Strážní službu v CHKO zajišťuje celkem 7 strážců, z nichž 2 jsou pracovníky Správy CHKO. Strážní služba má v CHKO dobrou úroveň, kterou je třeba udržet.

Dlouhodobý cíl

- prevence poškozování přírody (pomocí terénní strážní a informační služby a udržováním terénního informačního systému)

Navrhovaná opatření

- průběžně pečovat o terénní informační systém zřízený Správou CHKO; udržovat zařízení usměrňující pohyb návštěvníků a informační panely ve funkčním stavu, včetně aktualizace podávaných informací
- podporovat informační a průvodcovskou činnost dobrovolných členů stráže přírody
- spolupracovat s jinými subjekty zřizujícími objekty informačního charakteru (KČT, obce, spolky) pro zajištění koordinace aktivit a odborné úrovně podávaných informací
udžet stávající dobrou úroveň strážní služby CHKO

3. Lidské činnosti ovlivňující stav přírody a krajiny

3.1. Lesní hospodářství

Charakteristika problematiky

CHKO Blaník má lesnatost pouze na úrovni průměru ČR (nižší než většina ostatních CHKO). Naprostá většina lesů CHKO je zařazena v I. a II. zóně (více než 98 %). Lesy nejsou v rámci CHKO rozmístěny rovnoměrně, rozsáhlejší lesní celek je v centrální části (okolí Velkého a Malého Blaníku), menší celek (tzv. Hřivy) ještě v severozápadní části CHKO. Vlastnictví lesů v CHKO se výrazně změnilo, protože naprostá většina státních lesů byla vrácena církvi. Podíl lesů ve státním vlastnictví je dnes zanedbatelný, církevní majetek reprezentuje cca 50% lesů a majetek zařazený do LHO v držení drobných (většinou soukromých) vlastníků představuje cca 40% lesů v CHKO. Dřívější způsob hospodaření stav lesů výrazně ovlivnil. Kromě centrální části (okolí Velkého a Malého Blaníku) je podíl listnatých porostů minimální, v druhové skladbě převažují SM a BO. Přírodě blízký způsob hospodaření s uplatňováním přirozené obnovy a podsadbami BK a JD v rozsáhlejších smrkových porostech, který byl na státním majetku uplatňován od 50. let 20. století, se sice dařilo zachovat, ale změny v druhové skladbě nejsou zatím nijak výrazné. Důležité bude započatý systém vnášení dřevin přirozené skladby do smrkových porostů udržet a pokračovat v něm i po změně vlastnictví lesa. V lesích soukromých přetrvávají problémy minulých let, spočívající v odstraňování podrostu a porostních pláštů, obnově převážně smrkem a ponechávání výstavků MD. Pokud není změna hospodaření finančně podpořena, nedochází u drobných vlastníků k žádoucí změně skladby lesa ve prospěch listnáčů a JD. Na obecních majetcích dochází v posledních letech k mírnému posunu k přírodě bližším způsobům obnovy lesa.

Hlavními problémy z hlediska ochrany přírody jsou

- nízký podíl stanovištně původních druhů dřevin při obnově lesa
- malá druhová pestrost lesů
- redukce počtu druhů při výchově
- udržení stávajícího podílu starých listnatých porostů a jejich fragmentace
- nízký podíl mrtvého dřeva různých forem a dimenzí

V průběhu předchozího plánu péče AOPK ČR podporovala přirozenou obnovu dřevin přirozené skladby lesů a vnášení těchto dřevin do podsadby a zvyšování celkové pestrosti druhové skladby lesů. Většina opatření byla zajištěna po dohodě s lesními hospodáři jejich zakotvením v LHP.

Dlouhodobý cíl

- ekologicky stabilní druhově bohaté lesy ve stavu umožňujícím zachování biodiverzity, s přírodě blízkou skladbou dřevin i podrostu, s přírodě blízkou strukturou, s dostatečným podílem odumřelého dřeva, s částmi ponechanými samovolnému vývoji

Cílový stav lesa je popisován v časovém horizontu jednoho obmýtí (100–120 let).

I. zóna

Cílem péče o lesy v I. zóně je udržení či obnovení souvislých celků ekologicky stabilních lesů, tvořených lesy s druhovou skladbou blízkou přirozené skladbě na stanovišti, věkově a prostorově rozrůzněné s dostatečným množstvím mrtvého a tlejícího dřeva pro zachování populací na ně vázaných živočišných a rostlinných druhů.

K naplnění tohoto cíle je vhodné dlouhodobě cíleně pěstovat porosty stanovištně původních dřevin (v závislosti na stanovištích listnáče a jedli bělokorou), nepodporovat geograficky a stanovištně nepůvodní druhy. Při obnově lesních porostů pak využívat přirozenou obnovu stanovištně původních dřevin (výběry, clonné seče, ponechávání výstavků a jednotlivých stromů a skupin na dožití) a do porostů s převahou SM či BO vnášet

stanovištně původní listnáče podsadbami či v menších skupinách bez holosečné obnovy. Ve vhodných podmínkách (stanovištně i stavem porostu) pak využívat výběrné principy. Je třeba ponechávat doupné stromy a listnaté výstavky (neponechávat výstavky modřínu) v počtu 5–10 ks na 1 ha (podle stanovišť) a část dřevní hmoty různých dimenzí k přirozenému rozpadu.

II. zóna

Cílem je zachovat jednotlivé porosty přírodě blízkého složení a vytvořit komplex ekologicky stabilních porostů se skladbou, v které stanovištně původní dřeviny a produkčně významné geograficky původní druhy budou vytvářet různorodé směsi, ale v které nejsou souvislé monokulturní porosty. V lesích zároveň zajistit přítomnost doupných stromů a tlejícího dřeva pro existenci na ně vázaných živočišných a rostlinných druhů.

K naplnění tohoto cíle je vhodné uplatňovat ve větší míře hospodářský způsob podrostití zaměřený na obnovu listnáčů a jedle a při přeměnách stanovištně nepůvodních porostů násečný s ponecháním výstavků listnáčů. Postupně navyšovat podíl MZD (stanovištně původní dřeviny v rozsahu alespoň cca 30–50%) a uplatňovat způsoby obnovy, které umožní zvyšování zastoupení zejména jedle bělokoré (dlouhá obnovní doba, předsunutá náseky či skupiny, podsadby apod.). Ponechávat doupné stromy a výstavky (zejména listnaté) v počtu 5–10 ks na 1 ha (podle stanovišť) a ponechávat alespoň část dřevní hmoty k přirozenému rozpadu.

III. zóna

Ve III. zóně se lesy vyskytují ojediněle v menších plochách. Cílem je pěstování lesních porostů s geograficky a stanovištně vhodnou dřevinnou skladbou, s preferencí hlavních hospodářských dřevin pro jednotlivá stanoviště.

K naplnění tohoto cíle je vhodné diferencovaně dle stanovišť pěstovat porosty s příměsí stanovištně původních druhů (např. buk, duby, habr, javory, lípy), zajišťující jejich ekologickou stabilitu a větší odolnost proti kalamitám. Porostní skladba i struktura může být oproti přírodě blízkým lesům zjednodušená, ale nemělo by docházet k zakládání monokultur. Přirozenou a umělou obnovu uplatňovat v závislosti na ekologických nárocích dřevin a stanovištních podmínkách a v lesích ponechávat část odumřelého dřeva.

Střednědobé cíle a způsoby péče o lesy

Střednědobými cíli jsou obecně

- udržená nebo zlepšená druhová skladba lesů a udržená genetická kvalita porostů
- udržená, příp. zlepšená druhová pestrost stanovištně původních dřevin v lesních porostech
- udržená, případně zlepšená věková a prostorová diferenciace lesa
- zachovaný podíl starých listnatých porostů
- diverzita druhů vázaných na lesní prostředí, zvláště s ohledem na mrtvé dřevo
- zajištěné obhospodařování lokalit s výskytem významných druhů živočichů a rostlin způsobem vedoucím k jejich zachování a podpoře

Střednědobé cíle péče o lesy vycházejí z dlouhodobých cílů a budou naplňovány zejména spoluprací s vlastníky lesů a jejich lesními hospodáři, uplatňováním vhodných zásad a doporučení vedoucích k dosažení cílů v oblasti péče o lesní ekosystémy a podporou konkrétních opatření v ochrannářsky cenných lokalitách s využitím ekonomických nástrojů ochrany přírody.

Způsoby péče o lesní porosty vedoucí k naplňování střednědobých cílů jsou rozpracovány podle cílových hospodářských souborů a aktuální dřevinné skladby porostu v Rámcových směrnících péče o les (příloha č. 2), kde jsou také uvedeny údaje o době obmýtní a době obnovní pro lesy zařazené v I. a II. zóně CHKO mimo MZCHÚ (dle §2, odst.3 vyhl. č. 64/2011 Sb.).

Navrhovaná opatření

- v lokálních biocentrech ÚSES podpořit při obnovách podle stavu porostu zajištění vyššího % MZD (až do výše přirozeného zastoupení těchto dřevin)
- podpořit udržení či zlepšení pestrosti druhové skladby ochranou nadějného přirozeného zmlazení dřevin přirozené skladby např. v lokalitách Hřiva – severní část nebo Křížovská hůra
- podpořit zlepšení pestrosti druhové skladby ochranou řídkěji se vyskytujících dřevin přirozené skladby např. třešně ptačí, jilmů (habrolistého a horského), javorů (mléče a kleny) a lip v lokalitách jejich výskytu

Navrhované zásady

- upřednostňovat používání přirozené obnovy stanovištně původních dřevin před obnovou umělou, nevytvářet podmínky pro přirozenou obnovu druhů nepůvodních
- používat ve zvýšené míře jedli bělokorou při obnově lesních porostů na vhodných stanovištích
- pěstovat druhově bohaté porosty, zejména zavádět a následně udržet porostotvorné listnáče (BK a duby) a vtroušené dřeviny přirozené skladby (v závislosti na stanovištích zejména jilm habrolistý a horský, javor klen a mléč, lípa srdčitá a velkolistá) a udržet produkčně méně významné druhy v lesních porostech i v průběhu výchovy (např. olše lepkavá, bříza osika, jívka a lesních keře)
- provádět podsadby jedle a buku na vhodných stanovištích cíleně v rámci systému obnovy i v případě prořezání porostů SM kalamitou
- ponechávat jednotlivé stromy nebo skupiny stanovištně původních dřevin (nikoli modřín) jako trvalé výstavky do úplného rozpadu
- zachovávat doupné stromy, případně zlomy a padlých kmene v předmýtných i mýtných porostech
- ponechávat odumřelé dřevo (podíl v závislosti na složení porostu) v lesních porostech jako biotop bezobratlých a hub, ponechávat doupné stromy jako hnízdní biotop ptáků
- zachovávat a chránit prameniště a mokřady, nezasahovat do jejich vodního režimu odvodněním, případně obnovovat původní vodní režim
- zachovávat lesní okraje, včetně keřového patra s přechodem k nelesním společenstvům (ekotonové společenstvo)
- obhospodařovat lokality s výskytem zvláště chráněných (zařazených ve vyhlášce č. 395/1992 Sb.) a ohrožených (zařazených v červeném seznamu) druhů hub, rostlin a živočichů způsobem vedoucím k udržení jejich populací dle doporučení AOPK ČR
- používat k přírodě šetrné technologie při zajišťování péče o lesy (technologie odpovídající konkrétním přírodním podmínkám lesních porostů a jejich použití přizpůsobené aktuálním klimatickým podmínkám)
- trasovat nové lesní cesty tak, aby nenarušovaly ochranně cenná stanoviště (sutě, skalní výchozy, prameniště apod.), preferovat přírodní povrchy lesních cest z místního materiálu a nové vybavení lesních cest (propustky, svodnice, podélné příkopy, mostky) s upřednostňováním přírodních materiálů; podle uvedených zásad provádět i rekonstrukce stávajících lesních cest
- zalesnění zemědělských půd provádět jen mimo lokality důležité z hlediska druhové ochrany, se zvýšeným podílem MZD a s vhodným prostorovým rozmístěním dřevin, případně také s vytvořením ekologicky cenného okraje lesa (ekotonového společenstva)

3.2. Zemědělství

Charakteristika problematiky

Zemědělská půda zaujímá přes 60 % rozlohy CHKO Blaník, nejrozšířenější kulturou je orná půda (téměř 70 % zemědělské půdy). Zemědělská produkce je různorodá, na orné půdě zcela převládají obiloviny (50 %), významněji je zastoupena také řepka (17 %), jetel (14 %),

kukuřice (12 %) a brambory (4 %). Místy se vyskytují rozlehlé souvislé bloky orné půdy s absencí neproduktivních prvků. Naopak méně využívány jsou TTP (přes 26 % zemědělské půdy), na mnoha místech jsou ponechány ladem a postupně degradují a zarůstají dřevinami. Dochované ovocné sady jsou pouze v obci Světlá a v Louňovicích pod Bláníkem. Na území CHKO je registrováno 43 zemědělských subjektů, hospodařících na 2132,19 ha. V současné době má významný vliv na hospodaření zemědělských subjektů dotační politika státu a EU, většina zemědělských subjektů je registrována v systému LPIS. Na území CHKO se jedná převážně o tituly spojené s ošetřováním travních porostů (AEKO, LFA) a na zemědělskou půdu (SAPS, SAPS + GREENING, VCS). Nejcennější plochy jsou udržovány díky finančním nástrojům MŽP.

Dlouhodobý cíl

- zemědělská krajina s pestrou mozaikou pěstovaných plodin, s vysokým zastoupením travních porostů, mezí, remízků a dalších krajinných prvků, jako jsou např. ovocné sady a aleje se starými krajovými odrůdami
- v I. a II. zóně výhradně extenzivně obhospodařované trvalé travní porosty
- ve III. zóně na min. 20 % plochy TTP (všechny erozně ohrožené svažité pozemky /dle zpracované mapy erozního ohrožení/ a pozemky podél vodních toků), na orné půdě zmenšení souvislých pozemků monokultur

Navrhovaná opatření

- podporovat údržbu a obnovu stávající zeleně rostoucí mimo les, včetně starých stromořadí a sadů
- podporovat nové liniové výsadby ovocných dřevin na vhodných zachovalých mezích a podél současných i historických polních cest
- podporovat výsadbu remízů a solitérních dřevin na vhodných lokalitách
- prosazovat zatravnění erozí ohrožených ploch orné půdy a použití agrotechnických protierozních opatření (pásově střídání plodin, využití meziplodin, mulčování, přednostně však omezení velikosti souvislých pozemků trvalými způsoby)
- na plochách v minulosti odvodněných prosazovat rušení starých plošných drenáží bez náhrady
- sečení ochrannými cenných lokalit na TTP podporovat z PPK; ostatní plochy řešit ve spolupráci s hospodáři v rámci Agro-environmentálních programů
- stanovit optimální složení lučních směsí pro jednotlivé biotopy pro použití v rámci protierozních a revitalizačních opatření a při realizaci prvků ÚSES
- prosazovat asanaci dnes již nevyužívaných zemědělských staveb mimo zastavěné části obcí včetně rekultivace těchto asanovaných ploch (viz též kap. 3.6.)
- zabezpečit pravidelnou osvětu mezi subjekty hospodařícími v CHKO, podílet se na vydání informačních materiálů, které budou zemědělcům přibližovat zásady hospodaření v CHKO a ukazovat jim možnosti, jaké pro jejich hospodaření vyplývají z dotačních programů, podporovat rozvoj ekologického zemědělství (viz kap. 2.14.)

Navrhované zásady

- udržovat pestrost biotopů v krajině, zachovat a obnovovat především meze, remízky, aleje a šetrně je udržovat
- zachovat druh pozemků kategorie trvalý travní porost, sad, pastviny a preferovat jejich údržbu před jejich změnou na jiné druhy pozemku (nezalesňovat a nepřevádět na ornou půdu, ani na stavební pozemky)
- upřednostňovat organická hnojiva před zásobním hnojením průmyslovými hnojivy
- aplikaci chemických látek (biocidy) na TP provádět pouze ve výjimečných případech jako jsou kalamity, likvidace invazních druhů, nebo hrozící přemnožení škůdců
- louky alespoň jedenkrát ročně kosit za použití mechanizace, vlhké a podmáčené louky sekat ručně, termíny seči přizpůsobit případnému výskytu významných druhů (viz kap. 2.7. a 2.8.)

- preferovat odstraňování biomasy z trvalých travních porostů před mulčováním, mulčování provádět jen výjimečně (např. při likvidaci dřevinného náletu)
- hrazení pastvin provádět tak, aby dlouhodobě nevytvářelo neprůchodné bariéry pro zvěř i člověka
- na pastvinách udržovat přiměřenou dobytčí jednotku na hektar (nepřekračovat biologickou únosnost pastviny)
- při navrhování a budování polních cest současně s nimi vysazovat doprovodnou zeleň
- pro minimalizaci eroze na orné půdě budovat trvalé prvky (výsadby zeleně, meze, průlehy apod.) a používat vhodné agrotechnické postupy
- energetické plodiny pěstovat výjimečně a pouze na orné půdě ve III. a IV. zóně, za podmínky důsledné ochrany před šířením těchto plodin mimo vymezené pozemky
- budování zařízení pro zemědělskou výrobu charakteru polních hnojišť, jímek na kejdu a močůvku, silážních jam apod. umisťovat přednostně do IV. zóny v návaznosti na stávající objekty a na místech vodohospodářsky bezpečných a s potřebnými opatřeními k zabránění kontaminace vod
- výstavbu samostatných zemědělských objektů směřovat do IV. zóny, přednostně využít stávající budovy a již zastavěné plochy; výstavbu ve III. zóně podmínit odůvodněným záměrem na údržbu konkrétních zemědělských pozemků (viz kap. 3.6.)
- neumisťovat do krajiny nové velkokapacitní provozy

3.3. Myslivost

Charakteristika problematiky

Ke střetům mezi zájmy ochrany přírody a myslivosti v současnosti prakticky nedochází. Dřívější problémy (např. vysazování kachny divoké z umělých chovů, způsob lovu kachny na rybnících v přírodní rezervaci Podlesí) byly v předchozím období odstraněny. Jediným problémem zůstává výskyt muflona, především v centrální části CHKO (v I. zóně v okolí Velkého a Malého Blaníku). Přestože se současně muflon vyskytuje v nevelkém počtu, okusem ztěžuje přirozenou obnovu listnatých dřevin (např. buku) a škodí i ohryzem v mladých porostech, zejména jedlových mlazinách a tyčkovinách. Vyloučení muflonů zvěře, nebo významná redukce jejího stavu je i v zájmu vlastníka lesa a držitele honitby.

Současné stavy spárkaté zvěře jsou o něco vyšší než normované, ale ne dramatickým způsobem. Vzhledem k tomu, že schválené plány lovu na to reagují, není tato skutečnost chápána jako zásadní problém z pohledu ochrany přírody a krajiny.

Dlouhodobý cíl

- provozování myslivosti v souladu se zájmy ochrany přírody tak, aby nedocházelo ke zhoršování dochovaného stavu přírodního prostředí
- trvale únosné početní stavy původních druhů spárkaté zvěře (bez geograficky nepůvodních druhů), které nebudou limitem zlepšování stavu přírodního prostředí včetně přirozené obnovy přírodě blízkých lesů

Navrhovaná opatření

- jednat o zrušení chovu muflonů zvěře v honitbě Načeradec (odkud zvěř přebíhá do centrální části CHKO), ve spolupráci s orgány státní správy myslivosti a s provozovateli honiteb dosáhnout nejprve výrazné snížení stavů této zvěře
- při monitoringu výskytu významných druhů (např. vydry říční, rýsa ostrovida, losa evropského) využívat a ověřovat údaje myslivců
- monitorovat výskyt potenciálních invazních druhů živočichů, které lze lovit (např. norek americký, psík mývalovitý, mýval severní) a v případě jejich potvrzení iniciovat vhodná opatření k jejich eliminaci

Navrhované zásady

- trvale redukovat stavy černé zvěře na únosnou míru pro zachování populací na zemi hnízdících ptáků
- eliminovat výskyt invazních druhů živočichů, které lze lovit (např. norek americký, psík mývalovitý, mýval severní) v případě jejich zjištění
- zachovat provozování myslivosti bez zimního přikrmování zvěře na území MZCHÚ a v jejich ochranných pásmech
- udržet současný provoz myslivosti bez vypouštění kachen z umělých odchovů
- opatření v krajině vytvářející nebo zlepšující podmínky pro původní druhy drobné zvěře (např. koroptev) provádět jen tak, že zároveň povedou ke zvýšení ekologické stability krajiny, zlepšení stavu biotopů či podpoře populací zvláště chráněných druhů

3.4. Rybníkářství a sportovní rybářství

Sportovní rybářství

Charakteristika problematiky

Celkem bylo za posledních deset let potvrzeno na území CHKO v Blanici a jejích přítocích 23 rybních druhů. Na území CHKO jsou vyhlášeny 2 rybářské revíry, zahrnující tok Blanice a některé rybníky. Ke střetům rybářského obhospodařování a sportovního rybolovu se zájmy ochrany přírody a krajiny nedochází, o rybářské revíry je pečováno šetrným způsobem.

Dlouhodobý cíl

- zachování biodiverzity ichtyofauny a lokalit přirozených biotopů a trdlišť ochránářsky zájímavých druhů rostlin a živočichů

Navrhovaná opatření

- provádět pravidelné ichtyologické výzkumy a monitoring vybraných toků
- ve spolupráci s rybářskými organizacemi tlumit rozšiřování nepůvodních druhů ryb a prosazovat využívání druhů původních, především z místních populací nebo v rámci jednoho povodí
- iniciovat a prosazovat realizaci zprůchodňování příčných překážek na tocích (zejména na Blanici)
- podporovat a prosazovat zásahy vedoucí ke zlepšení kvality vod (výstavba kanalizace a ČOV, revitalizace vytipovaných vodních toků, odstraňování zdrojů znečištění apod.)
- zabezpečit osvětu mezi rybáři o původních společenstvech ryb

Navrhované zásady

- preferovat ochranu vodních nebo na vodu vázaných druhů živočichů před rybářským využíváním toků
- zamezovat rozšiřování nepůvodních druhů ryb

Rybníkářství

Charakteristika problematiky

V současnosti je na území CHKO několik desítek převážně menších rybníků o celkové výměře přes 43 hektarů. Z hlediska ochrany přírody jsou nejvýznamnějšími rybníky Malý a Velký Býkovický rybník (PR Podlesí), dříve intenzivně rybářsky obhospodařované. V PR Rybník Louňov, PR Částrovické rybníky a PR Podlesí je v současnosti v souladu s plánem péče těchto chráněných území realizováno extenzivní rybářské hospodaření s vícedruhovými obsádkami. K negativním obecným vlivům rybníkářství s ohledem na OPK lze uvést především vysazování monokultury kapří násady a intenzifikaci chovu.

Dlouhodobý cíl

- existence rozmanitých biotopů stojatých vod a litorálních stanovišť s výskytem zvláště chráněných i ostatních druhů rostlin a živočichů

Navrhovaná opatření

- v rybnících zabezpečit biotopy vhodné pro další druhy živočichů a rostlin (např. prosazovat vhodné úpravy břehů a litorálu nádrží, extenzivní způsob hospodaření, vícedruhové obsádky se zvýšeným podílem vedlejších druhů ryb apod.)
- udržovat vzájemnou spolupráci a komunikaci s provozovateli chovu ryb

Navrhované zásady

- úpravy technického rázu prováděné na vodních nádržích směřovat časově do období mimo rozmnožování a zimování vodních živočichů (zejména obojživelníků, škeble rybníčné, velevrubů a raka říčního); v určitých konkrétních případech zabezpečit záchranný transfer vybraných druhů organismů
- v době hnízdění ptáků vázaných na litorál udržovat stálou výši vodní hladiny; odstraňování břehových porostů rákosu a vysokých trav provádět mimo hnízdní období ptactva
- provádět prevenci k zamezení výskytu invazních druhů např. střevličky východní, karase stříbřitého a dalších
- vypouštění vodních nádrží provádět tak, aby nedocházelo ke strhávání sedimentu i invazních druhů ryb do vodních toků
- při odbahňování rybníků preferovat způsoby, kterými nedojde k poškození litorálu
- při hospodaření zachovávat rozmanitost biotopů stojatých vod a litorálních stanovišť a zabezpečovat ochranu přítomných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

3.5. Vodní hospodářství

Charakteristika problematiky

Nejvýznamnějším tokem je řeka Blanice, protínající CHKO v severojižním směru. Její tok je převážně přírodního charakteru a je jedním ze zdrojů vody pro město Vlašim. Přítoky nejsou vesměs příliš vodné, ale jejich nepravidelná a zahloubená údolí s bohatou vysokou zelení dotváří charakteristické rysy blanické krajiny. Jejich dno je převážně kamenité až písčítokamenité. Technicky upravených toků v CHKO je minimálně, většina úseků toků v CHKO má tedy přírodní charakter. V roce 2006 byla pro tok Blanice (i mimo CHKO) zpracována studie Zprůchodnění toku Blanice v povodí Sázavy, opatření z ní vyplývající je postupně realizována.

Na území CHKO jsou i různě velké rybníční plochy, některé z nich jsou však zaneseny splachy, případně nemají v dobrém stavu výpustní a bezpečnostní zařízení. Celkem je v CHKO 52 rybníků o celkové výměře přes 43 ha.

V oblasti je funkční ČOV zřízena v objektech ve Smršťově, v Načeradci a Louňovicích pod Blaníkem. Nicméně zdrojů znečištění povrchových a spodních vod v CHKO zůstává dosud stále značné množství.

Dlouhodobý cíl

- vodní plochy a vodoteče včetně jejich niv s vysokou ekologickou a stabilizační hodnotou a vysokou biodiverzitou vodních a na vodu vázaných organismů
- zvýšená retenční schopnost krajiny a čistota vod (povrchových i podzemních)
- migračně prostupné vodní toky (snížení fragmentace toků způsobené příčnými stavbami)

Navrhovaná opatření

- sledovat kvalitu vodních toků a ploch; prosazovat revitalizaci nejproblémovější úseků ve spolupráci se správcí toků

- podporovat zkapacitnění dosavadního technicky upraveného úseku Blanice v Louňovicích přírodě blízkým rozvolněním
- informovat majitele a nájemce rybníků o dotacích a možných finančních zdrojích týkajících se vhodných, přírodě blízkých úprav vodních nádrží
- zmapovat hlavní bodové zdroje znečišťování a prosazovat nápravu
- při zvyšování retenční kapacity rybníků jejich odbahňováním dbát na to, aby opatření nebylo na úkor jejich biologické hodnoty, zejména pokud jde o rozsah a kvalitu litorálních porostů
- odstraňovat migrační překážky na tocích, přednostně zejména v úsecích s výskytem populací významných druhů ryb i bezobratlých; iniciovat realizaci opatření navržená ve studii průchodnosti Blanice z roku 2006
- podporovat budování kanalizací v obcích, prosazovat výstavbu čistíren odpadních vod, prosazovat použití vyšší technologie (terciárního) čištění odpadních vod, dodatečné stupně čištění pasivními prvky (zemní filtr, biorybník, kořenová ČOV) u obytných objektů situovaných v horních částech povodí, na málo vodních tocích a v ochránářsky cenných lokalitách
- iniciovat odstranění nepůvodních břehových porostů (topoly) a jejich nahrazení vhodnějšími druhy autochtonních dřevin
- nepodporovat vznik nových MVE

Navrhované zásady

- udržovat krajinu k dosažení zvýšené retenční schopnosti povrchových vod při současné ochraně vodních ekosystémů a šetrném využívání stávajících vodních toků a vodních ploch, provádět přírodě blízká opatření k zlepšení stavu vodních toků a vodních ploch
- v procesu územního plánování chránit dostatečný prostor pro vodní tok (širší proměnlivý profil s nízkými břehy), říční a potoční nivy a jiná přírodní území významná z hlediska rozlivu povodňových vod před další urbanizací, stávající nevhodné způsoby využití těchto území postupně eliminovat
- zachovat přirozený charakter vodních toků, kromě regulovaných úseků v zastavěných územích, kde je preferována protipovodňová ochrana
- udržovat a zvyšovat kvalitu povrchových i podzemních vod na území CHKO i v jejím okolí, provádět odstraňování zdrojů znečištění
- pečovat o stávající vodní plochy s cílem zachovat charakter krajinného rázu a ekologickou hodnotu biotopů vázaných na tekoucí i stojaté vody
- nevytvářet ve vodních tocích umělé migrační bariéry
- evidovat a sledovat zdroje znečištění vody a podporovat realizace kvalitních projektů čištění odpadních vod, podporovat následné používání takto vycištěné vody
- při vodo hospodářských zásazích udržovat stávající biodiverzitu vodních organismů
- upravovat využívání ZPF včetně podpory vhodných agrotechnických metod tak, aby nedocházelo ke snižování kvality povrchových i podzemních vod, případně došlo k jejímu zlepšení

3.6. Výstavba

Charakteristika problematiky

Do CHKO Blaník zasahuje svým územím 9 obcí. Většina sídel CHKO má středověký původ s půdorysem center nezměněným od poloviny 19. století. Také hmotová skladba zůstává zachována, pouze na obvodě větších obcí vznikly během druhé poloviny 20. století nové obytné zóny. V CHKO nejsou ve velkém měřítku průmyslové stavby, místní narušení krajinného rázu způsobují především zemědělské areály, které se stávají nevítanou pohledovou dominantou. Chatová rekreace v CHKO je nepřilíš rozšířená a zahrnuje mimo jednotlivých objektů pouze dvě chatové osady.

Obec Načeradec byla roku 2003 vyhlášena městskou památkovou zónou. V této městské památkové zóně v dominantních pohledech začínají v nevhodné míře vznikat ve střešních konstrukcích vikýře a střešní okna, v ojedinělých případech i solární panely a fotovoltaika.

V roce 2006 byl zpracován podrobný *Katalog sídel*, který obsahuje vyhodnocení současné zástavby, jakož i doporučení pro další vývoj. Zahrnuje celkem 32 položek, včetně samot a chatových osad. V roce 2016 byla také aktualizována studie *Preventivní hodnocení krajinného rázu* (vypracována Mgr. Lukášem Kloudou).

Zásady stavebního rozvoje obcí vycházejí z předmětu ochrany CHKO, rozborové části plánu péče a materiálu „Preventivní hodnocení krajinného rázu území CHKO Blaník“.

Zásadním nástrojem pro regulaci stavební činnosti je územně plánovací dokumentace, dvě obce mají zpracovanou urbanistickou studii, dvě obce mají územně plánovací dokumentaci v rozpracované podobě a pět obcí jí má schválenou.

Dlouhodobý cíl

- zachování tradičního rázu obcí, nenarušeného cizorodými prvky
- rozvoj obcí v souladu s udržení jejich hodnot
- uchování volné krajiny bez zástavby

Navrhovaná opatření

- pořádat pravidelná setkání se starosty obcí a předávat jim aktuální informace, poskytovat poradenskou činnost v oblasti krajinného rázu a tradiční zástavby v jednotlivých obcích
- realizovat pravidelná setkání se zástupci příslušných stavebních úřadů s působností na území CHKO
- při povolování staveb i přestaveb využívat odborné studie *Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Blaník a Katalog sídel v CHKO Blaník*
- udržet charakter současných samot
- při posuzování stavebních záměrů v památkové zóně v Načeradci spolupracovat s NPÚ
- spolupracovat se zadavatelem i zpracovatelem ÚPD na maximálním zapracování pravidel a postupů k zachování hodnot tradiční zástavby a krajinného rázu do územně plánovací dokumentace (dle dokumentů *Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Blaník a Katalog sídel v CHKO Blaník*)

Navrhované zásady

- při územním plánování důsledně vyhodnocovat využití stávajících zastavěných a zastavitelných ploch a v případě nevyčerpání jejich kapacity nevymezovat nové plochy k zástavbě
- do volné krajiny navrhovat jen stavby nutně technologicky vázané na hospodaření v daném místě
- novostavby a přestavby provádět v kontextu typických venkovských objektů v daném místě (měřítko, umístění a proporce jednotlivých staveb), zohledňovat pohledové vazby staveb
- z důvodu ochrany krajinného rázu upřednostňovat použití tradičních barev fasády a střešních krytin, nepoužívat výrazné barvy fasády
- zachovat typickou orientaci objektů v daném místě, způsob osazení objektu v terénu, výškovou hladinu, respektovat měřítko sousedních budov
- při přestavbách narušených objektů (mimo kontext okolních staveb) provádět úpravy tak, aby se obnovil vzhled hmotově jednoduchých venkovských objektů

3.7. Doprava a inženýrské sítě

Doprava

Charakteristika problematiky

Silniční síť v CHKO je tvořena jen silnicemi II. a III. třídy a účelovými komunikacemi. Žádná ze silnic nepředstavuje pro živočichy takovou migrační bariéru, aby bylo nutno přijmout opatření pro její zprůchodnění. Zimní údržba komunikací je chemicky prováděna na základě výjimky ze zákonných ochranných podmínek pouze v obci Načeradec a na vybraných úsecích silnic při vzniku kalamitní situace (silnice II/125 v úseku Louňovice pod Blaníkem – Kondrac, silnice II/150 v úseku od křižovatky vozovek III/1256 a II/150 až po Načeradec, silnice III/1255 v úseku Kondrac – Načeradec a silnice III/01816 Roudný – po křižovatku vozovek III/1256 a II/150). Stávajícím způsobem aplikovaná chemická zimní údržba neohrožuje zájmy ochrany přírody. Dopravní ruch je ovlivňován turismem, problémy s parkováním vozidel jsou v letní sezoně pod Velkým Blaníkem na silnici z Louňovic k Načeradci. Železniční doprava na území CHKO nezasahuje.

Dlouhodobý cíl

- udržení cestní sítě a jiných dopravních staveb v rozsahu nenarušujícím krajinný ráz a nevytvářejícím migrační bariéry, ale umožňujícím návštěvníkům CHKO přístup do území bez zbytečných komplikací s parkováním
- udržení chemické údržby komunikací v rozsahu nepoškozujícím vegetaci podél komunikací

Navrhovaná opatření

- prosazovat (např. v rámci komplexních pozemkových úprav) obnovu starých (rozoraných) polních cest s doprovodnou zelení
- nelegální parkování mimo silnice a místní komunikace řešit přednostně v místech, kde to koliduje se zájmy ochrany přírody (zábrany vjezdu, průběžná kontrola)

Navrhované zásady

- zimní údržbu komunikací provádět tak, aby co nejméně ovlivňovala přírodní prostředí
- při rekonstrukcích a přeložkách silnic zachovávat krajinný ráz, zejména trasování bez významných zásahů do terénu (zářezy, násypy)
- parkování v problematických místech řešit tak, aby parkující vozidla neohrožovala přilehlé biotopy (např. úpravou parkovací plochy, vymezením sezónního parkoviště se zvláštním režimem)

Inženýrské sítě a technická infrastruktura

Charakteristika problematiky

Území CHKO Blaník je relativně nezasažené sítěmi technické infrastruktury. Sledovanou oblastí procházejí pouze dva plynovody a jedna trasa rozvodu velmi vysokého napětí. Síť mobilní komunikace je zatím řešena umístováním věží mimo CHKO, případně se využívají stávající průmyslové stavby.

Dlouhodobý cíl

- zachování území ve stavu co možná nejméně narušeném inženýrskými sítěmi

Navrhované zásady

- vedení dalších inženýrských sítí (plyn, voda) směřovat mimo MZCHÚ a pokud možno i mimo další ochranná cenná území, využívat již zastavěných částí území (vedení podél silnic apod.)
- minimalizovat další zásahy do krajiny, zejména do volné krajiny mimo sídla

- omezit výstavbu dalších bodových a liniových prvků technického charakteru (nadmírní vedení vysokého napětí, vysílače, větrné elektrárny apod.) v krajinářsky cenných územích upřednostňovat podzemní elektrická vedení před nadzemními
- pro umístění nových vysílačů volit stávající stavby
- solární panely umísťovat do stávajících uzavřených průmyslových nebo zemědělských areálů a na střechy domů, pokud tím nedojde k negativnímu ovlivnění krajinného rázu

3.8. Průmysl

Charakteristika problematiky

Chráněná krajinná oblast Blaník, jako typická zemědělská oblast, je zatížena průmyslovou výrobou jen minimálně. Nenachází se zde žádný větší průmyslový podnik. Je zde provozováno jen několik menších firem a v obcích působí dále malý počet různých živnostníků, jež nepředstavují zátěž či ohrožení životního prostředí.

Dlouhodobý cíl

- zachování přírodních hodnot a fenoménů a typického krajinného rázu, při zohlednění kulturních, hospodářských a sociálně ekonomických potřeb obyvatel území CHKO

Navrhovaná opatření

- podporovat ve spolupráci s obcemi přednostně rozvoj činností spojených s místními tradicemi (regionální produkty typické pro Podblanicko), kulturou, turistickým ruchem s vazbou na kulturně historický vývoj území
- v rámci vyjadřování k ÚPD chránit volnou krajinu před zástavbou a vymezit plochy nevhodné z důvodu ochrany přírody a krajinného rázu pro jakoukoliv průmyslovou výstavbu

Navrhované zásady

- nové či přestavované objekty průmyslového charakteru hmotově i materiálně přizpůsobovat typu sousední zástavby v daném místě
- v procesu územního plánování směřovat jakoukoliv průmyslovou a výrobní činnost přednostně do opuštěných areálů, případně do zastavitelného území, ale tak aby byl minimalizován zásah do krajinného rázu a přírodního prostředí

3.9. Zacházení s odpady

Charakteristika problematiky

Minimální rozšíření průmyslové výroby a absence skladů a skladového hospodářství se kladně projevuje v malém zatížení životního prostředí odpady. Všechny obce mají smluvně zajištěn pravidelný odvoz běžného komunálního odpadu, a to na povolené skládky mimo území CHKO. Na území CHKO Blaník nejsou žádné povolené skládky odpadu.

Černé skládky se zde objevují zejména na okrajích Louňovic pod Blaníkem a Býkovic u Louňovic, průběžně jsou odstraňovány. Tyto skládky svým charakterem životní prostředí přímo neohrožují, avšak negativně ovlivňují vzhled krajiny. Určitým problémem jsou tekuté odpady. Používání a funkčnost stávajících žump a septiků v malých osadách jsou problematické. Tento problém je v současné době vyřešen v Louňovicích a Načeradci vybudováním odpadní kanalizace spolu s čistírnou odpadních vod.

Dlouhodobý cíl:

- krajina neznečištěná nepovolenými skládkami ani odpadem a bez ekologických zátěží

Navrhovaná opatření

- napomáhat obcím při odstraňování skládek a předcházení jejich vzniku (důsledným informováním občanů, kam odpady ukládat, včasným podchycením vznikajících skládek, včasnou kontrolní činností apod.)
- podporovat dobrovolné akce zaměřené na úklid odpadů ve vybraných částech CHKO
- provádět i nadále úklid odpadků na trasách naučných stezek a v přírodních rezervacích v rámci PPK
- iniciovat zlepšení zacházení s tekutými odpady v místech, kde by mohlo dojít ke kolizi se zájmy ochrany přírody

Navrhované zásady

- zajišťovat likvidaci starých a nelegálních skládek odpadu a bránit jejich případnému dalšímu vzniku (např. instalací závor v místě vjezdu apod.)

3.10. Těžba nerostných surovin

Charakteristika problematiky

V současné době není území CHKO těžbou nerostných surovin nijak ohroženo, nenachází se zde žádné chráněné ložiskové území ani dobývací prostor. CHLÚ u Roudného a Hřivy byla zrušena. V minulosti zde byl lokálně těžen kámen. V CHKO nejsou žádné lokality s těžbou rašeliny.

Dlouhodobý cíl

- území CHKO bez těžby nerostných surovin (zachování současného stavu)

Navrhovaná opatření

- chránit krajinu před případnými záměry otvírky nových povrchových těžeben

3.11. Rekreace

Charakteristika problematiky

Území CHKO Blaník je díky harmonické krajině a relativní blízkosti od Prahy i dalších měst (Benešov, Tábor) oblastí s velkým potenciálem z hlediska rekreace, cestovního ruchu a turistiky. Atraktivní je oblast zejména pro pěší turistiky a v posledních letech se rozvíjející cykloturistiky (místy se již tyto aktivity dostávají do konfliktu).

Turisticky exponovaná je zejména oblast Velkého Blaníku, kde má již zvýšená návštěvnost částečně negativní dopady (eroze, odpadky). Vybudováním návštěvnického střediska Dům přírody Blaníku u Kondrace v roce 2015 se vytvořilo zázemí pro návštěvníky Blaníku (kromě expoziční části i občerstvení a sociální zařízení). Zároveň zde bylo rozšířeno parkoviště a doplněny stojany na kola pro cykloturisty.

K propagaci širšího regionu i samotné CHKO Blaník mezi návštěvníky oblasti významně přispívají aktivity v rámci projektu geoparku Kraj blanických rytířů, vyhlášeného v roce 2014.

Chatová rekreace oblast významně nenarušila, v CHKO jsou dvě chatové osady.

Menší zemědělské farmy a chalupářské využití starších stavení dávají prostor pro rozvoj agroturistiky.

Dlouhodobý cíl

- rekreační a sportovní využívání území CHKO bez negativních dopadů na přírodu a krajinu

Navrhovaná opatření

- podmínky pro automobilovou turistiky a mototuristiky (zejména parkování) řešit ve spolupráci s obcemi tak, aby nedocházelo k narušování přírody a krajiny – viz též kapitola 3.7

- provádět prevenci vjezdů motocyklů a jízdních kol do MZCHÚ mimo povolené trasy různými formami osvěty a strážní službou
- podporovat údržbu a zlepšení infrastruktury na stávajících cykloturistických trasách a usměrňovat cykloturistiku na vyznačené trasy (informačním systémem), v oblasti Velkého a Malého Blaníku v úsecích s nebezpečím eroze bránit vjezdu cyklistů vhodnými opatřeními
- vyřešit přístupnost rozhledny na Velkém Blaníku pro cykloturisty v souvislosti s řešením cykloturistiky v CHKO jako celku
- v případě zájmu vytipovat vhodné trasy pro vedení hipostezek
- spolupracovat s Klubem českých turistů při návrzích vedení značených tras
- usměrňovat návštěvníky tak, aby nedocházelo k jejich koncentraci a k poškozování přírodních hodnot území – informačním systémem a jinými formami osvěty, případně terénní službou – viz kapitola 2.14.
- monitorovat plochy zimních sportů (sjezdovka u Kondrace) z hlediska eroze a stavu biotopů, podporovat lehké formy zimních sportů
- monitorovat nové sportovní aktivity (horolezectví, singltreky aj.) a k případným záměrům přistupovat individuálně s využitím zkušeností z jiných ZCHÚ
- monitorovat počty návštěvníků na významných místech CHKO (např. Velký a Malý Blaník) vlastními silami (např. pomocí sčítačů) nebo s využitím údajů od místních partnerů
- spolupracovat s koordinátorem geoparku Kraj blanických rytířů na interpretaci geologického dědictví návštěvníkům CHKO Blaník

Navrhované zásady

- rekreační zařízení směřovat do sídel, do nevyužívaných objektů v zastavěném nebo zastavitelném území obcí
- udržet provoz rozhledny na Velkém Blaníku ve stávající intenzitě (bez zlepšování parametrů příjezdové komunikace, bez terénních úprav v okolí, bez nočního provozu, bez elektrifikace)
- udržovat turistické trasy pro pěší i cyklisty
- případnou strojovou úpravu stop pro běžecné lyžování provádět mimo ochránářsky cenné biotopy

4. Závěrečný přehled prioritních úkolů

- prosazovat a podporovat ochranu vyskytujících se přírodě blízkých lesních společenstev (bučin, suťových lesů)
- prosazovat a podporovat přírodě blízké obhospodařování lesů zachovávající a zlepšující druhovou pestrost lesů včetně druhů vázaných na dutinové stromy, odumírající a mrtvé dřevo a maximálně využívající přirozenou obnovu stanovištně původních dřevin
- pečovat o ochranné lokality sekundárního bezlesí (především slatiniště a pcháčkové louky) prioritně v lokalitách s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
- při komunikaci s hospodařícími subjekty na rybnících prosazovat zájmy ochrany přírody pro zajištění podmínek pro druhy stojatých vod
- udržet dochovaný přírodní nebo přírodě blízký charakter koryt a břehů Blanice a jejích přítoků, prosazovat odstranění migračních bariér a obnovu přírodě blízkého stavu ve vybraných úsecích toků
- monitorovat a intenzívně potlačovat invazní druhy živočichů a rostlin, jakož i ohniska šíření těchto druhů
- udržovat, příp. vytvářet vhodné životní podmínky pro významné druhy rostlin a živočichů
- zachovat nebo zlepšit stav přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany ve vymezených EVL na území CHKO, pečovat o tato stanoviště a druhy v souladu se schválenými SDO
- zajistit nezbytný monitoring společenstev, rostlinných a živočišných druhů, včetně druhů invazních v koordinaci s celostátními programy
- podporovat a prosazovat vhodnou údržbu zemědělské krajiny a zvyšování její ekologické stability, včetně průchodnosti pro migrující organismy
- zachovat typický krajinný ráz CHKO Blaník, zejména chránit volnou krajinu před neuspořádaným rozšiřováním zástavby
- rozvíjet různé formy práce s veřejností, zejména využíváním Domu přírody Blaníku

5. Seznam zkratek

AEKO – Agroenvironmentálně klimatická opatření
AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČOV – čistírna odpadních vod
ČRS – Český rybářský svaz
ČSOP – Český svaz ochránců přírody
EVL – evropsky významná lokalita
EVVO – environmentální výchova, vzdělání a osvěta
GPS – Globální polohovací systém
CHKO – chráněná krajinná oblast
KČT – Klub českých turistů
k. ú. – katastrální území
LFA – méně příznivé oblasti pro zemědělství
LHO – lesní hospodářská osnova
LHP – lesní hospodářský plán
MVE – malá vodní elektrárna
MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
MZe – Ministerstvo zemědělství
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NDOP – Nálezořá databáze ochrany přírody
OPK – ochrana přírody a krajiny
PP – přírodní památka
PPK – Program péče o krajinu
PR – přírodní rezervace
PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa
SDO – Souhrn doporučených opatření
TP – travní porost
TTP – trvalý travní porost
ÚPD – územně plánovací dokumentace
ÚSES – územní systém ekologické stability
VD – vodní dílo
ZCHD – zvláště chráněný druh

Zkratky dřevin jsou uvedeny podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

6. Použitá literatura

- Anonymus, 1980: Cestami našich povodí. Rybářství 3:58-59.
- Anonymus, 1981: Kolik ryb je ve vodách. Rybářství 11:249.
- Anonymus, 1960: Poznáváme naše řeky Blanice Vlašimská. Čsl. Rybářství, 8 (obálka).
- Beran, L. 1998: Vodní měkkýši ČR. ZO ČSOP Vlašim, Vlašim. 1 – 113.
- Beran, L. 2005: Vodní měkkýši vybraných území CHKO Blaník.
- Čanda, j. 2005: Lokality s výskytem obojživelníků CHKO Blaník. Nepubl. zpráva. Depon in Louňovice pod Blaníkem. 24 pp.
- Čanda, j. 2006: Lokality s výskytem obojživelníků CHKO Blaník. Nepubl. zpráva. Depon in Louňovice pod Blaníkem. 24 pp.
- Čech M. 2001: Rychlé šíření drobné asijské ryby podblanickým regionem. Pod Blaníkem, 3: 4-6.
- Čech, P, Čech, M. 2002: Ledňáček odhaluje stav ichtyofauny. Podblanický ekodeník, příloha Benešovského deníku z 27.6.2002, str.18.
- Čech, P. 2004: nálezové údaje o raku říčním v databázi Survey Janitor, nepubl.
- Čech, V. 1940: Geologické poměry v okolí Blaníku na Vlašimsku. Věstník Úst. Geol. Pro Čechy a Moravu, Praha 14: 132 – 142.
- Černý Z., Gottwald Z., Hartl J., Zedník, L., Zelený J. 1993: Motýli (Lepidoptera) z Podblanicka - CHKO Blaník. SVPP, 33: 49-56.
- Datel P. 2006: Zprůchodnění toku Blanice v povodí Sázavy. AOPK Praha (zakázka č.29-2006), Nepubl. Studie.
- Farkač J., Král, D. & Škorpík M. (eds) 2005: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. – AOPK ČR, Praha, 760 pp.
- Hanel L. 1984: Pozoruhodné rybářské úlovky na Podblanicku. - Sborník vlastivěd.prací z Podblanicka, 24(1983): 101-121.
- Hanel L., Pešout, P. a kol.: Chráněná krajinná oblast Blaník, Plán péče o CHKO na roky 1998 - 2007, Louňovice pod Blaníkem 1998
- Hanel, L 1986: Netopýři rodu *Plecotus* na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací Podblanicka 26:61 – 77.
- Hanel, L. 1987: Výskyt střevle potoční na Podblanicku.- Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 27(1986): 77-79.
- Hanel, L. 1988: Obratlovci chráněné krajinné oblasti Blaník.Nepubl., depon in Louňovice pod Blaníkem. 33 pp.
- Hanel L. 1994a: Přehled lokalit s výskytem mihulí (Cyclostomata, Petromyzontidae) na území České republiky.- Bull. Lampetra, ZO ČSOP Vlašim, 1: 35-88.
- Hanel L. 1994b: Fyzikálně chemické parametry tří potoků středních Čech s výskytem mihule potoční (*Lampetra planeri*).- Bull. Lampetra, ZO ČSOP Vlašim, 1: 101-108.
- Hanel L. 1994c: Výskyt mihule potoční na Podblanicku.- Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 33: 95-98.
- Hanel, L. 1994d: K nálezu ploštice hlubenky skryté v řece Blanici. SVPP, 33:81-84.
- Hanel, L. 1996a: Faunistické průzkumy ryb v Blanici v Louňovicích. Ms. 1.
- Hanel, L., 1996b: Příspěvek k poznání fauny vážek (Odonata) Podbalnicka. Bohemia centralis, 24(1995):187-207.
- Hanel L. 1999: Vážky přírodní rezervace Podlesí v CHKO Blaník. Sborník z mezinárodního semináře Vážky 1999. ZO ČSOP Vlašim, 53-59.
- Hanel. L. 2003: Výskyt mihule potoční (*Lampetra planeri*, *Petromyzontiformes:Petromyzontidae*) ve středních Čechách. Bohemia centralis, 26:245 – 259. Praha.
- Hanel L., Doležal T. 2010: Střevlíkovití brouci (Carabidae) Velkého a Malého Blaníku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 80/2: 215-228.
- Hanel L., Kerouš K.2008: Nálezy zmije obecné na Poblannicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 48: 77-90.

- Hanel, L., Lusk, S 2005: Ryby a mihule České republiky: rozšíření a ochrana. ZO ČSOP Vlašim. 447 pp. "
- Hanel L., Lusk S. 2009: Ichtyofauna střední části vlašimské Blanice. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 49/1: 43-61.
- Hanel, L., Pešout P., Brychtová, J., Holubová, J., Racková, L., Skála, P., Svoboda, J. 1998: Plán péče o CHKO Blaník. Nepubl.
- Hanel, L., Závěta, J.1984: Poznámka k vybraným druhům ryb Panské nádrže a řeky Blanice. - Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka 24(1983):71-98.
- Horsák, M. 2005: *Vertigo angustior* v PR Podlesí. Nepubl. Zpr. AOPK ČR
- Hübst Z., Zachariáš J., Selmi M. 2011: Stříbrnosný žilník na hřivě u Louňovic pod Blaníkem: strukturní vývoj a složení fluid. Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 51: 43-56.
- Chán, V.: Poznámky k rozšíření některých rostlin v okolí Louňovic pod Blaníkem. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 10-1969, str. 220-221.
- Chytrý M., Kučera T. a Kočí M. (eds.) (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha.
- Informační systém ochrany přírody – ISOP – Botanická data CHKO Blaník a okolí (1948 – 1996).
- Klaudys M. 2002: Závěrečná zpráva. Mapování lokality Malý Blaník (podrobné mapování: A0263) a lokality Roudný (kontextové mapování: A0264).
- Klaudys M. 2003: Závěrečná zpráva. Mapování lokality A0119BN – Velký Blaník (podrobné a kontextové mapování).
- Kuča K. (ed.), Kučová V., Salašová A., Vorel I., Weber a kol. 2015: Krajinné památkové zóny. Národní památkový ústav, 512 str.
- Kocourek 2001. Závěrečná zpráva k výzkumu mnohonožek (*Diplopoda*) na území CHKO Blaník v roce 2001. Ms. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Kocourková, J. 2001: „Lišejníky v CHKO Blaník, excerptce, revize a současný stav“, zpráva z výzkumu za rok 2001, MS. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Kokeš J., Němejcová D. 2006: Metodika odběru a zpracování vzorků makrozoobentosu tekoucích vod metodou PERLA. VÚV TGM, 10 str.
- Kučera, J., Váňa, J. 2003: Check- and Red List of bryophytes of the Czech Republic. Presila. Praha, 75, 193 -222.
- Lenský, V. 1987: Nález řasy *vaucheria globulifera* u Louňovic pod Blaníkem, Sborník Vlastivědných prací z Podblanicka 28 – 1987, str. 65 – 67.
- Loskotová, E. 2004: Inventarizační průzkum bryoflóry vybraných území CHKO Blaník. Nepubl. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Ložek, V. 1958: K ochraně Velkého Blaníku. Ochrana přírody, Praha 13 (1): 20 – 21.
- Lusk S., Hanel L., Lusková V., Lojkásek B., Hartvich P. 2006: Červený seznam mihulí a ryb České republiky – verze 2005. Biodiverzita ichtyofauny ČR (VI): 7-16.
- Mikátová, B., Vlašín, M, Zavadil, V. (eds.) 2001: Atlas rozšíření plazů v České republice. AOPK ČR, Brno, Praha.
- Moravec, J. 1979: Obojživelníci a plazi okolí Vlašimi. SVPP ,19 (1978): 89-99.
- Moravec J. a kol. 1995: Rostlinná společenstva ČR a jejich ohrožení. 2. přepracované a doplněné vydání. Severočeskou přírodou, příloha 1995.
- Nová P., Nový A., Křížek P. 2001: Zimoviště netopýrů Bendšovska a Vlašimska. Vespertilio 5: 191-198.
- Neuhäslová, Z. (ed.) 1998: Mapa potenciální přirozené vegetace ČR. 341 pp. CENTA. Brno.
- Pešout, P. 1992: Příspěvek k poznání rostlinstva Vlašimska III. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 32-1992, str. 31-43.
- Pešout P. 1996a: Příspěvek k poznání rostlinstva Vlašimska IV. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 36-1996, str. 203-222.
- Pešout P. 1996b: Vodní a pobřežní vegetace Vlašimska. - Bohemia centralis 25:5-126.
- Pešout P. 1998: Rozchodník huňatý na Podblanicku. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 38.

- Pešout P. 2000: Ostřice plstnatoplodá nalezena v CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 40, str. 53-56.
- Petráň, J a kol. 1985: Benešovsko Podblanicko. TEPS, Praha, 368 pp.
- Poledník, Poledníková, Toman 2006: Metodika monitoringu vydry říční. Ms. AOPK ČR.13 pp.
- Pokorný, J. 2006: Výsledky mapování a monitoringu vydry v EVL Blanice za rok 2006. Nepubl. Depon in AOPK ČR Praha.
- Procházka F. (ed.) 2001: Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – příroda, Praha, 18: 166pp.
- Quitt, E 1971: Klimatické oblasti Československa. Studia Geographica 16, ČGÚ ČSAV, Brno, 80 pp.
- Smrž, A. 1983 : Savci Podblanicka. Dipl. práce Př. f. UK Praha. 1-72. Nepubl.
- Strejček, J. 1991: Zpráva o průzkumu fytofágních brouků čeledí mandelinkovití (*Chrysomelidae* s.l.), luskokazovití (*Bruchidae*), rezedáčkovití (*Urodonidae*), větevníčkovití (*Anthribidae*), a nosatcovití (*Curculinidae*). Ms. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Štastný, Bejček, 2003: Červený seznam ptáků České republiky, Příroda, Praha, 22:95-129.
- Vašák, P, a kol. 2006: Ptáci Podblanicka. Vlašim. ČSOP Vlašim. Muzeum Podblanicka. 264 pp.
- Vlček V. (ed.) 1984: Vodní toky a nádrže. Zeměpisný lexikon ČSR, Academia Praha, 316 pp.
- Vrabec V. 2003: Měkkýší fauna rybníka Strašák u Libouně (střední Čechy, okres Benešov) a poznámky k fauně rybníků na Podblanicku. Malacologica Bohemoslovaca (Československá slimač), Praha 2:19-26.
- Vodolán, J. 1967: Výskyt vstavačů na Vlašimsku. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 8-1967, str. 146-147
- Vrabec, V, Beran, L., Horsák, M., Hrabáková, M., Jansová, A., Kolouch, R., Kořínková, T., Maňas M., Rayman, M, Tučková, P, Velecká, I 2000: Výsledky malakozoologických dnů na Podblanicku. 4. – 7. května 2001. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 40: 63 – 79.
- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Záruba, P. 1998: Motýli Podblanicka. ČSOP Vlašim a Muzeum okresu Benešov, 124 pp.
- Záruba, P. 2005: Inventarizační průzkum čmeláků na území CHKO Blaník. Ms. Depon in Louňovice pod Blaníkem. 11 pp.
- Zavadil a Kolman 1992: Rozšíření žab ve středních Čechách – II. Bohemia centralis 21: 141 – 220. ČÚOP. Brázda Praha.
- Zelený V. 1976 : Chráněné a méně známé rostliny Podblanicka. Okresní muzeum Benešov, 217 pp.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimska – II. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 5-1964, str. 24-31.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimska – III. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 7-1966, str. 46-57.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimska – IV. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 11-1970, str. 59-66.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimského okresu. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 3-1959, str. 8-12.

PŘÍLOHY

Příloha 1

Rámcové směrnice péče o les v CHKO Blaník

V Rámcových směrnících péče o les pro I. a II. zónu CHKO Blaník les jsou oproti OPRL pro PLO č. 16 - Českomoravská vrchovina zohledněna specifika hospodaření dle zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších úprav.

I. zóna CHKO:

Území, která jsou v lesích zařazena do I. zóny CHKO, jsou zčásti současně chráněna formou MZCHÚ (kategorie PR, případně PP). Pro každé jednotlivé MZCHÚ jsou v plánu péče o něj zpracovány Rámcové směrnice péče o les a péče o lesy v konkrétním MZCHÚ může mít různou formu s ohledem na specifické předměty a cíle ochrany jednotlivých území.

Rámcové směrnice pro I. zónu jsou tak určeny jen pro území I. zóny mimo MZCHÚ.

Rozdělení rámcových směrnic je odvozeno od cílových hospodářských souborů a porostních typů. Číselné označení Cílových hospodářských souborů vychází z přílohy č. 4 k vyhlášce č. 83/1996 Sb. a je upraveno pro lesy zvláštního určení. Diferenciace péče o les daná rozdíly mezi různými stanovišti je zjednodušená (směrnice č. 1 až 6).

II. zóna CHKO:

Pro území II. zóny jsou zpracovány Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 6 až 10) pro plošně nejvíce zastoupené cílové HS. Číselné označení vychází z přílohy č. 4 k vyhlášce č. 83/1996 Sb.

III. zóna CHKO:

Pro území III. zóny nejsou Rámcové směrnice péče o les v plánu péče o CHKO Blaník zpracovány, neboť les se v této zóně vyskytuje pouze výjimečně a obvykle na malých plochách. Pro lesy v této zóně lze (s omezeními vyplývajícími z malých ploch porostů) použít směrnice pro II. zónu.

Vysvětlivky:

Porostní typ:

Zařazení dle současných porostních skupin se provádí podle převládající dřeviny. Není-li pro převládající dřeviny vylíšen porostní typ, řadí se do příbuzného HS, a to DG do smrkového, MD do borového, tvrdé listnaté dřeviny do bukového.

Hospodářský způsob:

„P“ - podrovní, „N“ - násečný, „H“ - holosečný, „V“ – výběrný

podrovní – při němž obnova lesních porostů probíhá pod ochranou těžného porostu

násečný – při němž obnova lesních porostů probíhá na souvisle vytěžené ploše, jejíž šíře nepřekročí průměrnou výšku těžného porostu, nový porost vzniká jak na holé ploše, tak pod ochranou těžného porostu

holosečný – při němž obnova lesních porostů probíhá na souvisle vytěžené ploše, širší než je průměrná výška těžného porostu

výběrný – při němž těžba za účelem obnovy a výchovy lesních porostů není časově a prostorově rozlišena a uskutečňuje se výběrem jednotlivých stromů nebo skupin stromů na ploše porostu

Obmýtí:

Je stanoveno jako plánovaná rámcová produkční doba lesních porostů, zařazených do hospodářských souborů, udaná počtem let, zaokrouhleným na desítky.

Obnovní doba:

Je plánovaná průměrná doba, která uplyne od zahájení do ukončení úmyslné obnovy lesního porostu, zařazeného do hospodářského souboru udaná počtem let, zaokrouhleným na desítky.

Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostů:

Meliorační a zpevňující dřeviny (MZD) pro příslušné cílové hospodářské soubory podle souborů lesních typů jsou uvedeny v příloze č. 4 vyhlášky 83/1996 Sb.. Minimální procentický podíl těchto dřevin v rámci cílového hospodářského souboru určuje příloha č. 3 vyhlášky 83/1996 Sb.. Při zalesnění větších kalamitních holin může být podíl MZD v rámcových směrnicích hospodaření přiměřeně snížen. Toto je možné pouze ve II. zóně CHKO Blaník.

Geograficky nepůvodní dřeviny:

Na území CHKO je zakázáno povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů (§ 26 odst. 1d) zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších úprav).

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 1)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů		Rozloha	
01 Mimořádně nepříznivá stanoviště	I. (II.)	0Z, 1Z, 3J, 5J, 5Y		25 ha	
Cílová druhová skladba dřevin					
0Z: BO 8-10, BR 0-1, DB _z , BK, JD, SM+					
1Z: DB 7-9, BO+-2, HB(LP)+-1, BR, BRK					
3J: BK 3, JV(KL) 3, LP 2, DB 1, SM+-1, JD, HB, JS, JL, BRK					
5J: BK 2-5, KL 2-3, JS 0-1, JL 0-1, SM 1-2, JD 1-3, LP, JV, TIS					
5Y: BK 5-7, BO 2-4, DB +-1, SM,JD, JV, KL, BR, JR					
Porostní typy					
SM		BO		BK, DB	
Základní rozhodnutí					
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa	
les ochranný		les ochranný		les ochranný	
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
150 - fyzický věk	50 - nepřetržitá	150 - fyzický věk	50 - nepřetržitá	150 - fyzický věk	50 - nepřetržitá
Meliorační a zpevňující dřeviny					
Výčet dřevin: BK, DB, JD, JV, KL, JL, LP, BR, JR, JS, BRK					
% MZD	70%	% MZD	70%, 0Z - 5%	% MZD	70% (-100%)
Hospodářský způsob					
V, P					
Způsob obnovy a obnovní postup					
jednotlivý až skupinový výběr na podporu přirozené obnovy nebo uvolnění nárostů, v méně exponovaných stinných částech až clonná seč skály a balvanité sutě ponechat samovolnému vývoji					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
nepravidelný spon podle terénních možností, výsadba do chráněných poloh, ochrana proti zvěři (malé oplocenky nebo individuální)					
Výchova porostů					
provádět jen výjimečně, podpora cílové příměsi a vertikální výstavby					
Opatření ochrany lesů					
ohrožení erozí a suchem - zásahy umísťovat s ohledem na udržení krytu půdy					
Doporučené technologie					
šetrné transportní technologie - max. snížit riziko poškození půdního krytu i stromů					
Poznámka					

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 2)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů	Rozloha		
40 (50) Exponovaná stanoviště středních (vyšších) poloh	I.	3N, 4N, 3A 2C, 3C (5N, 5A)	95 ha		
Cílová druhová skladba dřevin					
při obnově SM porostů: SM 3, BK 3, DB 2, LP 1, JV(KL) 1, JD, JS, JL, BO při obnově BO porostů: BO 3, BK 3, DB 3, LP 1, SM, JD, JV, KL, BR při obnově BK porostů: BK7, DB2, JD 1, JV, KL, BR, LP					
na SLT 2C a 3C při obnově SM porostů provést přeměnu a použít skladbu pro BO nebo BK porosty na SLT 5N, 5A při obnově SM porostů: SM 3, BK 4, JD 1, JV(KL) 1, LP 1, JL, JS, na SLT 5N, 5A při obnově BK porostů: BK 4-10, SM +-2, (JV, KL, JD, LP, JS, JL) +-3					
Porostní typy					
SM	BO	BK			
Základní rozhodnutí					
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa	
les zvláštního určení		les zvláštního určení		les zvláštního určení	
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	40 (30)	120	30	140	40
Meliorační a zpevňující dřeviny					
Výčet dřevin:	BK, DB, JD, KL, JL, LP, JS, JV, HB				
% MZD	50 %	% MZD	50 %	% MZD	70 (- 100)%
Hospodářský způsob					
P, N					
Způsob obnovy a obnovní postup					
okrajové clonné seče po spádnicí s postupem proti větru, MZD zajistit v předstihu clonně, skupinami nebo podsadbou, v zabuřenělých částech náseky, MZD zajistit v předstihu podsadbou nebo pomocí kotlíků ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména BK, DB) na dožití, neponechávat výstavy MD					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
ochrana listnáčů a JD proti zvěři					
Výchova porostů					
podporovat listnáče a jedli, podporovat druhovou pestrost, šetřit podúroveň					
Opatření ochrany lesů					
ohrožení erozí, na 3C(2C) suchem včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů					
Doporučené technologie					
šetrné transportní technologie - max. snížit riziko poškození půdního krytu i stromů					
Poznámka					

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 3)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů			Rozloha
42 Kyselá stanoviště středních poloh	I.	3K, 3I, 3M 4K, 4I, 4M			270 ha
Cílová druhová skladba dřevin					
při obnově SM porostů nebo stinné polohy: SM 2, BK 5, DB 1, LP 1, JD 1, BR, BO při obnově BO porostů nebo slunné polohy: BO 2, BK 4, DB 2, LP 2, JD, HB, BR při obnově BK porostů: BK7, DB2, JD1, LP, HB, BR					
Porostní typy					
SM		BO		BK	
Základní rozhodnutí					
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa	
les zvláštního určení		les zvláštního určení		les zvláštního určení	
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
110	40	110	20 (30)	130	40
Meliorační a zpevňující dřeviny					
Výčet dřevin:	BK, DB, JD, LP, HB				
% MZD	50%	% MZD	50%	% MZD	70 (- 100) %
Hospodářský způsob					
P, N					
Způsob obnovy a obnovní postup					
v předstihu zajistit podíl MZD clonně, podsadbou nebo pomocí kotlíků nevytvářet mnoho východisek obnovy, aby nedocházelo k masivní přirozené obnově SM clonné seče s postupem proti větru nebo od S-SV v závěrečné fázi obnovy max. využít přirozenou obnovu přítomných (třeba i vtroušených) listnáčů v zabuřených částech MZD do předsunutých skupin, po jejich zajištění náseky s postupem proti větru nebo od S-SV ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména BK, DB) na dožití, neponechávat výstavky MD					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
ochrana listnáčů a JD proti zvěři					
Výchova porostů					
Podporovat listnáče a jedli, redukovat MD, snižovat zastoupení SM, podporovat druhovou pestrost, jinak výchova dle zásad pro hospodářský les					
Opatření ochrany lesů					
včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů					
Doporučené technologie					
šetrné transportní technologie - max. snížit riziko poškození stromů					
Poznámka					

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 4)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů			Rozloha
44 Živná stanoviště středních poloh	I.	3S, 3D, 4S			55 ha
Cílová druhová skladba dřevin					
při obnově SM porostů: SM 3, BK 3, JD 1, DB 1, JV(KL) 1, LP 1, BO, HB, JS, JL, TR při obnově BK a DB porostů: BK 5-7, DB 1-3, JD 1-2, LP, JV, HB, JS					
Porostní typy					
SM		DB (BK)			
Základní rozhodnutí					
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa	
les zvláštního určení		les zvláštního určení			
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
100	30 (40)	130	30		
Meliorační a zpevňující dřeviny					
Výčet dřevin:	BK, JD, KL, JL, LP, JS, JV, TR, HB				
% MZD	50%	% MZD	70 (-100) %	% MZD	
Hospodářský způsob					
N, P					
Způsob obnovy a obnovní postup					
náseky příp. clonné seče s postupem proti větru nebo od S-SV, MZD v předstihu clonně, skupinově nebo podsadbou na vnitřní obrubě, max. využít přirozenou obnovu přítomných (třeba i vtroušených) listnáčů v BK porostech clonné seče, JD v předstihu do skupin nebo podsadbou ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména BK, DB) na dožití, neponechávat výstavky MD					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
ochrana listnáčů a JD proti zvěři					
Výchova porostů					
podporovat listnáče a JD, redukovat MD, snižovat zastoupení SM, podporovat druhovou pestrost, jinak výchova dle zásad pro hospodářský les					
Opatření ochrany lesů					
včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů					
Doporučené technologie					
šetrné transportní technologie - max. snížit riziko poškození stromů					
Poznámka					

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 5)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů				Rozloha
56 Oglejená stanoviště vyšších poloh	I.	4O, 4P, 4Q, 4V, 4G, 5O, 5P, 5Q, 5G				110 ha
Cílová druhová skladba dřevin						
SM 2, JD 2, BK 4, DB 1, BO 1, JV, KL, LP, JS, JL, OL, BR na SLT 4Q, 5Q zvýšit zastoupení BO na úkor SM a zastoupení OL, BR na úkor BK na SLT 4G, 5G zvýšit zastoupení JD na úkor SM alt. OL 5, SM 3, JD 1, BR, OS 1						
Porostní typy						
SM						
Základní rozhodnutí						
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa		
les zvláštního určení						
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	
110	40					
Meliorační a zpevňující dřeviny						
Výčet dřevin:	BK, JD, KL, JV, LP, JS, JL, BR, OS					
% MZD	50 %	% MZD		% MZD		
Hospodářský způsob						
P						
Způsob obnovy a obnovní postup						
v předstihu zajistit podíl MZD, BK a JD do předsunutých skupin nebo do podsadby, okrajové clonné seče, ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména BK a DB) či JD na dožití, neponechávat výstavky MD						
Péče o nálety, nárosty a kultury						
ochrana listnáčů a JD proti zvěři						
Výchova porostů						
podporovat listnáče a jedli, zaměřit na stabilitu - od mlazin volnější zápoj						
Opatření ochrany lesů						
včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů						
Doporučené technologie						
šetrné transportní technologie - max. snížit riziko poškození půdního krytu i stromů						
Poznámka						

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 6)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů				Rozloha
28 Olšová stanoviště na podmáčených půdách	I. (II.)	3L				20 ha
Cílová druhová skladba dřevin						
3L: OLL 7, JS 3, JV, SM, KL, OLS, BŘ, OS +						
Porostní typy						
OL						
Základní rozhodnutí						
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa		
les zvláštního určení						
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	
90 (fyzický věk)	20 (nepřetržitá)					
Meliorační a zpevňující dřeviny						
Výčet dřevin:	OLL, JV					
% MZD	70 (- 100) %	% MZD		% MZD		
Hospodářský způsob						
N, P						
Způsob obnovy a obnovní postup						
pruhová clonná obnova nebo náseky, obsek kvalitních JS, max. využít přirozenou obnovu včetně výmladků OL						
Péče o nálety, nárosty a kultury						
vyvýšená sadba, ochrana proti buření a zvěři						
Výchova porostů						
podpora cílových druhů a vtroušených dřevin						
Opatření ochrany lesů						
péče o břehové porosty						
Doporučené technologie						
šetrné transportní technologie - max. snížit riziko poškození půdního krytu, využívat zámrazu nebo suchých období						
Poznámka						

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 7)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů		Rozloha	
41 Exponovaná stanoviště středních poloh	II.	3N, 4N 3C, 2C		35 ha	
Cílová druhová skladba dřevin					
3N, 4N: SM 4-6, BK 2-3, JD 1-2, DB+-2, BO+-2, BR 3C, 2C: BO 2, BK 3-5, DB 3-5, LP +-2, HB+-1 při obnově porostů BO možno na 3N a 3C(2C) zvýšit zastoupení BO na 50% při obnově porostů BK: BK 7, JV(KL) 1, LP+-1, JD+-1, SM+-1 (nesnižovat původní zastoupení BK)					
Porostní typy					
SM		BO			
Základní rozhodnutí					
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa	
les hospodářský		les hospodářský			
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	30	120	30		
Meliorační a zpevňující dřeviny					
Výčet dřevin:	BK, DB, JD, KL, JL, LP, JS, JV, HB				
% MZD	30%	% MZD	30%	% MZD	
Hospodářský způsob					
N, (P)					
Způsob obnovy a obnovní postup					
zajistit BK, JD, JV, KL v předsunutých skupinách, náseky po svahu s postupem proti větru nebo okrajové clonné seče ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména BK, DB) na dožití, neponechávat výstavky MD					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
ochrana listnáčů a JD proti zvěři,					
Výchova porostů					
podporovat cílové listnáče a jedli, redukovat MD, jinak výchova dle zásad pro hospodářský les					
Opatření ochrany lesů					
včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů půdy ohroženy erozí - nenarušovat vegetační kryt a humusovou pokrývku					
Doporučené technologie					
šetrné transportní technologie - max. snížit riziko poškození půdního krytu i stromů					
Poznámka					

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 8)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů		Rozloha	
43 Kyselá stanoviště středních poloh	II.	3K, 3I, 3M 4K, 4I, 4M		310 ha	
Cílová druhová skladba dřevin					
při obnově SM porostů nebo stinné polohy: SM 6, BK 3, DB 1, LP, JD, BR, BO při obnově BO porostů nebo slunné polohy: BO 6, BK 1-2, DB 2-3, LP 1, JD, HB, BR					
Porostní typy					
SM		BO			
Základní rozhodnutí					
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa	
les hospodářský		les hospodářský			
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	40	110	20(30)		
Meliorační a zpevňující dřeviny					
Výčet dřevin:	BK, DB, JD, LP, HB				
% MZD	25%	% MZD	25%	% MZD	
Hospodářský způsob					
P, N					
Způsob obnovy a obnovní postup					
zajistit listnáče a JD v předsunutých clonných prvcích nebo podsadbami (předstih 10-20let), navázat pruhovými clonnými sečemi, postup proti větru					
při obnově BO porostů náseky s postupem od SV-JV, listnáče a jedle v předsunutých clonných nebo skupinových prvcích ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména BK, DB) na dožití, neponechávat výstavky MD					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
ochrana listnáčů a JD proti zvěři					
Výchova porostů					
podporovat listnáče a jedli, redukovat MD, jinak výchova dle zásad pro hospodářský les					
Opatření ochrany lesů					
včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů					
Doporučené technologie					

Poznámka					

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 9)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů		Rozloha	
45 Živná stanoviště středních poloh	II.	3S, 3D, 3H, 4S, 4D		180 ha	
Cílová druhová skladba dřevin					
při obnově SM porostů: SM 6-7, BK 2-3, JD 1, JV(KL)+-1, LP+-1, JS, JL, TR při obnově porostů BK,DB: BK 2-7, DB 2-7, LP 1, JV, KL, JD, JS, JL, TR					
Porostní typy					
SM		BK, (DB)			
Základní rozhodnutí					
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa	
les hospodářský		les hospodářský			
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
100	30	130	30		
Meliorační a zpevňující dřeviny					
Výčet dřevin:	BK, JD, KL, JL, LP, JS, JV, TR, HB				
% MZD	25 %	% MZD	60 (-100) %	% MZD	
Hospodářský způsob					
N, P					
Způsob obnovy a obnovní postup					
náseky s postupem proti větru; BK, JD, LP do předsunutých skupin nebo podsadbou, v závěru obnovy použít clonnou seč (na 4S, příp. 3S) clonné seče v BK, obsek kvalitních DB, do předsunutých skupin LP a JD, ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména BK, DB) na dožití, neponechávat výstavky MD					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
ochrana listnáčů a JD proti zvěři , umělá obnova silnými sazenicemi (buřeň)					
Výchova porostů					
podporovat cílové listnáče a jedli, redukovat MD, jinak výchova dle zásad pro hospodářský les					
Opatření ochrany lesů					
včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů					
Doporučené technologie					

Poznámka					

Rámcové směrnice péče o les (směrnice č. 10)

Označení	Zóna CHKO	Soubory lesních typů				Rozloha
47 Oglejená stanoviště středních poloh	II.	4O, 4P, 4G 5P, 5Q, 5G				40 ha
Cílová druhová skladba dřevin						
5P, 5Q: SM 4-5, JD 3, BK 2, BO +-2, KL, JV, OL, BR, OS 4O, 4P: SM 3-4, JD 3, DB 2, BK 1-2, BO+-2, KL, JV, OL, BR, OS na 4G a 5G zvýšit podíl JD na úkor BK						
Porostní typy						
SM						
Základní rozhodnutí						
Kategorie lesa		Kategorie lesa		Kategorie lesa		
les hospodářský		les hospodářský				
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	
110	40					
Meliorační a zpevňující dřeviny						
Výčet dřevin:	BK, JD, KL, JV, LP, JS, JL, BR, OS					
% MZD	30%	% MZD		% MZD		
Hospodářský způsob						
P, N						
Způsob obnovy a obnovní postup						
podíl MZD zajistit v předsunutých skupinách nebo podsadbami, pruhové clonné seče nebo v zabuřených částech náseky s postupem proti větru, ponechávat jednotlivé listnaté stromy (zejména DB) a JD na dožití, neponechávat výstavky MD						
Péče o nálety, nárosty a kultury						
ochrana listnáčů a JD proti zvěři, v zamokřených lokalitách vyvýšená sadba						
Výchova porostů						
podporovat hlavně jedli a dub, případně další listnáče, zaměřit na odolnost proti větru, volnější zápoj, jinak výchova dle zásad pro hospodářský les						
Opatření ochrany lesů						
včasná asanace aktivních kůrovcových stromů a polomů						
Doporučené technologie						
šetrné transportní technologie - využít vhodného období pro snížení rizika poškození půdního povrchu						
Poznámka						
při obnově BO porostů možno zvýšit % BO na úkor SM						

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

**Rozbory
Chráněné krajinné oblasti
Blaník**

k 31. 3. 2016

OBSAH

1. Identifikační údaje	4
1.1. Výnos.....	4
1.2. Mezinárodní význam.....	4
2. Charakteristika území.....	5
3. Ochrana přírody	8
3.1. Předmět ochrany CHKO	8
3.2. Zonace CHKO	8
3.3. Maloplošná zvláště chráněná území	9
3.4. Natura 2000	11
3.5. Památné stromy.....	14
3.6. Rostlinná společenstva	17
3.7. Významné druhy rostlin.....	22
3.8. Významné druhy živočichů	30
3.9. Invazní a expanzivní druhy	57
3.10. Neživá příroda	62
3.11. Územní systém ekologické stability (ÚSES).....	63
3.12. Krajinný ráz.....	67
3.13. Monitoring a výzkum	75
3.14. Práce s veřejností	81
4. Lidské činnosti ovlivňující stav přírody a krajiny	86
4.1. Lesní hospodářství.....	86
4.2. Zemědělství	94
4.3. Myslivost.....	100
4.4. Rybníkářství a sportovní rybářství.....	103
4.5. Vodní hospodářství	106
4.6. Výstavba	109
4.7. Doprava a inženýrské sítě.....	112
4.8. Průmysl.....	115
4.9. Zacházení s odpady.....	115
4.10. Těžba nerostných surovin	116
4.11. Rekreace a turistika	116
5. Vyhodnocení dosavadního plánu péče.....	125
6. Použitá literatura	130
7. Seznam zkratk.....	134
8. Přílohy	
Textové přílohy	
č. 1. Výnos o zřízení CHKO Blaník	
č. 2. Přehled katastrálních území CHKO Blaník	
č. 3. Přehled studií a průzkumů realizovaných na území CHKO Blaník	
č. 4. Charakteristiky vodních toků a ploch v CHKO Blaník	
Mapové přílohy	
č. 1 Přehledová mapa	
č. 2 Zonace CHKO	
č. 3 MZCHÚ a památné stromy	
č. 4 Natura 2000	
č. 5 ÚSES	
č. 6 Vlastnictví lesů	
č. 7 Kategorie lesa	
č. 8 Honitby	
č. 9 Krajinný ráz	
č.10 Turistika	

1. Identifikační údaje

1.1. Výnos

Chráněná krajinná oblast (dále CHKO) Blaník byla vyhlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR č. 17332/81 ze dne 29. prosince 1981 o zřízení chráněné krajinné oblasti Blaník (výnos je v příloze č. 1).

Posláním vyhlášení oblasti je dle výnosu: "...ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí; k typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních toků a ploch, klima krajiny, vegetační kryt a volně žijící živočišstvo, rozvržení lesního a zemědělského půdního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídel, kulturní a historické stavby a místní zástavba lidového rázu."

CHKO Blaník se rozkládá na ploše 4029 ha a nachází se na území Středočeského kraje. Zasahuje do území obcí s rozšířenou působností Votice a Vlašim a do katastrálních území Bořkovice, Býkovice u Louňovic, Kamberk, Kondrac, Křížov pod Blaníkem, Laby, Libouň, Louňovice pod Blaníkem, Načeradec, Ostrov u Veliše, Pravětice, Pravonín, Světlá pod Blaníkem, Veliš, Vracovice.

Správa CHKO sídlí v Louňovicích pod Blaníkem.

1.2. Mezinárodní význam

Území CHKO není chráněno žádnou z mezinárodních úmluv.

Na území CHKO Blaník zasahují 2 evropsky významné lokality soustavy Natura 2000 – podrobněji viz kapitola 3.4.

2. Charakteristika území

Geologie a geomorfologie

CHKO Blaník se nachází na území moldanubika, a to jeho české větve, která je na severu ohraničena kutnohorsko-svrateckou oblastí, od níž je oddělena tzv. ratajskou zónou. Na západě tvoří hranici moldanubika s bohemikem středočeský pluton, jenž je součástí moldanubika. Významným geologickým fenoménem je soustava zlomů blanické brázdy. Tvoří tektonickou zónu, mobilní od doby vzniku moldanubika prakticky až podnes.

Blanická brázda je v terénu patrná jako široká sníženina, kterou protéká řeka Vlašimská Blanice. Na zónu blanické brázdy je také vázáno zrudnění, především polymetalické.

Nejrozšířenější horninou oblasti jsou sillimaniticko-biotitické pararuly. Ty budují celé území, které se nachází východně od načeradského srázu. Jsou značně rozšířeny také západně od hlavního zlomu blanické brázdy. Masivní migmatity popovického komplexu s výraznými oky živce se nachází jižně od Velíše na zalesněném vrchu Hřiva (519,2 m n. m.). Severozápadně od Louňovic se objevují muskovit-biotitické pararuly, svorové ruly a svory, jihozápadně od Louňovic se nalézají dvojslídne (místa biotitické) ortoruly. V lomu na západním svahu Křížovské hůry (580,4 m n. m.) můžeme spatřit dvojslídne ortoruly migmatitické s turmalínem a granátem – almandinem (tzv. blanická ortorula či žulorula). V omezené míře se v území CHKO objevují místa s intruzivními horninami, které geneticky patří ke středočeskému plutonu. Geologicky významná je erlánová vložka v zaříznutém údolí Brodce, ve které jsou vyvinuty krasové jevy (největší známá jeskyně zde dosahuje rozměrů nejméně 10x16 m). Velký Blaník tvoří výrazný rozsáhlý hřbet – hrást' v Načeradecké vrchovině. Na vrcholu jsou ortorulové skalní tvary zvětrávání a odnosu a mrazové sruby (tzv. Rytířské skály).

Území patří do Středočeské pahoraktiny a částečně i do Českomoravské vrchoviny. Zdejší terén má výškové rozdíly většinou 75–150 m, průměrná nadmořská výška se většinou pohybuje mezi 400–450 m, nejnižším bodem CHKO je Blanice u Ostrova (366 m n. m.), nejvyšším je Velký Blaník (638 m n. m.).

Údolí říčky Blanice vytváří v některých místech výrazné terénní rozdíly. Z údolí vystupují na některých místech značně svažité vrcholy a úbočí, na nichž se střídají menší lesy se zemědělskou půdou. Ráz vrchoviny ve východní části CHKO se projevuje v tom, že krajina nemá nápadně vystupující vrchy a hluboká údolí a vyznačuje se spíše táhlými svahy a rozsáhlými lesnatými hřebety a návršími, v nichž nejvyšší místa nejsou většinou nijak nápadná. Převýšené postavení masívu Blaníků vůči svému okolí umožnilo stát se krajinnou dominantou pro široké okolí a to především díky svému relativnímu výškovému rozdílu přibližně v rozsahu 200–250 m.

V naprosté převaze se v CHKO nacházejí hnědé půdy (kambizemě), v nivě Blanice půdy oglejené a v údolích drobných toků se občas vyskytují zrašelinělé a glejové půdy. U většiny půd není skeletovitost žádná nebo je slabá až střední a půda hluboká až středně hluboká. V nivě Blanice je půda hluboká a skeletovitost žádná.

Hydrologie

Osu CHKO Blaník tvoří řeka Vlašimská Blanice, tekoucí přibližně z jihu na sever. Přítoky nejsou vesměs příliš vodné, ale jejich nepravidelná a zahloubená údolí dotváří charakteristické rysy zdejší krajiny. Jejich dno je převážně kamenité až písčítokamenité.

Oblast dílčího povodí Blanice náleží geologicky k Českému masívu. Z hydrologického hlediska se jedná o území s malými zásobami spodní vody, která je vázána jednak na horniny skalního podkladu, jednak na pokryvné útvary. Vydutnější puklinové podzemní vody, kde skalní podklad je pokryt propustnými sutěmi, se vyskytují v horní části Částrovického a Vracovického potoka, na dolním toku Brodce, v oblasti Louňovického a Býkovického potoka a potoka, který teče přes obec Kamberk.

V oblasti je celá řada studánek, dnes většinou neudržovaných, dle průzkumů však některé z nich mají dodnes pitnou vodu (jde většinou o svahové prameny). K zásobování

obyvatel jsou využívány pouze podpovrchové vody, jímané ze studní, všechny větší obce v oblasti mají svůj veřejný vodovod

Na území CHKO jsou i některé větší rybníční plochy, např. Strašík u Libouně (10,9 ha, 185 tis. m³), Velký Býkovický rybník (5,4 ha, 38 tis. m³), které plní významně ekologickou a hydroklimatickou funkci.

Klima

Klimaticky náleží CHKO Blaník do oblasti mírně teplé (Quitt 1971), vyznačující se dlouhým, teplým, mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem i podzimem a krátkou, mírně teplou, suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky. Roční průměrná teplota vzduchu je 7,5 °C a průměrné roční srážky se většinou pohybují mezi 600–700 mm. Ve sledované oblasti převažují západní větry společně s větry vanoucími z jihozápadu a severozápadu (Petráň a kol. 1985).

Vegetační stupňovitost a fytoegeografie

Hlavním a téměř jediným přirozeným vegetačním typem na tomto území je les. Druhová skladba odpovídala dubobukovému až bukovému vegetačnímu stupni s dubem, bukem a jedlí s příměsí javoru klenu a lípy ve specifických suťových polohách Velkého a Malého Blaníku. Na výslunných jižních a jihozápadních svazích lze předpokládat větší výskyt dubu, habru a borovice, v údolích vodních toků porosty olše lepkavé, vrb a jasanu i vtroušeného smrku.

Dle Mapy potenciální vegetace České republiky (Neuhäuslová a kol. 1998) spadá většina CHKO do mapovací jednotky 36 – biková a/nebo jedlová doubrava (*Luzulo albidae-Quercetum petrae*, *Abieti-Quercetum*), oblast okolo vrchu Hřivy do jednotky 15 – lipová bučina s lípou srdčitou (*Tilio cordatae-Fagetum*), oblast Velkého a Malého Blaníku pak do jednotky 24 – biková bučina (*Luzulo-Fagetum*).

Dvě třetiny plochy CHKO tvoří zemědělsky obdělávaná půda, louky, mokřady a rybníky, třetinu plochy zaujímají lesní porosty.

Dle regionálně fytoegeografického členění ČR (Květena ČR, 1. díl) patří území CHKO Blaník do fytoegeografického obvodu Českomoravského mezofytika, okresu 42. Votická pahorkatina. Převládají mezofytní druhy.

Podél Blanice vstupují na území CHKO zástupci termofytní fytochory (z okresu Střední Povltaví), zejména z fytochorotypu *Bothriochloa ischaemum-Scabiosa ochroleuca* (např. *Centaurea rhenana*, *Filipendula vulgaris*, *Scabiosa ochroleuca* atd.). Naopak přítomnost okresu Votická a Českomoravská vrchovina předznamenává výskyt oreofytních fytochor, zejména druhů z fytochorotypu: *Montia fontana-Polygonatum verticillatum* (např. *Aruncus sylvestris*, *Potentilla palustris*, *Drosera rotundifolia*, *Geum rivale*, *Prenanthes purpurea*, *Viola palustris* atd.).

Fauna

Celkový charakter současné fauny CHKO Blaník je určen především polohou území ve Středočeské pahorkatině, tzn., že zde převažují živočichové listnatých lesů eurosibiřské podoblasti palearktu. Vyskytují se zde ale i druhy tzv. kulturní stepi, synantropní druhy, druhy introdukované i druhy s širokou ekologickou valencí.

Nejvýznamnější je fauna vodních toků a drobných i větších stojatých vod. V Blanici se vyskytují všechny tři druhy našich velevrubů (*Unio crassus*, *U. tumidus* a *U. pictorum*), kružník severní (*Gyraulus acronicus*) a hrachovka obrácená (*Pisidium supinum*), z vážek páskovec kroužkovaný (*Cordulegaster boltonii*), klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*), klínatka obecná (*Gomphus vulgatissimus*), klínatka vidlitá (*Onychogomphus forcipatus*), z ryb se kromě běžných druhů vyskytuje reofilní vranka obecná a vzácně i mník jednovoušý (*Lota lota*), na menších přítocích s jemnými sedimenty se vyskytuje mihule potoční (*Lampetra planeri*). V okolí vodních toků i rybníků po celém území CHKO je hojná vydra říční (*Lutra lutra*).

Některé rybníky a další drobné vodní plochy hostí bohaté batrachocenózy – kromě jiných se vyskytuje čolek velký (*Triturus cristatus*), čolek horský (*Mesotriton alpestris*), kuňka obecná (*Bombina bombina*), skokan ostronosý (*Rana arvalis*), blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*). Mělké rybníky s bohatou pobřežní vegetací jsou místem výskytu vážky jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*). Z vodních druhů ptáků hnízdí pravidelně moták pochop (*Circus aeruginosus*), potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*), rákosník obecný (*Acrocephalus scirpaceus*) a strnad rákosní (*Emberiza schoeniclus*). Ojedinelé plochy zachovalých mokřadních luk v okolí rybníků či vodních toků a pramenišť hostí vzácnější druhy bezobratlých – např. vrkoče útlého (*Vertigo angustior*) či perleťovce dvanáctitečného (*Boloria selene*).

V lesích můžeme najít i některé podhorské či horské faunistické prvky. Na vrcholech Blaníků se zachovaly citlivé lesní druhy měkkýšů – vrkoč horský (*Vertigo alpestris*), sklovatka rudá (*Daudebardia rufa*), hladovka horská (*Ena montana*). Z ptáků se vyskytuje např. převážně horský druh ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*), lesní druhy sov vázané na rozsáhlé komplexy lesů – sýc rousný (*Aegolius funereus*) a kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) a na dutiny vázaný holub douphák (*Columba oenas*).

Vývoj osídlení

O nejstarším osídlení Podblanicka je jen málo dokladů. V nejmladší době bronzové a v době knovízské na počátku doby železné (12.–9. stol. př. n. l.) nastalo zvýšené putování za solí do alpského Halštatu, trasa vedla právě údolím Blanice k Sázavě a dále do Polabí. Z té doby pochází mohutné hradiště s kamennými valy kultury halštatsko-laténské na Velkém Blaníku, jak dokazují zdejší bohaté nálezy včetně nálezů keramiky, chat a žárových hrobů. Rozmach kolonizace vycházející z klášterů i šlechtických sídel se projevil zejména koncem 12. a v celém 13. století, jak dosvědčuje velké množství církevních staveb z tohoto období. Jsou to zejména románské kostelíky a rotundy, které byly součástí venkovských feudálních sídel a měly i obrannou funkci. Krajina dostávala jiný ráz především díky postupnému odlesňování. Rozdělení území na malé celky bylo umožněno i přírodními podmínkami, neboť členitý terén s mnoha vrchy i údolím byl přirozeným ohraničením mnohých panství. Z hlediska krajinářského, lesnického i botanického došlo tehdy k největším změnám, neboť vyvrcholilo odlesňování a přeměna rozsáhlých území na pole a louky. Využívání přírody člověkem pro zemědělství založilo charakter jednotlivých sídel a celkovou strukturu osídlení oblasti. Ve větší celky sídelních útvarů se vyvinula ta sídla, jejichž lokalizace umožnila rozvoj dalších funkcí, jako např. byla těžba nerostných surovin či křižovatky obchodních cest, které procházely oblastí (Načeradec, Olešná). V neposlední řadě to byla také úloha center církevních majetků (klášter v Louňovicích, románské kostely v Libouni, Kondraci, Pravoníně a Načeradci). Po kolonizační vlně následovalo neklidné období drobných feudálních válek. Těžce dolehla na celé Podblanicko třicetiletá válka. Kvůli bitvě u Jankova (1645) se celý kraj vyliďňoval. Hlavním zdrojem obživy lidu zůstalo zemědělství, v němž převládalo hospodaření na malých plochách. Vzhledem k těmto skutečnostem vcelku nenastávaly zásadní změny ve vzhledu krajiny, která si místy uchovala svůj ráz i několik staletí. Na vhodných místech u vodních ploch a toků s potřebným výškovým rozdílem vznikly mlýny, které však v současné době již nejsou v provozu. Citlivý vztah člověka ke zdejší přírodě byl ovlivněn především tehdejšími technickými možnostmi. Přírodní podmínky krajiny ovlivňovaly a limitovaly rozvoj osídlení tohoto území.

V 19. století nezaznamenala krajina v okolí Blaníků významné změny. Poněvadž Podblanicko vcelku postrádá hospodářsky významné nerostné suroviny, nedošlo zde k výstavbě velkých průmyslových podniků. Železniční doprava se území vyhnula a poměrně nevýnosné zemědělství způsobilo spíše uvolnění vlivu lidské činnosti na krajinu a harmonické pokračování vývoje předešlého. Zhoršení stavu lze zaznamenat v druhé polovině 20. století. Značně neuvážené scelování pozemků, intenzivní používání koncentrovaných hnojiv a obhospodařování půdy těžkými stroji způsobilo splavování ornice a ovlivnilo i množství a kvalitu spodních i povrchových vod.

3. Ochrana přírody

3.1. Předmět ochrany CHKO

Chráněnou krajinnou oblast definuje zákon (§ 25 odst. 1) jako „rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení“.

Ve výnosu ministerstva kultury ČSR č. 17332/1981 Sb. ze dne 29. prosince 1981, o zřízení chráněné krajinné oblasti Blaník je v § 1 odst. 2 uvedeno:

„Posláním vyhlášení oblasti je ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí; k typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních toků a ploch, klima krajiny, vegetační kryt a volně žijící živočišstvo, rozvržení lesního a zemědělského půdního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídel, kulturní a historické stavby a místní zástavba lidového rázu.“

V současném pojetí je předmětem ochrany krajina okolí Blaníku s typickým krajinným rázem, plněním přírodních funkcí krajiny a přírodními hodnotami, kterými jsou zejména zastoupené přírodní a přírodě blízké ekosystémy a v nich se vyskytující zvláště chráněné, vzácné či regionálně významné druhy rostlin a živočichů.

Přírodní hodnoty CHKO Blaník lze konkretizovat takto:

- geomorfologie terénu a významné geomorfologické jevy,
- přírodě blízký vodní tok Blanice a jejích přítoků, prameniště a mokřady a vodní režim v krajině
- přírodě blízké lesní ekosystémy, zejména kyselé a květnaté bučiny,
- zachovalé polopřirozené ekosystémy luk a pastvin,
- populace zvláště chráněných a vzácných druhů rostlin a živočichů a jejich stanoviště,
- přírodní stanoviště a druhy významné pro soustavu Natura 2000.

Kromě geomorfologie, v níž je hlavní dominantní postavení Velkého a Malého Blaníku a údolí Blanice, byl důležitým faktorem utvářejícím charakteristický ráz CHKO Blaník historický a kulturní vývoj území. Kulturní krajina CHKO s vyváženým zastoupením lesů, zemědělských ploch s vysokým podílem zeleně, vodních a ostatních ploch a sídel nebyla dotčena rozvojem průmyslu a zachovala si harmonický ráz s menšími obcemi s dochovanou urbanistickou strukturou.

3.2. Zonace CHKO

Podle ustanovení § 25 odstavce 2 zákona o ochraně přírody a krajiny se „hospodářské využívání chráněných krajinných oblastí provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území.“

K bližšímu určení způsobu ochrany přírody CHKO Blaník byly vymezeny 4 zóny odstupňované ochrany přírody. Vymezení zón CHKO Blaník bylo schváleno Protokolem MŽP ČR ze dne 20.12.1995 pod čj. OOP/6652/95 a je zakresleno v základních mapách v měřítku 1:10 000 a v mapách katastru nemovitostí v měřítku 1:2880.

Zonace byla vymezována s ohledem na přítomnost zvláště chráněných území, prvků ÚSES různých úrovní, geologicky hodnotných území a výskyt zvláště chráněných a vzácných druhů živočichů a rostlin.

I. zóna

Zahrnuje přírodní rezervace Podlesí, Velký Blaník, Malý Blaník, přírodní památky Rybník Louňov, Částrovické rybníky a přechodně chráněnou plochu Křížovský lom, dále území zachovalejších vodních toků a jejich niv např. Blanice, Pravětického potoka, Strašického

potoka, Částrovického potoka a lesy Roudného, Krasovické a Křížovské hůry a Loužku. Plochy, které nejsou zvláště chráněné, jsou buď místem výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů nebo byly zařazeny do ÚSES jako regionální či lokální biocentrum či lokální biokoridor. I. zóna zaujímá rozlohu 8,7 km².

II. zóna

Do II. zóny byly zahrnuty krajinářsky významné komplexy, plochy s významem půdoochranným a vodohospodářským, lesní komplexy (většinou s významně pozměněnou druhovou skladbou dřevin oproti přirozené), extenzivně využívané pastviny a louky. Některými plochami prochází regionální či lokální biokoridory ÚSES. Nejrozsáhlejšími plochami II. zóny jsou lesy Krasovické hůry a Úlehle na SV, les Hřiva na SZ, Roudný na JV, okrajové části obou Blaníků a Býkovická hůra na jihu CHKO.

II. zóna zaujímá rozlohu 11,2 km².

III. zóna

Nelesní pozemky zařazené do III. zóny představuje většinou orná půda, často s rozptýlenými remízky, jednotlivými samotami a menšími osadami. Lesy ve III. zóně se nacházejí mimo souvislé lesní komplexy a jejich složení neodpovídá přirozené druhové skladbě, převážně jde o porosty obklopené zemědělskou půdou.

III. zóna zaujímá rozlohu 18,1 km².

IV. zóna

Byla vymezována výjimečně, protože velká sídla se na území CHKO nevyskytují. Tuto zónu tvoří pouze velké komplexy orné půdy u Libouně, Načeradce a Křížova.

Rozloha IV. zóny je 2,2 km².

Tabulka č. 1: Rozloha jednotlivých zón CHKO (r. 2007 podle GIS)

	rozloha	
	ha	% CHKO
zóna I	874	21,7
zóna II	1121	27,8
zóna III	1815	45,0
zóna IV	219	5,5
celkem	4029	100,0

Stávající zonace vychází z přírodních a krajinářských hodnot CHKO. Přestože se znalosti o území CHKO významně rozšířily, vymezení zón odpovídá potřebám ochrany přírody a krajiny a koresponduje i s vymezením EVL. Dílčím metodickým problémem je velikost některých segmentů (54 segmentů menších než 10 ha), ale zonace v tomto odpovídá maloplošně rozrůzněnému charakteru území CHKO Blaník. Místní úpravy vymezení zón by sice mohly uveřejněné formální problémy odstranit, ale protože zonace dobře plní svou funkci diferenciací území z hlediska ochrany, nejeví se problematika změny zonace jako aktuální.

3.3. Maloplošná zvláště chráněná území

Na území CHKO Blaník je vyhlášeno celkem 5 zvláště chráněných území, z toho 3 jsou v kategorii přírodní rezervace na celkové ploše 107,28 ha a 2 v kategorii přírodní památka na celkové ploše 5,44 ha.

Celková plocha maloplošných zvláště chráněných území v CHKO je 112,72 ha, tj. 2,8 % plochy CHKO.

Přehled ZCHÚ je uveden v následujícím textu, jejich zakres je v mapové příloze č. 3.

PR Velký Blaník (1657)

Výnos: Vyhláška Správy CHKO Blaník z 22.10.1992

Výměra: dle vyhlášení 84,68 ha, dle zaměření 89,9 ha

Katastrální území: Louňovice pod Blaníkem

Předmět ochrany: Přirozené bučiny s charakteristickými druhy rostlin a živočichů

Plán péče s platností 2014-2019 zpracovala Správa CHKO Blaník, schválen Správou CHKO Blaník pod čj. 94/BN/2014

Geodetické zaměření: ano

Zanesení do katastru nemovitostí: ano

PR Malý Blaník (1656)

Výnos: Vyhláška Správy CHKO Blaník z 22.10.1992

Výměra: dle vyhlášení 12,71 ha, dle zaměření 17,7 ha

Katastrální území: Louňovice pod Blaníkem

Předmět ochrany: Přirozené bučiny s charakteristickými druhy rostlin a živočichů

Plán péče s platností 2014-2019 zpracovala Správa CHKO Blaník, schválen Správou CHKO Blaník pod čj. 93/BN/2014

Geodetické zaměření: ano

Zanesení do katastru nemovitostí: ano

PR Podlesí (1658)

Výnos: Vyhláška Správy CHKO Blaník z 28.4.1993

Výměra: 9,89 ha

Katastrální území: Býkovice u Louňovic

Předmět ochrany: Rašelinné louky s ohroženými fytoocenózami a přilehlé rybníky s výskytem obojživelníků a dalších chráněných a ohrožených druhů živočichů, zachovalých pobřežních a vodních společenstev makrofyt

Plán péče s platností 2016-2025 zpracovala AOPK ČR, schválen AOPK ČR pod čj. SR/0007/BN/2015 - 8

Geodetické zaměření: ano (na části PR)

Zanesení do katastru nemovitostí: ano

PP Částrovické rybníky (2126)

Výnos: Vyhláška Správy CHKO Blaník č. 1/2001 z 3.4.2001

Výměra: 3,56 ha

Katastrální území: Vracovice

Předmět ochrany: Ochrana mokřadů s výskytem početných populací zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů např. prstnatce májového, vachty trojlisté, raka bahenního, čolka obecného, kuňky ohnivá, skokana zeleného, ještěrky živorodé.

Plán péče s platností 2011-2020 zpracoval Ing. Jiří Pokorný, Správa CHKO Blaník, schválen Správou CHKO Blaník pod čj. 297/BN/2011

Geodetické zaměření: ne

Zanesení do katastru nemovitostí: ano

PP Rybník Louňov (2197)

Výnos: Vyhláška Správy CHKO Blaník č. 2/2001 z 30.7.2001

Výměra: 1,876 ha

Katastrální území: Pravětice

Předmět ochrany: Rybníční ekosystém, zejména litorální s výskytem početných populací zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů např. ostřice plstnatoplodé, škeble rybníčné, skokana zeleného, čolka obecného.

Plán péče s platností 2011-2020 zpracoval Ing. Jiří Pokorný, Správa CHKO Blaník, schválen Správou CHKO Blaník pod čj. 249/BN/2011

Geodetické zaměření: ne

Zanesení do katastru nemovitostí: ne

V průběhu přechozího plánu péče nedošlo k vyhlášení žádného nového MZCHÚ, ani nebylo žádné MZCHÚ z důvodu odstranění nedostatků vyhlášovacích dokumentace nově vyhlášováno.

Zaměřením PR Velký Blaník a PR Malý Blaník byly zjištěny podstatné (zvláště v případě PR Malý Blaník) rozdíly ve výměře oproti vyhlášovacím předpisům. Tento nedostatek nebyl odstraněn. Formální nepřesnost je i ve vyhlášovacích dokumentaci PR Podlesí. Uvedené nedostatky nemají vliv na zachování předmětů ochrany MZCHÚ, ale potřeba jejich řešení přetrvává.

Na území CHKO Blaník se počítá s vyhlášením přírodní památky Křížovský lom, který je názornou ukázkou suťové stěny blanické ortoruly s výskytem minerálů (apatit, autunit, almandin, turmalín) a lokalitou výskytu vzácných lišejníků, bezobratlých a plazů.

3.4. Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, která vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie (EU). Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické). Na základě směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků („směrnice o ptácích“) jsou vyhlášovány ptačí oblasti a na základě směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin („směrnice o stanovištích“) evropsky významné lokality (EVL). Na území CHKO Blaník není vymezena žádná ptačí oblast.

Na základě směrnice Rady 92/43/EHS (o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin) byly na území CHKO Blaník vymezeny 2 lokality, zařazené do národního seznamu (stanoven nařízením vlády č. 318/2013Sb.).

Tabulka č. 2: Základní údaje o evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000.

Jméno lokality	Rozloha (ha)	Předmět ochrany – typ přírodního stanoviště soustavy Natura 2000 a druhy chráněné EU (* hvězdička označuje prioritní stanoviště a druhy)
Podlesí	8,9	3130 Oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpínské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd <i>Littorelletea uniflorae</i> nebo <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>
		3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i>
		7140 Přechodová rašeliniště a třasoviště
		1887 puchýřka útlá (<i>Coleanthus subtilis</i>)
		1042 vážka jasnoskrvná (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)
		1014 vrkoč útlý (<i>Vertigo angustior</i>)
Vlašimská Blanice	404,2 (115,8 v CHKO)	1096 mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)
		1084* páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>) výskyt mimo území CHKO
		1032 velevrub tupý (<i>Unio crassus</i>)
		1355 vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)

Podrobná specifikace evropsky významných lokalit

Podlesí (CZ0214014)

Poloha:

Velký a Malý Býkovický rybník a pramenná louka Býkovického potoka severně od obce Býkovice pod Blaníkem, asi 6 km j. od Vlašimi.

Ekotop:

Geologie: Podloží tvoří dvojslídne pararuly moldanubika s holocénními náplavy.

Geomorfologie: Vlašimská pahorkatina.

Reliéf: Terén je rovinný, svažující se k rybníkům. Celkově se terén svažuje mírně k západu.

Pedologie: Půdním typem jsou gleje a kyselé kambizemě. V horní (východní) části území je místy vytvořena vrstva rašelinného humolitu.

Krajinná charakteristika: Rybníky a mokřadní louky se zachovalým souborem typických vodních, pobřežních a lučních společenstev. V okolní zemědělské krajině tvoří lokalita výrazný přírodní krajinný prvek.

Biota:

Velký Býkovický rybník je charakteristický makrofytní vegetací přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, pobřežní vegetací rákosin eutrofních stojatých vod a vegetací letněných rybníků. Malý Býkovický rybník (ležící pod Velkým) hostí makrofytní vegetaci přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod s řezanem pilolistým a vegetaci vysokých ostřic. Zastoupení pobřežní vegetace rákosin je zde menší než u Velkého Býkovického rybníka. Oba rybníky doprovází vrbové křoviny hlinitých a písčitých náplavů. V pramenné oblasti Býkovického rybníka je vyvinut komplex zahrnující nevápnité mechové slatiniště přecházející ve vlhkou pcháčovou louku, na okraji s vyvinutými podhorskými smilkovými trávníky. V louce jsou rozmístěny tůně s makrofytní vegetací mělkých stojatých vod.

Puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*) - výskyt na dně Velkého Býkovického rybníka, jež zahrnuje střední část PR Podlesí (M2.1 Vegetace letněných rybníků).

Na lokalitě se vyskytuje vhodné stanoviště pro vrkoče útlého (*Vertigo angustior*) a vážku jasnokvrnnou (*Leucorhina pectoralis*).

Kvalita a význam:

Regionálně významná lokalita výskytu vážky jasnokvrnné. Jedná se o nepočetnou, ale zatím stabilní populaci.

Charakter lokality rovněž zvyšuje perspektivy populace vrkoče útlého.

Regionálně významná lokalita výskytu puchýřky útlé.

Zranitelnost:

Zachování biotopu zmíněných druhů živočichů a rostliny bezprostředně závisí na hospodaření na rybníce, tj. jeho pravidelném letnění a šetrném hospodaření spočívajícím ve vícedruhovém obsádku a absenci hnojení a přikrmování. Určité ohrožení může znamenat rozšiřování pobřežních porostů orobince.

Vážka jasnokvrnná je citlivá na kvalitu vody a určitou strukturovanost a členitost břehů (padlé větve vyčnívající z vody). Zdrojem znečištění vody jsou okolní plochy luk a polí, kde není vyloučeno používání pesticidů a hnojení.

Populace vrkoče může být ohrožena zarůstáním a hromaděním stařiny v případě, že by lokalita nebyla nadále pravidelně kosena.

Management:

Letnění rybníka 1x za 5 let. Alternativně alespoň částečné spuštění hladiny, nejméně v délce 2 měsíců. Úplné vyloučení vápnění a hnojení. Omezování porostů orobince ručním vysekáváním.

Udržovat funkční tůňe, které vhodně doplňují rybníční biotop pro vážku, zejména v období letnění či snížení vodní hladiny (tedy odvodnění litorálu).

Na stanovištích vrkoče udržovat nižší bylinný porost. Díky "rašeliništnímu" charakteru se jako nejvhodnější jeví ruční kosení v pozdním vegetačním období, případně odstraňování náletu.

Stanoviště a druhy, jež jsou hlavním předmětem ochrany

3130 Oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpínské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd *Littorelletea uniflorae* nebo *Isoëto-Nanojuncetea*

3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*

7140 Přejídná rašeliniště a třasoviště

1887 puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*)

1042 vážka jasnosvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*)

1014 vrkoč útlý (*Vertigo angustior*)

Vlašimská Blanice (CZ0213009)

Poloha:

Tok řeky Blanice (Vlašimské) mezi Vlašimí a Mladou Vožicí (okres Benešov a Tábor), cca 30 km dlouhý úsek + zámecký park ve Vlašimi.

Ekotop:

Geologie: Přeměněné horniny moldanubika, zejména ruly, pararuly.

Geomorfologie: Vlašimská pahorkatina, částečně Benešovská pahorkatina.

Reliéf: Reliéf má ráz členité pahorkatiny, údolí je většinou mělce zaříznuté a lemují je střídavě vlhké louky, lesy, místy řídká zástavba. Na několika místech je údolí hlouběji zaříznuté se strmějšími svahy a výchozy přeměněných hornin.

Pedologie: Na území převažují glejové fluvizemě a typické gleje.

Krajinná charakteristika: Údolí menší říčky v harmonické krajině na pomezí středních Čech a Českomoravské vrchoviny, z popisu vybočuje zámecký park ve Vlašimi.

Biota:

Blanice je menší meandrující řeka, která je zregulována pouze lokálně. V dolní části (mezi Kamberkem a Vlašimí) je však více rozdrobena jezy, kterých je větší počet.

V nivě se vyskytují doprovodné porosty vrb a olše kolem toku (K2.1), zapojenější porosty potočních olšin (L2.2A) s často zachovalým, neeutrofizovaným podrostem a louky. Z lučních společenstev převažují vlhké pcháčkové louky (T1.5) a nivní psárkové louky (T1.4). Na sušších místech se dále vyskytují ovsíkové louky (T1.1). Na neobhospodařovaných místech se vyskytují porosty vysokých ostřic a tužebníková lada.

Celá lokalita je na severním konci zakončena vlašimským zámeckým parkem. Jedná se o parkový porost tvořený pestrou směsicí stromů, listnatých i jehličnatých, dubů, lip, javorů, smrků i cizokrajných dřevin. Pro páchníka hnědého jsou určující starší porosty s duby hájového charakteru nebo solitérní staré lípy a duby.

Kvalita a význam:

Slabá a rozptýlená populace velevruba tupého od Mladé Vožice po Kamberk, v úseku od Kamberka do Vlašimi se velevrub vyskytuje ojediněle.

Lokalita je významná z hlediska početného výskytu "říční" populace vydry.

Ve vlašimském zámeckém parku se nalézá významná lokalita pro páchníka hnědého.

Mihule potoční se vyskytuje roztroušeně v přítocích Blanice, v hlavním toku jen výjimečně.

Zranitelnost:

Izolovanost populace velevruba tupého množstvím jezů a organickým znečištěním z Mladé Vožice, což platí i pro populaci mihule potoční. Populaci vydry říční by mohl ohrozit nelegální

lov. Potenciální ohrožení páchníka hnědého spočívá v nevhodných a nešetrných zásazích do parkové úpravy.

Management:

Páchník hnědý – zachování osídlených stromů a stojících dutinových stromů, ponechávání starých mrtvých stromů a padlých kmenů v případě bezpečnostních sanací na vhodném místě v rámci území, bezpečnostní sanace šetrnými metodami (snížení těžiště, zastřešení dutin bez chemické konzervace, vyloučení vypalování dutin).

Vydra říční – zachovat tok v přirozeném stavu včetně břehových porostů.

Mihule potoční, velevrub tupý – zabezpečení funkční průchodnosti jezů, zachování toku v přirozeném stavu. Zamezení znečišťování toku, zejména rekonstrukcí ČOV z Mladé Vožice.

Druhy, které jsou předmětem ochrany:

1096 mihule potoční (*Lampetra planeri*)

1084* páchník hnědý (*Osmoderma eremita*)

1032 velevrub tupý (*Unio crassus*)

1355 vydra říční (*Lutra lutra*)

Zhodnocení stavu předmětů ochrany

Nelesní biotopy

Vegetace letněných den vodních nádrží (stanoviště 3130) a vegetace vodních makrofyt (stanoviště 3150) jsou chráněny v EVL Podlesí stejnojmennou přírodní rezervací. Na Býkovických rybnících, na kterých se vegetace vyskytuje, je prováděno extenzivní rybářské hospodaření s letněním. Stav stanovišť je dobrý.

Přechodové rašeliniště a třasoviště na louce ve východní části EVL Podlesí je stabilní, druhově bohaté. Prováděn je odpovídající management. Stav stanoviště je dobrý.

Rostliny

Puchýřka útlá roste na dně Velkého Býkovického rybníka v EVL Podlesí. Populace je silná, v počtu tisíců jedinců. Rybník je pravidelně letněn, stav populace je dobrý.

Živočichové

Vážka jasnoskrnná se vyskytuje ojediněle na Malém Býkovickém rybníce. Biotop je vyhovující s členitými litorálními porosty a navazujícími dřevinami. Populace je nehojná, ale stabilní.

Vrkoč útlý se vyskytuje nehojně na rašelinné louce v západní části EVL Podlesí. Pro měkkýše vyhovující je postupný způsob sečení louky. Populace je nehojná, ale stabilní.

Populace mihule je soustředěna na jemné náplavy v toku Blanice (zejména u přítoků), v úseku CHKO se vyskytuje jen ojediněle.

Těžiště výskytu páchníka hnědého je v zámeckém parku Vlašim, v úseku CHKO nebyl zaznamenán.

Velevrub tupý se vyskytuje v toku Blanice hlavně v horním úseku nad CHKO, jeho výskyt v úseku CHKO je ojedinělý.

Jedinci vydry říční se pohybují podél toku Blanice, pravidelně jsou zaznamenávány pobytové znaky. Jedná se o jednotlivé jedince.

3.5. Památné stromy

Na území CHKO Blaník je vyhlášeno celkem 10 položek památných stromů s 22 ks, seznam památných stromů na území CHKO Blaník je uveden v tab. č. 3. V rámci vyhlášených památných stromů je 7 solitérů, 2 skupiny a jedna alej. Druhově se jedná o 7 různých druhů dřevin, převažují lípy srdčité.

V roce 2009 proběhla podrobná revize památných stromů, při které došlo k prověření památných stromů v terénu a zpracování GIS vrstvy památných stromů. Výsledky revize byly zpracovány do databáze památných stromů ÚSOP. V roce 2015 proběhla aktualizace těchto údajů diplomovou prací. Všechny památné stromy jsou označeny tabulí se státním znakem.

Většina stromů je ve velmi dobrém zdravotním stavu, respektive zdravotní stav odpovídá jejich věku a charakteru. Ze dvou stromů, které byly v době revize silně poškozeny, byl jeden arboristicky ošetřen, u druhého bylo po zlomu ponecháno zastřešené torzo. Zdravotní stav stromů je průběžně monitorován a v případě potřeby se přistupuje k arboristickému ošetření. U památných stromů se osvědčilo odborné provedení zdravotních řezů a preventivní odlehčení koruny, které snižují riziko odlomení kosterních větví nebo přímo zlomení kmene.

Péče o památné stromy je financovaná z prostředků PPK, provádí ji certifikované arboristické firmy a AOPK ČR do ní ročně vkládá cca 20.000,- Kč.

Další významné stromy:

Kromě stromů již vyhlášených se na území CHKO vyskytují i další stromy pozoruhodné svými rozměry, zvláštním tvarem, věkem nebo estetickým působením. AOPK ČR ve své evidenci vede na území CHKO Blaník cca 10 významných stromů, u kterých sleduje jejich vývoj a zdravotní stav. S jejich vyhlášením za památné se nepočítá, protože na základě jednání s vlastníky pozemků se počítá s jejich zachováním.

Mezi významné stromy v CHKO Blaník patří např.:

- javor mléč u Podlouňovického mlýna u mostu
- 3 lípy srdčité na hřbitově v Louňovicích pod Blaníkem
- lípa srdčitá na Hutině
- javor mléč u Strašického mlýna
- dub letní na Lhotě v Louňovicích pod Blaníkem
- dub letní u středního Častrovického rybníka

Zhodnocení současného stavu:

Počet památných stromů v CHKO Blaník je (vzhledem k velikosti CHKO) poměrně velký. I když v CHKO existují i další stromy významné z různých hledisek (např. krajinářsky), není třeba připravovat vyhlášení dalších památných stromů. K tomuto kroku by bylo nutné přistoupit, pokud by hrozilo jejich poškození např. při změně vlastnických vztahů.

V současné době je v přípravě návrh na vyhlášení památného stromu – dub letní v Křížově, jedná se o esteticky i krajinářsky významného jedince dubu letního (*Quercus robur*).

U stávajících památných stromů se osvědčilo pravidelné sledování zdravotního stavu a odborné provádění zásahů certifikovanými arboristickými firmami.

Tabulka č. 3: Památné stromy

Čís.	Díl.čís.	Název	Druh	Počet	Datum vyhlášení	Vyhlásil	Obvod (cm)	Výška (m)	Měření	Stav dle ODPS
4220		Dub na poli k Olešné	dub letní (<i>Quercus robur</i>)	1	19.8.2002	SCHKO Blaník	495	19,5	2015	velmi dobrý (2015)
4231		Buk u Částrovického rybníka	buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>)	1	5.1.2001	SCHKO Blaník	443	32	2015	velmi dobrý (2015)
4232		Dub u rybníka Louňov	dub letní (<i>Quercus robur</i>)	1	5.1.2001	SCHKO Blaník	414	17	2015	velmi dobrý (2015)
4233		Velký Mnich	smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>)	1	5.1.2001	SCHKO Blaník	333	33	2015	výborný (2015)
4234		Akát v Krasovicích	trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	1	11.4.1995	SCHKO Blaník	392	29	2015	dobrá (2015)
4235	4235/1	Lípy u kostela (v Louňovicích pod Blaníkem)	lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	16.11.1995	SCHKO Blaník	342	19	2015	velmi dobrý (2015)
	4235/2		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	16.11.1995	SCHKO Blaník	234	17	2015	velmi dobrý (2015)
	4235/3		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	16.11.1995	SCHKO Blaník	300	10,5	2015	dobrá (2015)
4237	4237/1	Lípy v Libouni	lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	17.2.1995	SCHKO Blaník	390	13	2015	velmi dobrý (2015)
4237	4237/2		lípa velkolistá (<i>Tilia platyphylla</i>)	1	17.2.1995	SCHKO Blaník	472	13	2015	velmi dobrý (2015)
4242	4242/1	Alej v Louňovicích	lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	636	24	2015	dobrá (2015)
	4242/2		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	364	4	2015	zastřešené torzo (2015)
	4242/3		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	0	0	2015	pařez (2015)
	4242/4		jilm habrolistý (<i>Ulmus minor</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	237	25	2015	velmi dobrý (2015)
	4242/5		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	576	31	2015	velmi dobrý (2015)
	4242/6		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	435	25	2015	velmi dobrý (2015)
	4242/7		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	323	24	2015	velmi dobrý (2015)
	4242/8		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	352	25	2015	velmi dobrý (2015)
	4242/9		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	330	9	2015	dobrá (2015)
	4242/10		lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	22.2.1994	SCHKO Blaník	361	20	2015	dobrá (2015)
4245		Dub v Křížovské Lhotě	dub letní (<i>Quercus robur</i>)	1	5.1.2001	SCHKO Blaník	369	28	2015	výborný (2015)
4259		Lípa v Olešné	lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	1	24.2.1983	SCHKO Blaník	687	23	2015	dobrá (2015)

3.6. Rostlinná společenstva

V tabulce č. 4 jsou uvedeny všechny zjištěné biotopy CHKO a jejich vymapované rozlohy. Prakticky veškerá plocha CHKO byla mapováním biotopů pokryta.

Tabulka č. 4: Výměry biotopů v CHKO

biotop	plocha (ha)	biotop	plocha (ha)	biotop	plocha (ha)
V1B	0,03	T1.6	6,6	X1	312,07
V1F	4,21	T1.9	1,62	X2	1663,9
V1G	19,36	T3.4B	0,25	X3	1,85
V2C	0,63	T4.2	1,46	X5	514,05
V4A	5,59	T5.5	5,05	X7A	11,11
V4B	5,72	T6.2B	0,01	X7B	13,78
V5	0,03	K1	4,01	X8	0,59
M1.1	5,02	K2.1	3,8	X9A	1107,31
M1.3	0,52	K3	20,13	X9B	1,11
M1.7	1,86	L2.2	49,14	X10	1,07
M2.1	2,22	L3.1	48,31	X11	0,15
R2.2	1,5	L4	9,34	X12A	28,59
S1.1	0,01	L5.1	5,02	X12B	35,14
S1.2	3,46	L5.4	109,72	X13	39,02
T1.1	40,39	L7.1	11,89	X14	3,86
T1.5	63,28	L7.2	1,31		

V1B Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod s řezanem pilolistým (*Stratiotes aloides*) – dobře vyvinutá asociace *Stratiotetum aloidis* se vyskytuje na Malém Býkovickém rybníce a na dvou tůních na Žďárské louce; původnost řezanu v CHKO je ovšem k diskusi. Populace řezanu je prosperující, management rybníka je vyhovující (stálá hladina).

V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, ostatní porosty – byl v CHKO vymapován na četných rybnících. Ze svazu *Lemnion minoris* se jedná o as. *Ricciatum fluitantis* (Malý Býkovický rybník), ze svazu *Nymphaeion albae* pak o asociaci *Polygonetum amphibii (natantis)* (Velký a Malý Býkovický rybník), ze sv. *Magnopotamion* najdeme v CHKO as. *Myriophylletum verticillati*, zjištěnou na Dolním rybníku v Křížovské Lhotě (Pešout, 1996). Porosty úzkolistých rdestů svazu *Parvopotamion* jsou zastoupeny as. *Potametum trichoidis* (Velký Býkovický rybník), poměrně častá je as. *Potametum crispum* (Žechovák, Částrovické rybníky). Nejvýznamnější asociací pro CHKO je *Potametum trichoidis*, chráněna je v rámci PR Podlesí, kde je zajištěno extenzivní rybářské hospodaření – společenstvo je zde předmětem ochrany EVL.

V1G Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez významných vodních makrofyt – byl v CHKO vymapován na četných rybnících, kromě toho se na dalších rybnících nachází v mozaikách s dalšími biotopy. Ze sv. *Lemnion minoris* je v CHKO hojně zastoupena asociace *Lemnetum minoris*. Poslední dobou stále více se šířící asociace *Lemno-Spirodeletum* (eutrofizací vod) vytlačuje společenstvo předchozí. Při vysoké eutrofizaci přechází až ve spol. se *Spirodela polyrhiza*. Svaz *Hydrocharition* je zastoupen asociací *Ceratophylletum demersi* (Louňov, Dolní Částrovický rybník). Ze sv. *Magnopotamion* najdeme v CHKO as. *Elodeetum canadensis*.

V2A Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, porosty s dominantními lukušník – biotop se vyskytuje maloplošně v mozaice (Malý Býkovický rybník, Machlov), proto nebyl v rámci mapování podchycen. Zastoupen je as. *Batrachietum aquatilis-peltatae* a as. *Batrachietum circinatis* ze svazu *Batrachion aquatilis*. Na jmenovaných rybnících je zajištěno odpovídající extenzivní hospodaření.

V2C Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, ostatní porosty – byl zaznamenán v drobných mělkých tůních s porosty hvězdošů (*Callitriche* spp.) – sv. *Batrachion aquatilis*. Výskyt v tůních nivy řeky Blanice, v současné době dosti zazemněné a zastíněné.

V4A Makrofytní vegetace vodních toků – ze svazu *Batrachion fluitantis* byla v řece Blanici mapována as. *Ranunculetum fluitantis* – jedná se vesměs o porosty *Batrachium fluitans*, které se vyskytují roztroušeně v celém úseku toku. V menších tocích se vyskytují fragmentárně společenstva s *Fontialis antipyretica*.

V4B Makrofytní vegetace vodních toků – potenciální stanoviště – řeka Blanice má z velké části toku v CHKO přirozený nebo přírodě blízký charakter toku. Větší úpravy proběhly v minulosti pouze u Louňovic pod Blaníkem.

V5 Vegetace parožnatek – je zastoupena blíže neurčenými společenstvy ze třídy *Charetea fragilis* (mapováno pod rybníkem Žechovák, fragmentárně v tůních na Žďárské louce a v tůních na mokřadní louce v PR Podlesí).

M1.1 Rákosiny eutrofních stojatých vod – ze svazu *Phragmition communis* maloplošně vyvinuto společenstvo as. *Scirpetum lacustris* (ryb. Velký Býkovický), *Typhetum angustifoliae*, *Phragmitetum communis*, *Typhetum latifoliae* – poměrně hojně, litorály rybníků; roztroušeně se v CHKO vyskytuje také as. *Acoretum calami* (ryb. Žechovák, ryb. Petelík), as. *Equisetetum fluviatilis* (ryb. Žechovák, Velký Býkovický, prostřední Částrovický rybník), spol. s *Iris pseudacorus* (ryb. Velký Býkovický); vzácněji as. *Sparganietum erecti* (Malý Býkovický).

Rákosiny jsou chráněny na rybnících v MZCHÚ – PR Podlesí, PP Louňov, PP Částrovické rybníky. Na Velkém Býkovickém rybníce je nepravidelně prováděn management rozrůstajících se společenstev *Typhetum latifoliae* a *Typhetum angustifoliae* vytrháváním rostlin i s kořeny. Tento zásah celkové populace orobinců nepoškozuje. Porost skřípince jezerního na Velkém Býkovickém rybníce byl v posledních letech rozrůstajícími se orobinci značně potlačen.

M1.3 Eutrofní vegetace bahnitých substrátů – ze svazu *Oenanthion aquaticae* byly dosud v zájmové oblasti zjištěny as. *Glycerio fluitantis-Oenanthetum aquaticae* a as. *Eleocharitetum palustris* (Malý Býkovický rybník). Společenstva jsou chráněna v rámci PR Podlesí, je zajištěno odpovídající extenzivní hospodaření.

M1.7 Vegetace vysokých ostřic – ze svazu *Magnocaricion elatae* je dosti hojně zastoupena as. *Caricetum vesicariae* a as. *Caricetum gracilis* (Žechovák, Strašík, Petelík), as. *Caricetum rostratae* se vyskytuje pouze roztroušeně (Malý Býkovický rybník). Společenstvo as. *Phalaridetum arundinaceae* se šíří v poslední době i na nesečené plochy v okolí rybníků. Na společenstva je brán ohled v stanovení podmínek pro hospodaření na rybnících.

M2.1 Vegetace letněných rybníků – na letněném dně Velkého Býkovického rybníka se pravidelně nachází cenná společenstva svazu *Eleocharition soloniensis* s hojnou *Coleanthus subtilis*, *Carex bohémica*; dále *Peplis portula*, *Rorippa palustris*. Fragmentárně se vyskytuje též na rybníce Machlov a na Malém Býkovickém rybníce. Na Velkém Býkovickém rybníce je zajištěno extenzivní rybářské hospodaření a pravidelné letnění – společenstvo je zde předmětem ochrany EVL.

M3 Vegetace vytrvalých obojživelných bylin – ze svazu: *Littorellion uniflorae* se v CHKO vzácně vyskytuje as. *Ranunculo flammulae-Juncetum articulati* (Malý Býkovický rybník), častější je společenstvo s *Eleocharis acicularis* (Louňov, Žechovák). Biotop se vyskytuje maloplošně a v mozaice, proto nebyl v rámci mapování biotopů zaznamenán. Chráněno v rámci PR Podlesí a PP Louňov. Je zajištěno extenzivní rybářské hospodaření a odpovídající manipulace s vodní hladinou.

R1.2 Luční prameniště bez tvorby pěnvců – fragmentární výskyt v loukách, výskyty degradované. Řada výskytů v minulosti zanikla. V rámci mapování biotopu nevylišováno.

R1.4 Lesní prameniště bez tvorby pěnvců – maloplošné výskyty v lesních komplexech, v minulosti často degradováno pojezdem lesní mechanizace nebo lesními melioracemi. V rámci mapování biotopu nevylišováno.

R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště – rašelinné louky svazu *Caricion fuscae* jsou v CHKO dobře vyvinuty a zachovány na prameništní louce v PR Podlesí, louka pod Dolním Částrovickým rybníkem, ve fragmentech pak pod Žechovákem, u Lesáků nebo Křížovské Lhoty. Z diagnostických druhů jsou zde přítomny *Carex nigra*, *Carex panicea*, *Carex echinata*, *Viola palustris*, *Eriophorum angustifolium*, *Valeriana dioica*. Do biotopu je soustředěna významná část biodiverzity. Společenstva jsou chráněna v rámci PR Podlesí a PP Částrovické rybníky. Plochy jsou pravidelně koseny 1x ročně.

R2.3 Přechodová rašeliníště – na prameništní louce v PR Podlesí přechází společenstva jednotky R2.2 ve společenstva s vyvinutým mechovým patrem a dominantními rašeliníky, mj. i *Sphagnum falax*, *S. palustre*. Biotop se vyskytuje maloplošně a v mozaice, proto nebyl v rámci mapování biotopů vylišen. Biotop je chráněn v rámci PR Podlesí, plocha je sečena 1x ročně.

S1.1 Štěrbínová vegetace vápňitých skal a drolin – v CHKO mapován pouze na erlánové stráni nad potokem Brodec. Z diagnostických druhů jsou přítomny *Asplenium ruta-muraria*, *Asplenium trichomanes*, *Geranium robertianum*. Zachování regionálně významného výskytu je realizováno pravidelným mýcením keřů.

S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin – společenstva svazu *Asplenion septentrionalis* byla mapována např. na skalách nad Blanici a na Velkém a Malém Blaníku. Horninový podklad tvoří ortoruly. Z diagnostických druhů je přítomen *Asplenium trichomanes* a *Polypodium vulgare*, *Cystopteris fragilis*, výskyt *Asplenium ruta-muraria* na skalkách při vrcholu Velkého Blaníku indikuje přítomnost bazičtějších plošek.

T1.1 Mezofilní ovsíkové louky – v CHKO rozšířený biotop, jedná se o společenstva svazu *Arrhenatherion elatioris*, především o sušší louky as. *Ranunculo bulbosi-Arrhenatheretum*, a o mezofilní a eutrofní ovsíkové louky as. *Pastinaco sativae-Arrhenatheretum elatioris*. V porostech dominuje *Arrhenatherum elatius*, *Festuca rubra*, z bylin *Leucanthemum vulgare*, ve vlhčích typech *Ranunculus acris*. Jako teplomilný prvek se vyskytuje *Tragopogon pratensis*. Většina ploch je degradována, zachovalejší výskyty jsou situovány na svahy, kde jsou ale ohrožovány zarůstáním křovinami.

T1.5 Pcháčově louky – louky patřící do sv. *Calthion* jsou v CHKO velmi hojné podél Blanice a jejích přítoků. Patří sem as. *Angelico-Cirsietum palustris*, *Angelico-Cirsietum oleracei* a ochuzenější, často nesečené společenstvo indikující plošné zamokření, as. *Scirpetum silvatici*. Část vlhkých luk byla v minulosti rozorána. Na vybraných druhově bohatých pcháčově loukách je z prostředků PPK zajišťováno každoroční ruční kosení s odstraněním biomasy.

T1.6 Vlhká tužebníková lada – hojnější výskyt v nivách vodních toků asociace *Lysimachio vulgaris–Filipenduletum*, vzácněji v nivě Blanice asociace *Filipendulo–Geranietum palustris* – plocha s *Lysimachia thysiflora* u Smršťova. Problémem biotopů je absence sečení a šíření expanzivních druhů. Management vybraných ploch je zajišťován z prostředků PPK.

T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky – na pramenišní louce v PR Podlesí a na Žďárské louce náznaky chudší asociace *Junco-Molinietum* (*Nardus stricta*, *Carex nigra*, *Scorzonera humilis*), okrajově v nivách potoků slabě vyvinuta as. *Sanguisorbo–Festucetum commutatae* (Lesáky, nad Ostrovem) louky jsou prakticky ve všech případech ovlivněny hospodařením (splachy z okolních bloků orné půdy). Téměř všechny plochy jsou sečeny z prostředků PPK.

T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky – společenstva svazu *Violion caninae* jsou vázána na okraje rašelinných luk, např. pramenišní louka v PR Podlesí, louka pod Dolním Částrovickým rybníkem. Přítomny jsou druhy *Agrostis capillaris*, *Campanula rotundifolia*, *Carlina acaulis*, *Nardus stricta*, *Polygala vulgaris*, *Hieracium pilosella*, vzácně *Scorzonera humilis*. Výskyt je maloplošný a nebyl v mapování biotopů vylišován. Téměř všechny plochy jsou koseny 1x ročně.

T3.4B Širokolisté suché trávníky, bez vstavačovitých, s jalovcem obecným – v CHKO mapován pouze na erlánové stráni nad potokem Brodec. Z diagnostických druhů jsou přítomny *Carlina acaulis*, *Brachypodium pinnatum*, *Primula veris*, *Euphorbia cyparissias*. Zachování regionálně významného výskytu je realizováno pravidelným mýcením keřů.

T4.2 Mezofilní bylinné lemy – jedná se o porosty as. *Trifolio medii–Melampyretum nemorosi*, s dominantním *Melampyrum nemorosum*, ke kterému přistupuje *Fragaria vesca*, *Knautia arvensis* a *Securigera varia*. Roztroušený výskyt na jihovýchodních okrajích lesů. Biotop ohrožen zarůstáním křovinami a expanzí třtiny.

T5.5 Acidofilní trávníky mělkých půd – maloplošné výskyty biotopu jsou vázány na meze, okraje lesa a stráně. Jedná se o společenstva asociace *Jasiono montanae–Festucetum ovinae*, vyskytují se náznaky přechodů k jednotce T3.5 Acidofilní suché trávníky. Nejčastěji se jedná o porosty *Hieracium pilosella* s *Agrostis capillaris*, *Dianthus deltoides*, k nim přistupují *Lychnis viscaria* a *Jasione montana*. Biotop je ohrožován absencí sečení a zarůstáním křovinami a naopak přioráváním okrajů lesa.

T6.2B Bazilní vegetace efemér a sukulentů bez netřesků – biotop vymapován na erlánové stráni nad potokem Brodec. Na teráskách výslunného strmého svahu roste *Sedum sexangulare* s mechorosty a lišejníky. Zachování regionálně významného výskytu je realizováno pravidelným mýcením keřů.

K1 Mokřadní vrbiny – vrbiny v podmáčených okrajích rybníků nebo v rozšířeních nivy Blanice, as. *Salici-Franguletum*, většinou postiženy degradací vlivem lidské činnosti. Převládá *Salix cinerea*.

K2.1 Vrbové křoviny hlinitých a písčitých náplavů – cenné porosty keřového charakteru (as. *Chaerophyllo hirsuti–Salicetum fragilis*) doprovází meandrující tok Blanice na jižním úseku nad Louňovicemi pod Blaníkem. Do křovin je zasahováno nepravidelně při údržbě toku.

K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny – jsou vázány na okraje lesů, meze a stráně, remízy a ostrůvky v polích. Jedná se o společenstva svazu *Berberidion* s dominantní *Prunus spinosa*, *Euonymus europaeus*, *Crataegus* spp. a *Rosa* spp. K nim v různé míře přistupuje *Sambucus nigra* a ostružiníky *Rubus* spp.

*L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy – jsou vázány na údolí potoků, zvláště v lesích nebo při toku Blanice. Společenstva podsvazu *Alnenion glutinoso-incanae* tvoří *Alnus glutinosa* s *Fraxinus excelsior* a *Sambucus nigra*. V podrostu najdeme *Caltha palustris*, *Cardamine amara* a *Equisetum sylvaticum*; patří sem rovněž vrby podél Blanice as. *Chaerophyllo hirsuti-Salicetum fragilis*, ve kterých se vyskytuje *Salix fragilis*, *Salix alba*, *Chaerophyllum hirsutum*. Podél menších toků a v zamokřených místech jsou vyvinuta společenstva podobná, mnohdy zahrnující pouze vrby (*Salix* sp.) a porosty *Aegopodium podagraria*.

L3.1 Černýšové dubohabřiny – představují stabilní klimaxovou vegetaci na zastíněných a humózních svazích údolí Blanice a Brodce. Jsou reprezentovány as. *Melampyro nemorosi-Carpinetum*. Bývají poškozeny výsadbou smrku.

*L4 Suťové lesy – biotop se vyskytuje částečně v údolí Blanice – as. *Aceri-Carpinetum* a na svazích Velkého Blaníku na kamenných mořích a skalních útvarech – zde se jedná o suťové lesy ve stupni bučin, blížíci se as. *Mercuriali-Fraxinetum*. Díky špatné přístupnosti se jedná o vcelku zachovalé biotopy včetně padlého dřeva. Porosty v PR jsou bez hospodářských zásahů.

L5.1 Květnaté bučiny – v minulosti zřejmě více rozšířený biotop na plošinách, dnes vylišen jen v degradovaných částech porostů na vrchu Hřiva. Zachovalé bylinné patro zahrnuje *Actaea spicata*, *Asarum europaeum* a další hájové druhy. Biotop negativně ovlivňován výsadbou a podporou smrku a borovice, v minulosti také dubu červeného.

L5.4 Acidofilní bučiny – zahrnuje starší bučiny (svaz *Luzulo-Fagion*) v jádrové zóně Velkého a Malého Blaníku, chráněné jako PR. Na svazích Blaníků a na okolních hřbitcích jsou pak rozmístěny plochy v různém stadiu hospodářského ovlivnění (nejčastěji se zvýšeným zastoupením smrku). Jádrové porosty PR jsou bez hospodářských zásahů, při lesnickém hospodaření v ostatních porostech je podporováno použití dřevin přirozené druhové skladby, probíhají aktivní dosadby jedle a buku.

L7.1 Suché acidofilní doubravy – porosty as. *Luzulo albidae-Quercetum* najdeme zejména na jižně orientovaných prudších svazích údolí Blanice a Strašického potoka. Jedná se o porosty borovice lesní s dubem letním a břízou bělokorou. V podrostu se vyskytuje *Calluna vulgaris*, *Vaccinium myrtillus*, *Silene nutans*. Historicky možná obhospodařované jako pařeziny, dnes se zvýšeným zastoupením borovice. Ohrožení při plošné těžbě.

L7.2 Vlhké acidofilní doubravy – vylišeny na dvou místech na úbočí Velkého Blaníku, kde jsou lokální dispozice. Biotop zahrnuje porosty s *Quercus robur*, *Oxalis acetosella* a *Deschampsia cespitosa* s nízkou reprezentativností. Poškozeny též výsadbou smrku.

Ohrožení společenstev

Lesní společenstva jsou v současnosti ohrožena udržováním zvýšeného zastoupení jehličnanů. Tento vliv podporuje fakt, že přirozené zmlazení prosperuje dobře u smrku, borovice, z listnáčů u habru. U buku a jedle je limitujícím faktorem okus zvíře. Z výsadeb z minulosti expanzivně zmlazuje modřín.

U mokřadní vegetace (vlhké a rašelinné louky) se daří reprezentativnější plochy udržovat sečením. Podmáčené plochy v zemědělských blocích ale zůstávají nesečené, také řada luk v údolích menších potoků je dlouhodobě nesečená a zarůstá náletovými dřevinami.

Mezofilní louky jsou vesměs zemědělsky obhospodařovány, někdy ale nevhodně přisevem a hnojením. Vhodné by bylo upuštění od hnojení, diferenciací seče a obnova druhově bohatou směsí.

Suché trávníky jsou ohroženy zarůstáním křovinami. Zajímavější plochy na stráních Blanice jsou bez managementu. Výskyty v okolí cest jsou udržovány nepravidelným mýcením a sečením. Stráň u Brodce je pravidelně prosvětlována.

Vodní biotopy jsou ohroženy eutrofizací a zvýšenou rybí obsádkou. Ojedinele se objevuje nevhodná manipulace s vodní hladinou. V Blanici se nepravidelně provádí odstranění nánosů u Louňovic v rámci protipovodňových opatření.

Vrbové křoviny a litorální porosty vod jsou v relativně dobrém stavu. Vrbové křoviny a luhy podél Blanice jsou ve správě Povodí Vltavy s. p., které provádí koncepční údržbu směřující k stabilitě porostů. Pro litorální porosty vod je limitující rybí obsádka rybníků.

3.7. Významné druhy rostlin

CÉVNATÉ ROSTLINY

Na území CHKO Blaník bylo doposud nalezeno 20 chráněných druhů rostlin (10 ohrožených, 7 silně ohrožených a 3 kriticky ohrožených), mnohé z těchto druhů jsou zde však v současnosti vyhynulé či nezvěstné, původnost jiných je sporná. Přehled druhů chráněných (dle vyhl. 395/1992 Sb.) i ohrožených (dle Červeného seznamu) udává následující tabulka.

Tabulka č. 5: Přehled druhů rostlin

Druh		Kategorie ochrany (vyhl. č. 395/1992 Sb.)	Kategorie ohrožení (Červ. seznam)
Bahnička bradavkatá pravá	<i>Eleocharis mammilata</i> ssp. <i>mammilata</i>		C3
Bahnička vejčitá	<i>Eleocharis ovata</i>		C4a
Bařička bahenní	<i>Triglochin palustris</i>		C2t
Bezosečka štětinovitá	<i>Isolepis setacea</i>		C3
Blatěnka vodní	<i>Limosella aquatica</i>		C4a
Dymnivka bobovitá	<i>Corydalis intermedia</i>		C4a
Hadí mord nízký	<i>Scorzonera humilis</i>		C4a
? Hnilák smrkový	<i>Monotropa hypopitys</i>		C3
Hruštička menší	<i>Pyrola minor</i>		C3
? Hruštička zelenokvětá	<i>Pyrola chlorantha</i>		C1t
Chrpa modrá	<i>Centaurea cyanus</i>		C4
Jalovec obecný	<i>Juniperus communis</i> ssp. <i>communis</i>		C3
+ Jílek mámivý	<i>Lolium temulentum</i>		A2
Kociánek dvoudomý	<i>Antennaria dioica</i>		C2t
? Koukol polní	<i>Agrostemma githago</i>		C1t
Kozlík dvoudomý	<i>Valeriana dioica</i>		C4a
Kruštík široolistý pravý	<i>Epipactis helleborine</i> ssp. <i>helleborine</i>		C4
Lakušník nitolistý	<i>Batrachium</i> <i>trichophyllum</i>		C4a
Lakušník okrouhlý	<i>Batrachium circinatum</i>		C3
Lakušník vzplývavý	<i>Batrachium fluitans</i>		C4a
Lilie zlatohlávek	<i>Lilium martagon</i>	O	C4a
Mochna bahenní	<i>Potentilla palustris</i>		C4a
Mrvka myší ocásek	<i>Vulpia myuros</i>		C3
? Myší ocásek nejmenší	<i>Myosurus minimus</i>		C3
Ostřice česká	<i>Carex bohemica</i>		C4a
Ostřice Hartmanova	<i>Carex hartmanii</i>		C4a
? Ostřice plstnatoplodá	<i>Carex lasiocarpa</i>	SO	C3
Ostřice rusá	<i>Carex flava</i>		C4a
Plavuň pučivá	<i>Lycopodium annotinum</i>	O	C3
Prstnatec májový	<i>Dactylorhiza majalis</i>	O	C3
+ Prustka obecná x	<i>Hippuris vulgaris</i>	KO	C1t

Prvosenka jarní	<i>Primula veris</i> ssp. <i>veris</i>		C4a
Puchýřka útlá	<i>Coleanthus subtilis</i>	SO	C3
Rdest vláskovitý	<i>Potamogeton trichoides</i>		C3
Rosnatka okrouhlolistá	<i>Drosera rotundifolia</i>	SO	C3
? Rozchodník huňatý	<i>Sedum villosum</i>	KO	C1t
Rozrazil štítkovitý	<i>Veronica scutellata</i>		C4a
x Řezan pilolistý	<i>Stratiotes aloides</i>	SO	C1t
Skřípinec jezerní	<i>Schoenoplectus lacustris</i>		C4a
x Sněženka podsněžník	<i>Galanthus nivalis</i>	O	C3
Suchopýr široolistý	<i>Eriophorum latifolium</i>		C2t
Stolístek přeslenitý	<i>Myriophyllum verticillatum</i>		C3
Šáchor hnědý	<i>Cyperus fuscus</i>		C3
Tajnička rýžovitá	<i>Leersia oryzoides</i>		C3
Tolije bahenní	<i>Parnassia palustris</i>	O	C2t
Třezalka rozprostřená	<i>Hypericum humifusum</i>		C3
Udatna lesní	<i>Aruncus vulgaris</i>		C4a
Úpor trojmužný	<i>Elatine triandra</i>		C3
Vachta trojlístá	<i>Menyanthes trifoliata</i>	O	C3
Vemeník dvoulístý	<i>Platanthera bifolia</i>	O	C3
+ Vemeník zelenavý	<i>Platanthera chlorantha</i>	O	C3
? Vraťka měsíční	<i>Botrychium lunaria</i>	O	C2b
x Vrba rozmarýnolistá	<i>Salix rosmarinifolia</i>		C3
Vrbina kytkokvětá	<i>Lysimachia thyrsoiflora</i>	SO	C3
Vrbovka bahenní	<i>Epilobium palustre</i>		C4a
? Vstavač kukačka	<i>Orchis morio</i>	SO	C1b
Všivec lesní	<i>Pedicularis sylvatica</i>	SO	C2t
Zeměžluč hořká	<i>Centaureum erythraea</i>		C4a
+ Žimozelen okolkatý	<i>Chimaphila umbellata</i>	KO	C1t

Vysvětlivky k tabulce:

- + vymřelý druh,
- ? neověřený druh,
- x (pravděpodobně) z výsadby

Přehled jednotlivých druhů

Bahnička bradavkatá pravá (*Eleocharis mammilata* ssp. *mammilata*), C3

Udávaná v devadesátých letech z rybníka Žechovák, z horního rybníka v Křížovské Lhotě a z rybníků v PR Podlesí (Pešout, 1996b), kde byl výskyt ověřen Rešlovou (2007). V roce 2008 zjištěny dvě malé lokality na drobných mokřadech u Načeradce (Rešlová).

Bahnička vejčitá (*Eleocharis ovata*), C4a

V 90. letech udávána z Býkovických a Částrovických rybníků (Pešout, 1996b), nověji zaznamenána na obou lokalitách Rešlovou (2007, 2008). Kloudys zaznamenal lokalitu na Žechováku (2002).

Bařička bahenní (*Triglochin palustris*), C2t

V roce 2012 zjištěna Pešoutem a v následujících letech každoročně ověřena. Malá, ale stabilní populace na mokřadní louce v PR Podlesí.

Bezosek štetinovitá (*Isolepis setacea*), C3

Zeleným (1970) udávána ze dna letněného rybníka Žechovák, dále udávána Pešoutem (1996b) v Křížovské Lhotě v prostředním a v horním rybníce a na Býkovických rybnících. Rešlovou (2007) na Býkovických rybnících potvrzena a navíc v roce 2004 zjištěna i u tůně na Žďárské louce;

Blatěnka vodní (*Limosella aquatica*), C4a

Masový výskyt na rybníce Velký Býkovický byl zjištěn při letnění v roce 2003. V únoru 2007 tento výskyt potvrzen Rešlovou při zimování. Hojný výskyt na lokalitě i při letnění v roce 2012.

Dymnivka bobovitá (*Corydalis intermedia*), C4a

V roce 2006 zjištěn Rešlovou roztroušený až hojný výskyt u Podlouňovického mlýna a v údolí potoka Brodec. Následně ověřeno při monitoringu sněženky.

Hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*), C4a

Výskyt zaznamenán Rešlovou v roce 2006 na podmáčené louce v PR Podlesí a v roce 2007 nalezena prosperující populace se stovkami kvetoucích jedinců na louce mezi Lesáky a Karhulí. Lokalita na Žďárské louce není v posledních letech potvrzena. Ověřená je lokalita na mokřadní louce pod Dolním Částrovickým rybníkem.

Hnilák smrkový (*Monotropa hypopitys*), C3

Udáván Zeleným (1964) z V svahu vrchu Hříva u Velíše. Výskyt jinak roztroušený i v dalších lesních komplexech (Velký a Malý Blaník) v kyselých bučinách a smrčinách.

Hruštička menší (*Pyrola minor*), C3

Historicky udávána Zeleným (1960) z vrchu Hříva u Velíše. Nově nalezena Malíčkem (2015) v Křížovském lomu v malém počtu.

Hruštička zelenokvětá (*Pyrola chlorantha*), C1t

Udávána Zeleným (1964) z východního svahu vrchu Hříva mezi Libouní a Veliší. V posledních letech se výskyt nepodařilo potvrdit a druh lze považovat za v CHKO nezvěstný.

Chrupa modrá (*Centaurea cyanus*), C4

Vyskytuje se roztroušeně po celé CHKO, vzhledem k množství zemědělských ploch místy bohaté populace.

Jalovec obecný pravý (*Juniperus communis* ssp. *communis*), C3

Druh je znám z několika lokalit v CHKO, typově se jedná jednak o strmé stráně v údolí vodních toků (stráň nad Blanicí u Ostrova, stráň nad Strašickým potokem), nejbohatší lokalitou je zřejmě stráň nad potokem Brodec s jižní expozicí a zásaditým podložím. Zde byl jalovec pokusně v roce 2001 i v počtu cca 40 ks dosazen.

Druhým typem výskytu jsou opuštěné pastviny, dnes zarostlé lesem (les při polní cestě spojující Ostrov s Kondrací). Význačný je v tomto směru březový hájek východně od Hrajovic, kde z bývalé pastviny přežívají i další luční druhy.

Třetím typem jsou menší výskyty (dožívající populace) z vrcholu Velkého Blaníku, na okraji mokřadní louky v PR Podlesí i jinde včetně umělých výsadeb. Na většině lokalit je jalovec ohrožen konkurencí ostatních dřevin – zarůstáním. Cíleně jsou prováděny výřezy na stráni u Brodce, lokalita u Hrajovic je řešena zásahy v rámci LHP Obecní lesy Kamberk.

Jílek mámivý (*Lolium temulentum*), A2

Uvádí z roku 1948 Doležal (in Hanel, Pešout a kol., 1998). Vyhynulý druh.

Kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*), C2t

V CHKO se vyskytuje roztroušeně v světlých jehličnatých, především borových lesích; v roce 2006 a 2008 potvrzen Rešlovou výskyt bohaté populace na Krasovické hůrce a v severozápadní části lesa Hřivy.

Koukol polní (*Agrostemma githago*), C1t

Dostí vzácně jej na Podblanicku uvádí Zelený (1966). Ten rovněž cituje Doležala, který jej v roce 1948 uvádí z Blaníku. Velmi vzácně v celé oblasti na souvratích polí a soukromých pozemcích jej uvádí Hanel, Pešout a kol. (1998). V současné době v CHKO jeho výskyt není znám.

Kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*), C4a

V CHKO se vyskytuje roztroušeně, výskyt je vázaný na zachovalé mokřadní louky. Kromě větších (mokřadní louka v PR Podlesí, louka pod Dolním Částrovickým rybníkem) i na fragmenty – mokřadní louka pod Žechovákem, louky nad Křížovskou Lhotou, louky mezi Karhulí a Lesáky.

Kruštík široolistý pravý (*Epipactis helleborine* ssp. *helleborine*), C4a

Výskyt roztroušeně v celém CHKO, nejčastěji v okolí lesních cest. V současnosti bez ohrožení.

Lakušník nit'olistý (*Batrachium trichophyllum*), C4a

Uváděn Pešoutem (1996b) z Malého Býkovického rybníka v PR Podlesí a z prostředního rybníka v Křížovské Lhotě, výskyt nebyl v posledních letech ověřován.

Lakušník okrouhlý (*Batrachium circinatum*), C3

V letech 2004–2006 potvrzen Rešlovou výskyt v rybníce Malý Býkovický v PR Podlesí – prosperující populace. Dále udáván Pešoutem (1996b) výskyt z prostředního rybníka v Křížovské Lhotě, který nebyl v posledních letech ověřován.

Lakušník vzplývavý (*Batrachium fluitans*), C4a

Porosty lakušníku se vyskytují nepravidelně v celém úseku toku Blanice v CHKO s výjimkou upraveného úseku u Louňovic pod Blaníkem. Ověřené jsou lokality v Ostrově nebo u Podlouňovického mlýna.

Lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*), O, C4a

Udávaná v letech 1992 a 1993 z PR Velký Blaník (Hanel, Pešout a kol., 1998) – pod vrcholem Velkého Blaníku; nověji výskyt neověřován, předpoklad existence populace; vzhledem k převážně kyselému podkladu v CHKO není předpoklad hojnějšího výskytu.

Mochna bahenní (*Potentilla palustris*), C4a

Lokality na mokřadní louce pod Dolním Částrovickým rybníkem (udáváno Pešoutem 1992) a nad rybníkem Louňov (Pešout, 1996a), jsou ověřeny. Ověřena je i lokalita pod Karhulí u potoka Brodec, zaznamenaná Rešlovou v roce 2008.

Mrvka myší ocásek (*Vulpia myuros*), C3

Nově nalezena Malíčkem (2015) v Křížovském lomu v malém počtu.

Myší ocásek nejmenší (*Myosurus minimus*), C3

Podle Pešouta (ústní informace) se vyskytoval na rybníku Malý Býkovický v PR Podlesí v počtu desítek až stovek exemplářů; po odbahnění rybníka v roce 2003 však ustoupil a od té doby nebyl jeho výskyt potvrzen.

Ostřice česká (*Carex bohemica*), C4a

Pešoutem zjištěný výskyt v PR Podlesí (1991, 1992). V letech 2004–2007 ověřena Rešlovou prosperující populace při březích rybníků Velký a Malý Býkovický. Bohatý výskyt ověřen i při letnění rybníka Velký Býkovický v roce 2012.

Ostřice Hartmanova (*Carex hartmanii*), C4a

V roce 2006 zjištěn Rešlovou výskyt na podmáčené louce v PR Podlesí a na Žďárské louce. Obě lokality jsou ověřeny, populace jsou stabilní.

Ostřice plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*), SO, C3

Z devadesátých let udávána bohatá populace v rákosinách u rybníka Louňov (Pešout, 2000). Po roce 2002 již neověřena, i když po ní bylo v období 2011–2013 podrobně pátráno.

Ostřice rusá (*Carex flava*), C4a

Vyskytuje se na mokřadech, Rešlovou zjištěn výskyt na mokřadní louce a u Malého Býkovického rybníka v PR Podlesí a na malém mokřadu u Částovic.

Plavuň pučivá (*Lycopodium annotinum*), O, C3

Malá populace v PR Velký Blaník (Hanel, Pešout a kol., 1998), další menší výskyty v údolí potoka Brodce zjištěny Rešlovou. Další výskyty z Malého Blaníku a jinde se týkají *Lycopodium clavatum*.

Prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), O, C3

Historicky v CHKO udáván na řadě lokalit. V současnosti ověřen v PR Podlesí (stovky kvetoucích jedinců), PP Částovické rybníky (desítky až stovky kvetoucích), mokřadní louky jihozápadně od Křížova (jednotky kvetoucích jedinců), na Žďárské louce (jednotky kvetoucích jedinců), u potoka Brodec pod Křížovem (jednotky kvetoucích jedinců), mokřadní louky západně od Karhule (jednotky kvetoucích jedinců), louka nad Ostrovem (jednotky kvetoucích jedinců). S velkou pravděpodobností zanikla udávaná lokalita louky pod rybníkem Petelík u Vracovic a výskyt na loukách u Blanice pod Světlou ani pod Podlouňovickým mlýnem se dosud nepodařilo ověřit. Také ojedinělé nálezy na Roudném a u Žechováku je třeba v budoucnu ověřit.

Prstnatec je v současné době v CHKO ohrožen především sukcesí, zarůstáním dřevinami a vysokými bylinami a dále vyrýváním hlíz přemnoženou černou zvěří. Možné je i ohrožení pastvou hovězího dobytka spojenou s rozšlapáním a eutrofizací. Většina lokalit je sečena 1x ročně s využitím finanční podpory ochrany přírody.

Prustka obecná (*Hippuris vulgaris*), KO, C1t

Udávaný výskyt na rybníce Malého Býkovického rybníka v PR Podlesí (Hanel, Pešout a kol., 1998), zřejmě kdysi uměle vysazena. V posledních letech nepotvrzena, považována za druh v CHKO vymizelý.

Prvosenka jarní (*Primula veris* ssp. *veris*), C4a

V CHKO známa z několika lokalit, většinou slabé populace – na Krasovické hůře nad jalovcovou stráňkou, lesní komplex Hřivy při lesním okraji nad Mrkvovou Lhotou, stráň nad Brodcem u penzionu Blaník, stráně severně od Křížovského lomu, u krasovických pastvin. Prvosenka je v CHKO ohrožena především zarůstáním dřevinami.

Puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*), SO, C3

Lokalita na Velkém Býkovickém rybníce zjištěna v roce 2002 Pešoutem. Následně byla ověřena Rešlovou v roce 2007 a zjištěna v malém množství i na Malém Býkovickém rybníce. V roce 2012 byl bohatý výskyt potvrzen při pravidelném letnění.

Rdest vláskovitý (*Potamogeton trichoides*), C3

Výskyt v PR Podlesí udáván Pešoutem (1992), následně ověřen Rešlovou v roce 2007 ve Velkém i Malém Býkovickém rybníce. Nově ověřeno při aktualizaci mapování biotopů.

Rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*), SO, C3

Udávaná Zeleným (1964) ze severního svahu vrchu Hřiva u Veliše; tamtéž potvrzena Pešoutem (Hanel, Pešout a kol., 1998) – slabá populace, nalezeno pouze několik jedinců,

lokalita nebyla v posledních letech ověřována, předpokládá se, že zanikla. Dále je udávána Pešoutem (Hanel, Pešout a kol., 1998) z mokřadní louky v PR Podlesí. V roce 2004 byl na několika ploškách o rozměrech cca 70x70 cm sejmut drn za účelem vytvoření vhodného místa pro případné rozšíření rosnatky semeny. V roce 2008 potvrzena jak u jedné z plošek, tak v porostech rašeliníků. Malá, ale stabilní populace.

Rozchodník huňatý (*Sedum villosum*), C1t

Z roku 1998 udáván Pešoutem (1998) z mokřadní louky v PR Podlesí, kde se v odvodňovacích stružkách vyskytovalo cca 10 trsů rostlin, z toho jedna rostlina fruktifikovala. Ověřován v letech 2005–2006 Rešlovou a nově v letech 2012–2015. Výskyt nebyl potvrzen. Na lokalitě jsou obnovovány mělké stružky.

Rozrazil štítkovitý (*Veronica scutellata*), C4a

Pravidelně na zachovalějších mokřadních loukách v celé CHKO. Zaznamenán na mokřadní louce v PR Podlesí, na Žďárské louce, pod Žechovákem i na mokřadních loukách u Karhule.

Řezan pilolistý (*Stratiotes aloides*), SO, C1t

Velmi bohatá prosperující populace na rybníku Malý Býkovický v PR Podlesí, původnost populace je sporná. Během revitalizace rybníka v roce 2003 přenesen do tůní na Žďárské louce a poté navrácen zpět, z jedinců ponechaných v tůních na Žďárské louce vznikla rovněž menší prosperující populace.

Skřípílec jezerní (*Schoenoplectus lacustris*), C4a

Na Velkém Býkovickém rybníce zaznamenán v roce 1992 Pešoutem, následně ověřen Rešlovou v letech 2004–2006 i v následujících letech. Malá, ale stabilní populace. Pešout (1996b) dále udává výskyt na rybníce Žechovák, který zatím nebyl ověřen.

Sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), O, C3

Rešlovou v roce 2006 potvrzen výskyt na 3 vzájemně blízkých lokalitách v nivě Blanice nad Ostrovem, a sice na pravém a levém břehu, celkově cca 20–30 trsů. Od roku 2013 pravidelně monitorována; původnost populace je sporná.

Stolístek přeslenitý (*Myriophyllum verticillatum*), C3

Udáván Pešoutem (1996b) z horního a prostředního rybníka v Křížovské Lhotě, výskyt nebyl dosud potvrzen.

Suchopýr široolistý (*Eriophorum latifolium*), C2t

Výskyt prosperující populace na mokřadní louce v PR Podlesí ověřen Rešlovou v roce 2007 i později. Plocha u Mysliveckého rybníka udávaná Pešoutem (1992) zanikla.

Šáchor hnědý (*Cyperus fuscus*), C3

Zjištěn na Velkém Býkovickém rybníce při letnění v roce 2003, následně ověřen v letech 2007 a 2012. Hojná populace.

Tajnička rýžovitá (*Leersia oryzoides*), C3

V letech 2006–2008 zjištěna prosperující populace na březích rybníka Malý Býkovický v PR Podlesí a na Prostředním rybníku v Křížovské Lhotě.

Tolije bahenní (*Parnassia palustris*), O, C2t

Bohatá populace se vyskytuje na mokřadní louce v PR Podlesí (desítky až stovky kvetoucích jedinců), menší populace je i na Žďárské louce (jednotky kvetoucích jedinců, zjištěno Rešlovou v roce 2006). Chánem (1969) udávaná lokalita na louce při silnici směr Veliš asi 1 km SSZ od Louňovic již zanikla. Další z roku 1992 udávané lokality (Hanel, Pešout a kol., 1998) – Roudný, pod obcí u potoka, severozápadně od potoka u Karhule, u Klokočkova mlýna a Křížov nebyly dosud ověřeny. Tolije je ohrožena sukcesí, případně pastvou

hovězího dobytka spojenou s rozšlapáním a eutrofizací. Obě známé lokality výskytu jsou pravidelně 1–2 ročně koseny s finanční podporou ochrany přírody.

Třezalka rozprostřená (*Hypericum humifusum*), C3

Udávána Zeleným (1966) ze Žďárské louky, v posledních letech nepotvrzena. Nově nalezena Rešlovou na lesní pasece na stráni u potoka Brodec (2008).

Udatna lesní (*Aruncus vulgaris*), C4a

Výskyt roztroušeně v údolí potoka Brodce a Blanice v dubohabřinách a suťových lesích, nejčastěji na bázi svahů. V roce 2006 ověřen Rešlovou výskyt poblíž obce Ostrov – bohatá populace v olšíně v severní části lesa Hřívy při levostranném přítoku Blanice, vytékajícím z rybníka Žechovák.

Úpor trojmužný (*Elatine triandra*), C3

Zjištěn Pešoutem na Velkém Býkovickém rybníce při letnění v roce 2012, kde vytvářel na obnaženém dně bohaté koberce společně s úporem peprným.

Vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*), O, C3

Bohatá populace se vyskytuje na mokřadní louce v PR Podlesí (stovky jedinců) a v na louce pod Dolním Částrovickým rybníkem, méně bohatá populace pak na lokalitách v nivě potoka Brodce severozápadně od Karhule a pod Křížovem. Vachta je ohrožena především sukcesí a pastvou hovězího dobytka spojenou s rozšlapáním a eutrofizací. Všechny známé lokality výskytu jsou pravidelně 1–2 ročně koseny s finanční podporou ochrany přírody.

Vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), O, C3

V CHKO se vyskytuje roztroušeně až vzácně ve světlejších lesích, historicky udáván např. Zeleným (1964) z vrchu Hříva. V letech 2004–2006 ověřen na Krasovické hůrce a na Křížovské hůře Rešlovou. Ověřený je výskyt malé populace na okraji lesa a sadu u Světlé (severně od silnice do osady) a v remízu severně od Labů. Stabilní populace je v březovém hájku u Hrajovic. Vemeník je ohrožen zejména výsadbami smrků a zapojeným hustým porostem dřevin.

Vemeník zelenavý (*Platanthera chlorantha*), O, C3

Udáván Zeleným (1964) z východního svahu vrchu Hříva mezi Libouní a Veliší. Výskyt se nepodařilo potvrdit a druh lze považovat za v CHKO vymizelý.

Vratička měsíční (*Botrychium lunaria*), O, C2b

Udávána Zeleným (1970) ze sušší louky při silnici Roudný – Libouň západně od rybníka Strašík; od té doby výskyt nepotvrzen (celková změna stanoviště). Druh v CHKO nezvěstný.

Vrba rozmarýnolistá (*Salix rosmarinifolia*), C3

Výskyt v CHKO historicky nedokladován; v roce 2003 vysazena na mokřadní louce v PR Podlesí, v PP Částrovické rybníky, na Žďárské louce a pod rybníkem Žechovák; vysazené pruty pocházely z malé populace nad rybníkem Galilejský v Jinošovském údolí jižně od Vlašimi.

Vrbina kytkokvětá (*Lysimachia thyrsoiflora*), SO, C3

Výskyt na jediné lokalitě v CHKO – mokřad na levém břehu Blanice u Smršťova (desítky kvetoucích jedinců). V minulosti na lokalitě probíhala pastva hovězího dobytka (rozšlapání). Vrbina je ohrožena sukcesí, případně pastvou spojenou s rozšlapáním a eutrofizací. Lokalita je sečena 1x za 3 roky s finanční podporou ochrany přírody.

Vrbovka bahenní (*Epilobium palustre*), C4a

Pešout (1996a) uvádí, že se jedná o celkem častý druh na podmáčených minerálních půdách na celém Vlašimsku. V CHKO vcelku pravidelně na zachovalejších mokřadech –

na Žďárské louce, na mokřadní louce v PR Podlesí, na mokřadní louce pod Žechovákem i jinde.

Vstavač kukačka (*Orchis morio*), SO, C2b

V CHKO v současné době nezvěstný; udáván Zeleným (1959) ze „Suché obce“ u Křížova, Vodolánem (1967) udávaný výskyt z Libouně zanikl zalesněním. Vodolán rovněž udává, že několik rostlin bylo nalezeno též nad jihozápadním okrajem Strašického rybníka – lokalita v pozdějších letech nepotvrzena. Rovněž nepotvrzen zůstává výskyt od Smršťova.

Všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), SO, C2t

V současnosti známý pouze z mokřadní louky pod Dolním Částrovickým rybníkem, kde byl nalezen Pešoutem (1996a). Pešoutem udáván též roku 1992 (Hanel, Pešout a kol., 1998) z mokřadní louky v PR Podlesí, výskyt v současné době nepotvrzen. Zeleným (1964) udáván na S okraji vrchu Hřiva u Velíše, tímtéž autorem (1959) z Lesáků, J svahu Velkého Blaníku, tímtéž autorem (1976) z lokalit Žďárská louka, U Lesáků a Velíš – les Hřiva při severním okraji; lokality od té doby nebyly potvrzeny.

Zeměžluč hořká (*Centaurium erythraea*), C4a

Udávána Pešoutem (1996a) z PP Částrovické rybníky. Výskyt pravděpodobně častější.

Zimozelen okolíkatý (*Chimaphila umbellata*), KO, C1t

Uváděn Doležalem z roku 1948 a Zeleným z roku 1960 v lese Hřivy. Lokalita pravděpodobně zanikla, v CHKO nezvěstný.

BEZCÉVNÉ ROSTLINY

Z řasové flóry je k dispozici ojedinělý údaj o výskytu *Vaucheria globulifera* v malém přítoku Blanice v roce 1985 (dle Červené knihy kriticky ohrožený druh).

Z mechorostů byly Loskotovou (2004) zjištěny dva druhy červeného seznamu (v suťových lesích v PR Velký Blaník zranitelný druh *Serpoleskea subtilis* a na xerothermní stráni nad Brodcem druh blízký ohrožení *Riccia ciliifera*) a další dva vzácnější druhy (*Amblystegium tenax* v PR Velký Blaník, u rybníka Žechovák a okolí a *Eurhynchium striatum* v PR Podlesí).

Mezi lišejníky bylo Kocourkovou (2001) zaznamenáno osm velmi vzácných druhů:

Bacidia arceutina

Nalezena u silnice od Louňovic k parkovišti pod V. Blaníkem na jabloni, vzácný druh lichenoflóry ČR, publikovaný do té doby jen ze 6 nálezů; pravděpodobně přehlížený druh.

Caloplaca flavocitrina

Nalezena v Louňovicích, na západním okraji obce, na mostu přes Blanici. Druh dosud z ČR nebyl publikován; nebyl odlišován od běžné *Caloplaca citrina*, je však mnohem vzácnější. Nově zjištěn pro ČR v r. 2001 v podhůří Orlických hor, lokalita v CHKO Blaník je druhý nález v ČR.

Carbonea distans* var. *buelliarum

Nalezena v Křížovském lomu, na balvanu. Pravděpodobně druhý nález druhu po typové položce.

Endococcus* cf. *brachysporus

Nalezen v PR Malý Blaník, na stinné suti na SZ svahu. Nový druh pro Českou republiku.

Spirographa fusisporella

Nalezena v PR Velký Blaník, na suti u vrcholu hory. Druhá lokalita druhu z ČR, poprvé nalezen v NPR Velký Špičák u Jihlavy. Ve světě asi 20 lokalit.

Trapelia mooreana

Nalezena v Křížovském lomu na kamenech a v PR Malý Blaník na kmeni dubu. Velmi vzácný lišejník, který byl vícekrát v historii publikován z ČR, existuje však přibližně pouze 5 sběrů, mezi roky 1901 a 1960.

Unguiculariopsis thallophilla

Nalezena na dřevěném můstku přes potok Brodec. Druhý nález druhu pro ČR, první nález pochází ze Šumavy z Černého kříže.

Veizdaea retigera

Nalezena v Křížovském lomu na zemi. Druh dosud známý z ČR pouze ze Šumavy, z východních Čech od Chvaletic a z Orlických hor.

V Křížovském lomu provedl inventarizaci lišejníků v roce 2015 J. Malíček s těmito významnějšími nálezy:

ČS	Taxon	Substrát	Četnost
EN	<i>Bryoria implexa</i> s.lat.	modřín	vzácně
CR	<i>Fellhanera bouteillei</i>	smrk	vzácně
VU	<i>Melanelixia subaurifera</i>	modřín	roztroušeně
CR	<i>Parmotrema perlatum</i>	bříza	vzácně
EN	<i>Physcia aipolia</i>	vrba jíva	vzácně
VU	<i>Ramalina farinacea</i>	modřín, vrba jíva	vzácně
EN	<i>Usnea diplotypus</i>	modřín	vzácně
VU	<i>Usnea hirta</i>	modřín, borovice	roztroušeně
CR	<i>Usnea scabrata</i>	modřín	roztroušeně
VU	<i>Verrucaria bryoctona</i>	půda	roztroušeně

Ve srovnání s nálezy Kocourkové z roku 2001 nebyla v roce 2015 nalezena řada světlomilných druhů, což souvisí s postupem sukcese v lomu.

3.8. Významné druhy živočichů

Níže je uveden seznam zvláště chráněných druhů živočichů dle vyhlášky 395/1992 Sb. zjištěných v CHKO za období 1979-2015 Pro území CHKO jsou typické druhy vodních toků, vodních ploch a mokřadních luk a dále druhy vázané na lesní prostředí – bučiny a suťové lesy.

Tabulka č. 6: Počet zvláště chráněných druhů živočichů (dle vyhlášky 395/1992 Sb.) v CHKO Blaník.

skupina / kategorie	kriticky ohrožené	silně ohrožené	ohrožené	celkem druhů (taxonů)
Koryši	1	0	1	2
Motýli	0	0	5	5
Měkkýši	1	2	0	3
Brouci	0	1	3(2) ³	4(3)
Vážky	0	2	0	2
Blanokřídlí	0	0	17(2) ²	17(2)
Ryby a kruhoústí	1	0	4	5
Obojživelníci	1	9	1	11
Plazi	2	4	1	7
Ptáci	1	28	23	52

Savci	2	12(5) ¹	1	15(8)
celkem	9	58(51)	56(39)	123(100)

^[1] 14 druhů netopýrů je ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. uváděno pod 1 taxon „netopýři (ostatní druhy) Microchiroptera“

^[2] ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. uveden jen rod *Formica* spp. a rod *Bombus* spp. bez bližšího určení do druhů

^[3] ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. uveden jen rod *Cicindela* spp. (kromě *C. hybrida*) bez bližšího určení do druhů

Vysvětlivky:

? – historický údaj (do roku 1999) nebo neověřený údaj o druhu

zkratky za názvy druhů:

(kategorie podle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky, 2003, 2005)

RE - regionally extinct (pro území ČR vymizelý)

CR - critically endangered (kriticky ohrožený)

EN - endangered (ohrožený)

VU - vulnerable (zranitelný)

NT - near threatened (téměř ohrožený)

LC - least concern (málo dotčený)

DD - data deficient (taxon, o němž nejsou dostatečné údaje)

NE - not evaluated (nevyhodnocený)

EVD – evropsky významný druh dle Přílohy II. směrnice č. 92/43/EEC o stanovištích

PO – evropsky významné ptáčí druhy chráněné dle směrnice č. 2009/147 EC o ptácích

Druhy kriticky ohrožené

rak říční (*Astacus astacus*) - EN

velevrub malířský (*Unio pictorum*)

mihule potoční (*Lampetra planeri*) - EN, EVD

skokan ostronosý (*Rana arvalis*) - EN

? užovka podplamatá (*Natrix tessellata*) - EN

zmije obecná (*Vipera berus*) - VU

luňák červený (*Milvus milvus*) – CR

? netopýr černý (*Barbastella barbastellus*) - EVD

? netopýr velký (*Myotis myotis*) - VU, EVD

Druhy silně ohrožené

škeble rybničná (*Anodonta cygnea*) - VU

vážka jasnoskvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*) – EN, EVD

klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*) – VU, EVD

lesák rumělkový (*Cucujus cannaberinus*) – EN, EVD

velevrub tupý (*Unio crassus*) – EN, EVD

blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*) - NT

čolek horský (*Triturus alpestris*) - NT

čolek obecný (*Triturus vulgaris*) - NT

čolek velký (*Triturus cristatus*) – EN, EVD

kuňka obecná (*Bombina bombina*) – EN, EVD

? mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*) - VU

rosnička zelená (*Hyla arborea*) - NT

skokan krátkonohý (*Pelophylax lessonae*) - VU

skokan zelený (*Pelophylax kl. esculentus*) – NT

ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) - NT

ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*) - NT

slepýš křehký (*Anguis fragilis*) - LC

užovka hladká (*Coronella austriaca*) - VU

bekasina otavní (*Gallinago gallinago*) - EN

čáp černý (*Ciconia nigra*) – VU, PO

čírka modrá (*Anas querquedula*) - CR

drozd cvrčala (*Turdus iliacus*) - VU

dudek chocholatý (*Upupa epops*) - EN
 holub doupňák (*Columba oenas*) - VU
 chřástal vodní (*Rallus aquaticus*) - VU
 kavka obecná (*Corvus monedula*) - NT
 konipas luční (*Motacilla alba*) - VU
 krahujec obecný (*Accipiter nisus*) - VU
 krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) – VU
 křepelka polní (*Coturnix coturnix*) - NT
 kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) - VU, PO
 ledňáček říční (*Alcedo atthis*) – VU, PO
 lejsek malý (*Ficedula parva*) – VU, PO
 ? lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*) – EN, PO
 moták lužní (*Circus pygargus*) – EN, PO
 ? moták pilich (*Circus cyaneus*) – CR, PO
 ? ostříž lesní (*Falco subbuteo*) - EN
 rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*) - VU
 slavík modráček střeoevropský (*Luscinia svecica cyanecula*) – EN, PO
 ? sova pálená (*Tyto alba*) - EN
 sýc rousný (*Aegolius funereus*) - VU, PO
 ? sýček obecný (*Athene noctua*) - EN
 včelojed lesní (*Pernis apivorus*) – EN, PO
 vodouš kropenatý (*Tringa ochropus*) - EN
 volavka bílá (*Egretta alba*) - PO
 žluva hajní (*Oriolus oriolus*) – LC
 netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*)
 netopýr ušatý (*Plecotus auritus*)
 netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*)
 netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*)
 netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*)
 netopýr vodní (*Myotis daubentonii*)
 netopýr Brandtův (*Myotis brandtii*)
 netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*)
 ? bobr evropský (*Castor fiber*) VU, EVD
 vydra říční (*Lutra lutra*) – VU, EVD
 ? rys ostrovid (*Lynx lynx*) - EN, EVD
 los evropský (*Alces alces*) - EN

Druhy ohrožené

batolec duhový (*Apatura iris*)
 batolec červený (*Apatura ilia*)
 ? bělopásek topolový (*Limenitis populi*)
 otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*) - VU
 otakárek fenyklový (*Papilio machaon*)
 čmelák hájový (*Bombus lucorum*)
 čmelák zemní (*Bombus terrestris*)
 čmelák rokytový (*Bombus hypnorum*)
 čmelák skalní (*Bombus lapidarius*)
 čmelák rolní (*Bombus pascuorum*)
 čmelák luční (*Bombus pratorum*)
 pačmelák český (*Bombus (Psithyrus) bohemicus*)
 pačmelák skalní (*Bombus (Psithyrus) rupestris*)
 čmelák lesní (*Bombus sylvarum*)
 čmelák zahradní (*Bombus hortorum*)
 pačmelák ladní (*Bombus (Psithyrus) campestris*)
 mravenec (*Formica cunicularia*)

mravenec otročící (*Formica fusca*)
 mravenec lesní menší (*Formica polyctena*)
 mravenec lesní (*Formica rufa*)
 mravenec loupeživý (*Formica sanguinea*)
 mravenec pařezový (*Formica truncorum*)
 svižník polní (*Cicindela campestris*)
 svižník lesomil (*Cicindela silvicola*)
 prskavec větší (*Brachinus crepitans*)
 rak bahenní (*Astacus leptodactylus*)
 ? piskoř pruhovaný (*Misgurnus fossilis*) - EN, EVD
 ? střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) - VU, EVD
 ropucha obecná (*Bufo bufo*) - NT
 mník jednovousý (*Lota lota*) - VU
 vranka obecná (*Cottus gobio*) – VU, EVD
 užovka obojková (*Natrix natrix*) - LC
 bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*) - LC
 kopřivka obecná (*Anas strepera*) – VU, PO
 krkavec velký (*Corvus corax*) - VU
 lejsek šedý (*Muscicapa striata*) - LC
 ? brkoslav severní (*Bombycilla garrulus*)
 ? čáp bílý (*Ciconia alba*) - NT, PO
 ? čírka obecná (*Anas crecca*) - CR
 jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*) - VU
 koroptev polní (*Perdix perdix*) - NT
 moták pochop (*Circus aeruginosus*) - VU, PO
 ? moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*) - NT
 ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*) - VU
 potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*) - VU
 potápka roháč (*Podiceps cristatus*) - VU
 rorýs obecný (*Apus apus*)
 slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) - LC
 sluka lesní (*Scolopax rusticola*) - VU
 strakapoud prostřední (*Dendrocopus media*) - VU, PO
 ťuhák obecný (*Lanius collurio*) - NT, PO
 ťuhák šedý (*Lanius excubitor*) - VU
 vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) - LC
 výr velký (*Bubo bubo*) - EN, PO
 veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) – NE

Další druhy zařazené do Červeného seznamu

vířník *Gastropus hyptopus* - VU
 vířník *Lecane flexilis* - VU
 vířník *Squatinella rostrum* - VU
 vířník *Synchaeta lakowitziana* - VU
 velevrub nadmutý (*Unio tumidus*) - VU
 vrkoč horský (*Vertigo alpestris*) - VU
 vrkoč mnohozubý (*Vertigo antivertigo*) - VU
 vrkoč útlý (*Vertigo angustior*) – VU, EVD
 vrkoč lesní (*Vertigo pusilla*) - NT
 kuželík tmavý (*Euconulus praticola*) - VU
 okrouhlice rybníčná (*Musculium lacustre*) - NT
 vrkoč rýhovaný (*Vertigo substriata*) - NT
 vrásenka pomezní (*Discus ruderatus*) - NT
 lištovka lesklá (*Segmentina nitida*) - VU
 ? zemoun skalní (*Aegopis verticillus*) - VU

zuboústka sametová (*Causa holosericea*) - NT
 hrachovka obrácená (*Pisidium supinum*) - NT
 hrachovka prosná (*Pisidium milium*) - NT
 hrachovka tupá (*Pisidium obtusale*) - NT
 hrotice obrácená (*Balea perversa*) - VU
 hladovka horská (*Ena montana*) - NT
 jantarka úhledná (*Oxyloma elegans*) - NT
 kružník severní (*Gyraulus acronicus*) - EN
 sklovatka rudá (*Daudebardia rufa*) - NT
 řasnatka lesní (*Macrogastera plicatula*) - NT
 svinulka žebrovitá (*Trachysphaera costata*) - VU
 haděnka suťová (*Pachypodoiulus eurypus*) - NT
 klínatka obecná (*Gomphus vulgatissimus*) - VU
 klínatka vidlitá (*Onychogomphus forcipatus*) - EN
 šidélko kopovité (*Coenagrion hastulatum*) - NT
 šídlatka brvnatá (*Lestes barbarus*) - VU
 šídlatka hnědá (*Sympecma fusca*) - NT
 šídlatka tmavá (*Lestes dryas*) - VU
 šidélko malé (*Ischnura pumilio*) - NT
 šídlo rákosní (*Aeschna affinis*) - VU
 šídlo tmavé (*Anax parthenope*) - VU
 vážka jarní (*Sympetrum fonscolombii*) - EN
 hlubenka skrytá (*Aphelocheirus aestivalis*) - VU
 pobřežnice (*Saldula c-album*) - NT
 štíhlenka komáří (*Gampsocoris culicinus*) - NT
 ploštička kozlíková (*Acompus rufipes*) - NT
 saranče mokřadní (*Stethophyma grossum*) - NT
 kvapník (*Amara nigrocornis*) – VU
 vodnář *Elmis obscura* - VU
 kožojed *Attagenus pantherinus* - EN
 krasec *Agrillus convexicollis* - VU
 krasec *Agrilus sinuatus* - NT
 krytohlavec *Cryptocephalus rufipes* - CR
 mandelinka *Smaragdina flavicollis* - EN
 nosatec *Acalles camellus* - NT
 nosatec *Rhinoncus albicinctus* - VU
 nosatec *Rhinoncus bosnicus* - NT
 nosatec *Thamiochilus viduatus* - VU
 nosatec *Onyxacalles pyrenaicus* - NT
 nosatec *Rutera hypokrita* - NT
 rákosníček *Donacia versicolore* - EN
 střevlík Ulrychův (*Carabus ullrychi*) - NT
 střevlík měděný (*Carabus cancellatus cancellatus*) - NT
 polník lipový (*Agrilus auricollis*) - EN
 krasec *Dycerca berlinensis* - VU
 dřevomil bukový (*Eucnemis capucina*) - EN
 kovařík *Ampedus nigroflavus* - NT
 kovařík *Athous zebei* - NT
 brouk *Mycetophagus multipunctatus* - VU
 brouk *Triphylus bicolor* VU
 pýchavovník červcový (*Endomychus coccineus*) - VU
 tesařík *Pogonocherus ovatus* - VU
 brouk *Enedreytes sepicola* - NT
 pilatka *Athalia scutellariae* - EN
 pilatka *Dolerus genucinctus* - EN

pilatka *Empria alector* - EN
 pilatka *Stethomostus funereus* - EN
 pilatka *Sciapteryx consobrina* - VU
 vosík žlutoskvrnný (*Polistes biglumis bimaculatus*) - VU
 koutule *Parajungiella ellisi* - CR
 koutule *Parajungiella pseudolongicornis* - CR
 koutule *Parajungiella serbica* - CR
 koutule *Psycmera integella* - CR
 koutule *Clytocyclus (Boreoclytocyclus) rivosus* - CR
 koutule *Tonnoiriella nigricauda* - CR
 koutule *Parajungiella prikryli* - VU
 zavíječ bahenní (*Ostrinia palustralis*) - VU
 píďalka prameništění (*Lampropteryx otregiata*) - NT
 ? bělásek hrachorový (*Leptidea sinapis*) - VU
 ? bráněnka měnlivá (*Stratiomys chamaeleon*) - EN
 ? vlnopásník lužní (*Scopula nemoraria*) - EN
 píďalka vachtová (*Orthonama vittata*) - VU
 štětconoš smrkový *Calliteara abietis* - NT
 skokan hnědý (*Rana temporaria*) - NT
 lipan podhorní (*Thymallus thymallus*) - NT
 slunka obecná (*Leucaspius delineatus*) - EN
 úhoř říční (*Anguilla anguilla*) - NT
 čejka chocholátá (*Vanellus vanellus*) - VU
 jiříčka obecná (*Delichon urbica*) - NT
 kulík říční (*Charadrius dubius*) - VU
 labuť velká (*Cygnus olor*) - VU
 lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*) – PO, NT
 linduška luční (*Anthus pratensis*) - LC
 slíпка zelenonohá (*Gallinula chloropus*) – NT
 strakapoud malý (*Dendrocopus minor*) – VU
 volavka popelavá (*Ardea cinerea*) - NT
 vrána černá (*Corvus corone*) – NT
 žluna šedá (*Picus canus*) - VU, PO
 zajíc polní (*Lepus europaeus*) NT
 tchoř tmavý (*Mustela putorius*) DD

Komentáře k vybraným taxonům

Druhy kriticky ohrožené

Rak říční (*Astacus fluviatilis*)

Z poslední doby je znám výskyt raka říčního pouze ze Zvěstovského potoka (Čech 2004). V minulosti udávané lokality Blanice, Brodec, Částrovický potok (Hanel, Pešout a kol. 1998) nebyly potvrzeny během celostátního mapování v letech 2004 - 2005. Pouze v Částrovickém potoce byl ještě evidován v roce 2001. V dalších letech bylo nalezeno ve Vlašimské Blanici jen několik živých exemplářů (Hanel, nepubl. údaje) a zbytky (klepeta) po jedincích uhynulých. Ohrožení může spočívat v celkovém znečištění vodního toku, v regulaci vodních toků, regulaci břehů i dna, příčných překážek na toku apod.

Velevrub malířský (*Unio pictorum*)

Nejhojnější velevrub na území CHKO. Roztroušeně a v nevysoké početnosti se vyskytuje na více místech řeky Blanice na území CHKO (Beran 2005, Beran nepubl.). Potenciálně ohrožen zhoršením kvality vody a nevhodnými vodohospodářskými zásahy. Bezprostřední ohrožení není známo.

Mihule potoční (*Lampetra planeri*)

Pravidelný výskyt mihule potoční v nepočtené populaci je znám již patnáct let ze Strašického potoka. Jedná se o přítok rybníka Strašík v Libouni v obci Libouň (mapovací kvadrát 6354, 460 m n.m.), zeměpisné souřadnice 49°38'01,3" a 14°49'03,2". Dne 30. 11. 2001 bylo při vyrývání náplavů nacházeno až 2-3 ks/m² (vhodných náplavů) larev mihule (tzv. minoh). V roce 2006 zde byla elektrolovem potvrzena mihule potoční na úseku 50 m (šířka toku 2 m) v počtu 5 ks (z toho 2 metamorfovaní jedinci, 3 čtyřleté larvy). Jemné sedimenty se objevují jen pomístně, ve vhodných místech byly nalezeny 1-2 ks/m², tzn. že početnost zůstává stále na obdobné úrovni jako v předchozích letech. Metamorfovaní jedinci byli nalezeni v listopadu 2001 (Lusk in litt.). Nejnovější údaje pochází z roku 2016, kdy bylo ve Strašickém potoce v Libouni uloveno elektrickým agregátem na ploše 100 m² vhodných sedimentů celkem 44 minoh. V minulosti byla udávána v Částrovickém potoce (poslední údaj z roku 1992) a přímo v řece Blanici (tření v místě brodu ve Skrýšově jižně od hranic CHKO Blaník, v roce 1991 zde pozorováno cca 50 třoucích se mihulí). Na řece Blanici v CHKO nebyla v roce 2001 potvrzena (Hanel 2003). Historicky uváděna též v potoce Brodci, v posledních letech zde neprokázána (Hanel 2003). Potenciálně je ohrožena dlouhodobým znečištěním, nevhodnými úpravami vodních toků (zejm. odstraňování sedimentů) a nadměrnou rybí obsádkou (Hanel, Lusk 2005). Vzhledem k malému množství jemných sedimentů a nízké populační hustotě lze ohrožení mihule ve Strašickém potoce považovat za aktuální. Trvalý výskyt lze předpokládat pouze v některých přítocích Blanice.

Skokan ostronosý (*Rana arvalis*)

Desítky exemplářů byly zjištěny na konci osmdesátých let (Zavadil a Kolman 1992) v PR Podlesí. Později nebyl spolehlivě potvrzen, i když při určování snůšek a pulců skupiny hnědých skokanů v PR Podlesí některé znaky na něj ukazovaly (Čanda 2006). Vzhledem k obtížné determinaci snůšek a pulců i skrytému životu dospělců nelze jeho výskyt vyloučit. Potenciálně je ohrožen chemizací v zemědělství a lesním hospodářství a změnami vodního režimu, je citlivější na kvalitu vody než skokan hnědý. Na některých územích ČR zjevně chybí, i když zde má vhodné podmínky (Mikátová a Vlašín 1998). Příčina ohrožení na lokalitě není známa – šetrné hospodaření a vhodné biotopy pro rozmnožování by mu měly vyhovovat.

Užovka podplamatá (*Natrix tessellata*)

Zaznamenána Křížkem (nepubl.) v roce 1996 u rybníka Strašík. Později nikde v CHKO Blaník nepozorována, v současné době se její výskyt na území CHKO Blaník nepředpokládá.

Zmije obecná (*Vipera berus*)

Zjištěna na Velkém Bláníku (Moravec 1979). Nově (roku 2005), byla potvrzena Zárubou u Křížovského lomu a ve Hřivách (Záruba, ústní sdělení). Soustavný průzkum tohoto druhu ale prováděn nebyl. Shrnutí veškerých známých nálezů na Podblanicku a v CHKO Blaník je publikováno v článkách Hanela 2005 a Hanela a Kerouše (2008). Aktuální údaje o velikosti populací a míře ohrožení nejsou známy. Předpokládá se její trvalý ostrůvkovitý výskyt v CHKO.

Luňák červený (*Milvus milvus*)

V roce 2006 pozorován několikrát na tahu u rybníka Louňov, jednou dokonce v počtu pěti ex. (Pokorný, nepubl.). Registrován též u Načeradce (Vašák a kol. 2006). Vzhledem k charakteru krajiny a šíření luňáků v posledních letech nelze vyloučit v budoucnu zahrnutí na území CHKO. Zatím ale potvrzeno nebylo.

Netopýr černý (*Barbastella barbastellus*)

V minulosti v Načeradci zjištěna zimní kolonie (Smrž 1983). Nalezen také v jedné ze štol na Roudném (Nová, Nový a Křížek 2001) těsně za hranicí CHKO. Výskyt je možný v případě přítomnosti vhodných míst pro letní kolonie a také příhodná hibernakula. Aktuální výskyt není znám.

Netopýr velký (*Myotis myotis*) VU

Zjištěn v Načeradci v letní kolonii v 80. letech (Hanel, nepubl.). Potvrzen též v jedné ze štol na Roudném (Nová, Nový a Křížek 2001) těsně za hranicí CHKO. Výskyt je možný v případě přítomnosti vhodných míst pro letní kolonie a také příhodná hibernakula. Aktuální výskyt není znám.

Druhy silně ohrožené

Škeble rybníčná (*Anodonta cygnea*)

V minulosti udávaný výskyt v rybnících Kondraci a na Blanici se zřejmě týkal škeble říční. V současné době je její výskyt znám pouze z rybníka Strašík (poslední ověření během vypuštění rybníka 16.3.2016, Hanel, vlastní zjištění). Uvedená populace musí být průběžně monitorována, v případě vypuštění rybníka z důvodu slovení kapří násady je nutné škeble na březích sesbírat a umístit zpět do vody (rybník musí být po slovení ryb ihned znovu napouštěn).

Vážka jasnokvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*)

Nepočtená populace se vyskytuje v PR Podlesí na Malém Býkovickém rybníku, čítající maximálně kolem deseti jedinců (Hanel 1999), zjištěna též v tůních pod Žechovákem (Hanel 2003, nepubl.). V roce 2007 potvrzena v PR Podlesí pouze dvě imaga (Hanel 2006, nepubl.). I v dalších letech nacházeny jen ojedinělé exempláře, nepředpokládá se její zdejší pravidelné rozmnožování. Potenciálně ohrožena může být chemizací, znečištěním vody a intenzivním rybářským obhospodařováním. Vzhledem k šetrnému hospodaření v PR Podlesí v souladu s plánem péče by neměly zmíněné negativní změny v prostředí hrozit. Nicméně, populace je dosti slabá a izolovaná a nelze zaručit, že se zachová i do budoucna.

Lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*)

O starším nálezu v PR Velký Blaník referuje Křivan (2009). Lesák rumělkový patří mezi saproxylické druhy, vázané na mrtvé dřevo či odumírající stromy. Jako hostitelské dřeviny lesáka rumělkového lze označit vícero druhů (např. topoly, javory, jírovec maďal, duby, jedlí bělokorou, smrk ztepilý). Druh dřeviny není s největší pravděpodobností pro vývoj brouka podstatný, nejdůležitějším faktorem je zřejmě stav podkorního substrátu. V současné době je ohrožen nevhodným způsobem lesního hospodaření, kdy dochází ke změnám původní dřevinné skladby (hlavně v lužních lesích), dále kácením starých poškozených stromů a zvláště pak odvozem padlého a ležícího dříví. Pro jeho vývoj je potřebné zanechat odumírající a mrtvé stromy na lokalitě (tzv. na stojato), což je na obou Blanících praktikováno, takže jeho výskyt je zde i v současnosti možný (Křivan 2009). Je potřeba se zaměřit na ověření jeho aktuálního výskytu.

Velevrub tupý (*Unio crassus*)

Výskyt tohoto velevruba byl potvrzen v roce 2005 u Podlouňovického mlýna (Beran 2005) a u Ostrova (Beran 1998). Je ohrožen zejména znečištěním a vodohospodářskými zásahy do toků. Ohrožení je možné také organickým znečištěním z Mladé Vožice. Současný stav jeho populace není znám.

Klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*)

Výskyt monitorován od roku 2008 (první nález na Blanici publikován Hanelem a Pokorným 2008). V dalších letech zjišťována pravidelně v období výskytu imag většinou v počtu cca 1-2 ks na 200 m toku (Hanel nepubl. údaje).

Blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*)

Nově zjištěna na Malém Býkovickém rybníce v PR Podlesí (Čanda 2005, Hanel, ústní sdělení). V roce 2005 byly nalezeny desítky pulců. V roce 2006 byli nalezeni tři dospělí jedinci během rozmnožování (Čanda 2006, Pokorný, nepubl.). Nalezena též u Pravonína a Načeradce (Čech 2004). Potenciální ohrožení spočívá ve změně kvality vody, hnojení, používání biocidů apod. Vzhledem k šetrnému hospodaření podle plánu péče PR Podlesí není toto ohrožení aktuální.

Čolek horský (*Triturus alpestris*)

Zjištěn na dvou lokalitách, a to v horním a prostředním Částrovickém rybníku v roce 2005 (Čanda 2005) v početnosti desítek jedinců (larev). V roce 2006 potvrzen již jen na horním Částrovickém rybníce, prostřední byl v období rozmnožování vypuštěn (Čanda 2006, Pokorný, nepubl.). V roce 2006 byly zaznamenány jen jeho dvě larvy. Později potvrzen v několika exemplářích (dospělci v době rozmnožování) v Malém Býkovickém rybníku (Hanel nepubl.) Vzhledem k vzácnému výskytu a nízké početnosti je nutné chápat tento druh čolka na území CHKO jako ohrožený. Příčina současného ohrožení ale není dostatečně známa.

Čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*)

Čolek obecný byl v posledních letech zjištěn na šestnácti lokalitách na území CHKO (Čanda 2005, Čanda 2006). Vyskytuje se jak v drobných vodních nádržích, tak i v tůních vybudovaných v rámci managementových opatření. Nejbohatší populace (stovky jedinců) jsou na těchto lokalitách: Částrovické rybníky, Malý Býkovický rybník, Petelík u Vracovic, Smršťov (Čanda 2006, Pokorný, nepubl.). V současné době je stav lokalit a populací na území CHKO vyhovující. Bezprostřední ohrožení není známo. Vytváření nových tůní, nebo ještě lépe jejich soustav, s vytvářením různých podmínek v oslunění, hloubce a tvaru se pro tohoto čolka osvědčilo.

Čolek velký (*Triturus cristatus*)

Nepočetná populace se vyskytuje na Malém Býkovickém rybníku v PR Podlesí. V roce 2005 byly zjištěny desítky larev, v roce 2006 už jen dvě (Čanda 2005, 2006). V roce 2005 byla jedna larva čolka zaznamenána též v tůni na Žďárské louce. V roce 2006 tam výskyt tohoto čolka ale nebyl potvrzen. V letech 2010-15 byl při orientačních průzkumech zaznamenáván pravidelně na Malém Býkovickém rybníku (Hanel, nepubl.). Potenciálně je ohrožen nadměrnou rybní obsádkou a negativními zásahy do biotopů. Příčina současného ohrožení není známa. Jediná známá lokalita (PR Podlesí) by vzhledem k šetrnému extenzivnímu hospodaření, malé rybní obsádce a nehnojení, příznivému rozvoji litorálu a oslunění měla být vhodným prostředím pro výskyt tohoto čolka. Určitým nepříznivým faktorem může být zastínění určité části litorálních porostů stromovými porosty.

Mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*)

V minulém plánu péče byl mlok skvrnitý uváděn jako druh s možným výskytem v CHKO Blaník. Neexistoval ale spolehlivý doklad o jeho výskytu. Na začátku devadesátých let byl údajně nalezen v Načeradci (Doležal ústní sdělení). Výskyt byl potvrzen na Holém vrchu u Horní Lhoty (Hanel 1997). V současnosti není výskyt trvalé populace v CHKO Blaník znám.

Rosnička zelená (*Hyla arborea*)

Zjištěna v CHKO Blaník na deseti lokalitách, většinou v početnosti několika desítek jedinců (Čanda 2006). Na Malém Býkovickém rybníce v roce 2005 byly zaznamenány stovky larev (Čanda 2005). Trvale i v dalších letech nacházena na Malém Býkovickém rybníku, kde se i úspěšně rozmnožuje. Potenciálním problémem může být intenzivní zemědělství a splachy organických látek. Rosničkám neprospívá ani nekontrolované zarůstání dřevinami, kdy mizí vhodná místa ke slunění. Lokality se stabilním výskytem jsou v dobrém stavu, velikost populací se zdá vyhovující, bezprostřední ohrožení v CHKO není známo.

Skokan zelený (*Pelophylax kl.esculentus*)

Na desítkách lokalit na území CHKO Blaník je uváděn komplex zelených skokanů, jednotlivé druhy nebyly nerozlišovány (Čanda 2006). Vyskytují se na různých typech lokalit - rybníky s vyvinutým litorálem, návesní rybníky bez litorálu, tůně atp. Na některých lokalitách se vyskytuje společně skokan krátkonohý (*Pelophylax lessonae*) a skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), např. na Malém a Velkém Býkovickém rybníku (Pokorný, nepubl. Hanel nepubl.). Zdejší populace jsou trvale početné (Hanel, nepubl.).

Potenciálně jsou druhy uvedeného komplexu ohroženy vypouštěním rybníků v pozdním podzimu a splachy z polí. Lokality se stabilním výskytem jsou v dobrém stavu, velikost populací

se zdá vyhovující, bezprostřední ohrožení není známo. Sledování zastoupení jednotlivých druhů na evidovaných lokalitách nebylo dosud podrobně sledováno.

Kuňka obecná (*Bombina bombina*)

Zjištěna na jedenácti lokalitách v CHKO Blaník (Čanda 2005, 2006). Na Malém Býkovickém rybníce byly zjištěny tisíce larev v roce 2005, stovky jedinců byly v letech 2005 a 2006 zjištěny podle hlasových projevů na horním Častrovickém rybníce (Čanda 2005, 2006, Pokorný, nepubl.). Dlouhodobý výskyt populace je dokládán z Malého Býkovického rybníku (Hanel, nepubl.). Potenciálně jsou kuňky ohroženy krajinnými změnami (odvodňování), úpravami rybníků (odstraňování litorální vegetace, hnojení, přerybňování), přeměnou luk na pole apod. Lokality se stabilním výskytem jsou v dobrém stavu, velikost populací se zdá vyhovující, bezprostřední ohrožení není známo.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*)

Zjištěna na mnoha lokalitách v CHKO Blaník, např. Býkovice, Křížov (Moravec 1978), Olešná, Křížov, Křížovská hůra, Roudný, Častrovice, Louňovice pod Blaníkem, Načeradec, Velký Blaník, Malý Blaník, Světlá, Rejkovice, Laby, Velíš, Mrkvová Lhota, Kondrac, Libouň (Hanel, Pešout 1998). Aktuální údaje o početnosti nejsou známy. Potenciální ohrožení spočívají v úpravách komunikací, používáním biocidů apod. Současná míra ohrožení není známa, ale vzhledem prakticky k celoplošnému stabilnímu výskytu lze předpokládat, že tento druh není v CHKO Blaník ohrožen.

Ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*)

Zaznamenána na PR Podlesí (Pokorný, nepubl.), na Velkém Blaníku (Kerouš, ústní sdělení), v Načeradci (Moravec 1979), ve Vracovicích (Hanel 1988). Aktuální údaje o současných lokalitách a velikostech populací nejsou známy. Potenciálně ohrožena je používáním chemických prostředků v zemědělství a k hubení lesních škůdců. Současná míra ohrožení není známa.

Slepýš křehký (*Anguis fragilis*)

Zjištěn na mnoha lokalitách v CHKO Blaník: Velíš, Kondrac (Hanel, nepubl.), Louňovice pod Blaníkem (Hanel, Pokorný, nepubl.), Světlá (Hanel, nepubl.), Býkovice (Moravec 1979). Na vhodných místech (okraje lesů, okolí vesnické zástavby, remízy, meze) je vcelku běžný (Hanel, nepubl.). Aktuální údaje o současných lokalitách a velikostech populací nejsou známy. Zdejší populace jsou pravděpodobně v uspokojivém stavu.

Užovka hladká (*Coronella austriaca*)

Zjištěna v Louňovicích pod Blaníkem (Hanel, Pešout 1998) i na dalších lokalitách (Libouň, Velíš, Načeradec, Ostrov) v jednotlivých exemplářích (Hanel, nepubl.). Stav populací ani současné ohrožení není známo.

Bekasina otavní (*Gallinago gallinago*)

V 80. letech minulého století hnízdila u Smrštova, Libouně a Louňova (Růžek in Vašák a kol. 2006, Čech 1988). V současnosti žádné hnízdění není známo, přičemž všechny historické lokality byly překontrolovány s negativním výsledkem (Pokorný, nepubl.). Vzhledem k tomu, že s ohledem na provedené rozsáhlé meliorace v posledních desetiletích minulého století se lokality značně změnily, a dochází tak k celkovému úbytku druhu a populací v rámci celé ČR, není současný výskyt bekasiny otavní v CHKO Blaník pravděpodobný. Rozsáhlejší mokřiny v otevřeně krajinně vzaly kvůli plošným melioracím za své. Hnízdní výskyt bekasiny byl nově zjištěn v okolí CHKO Blaník u Horní Lhoty (Procházka, Pokorný, nepubl.). Jedná se o jediné recentní pozorování bekasiny v hnízdní době na okrese Benešov (Procházka ústní sdělení).

Čáp černý (*Ciconia nigra*)

V roce 2006 hnízdil v nedalekém okolí CHKO Blaník (Pokorný, Havlíčková, nepubl.), a to na několika místech (Hradiště, Načeradec). V letech 2006 a 2014 pozorován v Ostrově

na Blanici a u zdejší tůně (Hanel, nepubl.), v roce 2007 pozorováno lovení v hnízdní době na Velkém Býkovickém rybníku. Jeho výskyt na území CHKO Blaník lze považovat za náhodný, zdejší hnízdění zde nebylo pozorováno.

Čírka modrá (*Anas querquedula*)

Zjištěna v roce 2007 na tahu na rybníce Strašík (Pokorný, nepubl.). Stálý výskyt ani hnízdění nebylo v CHKO Blaník potvrzeno (hnízdění bylo zaznamenáno nedaleko hranic CHKO ve Vestci u Zvěstova a na rybníku Kamberk (Vašák a kol. 2006).

Drozd cvrčala (*Turdus iliacus*)

Vyskytuje se pravidelně nehojně pouze během jarního i podzimního tahu, vzácně na území CHKO Blaník i zimuje (Čech 1988, Vašák a kol. 2006, Pokorný nepubl.).

Dudek chocholatý (*Upupa epops*)

Zaznamenáván pouze během tahu na několika lokalitách v CHKO Blaník (Čech 1988, Pokorný, nepubl., Havlíčková, nepubl.), a to především na loukách a pastvinách. Zatím poslední nález dudka u Louňovic pod Blaníkem v roce 2011 publikoval Procházka (2011).

Holub doupňák (*Columba oenas*)

Pravidelně holub doupňák hnízdí na Velkém a Malém Blaníku od sedmdesátých let minulého století v počtu několika párů (Růžek in Vašák a kol. 2006). Bylo evidováno hnízdění nejméně dvou párů na Malém Blaníku a nejméně třech párů na Velkém Blaníku (Pokorný, nepubl., 2006). V posledních sledováních bylo na Velkém Blaníku evidováno kolem 15 hnízdicích párů, na Malém Blaníku pak 5 párů (Procházka 2004). Celková početnost populace je zde dlouhodobě stabilní. Vzhledem k dohodnutému způsobu hospodaření v obou zmíněných přírodních rezervacích (zachování doupných stromů) není další ohrožení známo.

Chřástal vodní (*Rallus aquaticus*)

Zjištěn v rámci inventarizačního průzkumu v PP Louňov v počtu 7 jedinců (Pokorný 2010)

Kavka obecná (*Corvus monedula*)

V minulosti bylo udáváno hnízdění na Velkém a Malém Blaníku (Čech 1988). Hnízdní výskyt byl zjištěn v Načeradci (Pokorný, nepubl.), kde hnízdí v komínech v bytovkách a svými hnízdy ucpávají komíny. Jako hnízdiště uvádí Louňovice Vašák a kol. (2006). Ohrožení spočívá v zajištění vletových otvorů na hnízdištích (vložení mřížek do komína), v predaci kun na hnízdištích na kostelních věžích a ve vybírání mláďat lidmi.

Konipas luční (*Motacilla flava*)

Pozorován v Býkovicích (Čech 1988). V roce 2006 byl zaznamenán na tahu u rybníka Louňov (Pokorný, nepubl.). Pozdější nálezy nebyly zaznamenány.

Krahujec obecný (*Accipiter nisus*)

Pravidelně hnízdí na území CHKO na vhodných místech. Vyhovuje mu členitá krajina s rozptýlenou zelení a okraje větších lesních celků. Hnízdění je známo z obou Blaníků, okolí Býkovic, Částrovických rybníků i jinde (Čech 1998, Růžek in Vašák a kol. 2006, Pokorný, nepubl.). Aktuální početnost a hnízdní lokality nejsou známy. Zatím poslední pozorování pochází z Louňovic z května 2015 (údaj z NDOP).

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*)

Hnízdění bylo v minulosti udáváno z Velkého a Malého Blaníka (Čech 1988). V současné době nebyly potenciální vhodné lokality sledovány, hnízdění není známo. Pozorován byl na tahu u Vracovic (Pokorný, nepubl.).

Křepelka polní (*Coturnix coturnix*)

Od 50.let 20. stol. na Podblanicku trvale ubývala, ale kolem roku 1990 nastalo potěšitelné zvyšování stavů a tento trend trval i počátkem nového milénia. Od počátku 70. let 20. století byl patrný přesun hnízdišť z nižších do středních poloh (okolí Načeradce, Louňovic), ale během 90. let se opět ozývali samci i v nižších nadmořských výškách (Vašák a kol. 2006). Hnízdí zřejmě pravidelně na vícero lokalitách CHKO Blaník (např. Hrajovice, Volavka, Mraviště, Veliš, Rejkovice, Ostrov – viz Čech 1988). V posledních letech nebyly kontrolovány historické lokality, byla ale slyšena na více místech: Částrovické rybníky, Načeradec (Pokorný, nepubl.). Vzhledem k rozšíření a početnosti v okolí se lze domnívat, že hnízdí na vhodných místech v zemědělských kulturách (ozimy, jeteliště) po celé CHKO. Zatím poslední nález pochází z Louňovic pod Blaníkem z května 2015 (údaj z NDOP).

Kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*)

Výskyt byl udáván z Velkého Blaníka a jeho okolí (Růžek in Vašák a kol. 2006) podle pobytových známek (vývržky, zbytky peří v ptačích budkách). Na základě mapování sov na území CHKO v roce 2006 bylo zjištěno 5 teritorií kulíška na základě teritoriálního pískání provokovaného nahrávkou – Hřívý, Velký Blaník, les Loužek, Roudný (těsně za hranicí CHKO) a Brodec (Pokorný, Havlíčková, nepubl., Kozák ústní sdělení). Lze předpokládat, že teritorií může být ještě o málo více. Na základě zkušeností z Finska (Drdáková a Zárybnický, ústní sdělení) bylo pokusně vyvěšeno několik budek z kmene s co největší silou stěny pod vstupním otvorem. Nověji jeho výskyt nebyl detailně sledován.

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*)

Nepřavidelně hnízdí na řece Blanici 1-2 páry, a to v lokalitách Smršťov a u Brodce (Čech 1988, 2001, 2007). Hnízdění lze příznivě ovlivnit vytvářením svahů na březích či instalací umělých nor.

Lejsk malý (*Ficedula parva*)

V minulosti (1971-1991) pozorován výskyt lejska malého na Velkém Blaníku v hnízdní době (Čech 1988, Vašák a kol. 2006), hnízdění prokázáno v roce 1991, kdy zde bylo nalezeno mládě krmené samicí. V současnosti nepotvrzen, opakovaně kontrolovány vhodné biotopy na Velkém a Malém Blaníku v hnízdní době přinesly negativní výsledek (Pokorný, nepubl.). Zatím poslední pozorování z okolí Louňovic pochází z května 2015 (údaje NDOP).

Lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*)

V minulosti udáván na Velkém a Malém Blaníku (Čech 1988). V současnosti nebyl jeho výskyt registrován.

Moták lužní (*Circus pygargus*)

V roce 2006 byl pozorován na průtahu u rybníka Louňov (Pokorný, nepubl.). V minulosti bylo udávané hnízdění u Žechováku (Čech 1988), výskyt v hnízdní době byl zaznamenán v okolí Horní Lhoty v okolí CHKO (Pokorný, nepubl. 2006). Otevřená zemědělská krajina v okolí Načeradce či Veliše a skutečnost, že se druh v posledních letech šíří (Kunstmüller, ústní sdělení) skýtá předpoklady, že v případě vhodných zemědělských kultur by zde motáci lužní mohli hnízdit.

Moták pilich (*Circus cyaneus*)

V minulosti bylo udáváno hnízdění na Smršťově (Čech 1988), v roce 1988 byl pozorován pár mezi Louňovicemi a Libouní (Vašák a kol. 2006). V roce 1988 pozorován samec při předávání potravy samicí u Zvěstova (Vašák a kol. 2006). V současné době není hnízdění známo ani v širším okolí CHKO. Druh byl zařazen na základě dlouhodobého poklesu početnosti do kategorie kriticky ohrožený druh.

Ostříž lesní (*Falco subbuteo*)

Dříve pozorován u Louňova (Čech 1988), v Louňovicích a u Štamberka (Vašák a kol. 2006). Dá se předpokládat jeho občasný výskyt v CHKO Blaník během tahu.

Rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*)

Zjištěn v rámci inventarizačního průzkumu v PP Louňov (Pokorný J. 2010), zpívající samec pak pozorován i v hnízdní sezóně 2015 (Avif).

Slavík modráček střeoevropský (*Luscinia svecica cyaneola*)

V pohnízdni sezóně zjištěn 1 samec při inventarizačního průzkumu v PP Louňov (Pokorný J. 2010)

Sova pálená (*Tyto alba*)

V minulosti udávána z Louňovic a Louňova (Růžek in Vašák a kol. 2006) a Hrajovic (Čech 1988). V roce 1985 bylo nalezeno křídlo této sovy pod kravínem v Hrajovicích, v roce 1990 byl nalezen větší počet vývrzků na půdě statku Štamberk (Vašák a kol. 2006). V současné době se vzhledem k úbytku hnízdních možností a celkovém poklesu početnosti populace (Vašák a kol. 2006) výskyt v CHKO Blaník nepředpokládá.

Sýc rousný (*Aegolius funereus*)

V 90. letech minulého století byl zjištěn na Velkém Blaníku, jednalo se o pozorování exempláře vyhlížejícího z dutiny buku za přeletu (Růžek in Vašák a kol. 2006). Na základě mapování sov na území CHKO v roce 2006 zjištěno 1 teritorium v sedle mezi Velkým a Malým Blaníkem (zaznamenáno opakované houkání samce – Pokorný, Havlíčková, nepubl.). Další pozorování (teritoriální houkání samce) pochází z Velkého Blaníka (Kozák ústní sdělení). V tuto dobu bylo možné předpokládat výskyt několika párů. V lesích Velkého Blaníka bylo pokusně vyvěšeno několik budek (Růžek ústní sdělení), sýci však zde nikdy nezahníždili. Hnízdění na území CHKO se doposud nepodařilo prokázat. Hnízdění sýce v budkách v blízkosti CHKO Blaník je doloženo z lesů okolo Jizbice a Načeradce (Růžek in Vašák a kol. 2006, Pokorný, nepubl.). Vejce či mláďata sýce v budkách jsou pravidelně predována kunou lesní (Růžek, ústní sdělení). Současný výskyt sýce rousného v CHKO Blaník nebyl zjišťován.

Sýček obecný (*Athene noctua*)

V regionu zřejmě vymizelý druh (Vašák a kol. 2006). Ještě v osmdesátých letech minulého století se předpokládalo hnízdění na území CHKO (Čech 1988). V současnosti nebyl výskyt ověřen a s největší pravděpodobností se zde nevyskytuje.

Včelojed lesní (*Pernis apivorus*)

V minulosti udávána pozorování z Louňova a Ostrova (Růžek in Vašák a kol. 1988). V roce 1988 pozorovány 2 ex. u Štamberka, zde také bylo pozorováno stavění hnízda v roce 1990, ale hnízdění neproběhlo úspěšně (Vašák a kol. 2006). V roce 2006 zjištěn v hnízdním období u Býkovické hůry (Pokorný, nepubl.). Novější údaje nejsou k dispozici.

Vodouš kropenatý (*Tringa ochropus*)

V roce 1983 pozorován u Velkého býkovického rybníka, v roce 1991 u Štamberka, později v roce 2007 zjištěn na tahu na rybníce Strašák a Velkém býkovickém rybníku (Pokorný, nepubl.). Novější údaje o výskytu nejsou známy.

Volavka bílá (*Egretta alba*)

V roce 2006 zjištěna na tahu a na potulce (Pokorný, nepubl.). Novější pozorování nejsou známy.

Žluva hajní (*Oriolus oriolus*)

V minulosti bylo udáváno hnízdění z Malého Blaníka a Velíše (Čech 1988). V současné době není hnízdění známo, na Malém Blaníku byl zjištěn pouze průtah (Pokorný, nepubl.). Hnízdění v regionu Podblanicka je známo pouze na jedné lokalitě (Pocházka in Vašák a kol. 2006). Z posledních let je známo jen několik pozorování či registrování hlasových projevů v CHKO Blaník (Hanel, nepubl.), poslední nález pochází z května 2015 z Louňovic pod Blaníkem (údaj z NDOP).

Netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*)

V létě 1992 zjištěn jediný exemplář na zámku v Louňovicích (Hanel, nepubl., určil I. Horáček). Aktuální výskyt tohoto druhu v CHKO Blaník není znám.

Netopýr ušatý (*Plecotus auritus*)

V sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století potvrzen výskyt v Louňovicích a ve Velíši (Hanel 1986), pravidelné hibernakulum byla štola na Roudném, těsně za hranicemi CHKO Blaník (Nová, Nový & Křížek 2001, Nová 2002). Detektoringem u Blanice potvrzen Novou (2007). Aktuální výskyt a stav jeho populací není znám.

Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*)

V PP Částrovické rybníky, PP Louňov a u Blanice potvrzen detektoringem Novou (2007). Stav populací nebyl zjišťován.

Netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*)

Detektoringem byl potvrzen Novou (2007) v PP Částrovické rybníky a v nivě Blanice. Stav populací nebyl zjišťován.

Netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*)

Detektoringem byl potvrzen Novou (2007) v PP Částrovické rybníky a v nivě Blanice. Stav populací nebyl zjišťován.

Netopýr vodní (*Myotis daubentonii*)

Detektoringem byl potvrzen Novou (2007) v PP Částrovické rybníky, PP Louňov a v nivě Blanice. Stav populací nebyl zjišťován.

Netopýr Brandtův (*Myotis brandtii*)

Potvrzen odchycením do sítě v PP Částrovické rybníky (Nová 2007). Stav populace nebyl zjišťován.

Netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*)

Předpokládán výskyt u Blanice (Nová 2007), detektoringem jsou obtížně rozlišitelné druhy *M.mystacinus* a *M.brandtii*.

Bobr evropský (*Castor fiber*)

Na Blanici (severně od hranic CHKO Blaník) potvrzen pobytovými stopami Klaudysem a Zemanem (2015). Průnik na území CHKO Blaník není vyloučen, zatím ale toto potvrzeno nebylo.

Vydra říční (*Lutra lutra*)

Vyskytuje se zřejmě po celém území CHKO Blaník na vhodných plochách – vodoteče, rybníky. Stopy byly zaznamenány např. v Rejkovicích, Částrovických rybnících, Louňově (Pokorný 2006). Na Blanici byl v roce 2006 prováděn monitoring početního stavu – na 600 metrů dlouhém úseku u Březiny byl zjištěn 1 čerstvý trus, 2 středně staré a několik starých zbytků (Pokorný 2006). V dalších letech byly pobytové stopy (trus, stopy, zbytky potravy) nacházeny

pravidelně na vhodných místech podél celého toku Blanice, a to od Kamberka po Ostrov, pozorována i u rybníka v Hrajičích (Hanel, nepubl.). Početnost nebyla studována.

Rys ostrovis (*Lynx lynx*)

Výskyt na Podblanicku byl shrnut Čechem (2005) a Hanelem (2013). Výzvu k mapování pobytových stop uveřejnil Hanel (2002). Z okolí Načeradce existuje jediný neověřený údaj o pozorování rysa (Čech 2005). Výskyt v CHKO Blaník je možný, ale spíše půjde jen o krátkodobý pobyt procházejících jedinců. Je potřebné se zaměřit na monitoring jeho pobytových stop.

Los evropský (*Alces alces*)

Tento kopytník byl již v minulosti na Podblanicku zjištěn (Hanel 1987a, b, Anděra a Hanzal 1995), přímo na území CHKO Blaník ale poprvé teprve až v roce 2015 (Hanel 2015). Zjevně šlo jen o migrujícího jedince.

Druhy ohrožené

Batolec duhový (*Apatura iris*)

Lokálně se vyskytuje na vhodných biotopech (Záruba 1998). Dosti rozšířený, ale pouze jednotlivě se vyskytující motýl (Černý a kol. 1993). Pozorován např. na Podlesí (Černý l.c.) a Velkém Blaníku při tzv. hill toppingu (Hanel, vlastní zjištění). Potenciálně ohrožen úbytkem vhodných biotopů (vlhká lesní údolí, lesní cesty a paseky v rozsáhlejších lesích). Jde o oligofágní druh, ale vzhledem k živným rostlinám (vrby), není jeho výskyt v současné době v CHKO Blaník ohrožen.

Batolec červený (*Apatura ilia*)

Dva záznamy z území CHKO, novější pochází z roku 2001 z okolí Louňovic pod Blaníkem (Databáze Mapování motýlů ČR - ENTÚ AV ČR 2012).

Bělopásek topolový (*Limenitis populi*)

Zjištěn v Býkovicích (Hanel, Pešout a kol. 1998). Lze předpokládat pomístní výskyt. Jako oligofág je vázán na topoly, kterých je v CHKO Blaník dostatek. Současné ohrožení není známo.

Otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*)

V letech 2000-2015 každoročně pozorován na loukách v okolí Louňovic pod Blaníkem (Hanel, nepubl. údaje). Potenciálně ohrožen chemizací. Pro jeho zachování je podstatné udržení živných rostlin (hlohy, slivoně).

Otakárek fenyklový (*Papilio machaon*)

Pravidelně pozorován na loukách v CHKO Blaník, jeho nálezy jsou častější než u otakárka ovocného (Hanel, vlastní pozorování). Hostitelskou rostlinou jsou rostliny z čeledi miříkovitých (mrkev, fenykl, kopr, kmín). Na Podblanicku není **v současnosti ohrožen**, zjevně mu prospívá určitý útlum zemědělství. Ke zvýšení jeho populační hustoty přispívá ponechávání částí polí ladem a existence květnatých raně sukcesních enkláv v krajině.

Čmeláci rodu *Bombus*

Na území CHKO Blaník bylo dosud prokazatelně evidováno 11 druhů čmeláků (Bezděčka a Bezděžková 2009), z toho u dvou se jedná o poddruh (druh) *Psithyrus*: čmelák hájový (*Bombus lucorum*), čmelák zemní (*Bombus terrestris*), čmelák rokytový (*Bombus hypnorum*), čmelák skalní (*Bombus lapidarius*), čmelák rolní (*Bombus pascuorum*), čmelák luční (*Bombus pratorum*), pačmelák český (*Bombus (Psithyrus) bohemicus*), pačmelák skalní (*Bombus (Psithyrus) rupestris*), čmelák lesní (*Bombus sylvarum*), čmelák zahradní (*Bombus hortorum*) a pačmelák ladní (*Bombus (Psithyrus) campestris*). Stav populací jednotlivých druhů nebyl studován. Populace čmeláků jsou ohrožovány snižováním mozaikovitosti krajiny,

přechodem k monokulturám a velkým osevním plochám. Nebezpečná je též nevhodná chemizace v zemědělství a také vypalování mezí a stařiny.

Mravenci rodu *Formica*

Na území CHKO Blaník bylo dosud prokazatelně potvrzeno 7 druhů mravenců rodu *Formica*: mravenec (*Formica cunicularia*), mravenec otročící (*Formica fusca*), mravenec lesní menší (*Formica polyctena*), mravenec lesní (*Formica rufa*), mravenec loupeživý (*Formica sanguinea*), mravenec pařezový (*Formica truncorum*). Ohrožení lesních mravenců spočívá v necitlivém lesnickém hospodaření, u nelesních druhů spočívá především v destrukci stanovišť (zarůstání nebo naopak příliš časté sekání a zábor půdy).

Prskavec větší (*Brachinus crepitans*)

Zjištěn v roce 2003 nad Křížovem (Král et al. 2005) v lokalitě Hutina.

Rak bahenní (*Astacus leptodactylus*)

Zjištěn v kaskádě rybníků pod Částrovicemi v roce 2003 (Čech, in litt.). Ohrožení může spočívat zejména v intenzifikaci rybářského obhospodařování. Praktická opatření ve prospěch tohoto druhu nebyla v CHKO realizována (s výjimkou záchranných transferů při výloveh rybníků).

Svižník polní (*Cicindela campestris*)

Pravidelně se vyskytuje na vhodných lokalitách v CHKO Blaník (okraje lesů, pastviny, pole a lesní cesty), v tomto regionu není ohrožený (Hanel, nepubl.).

Svižník lesomil (*Cicindela silvicola*)

Pravidelně se vyskytující svižník především na osluněných okrajích lesů v celé CHKO Blaník (Hanel, nepubl.).

Piskoř pruhovaný (*Misgurnus fossilis*)

V minulosti se údajně vyskytoval v Blanici (neověřené údaje od MO ČRS Vlašim). V současnosti se jeho výskyt ve vodách CHKO Blaník nepředpokládá (viz např. Hanel a Lusk 2010).

Střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*)

V minulosti byla vysazovaná do Blanice a potoka Brodec (údaje od MO ČRS Vlašim). Nevytvořila zde trvale udržitelné populace, takže v současnosti se zde nevyskytuje.

Ropucha obecná (*Bufo bufo*)

Nejhojnější obojživelník v CHKO Blaník. Zjištěna byla na několika desítkách lokalit (Čanda 2005, 2006, Pokorný, nepubl.). Velmi bohaté populace jsou na obou Býkovických rybnících (zejména na Velkém Býkovickém rybníku). Dalšími lokalitami jsou např. Žechovák, Karhule, Louňovice – Pod Hřívou, Vracovice Pod Machlovem, Částrovické rybníky, Křížov aj., většinou jsou nacházeny v době rozmnožování tisíce pulců (Hanel, nepubl.). Bezprostřední ohrožení není známo a nepředpokládá se. Území CHKO Blaník neprotínají migrační trasy žádné frekventované silnice, takže nedochází k významnějším úhynům na silnicích jako v jiných místech regionu Podblanicka.

Mník jednovousý (*Lota lota*)

Přirozeně se vyskytuje nehojně v Blanici. Zjištěn v Blanici pod Ostrovem při průzkumu elektrickým agregátem (Lusk 2006, nepubl.). Přirozené rozmnožování se zde nepředpokládá, výskyt je udržován jen občasným vysazováním. Potenciálně ohrožen zhoršením kvality vody a necitlivými zásahy do koryta toku.

Vranka obecná (*Cottus gobio*)

Výskyt zjištěn v Brodci a Blanici (Hanel, Lusk 2005). Na území CHKO se prokazatelně množí (přirozené rozmnožování potvrzeno na Brodci, Hanel nepubl.). Více viz kap. 4.3.2. Sportovní rybářství. Potenciálně ohrožena zhoršením kvality vody, nevhodnými zásahy do dna a břehových porostů. Současné ohrožení se nepředpokládá.

Užovka obojková (*Natrix natrix*)

V roce 2006 zjištěna na Malém a Velkém Býkovickém rybníce (Pokorný, nepubl.). Vyskytuje se vcelku pravidelně i na dalších vhodných lokalitách (např. Žechovák, Adamák, tůň v Ostrově a Křížově), soustavný průzkum stavu populací ale nebyl prováděn.

Lejsek šedý (*Muscicapa striata*)

Hnízdění bylo udáváno z Velkého Blaníka (Čech 1988, Pokorný, nepubl. 2006). Současné lokality a početnost populace nejsou známy. V regionu Podblanicka docházelo k poklesu početnosti (Vašák a kol. 2006). Přesné příčiny tohoto trendu nejsou známy.

Moták pochop (*Circus aeruginosus*)

Pravidelně hnízdí na několika lokalitách, např. Velký Býkovický rybník, Malý Býkovický rybník, horní Částrovický rybník, rybník Louňov (Pokorný, nepubl.). Pravděpodobně hnízdí i na dalších lokalitách. V roce 1970 byl zastřelen pár u Načeradce (Vašák a kol. 2006). Vzhledem k tomu, že druh se postupně šíří a zvyšuje se jeho početnost a v regionu Podblanicka patří k nejhojnějším dravcům (Vašák a kol. 2006), lze jeho stav považovat za příznivý. Ohrožení může spočívat v rušení na hnízdištích.

Bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*)

V minulosti udáván v CHKO Blaník na řadě lokalit: Velíš, Častrovice, Býkovice, Rejkovice, Načeradec, Pravětice, Roháčov, Křížov (Čech 1988). V současné době byl hnízdní výskyt potvrzen u Louňova a v okolí Načeradce (těsně za hranicí CHKO), kde v důsledku pokosení louky zřejmě došlo v roce 2006 ke zničení snůšky (Pokorný, nepubl.). Historické lokality nebyly soustavně kontrolovány, jen některé (Častrovice, Býkovice), kde výskyt nebyl potvrzen. Častěji zaznamenán na průtahu (Pokorný, nepubl.). Ohrožení spočívá v likvidaci mokřadních luk, melioracích a agrotechnických pracích během hnízdění.

Brkoslav severní (*Bombycilla garrulus*)

Pozorován občas v CHKO Blaník jako zimní host (Čech 1988). V současnosti jeho výskyt nebyl potvrzován. Nicméně se dá předpokládat jeho nepravidelný výskyt v závislosti na síle tahu.

Čáp bílý (*Ciconia ciconia*)

V minulosti bylo hnízdění udáváno z Načeradce (Čech 1988). V poslední době v hnízdní době nezaznamenán. Nejbližší hnízdní lokalita je ve Vlašimi. V CHKO Blaník na loukách občas pozorováni jednotlivé exempláře (Hanel, nepubl.). V roce 2016 se počítá s umístěním umělého hnízda v Libouni.

Čírka obecná (*Anas crecca*)

Pozorována na rybníku Strašíku (Čech 1988). Předpokládá se pouze občasný výskyt na tahu.

Jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*)

Pravidelně hnízdí na území CHKO. Hnízdění známo např. ze Smrštova, Křížova, Velíše, Velkého Blaníku (Růžek in Vašák a kol. 2005, Růžek ústní sdělení, Vašák a kol. 2006). Aktuální početnost a hnízdní lokality nejsou známy.

Koroptev polní (*Perdix perdix*)

V minulosti udávána jako hnízdič na Velkém a Malém Blaníku, v okolí Hrajovic a Pravětického potoka (Čech 1988). Pár koroptví byl zjištěn u louňovického statku, u Načeradce (Pokorný,

nepubl.), u Ostrova (Vondrák, ústní sdělení). Pravděpodobně se vyskytuje na více vhodných místech. Ve sčítání zvěře na jaře 2006 uvádí HS Louňovice 8 jedinců a HS Křížov rovněž 8 jedinců. V letech 2014/15 bylo při sčítání zvěře evidováno v HS Vracovice 4/2 ks, v HS Louňovice 6/5 ks, HS Kondrac 6/5 ks, v roce 2014 - 6 ks, v roce 2015 v HS Kamberk a Zvěstov po 8 ks. Pokles početnosti v minulosti byl vyvolán změnami zemědělského obhospodařování krajiny, chemizací a rozoráváním mezí.

Kopřivka obecná (*Anas strepera*)

V minulosti v CHKO Blaník nebyla udávána. Byla zaznamenána pouze na tahu (Pokorný, nepubl.). V regionu Podblanicka řídce ale pravidelně hnízdí (Vašák a kol 2006), přímo v CHKO ale hnízdění dosud nebylo zaznamenáno.

Krkavec velký (*Corvus corax*)

Pozorován v hnízdní době na Malém Blaníku a v pohnízdní době na několika lokalitách na území CHKO (Pokorný, nepubl.). Občas byl pozorován jeho přelet v okolí Blaníků (Hanel, nepubl.). Zatím poslední pozorování pochází z května 2015 (údaje NDOP) od Louňovic pod Blaníkem. Hnízdění v CHKO Blaník dosud nezaznamenáno.

Moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*)

Pozorován ojedinele na tahu (Malý Býkovický rybník, Louňov), Pokorný (nepubl.). V roce 2000 nalezeno u rybníka Louňov čerstvě postavené hnízdo (Vašák a kol. 2007). V posledních letech nebyl registrován.

Ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*)

Hnízdění v minulosti bylo udáváno z Velkého a Malého Blaníka a Hřív (Čech 1988). Hnízdní výskyt na Velkém Blaníku, Malém Blaníku a Hřívách byl potvrzen i nově (Pokorný, nepubl.). V současnosti není ohrožení známo.

Potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*)

Hnízdí na menších zarostlých rybnících s vyvinutými litorálními porosty. Zjištěna byla na Velkém Býkovickém rybníce, horním Částrovickém rybníce, rybníce Louňov (Pokorný, nepubl. 2006). Pravděpodobně hnízdí i na dalších vhodných lokalitách na území CHKO Blaník. V minulosti byla zjištěna i na Strašíku, okolí Hrajovic, okolí Volavky a Mraviště (Čech 1988, Vašák a kol. 2006). Potenciálně může být ohrožena intenzivním rybničním hospodařením. Aktuální ohrožení se nepředpokládá.

Potápka roháč (*Podiceps cristatus*)

Pravidelně hnízdila na Velkém Býkovickém rybníce do roku 2003 (Vondrák, nepubl.), v dalších letech zde byla pozorována vcelku pravidelně v hnízdním období (Hanel, nepubl.). V minulosti hnízdila i na rybníku Strašík (Čech 1988, Vašák a kol. 2006). V současnosti není známá stálá hnízdní lokalita.

Rorýs obecný (*Apus apus*)

Hnízdní výskyt udáván v Načeradci (Čech 1988). Současný výskyt nebyl podrobněji sledován. Létající jedinci jsou pravidelně zaznamenáváni v Louňovicích pod Blaníkem (Hanel, nepubl.)

Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)

Zpěv slavíka byl slyšen v hnízdní době roku 2006 na Blanici u Ostrova (Rešl, ústní sdělení). Současná početnost a hnízdní lokality nejsou známy.

Sluka lesní (*Scolopax rusticola*)

V minulosti byla udávána z Velkého a Malého Blaníku, Vracovic a Býkovic (Čech 1988). Pravděpodobně zde hnízdí, avšak pro skrytý způsob života uniká pozornosti. V hnízdní době zjištěna na Velkém Blaníku (Růžek in Vašák a kol. 2006, Pokorný, nepubl.). Současná početnost a případné hnízdní lokality nejsou známy.

Strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*)

Čech (1988) uvádí, že územím CHKO Blaník protahuje a místy i hnízdí, ale konkrétní hnízdní lokality neuvádí. Pozorování pocházejí z břehových porostů okolo Blanice a z okolí Vracovic, Úlehle a Kondrace (Čech 1988). V roce 2007 bylo zjištěno několik volajících samců z břehových porostů okolo Blanice na Smršťově, pravděpodobně se bude vyskytovat i na dalších lokalitách s obdobným charakterem prostředí (Pokorný, nepubl.). Současná početnost a hnízdní lokality nejsou známy.

Ťuhák obecný (*Lanius collurio*)

Vyskytuje se na mezích a v křovinách v zemědělské krajině, na okrajích lesů apod. V minulosti byl udáván na řadě míst: Velíš, Částrovice, Louňovice, Smršťov, Vracovice, Kondrac, Krasovice (Čech 1988). Také v současnosti je znám z více lokalit s výskytem vhodných biotopů (Pokorný, nepubl.). Zdá se, že v současné době se početnost v regionu mírně zvyšuje (Procházka in Vašák a kol 2006). Aktuální ohrožení se nepředpokládá.

Ťuhák šedý (*Lanius excubitor*)

V minulosti bylo jeho hnízdění udáváno z Roháčova, Volavky a Strašíku (Čech 1988). V roce 1982 nalezeno ve Smršťově na vrcholu smrku hnízdo s 5 mláďaty (Vašák a kol. 2006). V roce 2006 nebyl hnízdní výskyt tohoto druhu potvrzován, pouze bylo zjištěno několik jedinců v zimním období (Pokorný, nepubl.). Pozdější výskyt nebyl sledován.

Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*)

V minulosti byla udávána z Louňovic, Načeradce, Křížova, Velíše (Čech 1988). V současnosti známa z několika lokalit (např. Načeradec, Louňovice, Křížov). Početnost nebyla sledována, výskyt na uvedených lokalitách je i v posledních letech pravidelný (Hanel, nepubl.).

Výr velký (*Bubo bubo*)

Na území CHKO Blaník hnízdí vcelku pravidelně 3-4 páry, a to na Malém a Velkém Blaníku, u Ostrova a v Křížovském lomu (Růžek in Vašák a kol. 2006). Během mapování sov v roce 2006 byla opakovaně obhajována nejméně tři teritoria – Velký Blaník, Ostrov, Křížovský lom (Pokorný, Havlíčková, nepubl.), v roce 2007 na Malém Blaníku, Ostrově a Křížovském lomu. Jeho ohrožení spočívá zejména ve vyrušování výrů během hnízdění. Na výše uvedených lokalitách se předpokládá pravidelné hnízdění.

Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*)

V CHKO Blaník převažuje tmavá barevná odchylna nad světlou (Hanel 1986, 1990). V poslední době byla ojedinele pozorována na Velkém i Malém Blaníku (Pokorný nepubl., Hanel, nepubl.). Na území CHKO Blaník je předpokládán víceméně souvislý, avšak nepříliš hojný výskyt.

Další druhy zařazené do Červených seznamů a ochranářsky zajímavé

Planktonní vířníci

Vířník *Gastropus hyptopus*

Tento druh byl potvrzen v rybníku Louňov, což nasvědčuje původnímu slatinnému původu lokality (Devetter 2008a).

Vířník *Lecane flexilis*

Prvonaález pro CHKO Blaník publikoval Devetter (2008b) v Částrovických rybnících. Pro uchování populace je nutné dodržovat nižší rybí obsádku s extenzivním charakterem obhospodařování.

Vířník *Squatinella rostrum*

Prvonaález pro CHKO Blaník publikoval Devetter (2008b) v Částrovických rybnících. Pro

uchování populace je nutné dodržovat nižší rybí obsádku s extenzivním charakterem obhospodařování.

Vířník *Synchaeta lakowitziana*

Prvonaález pro CHKO Blaník publikoval Devetter (2008b) v Částrovických rybnících. Pro uchování populace je nutné dodržovat nižší rybí obsádku s extenzivním charakterem obhospodařování.

Vířník *Synchaeta grandis*

Nepochybně významný je výskyt druhu *Synchaeta grandis* v rybíku Louňov, neboť se jedná o první doložený nález na území ČR (Devetter 2008a).

Měkkýši

Hrachovka obrácená (*Pisidium supinum*)

Zjištěna na více lokalitách na řece Blanici v početných populacích (Beran 2005). Potenciálně ohrožena je znečištěním a vodohospodářskými úpravami. Bezprostřední ohrožení není známo.

Hrotice obrácená (*Balea perversa*)

Zjištěna v suťovém lese pod vrcholem Velkého Blaníku (Vrabec a kol. 2001). Potenciální ohrožení může spočívat ve změně druhové skladby lesního porostu. Vzhledem k tomu, že se vyskytuje v přírodní rezervaci, kde hospodaření probíhá podle platného plánu péče, nepředpokládá se v současnosti aktuální ohrožení.

Zubouška sametová (*Causa holosericea*)

Zjištěna v lese pod vrcholem Velkého Blaníku (Vrabec a kol. 2001, Pokorný nepubl.). Je to typický lesní druh obývající vrcholové partie sutí. Potenciální ohrožení může spočívat ve změně druhové skladby lesního porostu. Vzhledem k tomu, že se vyskytuje v přírodní rezervaci, kde hospodaření probíhá podle platného plánu péče, nepředpokládá se v současnosti aktuální ohrožení.

Vrkoč horský (*Vertigo alpestris*)

Dříve zjištěn na Velkém a Malém Blaníku, a to ve vrcholových částech (Vrabec a kol. 2001). Citlivý lesní druh, potenciálně ohrožen intenzivním lesním hospodařením, zejména změnou druhové skladby lesního porostu. Vzhledem k tomu, že se vyskytuje v přírodní rezervaci, kde hospodaření probíhá podle platného plánu péče, nepředpokládá se v současnosti aktuální ohrožení.

Vrkoč mnohozubý (*Vertigo antivertigo*)

Zjištěn na rašelinné louce v PR Podlesí (Vrabec a kol. 2001). Potenciální ohrožení může spočívat ve změně vodního režimu na lokalitě. Aktuální ohrožení se nepředpokládá.

Vrkoč útlý (*Vertigo angustior*)

Zjištěn na rašelinné louce v PR Podlesí (Vrabec a kol. 2001). Význačný zástupce vlhkých a podmáčených biotopů. Potenciální ohrožení může spočívat v hromadění stařiny, zarůstání náletem a ve změně vodního režimu na lokalitě. Vzhledem k pravidelně prováděnému každoročnímu sečení a odvozu biomasy, které tomuto druhu vyhovuje (Horsák 2005), není předpoklad aktuálního ohrožení.

Zemoun skalní (*Aegopis verticillus*)

Jeho dřívější výskyt je znám z Velkého Blaníku. Poslední doložená zpráva odtud pochází od Ložka (1958). Během malakozoologických dnů v roce 2001 pořádaných na Podblanicku nebyl nalezen (Vrabec a kol. 2000). Vzhledem k tomu, že se zde může jednat o nepočetné populace (Ložek ústní sdělení), nelze ještě jeho současný výskyt úplně vyloučit. Potenciální ohrožení

může spočívat ve změně druhové skladby lesního porostu. Je potřeba se věnovat malakologickým průzkumům této lokality s cílem ověření jeho výskytu.

Kružník severní (*Gyraulus acronicus*)

Nově zjištěn v roce 2005 na Blanici na Smršťově (Beran 2005). Potenciální ohrožení spočívá ve zhoršení kvality vody, a to zejména v eutrofizaci vodního prostředí. Monitoring výskytu této populace je žádoucí.

Velevrub nadmutý (*Unio tumidus*)

Zjištěn nepříliš hojný výskyt v Blanici pod jezem v Louňovicích (Beran 2005, Beran 1998). Potenciálně ohrožen znečištěním a vodohospodářskými zásahy. Bezprostřední ohrožení není známo.

Mnohonožky

Haděnka suťová (*Pachypodoilus eurypus*)

Význačný a diagnostický obyvatel přirozených sůtí. Zjištěna v roce 2001 na Malém Blaníku (Kocourek 2001). Potenciálně ohrožena změnou stavu biotopu. Přímé ohrožení v současnosti nehrozí.

Svinulka žebrovitá (*Trachysphaera costata*)

Vzácný druh vázaný na přirozená lesní nebo křovinná stanoviště. Nalezena ve vrbovém opadu v břehovém porostu vodního toku pod Malým Blaníkem (Kocourek 2001). Potenciálně ohrožena destrukcí biotopu. Přímé ohrožení v současnosti nehrozí.

Vážky

Šídélko kopovité (*Coenagrion hastulatum*)

Zjištěno v PR Podlesí, Malý a Velký Býkovický rybník (Hanel 1999). Na této lokalitě pravidelně zjišťováno (v letech 2005-6 zde nacházena populace čítající desítky jedinců, v dalších letech potvrzována stále početně obdobná populace - Hanel, nepubl.). Potenciálně ohroženo chemizací, likvidací zachovalých stojatých vod a navazujících mokřadů. Vzhledem k šetrnému hospodaření na lokalitě se bezprostřední ohrožení nepředpokládá.

Šídlatka hnědá (*Sympecma fusca*)

Zjištěna v PR Podlesí, Malý a Velký Býkovický rybník (Hanel 1999). Zjišťována každoročně na Malém Býkovickém rybníce v počtu až desítek exemplářů. Potvrzována pravidelně i v dalších letech až do současnosti (Hanel, nepubl.). Potenciálně ohrožena chemizací, likvidací zachovalých stojatých vod a navazujících mokřadů. Vzhledem k šetrnému hospodaření na lokalitě se bezprostřední ohrožení nepředpokládá.

Klínatka obecná (*Gomphus vulgatissimus*)

Zjištěna v letech 1998 – 2001 na Blanici v Louňovicích a ve Smršťově (Hanel 1996b, Hanel nepubl.). Výskyt potvrzován v počtu 1-2 ks na 100 m toku. Potenciálně ohrožena chemizací, likvidací vhodných tekoucích vod a navazujících mokřadů. Bezprostřední ohrožení se nepředpokládá.

Klínatka vidlitá (*Onychogomphus forcipatus*)

První nález jednoho exempláře v CHKO Blaník potvrzen v roce 2003 na Malém Býkovickém rybníku (Hanel, nepubl.). Později zjišťována pravidelně, ale v nehojném počtu na Blanici v okolí Louňovic (1-2 ks na 100 metrů toku). Potenciální ohrožení je v nevhodných zásazích do koryt toků, znečišťováním a eutrofizací tekoucích vod. V současné době se bezprostřední ohrožení nepředpokládá.

Vážka jarní (*Sympetrum fonscolombii*)

Zjištěna v PR Podlesí, Malý a Velký Býkovicý rybník (Hanel 1999). Jednalo se o ojedinělý zálet. V posledních letech zjišťována pravidelně a ve větším počtu. Není tak vyloučeno její zdejší rozmnožování (Hanel nepubl.).

Ploštice

Hlubenka skrytá (*Aphelocheirus aestivalis*)

Analýza populace hlubenky v úseku Blanice v Louňovicích pod Blaníkem byla publikována Hanelem (1994). Pravidelně je potvrzována stabilní početná populace v Blanici v Ostrově (v letech 2000-2006 v rámci hydrobiologických exkurzí, ale i později při monitoringu v letech 2007-2015, Hanel, nepubl. údaje). Potenciální ohrožení spočívá ve znečištění vody a její eutrofizaci a změně charakteru dna (vyskytuje se především ve šterkovitopísčitém substrátu). Aktuální ohrožení není známo.

Blanokřídli

U Částrovických rybníků byly nalezeny z širopasého blanokřídleho hmyzu mimo jiné druhy *Pristiphora confusa*, *Pristiphora coniceps*, *Stromylogaster baikalensis*, které patří mezi nepublikované prvonalety z ČR. Nejedná se však o unikátní, ale spíše jen o přehlížené, od podobných druhů běžně nerozlišované, jinak po celém území ČR dosti rozšířené a poměrně hojné druhy. Na zkoumané lokalitě bylo zjištěno celkem 136 druhů podřádu Symphyta (8 druhů z čeledi *Argidae*, 1 druh z čeledi *Cephiidae*, 1 druh z čeledi *Diprionidae*, 1 druh z čeledi *Pamphiliidae* a 125 druhů z čeledi *Tenthredinidae*), z toho druhy *Athalia scutellariae*, *Dolerus genucinctus*, *Empria alector* a *Stethomostus funereus* jsou uváděny v Červeném seznamu v kategorii ohrožený (EN), viz Macek (2005), jeden druh *Sciapteryx consobrina* jako zranitelný (VU). Ze vzácných druhů byly na lokalitě zjištěny: *Ametastegia albipes*, *Dolerus harwoodii*, *Empria pumila*, *Pachyprotasis simulans*, *Pachyprotasis variegata*, *Perineura rubi*, *Pristiphora bufo* a *Pristiphora luteipes* (Chvojka, Macek a Ježek 2009).

Motýli

Bělásek hrachorový (*Leptidea sinapis*)

Zjištěn v Býkovicích (Černý a kol. 1993). Je ohrožen zánikem vhodných biotopů v krajině – skalní lesostepi, suché křovinaté stráně, světliny listnantých lesů (jde o druh vázaný na slunné prostředí menších až středních holých ploch - od několika arů do cca 0,5 ha), proto je žádoucí malé zastoupení holin v rozsáhlých lesních celcích.

Vlnopátník lužní (*Scopula nemoraria*)

Zjištěn roku 1991 v Býkovicích (Černý a kol. 1993). Současné ohrožení není známo.

Dvoukřídli

Bráněnka měnlivá (*Stratiomys chamaeleon*)

V roce 1992 pozorováno více exemplářů v Blanici v Louňovicích, v dalších letech opakovaně potvrzována včetně nálezu larev (Hanel, nepubl.). Potenciálně ohrožena může být znečištěním a eutrofizací vodního prostředí.

Z čeledi Psychodidae se zde podařilo zaregistrovat šest kriticky ohrožených druhů (CR) (Ježek 2005): *Parajungiella ellisi*, *P. pseudolongicornis*, *P. serbica*, *Psychocera integella*, *Clytocerus (Boreoclytocerus) rivosus* a *Tonnoiriella nigricauda*; jeden zranitelný druh (VU): *Parajungiella prikryli* a čtyři další velmi zajímavé druhy, které je nutno dále ochranný monitorovat: *Jungiella (Psychocha) hassiaca*, *Psychodocha itoco*, *Clytocerus (Boreoclytocerus) longicorniculatus* a *C. (B). splendidus*. Výše uvedená *Jungiella hassiaca* je novým druhem pro faunu Čech (Chvojka, Macek a Ježek 2009).

Brouci

Střevlík Ulrychův (*Carabus ullrychi*)

Potvrzený nález je znám z úpatí Velkého Blaníka (Hanel, Pešout a kol. 1998). Pomístně se vyskytuje na vhodných lokalitách (Doležal, ústní sdělení). Potenciální ohrožení spočívá v destrukci vhodných stanovišť (otevřená vlhčí stanoviště). Současné ohrožení není známo.

Kravec *Agrillus convexicollis*

Vzácný druh potvrzený v CHKO Blaník Bílým (2000).

Kravec *Agrilus sinuatus*

Vzácný druh potvrzený v CHKO Blaník Bílým (2000).

Kožojed *Attagenus pantherinus*

Vzácný druh považovaný za vymizelý (poslední nález byl v ČR v roce 1983), nalezen v CHKO Blaník u Blanického mlýna nedaleko Louňovic pod Blaníkem (Krejčíř, 2014)

Krytohlavec *Cryptocephalus rufipes*

Zjištěn v údolní nivě Blanice severně od Louňovic (Strejček 1991). Další výskyt nebyl zjišťován. Současné ohrožení není známo.

Mandelinka *Smaragdina flavicollis*

Vzácný druh mandelinky vázaný na olše. Zjištěna v údolní nivě Blanice severně od Louňovic (Strejček 1991). Další výskyt nebyl zjišťován.

Rákosníček *Donacia versicolore*

Nalezen na Malém Býkovickém rybníce (Farion, ústní sdělení). Potenciálně ohrožen likvidací zachovalých stojatých vod a navazujících mokřadů. Vzhledem k pravidelnému managementu na PR Podlesí by neměl být v současnosti ohrožen.

Nosatec *Acalles camellus*

Indikuje tzv. kontinuální les, tj. lesní plochu, kde byl vždy les zachován aspoň ve zbytcích a půdní společenstvo je zde proto víceméně neochuzené. Zjištěn na Velkém Blaníku ve vrcholové partii (Strejček 1991). Potenciálně ohrožen změnou hospodaření v lesních porostech. Vzhledem k šetrnému hospodaření podle plánu péče se ohrožení nepředpokládá.

Nosatec *Rhinoncus albicinctus*

Vzácnější druh vázaný na rdesno obojživelné (*Persicaria amphibia*). Zjištěn v okolí Býkovických rybníků (Strejček 1991). Potenciálně ohrožen likvidací mokřadních stanovišť a živné rostliny. Současné ohrožení není známo.

Nosatec *Rhinoncus bosnicus*

Vzácný příbřežní druh vázaný na šťovík mořský (*Rumex maritimus*). Zjištěn v okolí Býkovických rybníků (Strejček 1991). Potenciálně ohrožen likvidací mokřadních stanovišť a živné rostliny. Současné ohrožení není známo.

Nosatec *Thamnicolus viduatus*

Vzácnější mokřadní druh vázaný na čistec bahenní (*Stachys palustris*). Zjištěn v okolí Býkovických rybníků (Strejček 1991). Potenciálně ohrožen chemizací, likvidací zachovalých stojatých vod a navazujících mokřadů. Současné ohrožení není známo.

Ryby

Lipan podhorní (*Thymallus thymallus*)

Nehojně se vyskytuje na Blanici (Lusk 2006, nepubl.). Více viz kap. 4.3.2. sportovní rybářství. Ohrožení může spočívat ve zhoršení kvality vody a necitlivých zásazích do koryta toku. Vzhledem ke slabé populaci může být ohrožení aktuální. Přirozené rozmnožování se zde nepředpokládá, výskyt je udržován jen vysazováním.

Slunka obecná (*Leucaspis delinetaus*)

Vysazena v roce 2004 do Velkého Býkovického rybníka v PR Podlesí (Nosek ústní sdělení). V současnosti ohrožena nevhodnou rybí obsádkou, především střevličkou východní. Střevlička východní byla v roce 2003 likvidována na Velkém Býkovickém rybníce, a to vypuštěním rybníka, letněním a vyvápněním, v roce 2006 byla ale na rybnících znovu zjištěna. Je třeba se vyvarovat při opětovném nasazení slunky případného zavlečení střevličky. Za zmínku stojí její zaznamenaný fakultativní parazitismus v kaprových rybnících, kdy poškozují povrch těla kaprů, kteří pak zaplísňují. Bylo také zjištěno, že tam, kde se vyskytuje společně se slunkou, přenáší na ni infekční onemocnění, které zamezuje úspěšnému rozmnožování a způsobuje její vyšší úmrtnost (Hanel a Lusk 2005).

Úhoř říční (*Anguilla anguilla*)

Místy se objevuje na Blanici (Lusk 2006, nepubl.). Výskyt je zcela závislý na vysazování rybářů. Perspektivně by bylo vhodné odstranit všechny migrační zábrany v toku Blanice (jde o katadromní druh).

Obojživelníci

Skokan hnědý (*Rana temporaria*)

Zjištěn na několika desítkách lokalit po celém území CHKO, na různých typech lokalit – mokřiny, prameniště, zastíněné rybníky, tůňe aj. (Čanda 2006). Výskyt a početnost populací je považován za vyhovující (Hanel, nepubl.). Potenciálně je ohrožen chemizací v zemědělství a lesním hospodářství a změnami vodního režimu. Žádné významné migrační trasy neprocházejí přes silniční komunikace, takže nedochází k úhynu během migrace na místa rozmnožování. Staré i nově budované tůňe pro obojživelníky jsou tímto druhem také často osidlovány.

Ptáci

Čejka chocholátá (*Vanellus vanellus*)

Výskyt v hnízdní době zjištěn u Louňova, v roce 2007 byly čejky s vyvedenými mláďaty pozorovány na dně polovypuštěného Velkého Býkovického rybníka, na pastvinách na Smršťově a pod Bělčí horou (Pokorný, nepubl.). V minulosti hnízdily čejky u Žechováku u Velíše (Růžek in Vašák a kol. 2006). Čejky jsou ohroženy především ničením snůšek v důsledku agrotechnických prací či predací krkavcovitými ptáky.

Kulík říční (*Charadrius dubius*)

Pravidelně územím CHKO protahuje (Pokorný, nepubl.), místy hnízdí na vypuštěných dnech letněných rybníků – např. Velký Býkovický (Čech 1988, Vondrák, nepubl.). V letech 1981-1993 potvrzováno hnízdění na spuštěném Velkém býkovickém rybníku (Vašák a kol. 2006), později v roce 2007 zde zahnízdil 1 pár (Pokorný nepubl.), rovněž tak zde bylo hnízdění potvrzeno v roce 2012 (Hanel, nepubl.).

Racek chechtavý (*Larus ridibundus*)

V letech 1982-84 pozorováno asi 40 párů na rybníku Strašík u Libouně (Vašák a kol. 2006). Později v takovémto počtu nezaznamenán.

Kalous ušatý (*Asio otus*)

V roce 1986 byla nalezena 2 vejce ve vraním hníždě u statku Štamperk, v roce 1989 celkem 3 vejce v jestřábím hníždě u Křížova a v tomtéž roce 3 vejce ve vraním hníždě na borovici u Louňovic (Vašák a kol. 2006).

Lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*)

V roce 1998 narazil jeden exemplář do reflektoru jedoucího auta u Částrovic, byl vložen do krabice a ráno ulétl při pokusu o veterinární vyšetření (Vašák a kol. 2006). Novější nálezy nejsou známy.

Datel černý (*Dryocopus martius*)

Pravidelně hnízdí několik párů ve vrcholových bučinách Malého i Velkého Blaníku (pozorováno hnízdění ve výškách 9-12 m), Vašák a kol. (2006).

Linduška luční (*Anthus pratensis*)

V minulosti udávána na několika lokalitách: louky u Křížova, Mraviště, Ostrova, Velíše, Roháčova (Čech 1988). V současnosti známo hnízdění z luk na Tříteři a pod Hřivou (Pokorný, nepubl.), historické lokality nebyly kontrolovány. Úbytek hnízdících lindušek souvisí s vysušením a rozorněním ploch mokřadních luk v minulosti. V druhé polovině 90. let minulého století se počet hnízdících lindušek v regionu snížil i na některých tradičních lokalitách (Procházka in Vašák a kol. 2006). Současný stav populací a místa hnízdění nejsou známy.

Pisík obecný (*Actitis hypoleucos*)

Zjišťován během tahu (Pokorný, nepubl. 2005). Čech (1988) uvádí hnízdění na Blanici nad Ostrovem. Spíše se ale jednalo o květnový průtah, který je u tohoto druhu běžný (Procházka, ústní sdělení).

Skorec vodní (*Cinclus cinclus*)

Pravidelně hnízdí pod dřevěným a betonovým mostem na Brodci u Louňovic (Vašák a kol. 2006).

Rákosník obecný (*Acrocephalus scirpaceus*)

V minulosti udáván z Částrovic, Malého Býkovického rybníka a Adamáku (Čech 1988). V poslední době hnízdění výskyt zjištěn na Louňově, Velkém Býkovickém rybníku a Částrovických rybnících (Pokorný, nepubl. 2006), na uvedených lokalitách byl pravidelně registrován i v dalších letech. Potenciální ohrožení spočívá v nevhodných úpravách břehových porostů rybníků.

Rákosník proužkovaný (*Acrocephalus schoenobaenus*)

V minulosti udáván nedaleko hranic CHKO Blaník z Kamberka (Čech 1988). Nově zjištěn na rybníce Louňov a rybníku Adamák u Načeradce - těsně za hranicí CHKO (Pokorný, nepubl. 2006). Novější údaje nejsou známy, druh ale nebyl podrobněji monitorován.

Žluna šedá (*Picus canus*)

Udávaná jako hnízdič z CHKO Blaník – zde na obou Blanících (Čech 1988, F. Váňa in Vašák a kol. 2006). V roce 2007 zjištěna na Křížovské hůře. Novější pozorování nejsou evidována.

Některé další zajímavé druhy byly v minulých letech pozorovány nedaleko hranic CHKO na rybníku Kamberk u Zlatých hor (hohol severní *Bucephala clangula*, vodouš bahenní *Tringa glareola*, vodouš rudonohý *Tringa totanus*, racek chechtavý *Larus ridibundus*, rybák černý *Chlidonias niger*, rybák obecný *Sterna hirundo*). V roce 1987 byl pozorován pár bramborníčka černohlavého (*Saxicola torquata*) krmící mládě na okraji cesty mezi Libouní a Zvěstovem (Vašák a kol. 2006). Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*) byl v roce 1999 pozorován u Pravonína, kdy zde pár opakovaně lovil domácí holuby (Vašák a kol. 2006). Koliha velká (*Numenius arquata*) se ozývala v roce 1955 na přeletu u Pravonína (Vašák a kol. 2006).

Savci

Zajíc polní (*Lepus europaeus*) NT

Je klasifikován v Červeném seznamu jako druh blízky ohrožený. Podle Anděry a Hanzala (1995) je výskyt zajíce na Podblanicku celoplošný ve všech kvadrátech zasahujících na území CHKO Blaník. V roce 2007 bylo ve všech honitbách zasahujících do CHKO Blaník při jarním sčítání zjištěno 596 kusů, v roce 2014 to bylo 391 a v roce následujícím obdobně 394 kusů, což značí jeho zdejší pokles početnosti. Pravidelně se na území CHKO Blaník vyskytuje, jeho početním stavům v dalších letech je nutno věnovat pozornost. Zajíc polní je typickým druhem, jehož početnost populace se mění jednak v průběhu roku (sezónní dynamika) a jednak během více let (víceleté fluktuace). Analýzy populační dynamiky z jiných regionů ukázaly, že sestupný trend v početnosti zajíce polního je způsoben rostoucí mortalitou v důsledku vyššího predatorního tlaku na juvenilní zajíce v dnešní zemědělské krajině. Meziroční fluktuace v početnosti jsou pod silným vlivem klimatických faktorů (Zbořil, Hladíková a Kadlec 2007).

Současný stav druhové ochrany na území CHKO

U mnoha cílových druhů živočichů spočíval management především v odstranění existujících ohrožujících faktorů a v prevenci před potenciálními ohrožujícími faktory spíše než v konkrétních aktivních opatřeních. To se týká především druhů vodních toků, kde bylo podstatné omezit zdroje bodového a plošného znečištění, zamezit regulaci břehů a koryta apod. Vlivem postupného útlumu v intenzifikaci zemědělství, omezování vstupů v hnojení a biocidech, budování čistíren odpadních vod ve větších městech apod., došlo k postupnému vylepšování kvality vody v tocích (viz kapitola 4.4.). To se projevuje např. ve výskytu ohrožených druhů jako velevrub tupý a nově zjištěný kružník severní, stabilních populací velevruba malířského apod. Celkově je zapotřebí zvýšit znalosti o změnách početnosti cílových druhů v evropsky významné lokalitě Vlašimská Blanice, a průběžně registrovat aktuální údaje o fyzikálních a chemických parametrech zdejších vodních toků. Postupně se řeší odstraňování migračních překážek na Blanici (zatím došlo k vybudování rybích přechodů pod CHKO Blaník a ve Vlašimi).

Co se týče druhů stojatých vod, spočívala ochrana v kombinaci zamezení ohrožujících faktorů a aktivních opatření. Na některých významných rybnících z hlediska obojživelníků a vážek (Malý a Velký Býkovický rybník) došlo ke změně majitele a pozemky připadly státu s právem správy majetku AOPK ČR. Tím byly vyloučeny negativní jevy, které doprovázely hospodaření v minulosti – vysazování polodivokých kachen z umělého odchovu, nadměrná rybí obsádka, nevhodná manipulace s vodní hladinou apod. Tyto rybníky, kde se šetrně hospodaří, hostí nyní druhově i početně bohaté batrachocenózy. Některé negativní jevy – nevhodná manipulace s vodní hladinou a nevhodná rybí obsádka - ale přetrvávají na některých rybnících v chráněných územích (Částrovické rybníky a Louňov) či v první zóně. Celkově je potřeba se na hospodaření na rybnících více zaměřit a dohodnout s majiteli (nájemci) přijatelný způsob hospodaření na cennějších lokalitách (zejména z pohledu výskytu obojživelníků).

Konkrétní opatření spočívala v budování tůní či soustav tůní na vhodných mokřadních lokalitách, v nivách toků, prameništích loukách apod. (např. podél Blanice, Ostrov, Louňovice, Křížov, Karhule, Lesáky). Ačkoli tůně nebyly budovány s primárním cílem vytvořit biotop pro vytipované druhy obojživelníků, ale byly budovány spíše intuitivně, lze říci, že ve většině případů se staly vhodným biotopem alespoň některých druhů obojživelníků, celkově zvýšily rozmanitost vodních ploch a zajistily nové lokality výskytu některých zvláště chráněných druhů (např. čolek obecný). Proto lze hodnotit tyto aktivity pozitivně. V budoucnosti je žádoucí v těchto aktivitách pokračovat (a vhodně obnovovat již zazemněné či zarůstající tůně), ovšem už s cílenou představou, které druhy je třeba podpořit a tomu přizpůsobit místa výstavby (obnovy) tůní, jejich počet, hloubku, sklonitost a členitost břehů, míru oslunění apod. Celkově lze hodnotit stav populací obojživelníků v CHKO Blaník za uspokojivý. Vcelku hojně a na více místech se vyskytuje rosnička zelená a kuňka obecná,

čolek obecný a další druhy, které nejsou v některých regionech běžné. Je zapotřebí sledovat dále zejména výskyt vzácných druhů na území CHKO (čolek velký, čolek horský, skokan ostronosý, blatnice skvrnitá) a v případě potřeby pro ně realizovat konkrétní ochranná opatření.

Pro vodní a mokřadní druhy ptáků bylo důležité zachovat přírodě blízké vodní plochy a mokřady, zachovat ve vhodném rozsahu litorální porosty a eliminovat vysazování polodivokých kachen z umělého odchovu. Na některých rybnících došlo k rozvoji litorálních porostů, na jiných k udržení stavu, nicméně rybníky na území CHKO poskytují jen omezené podmínky pro hnízdění těchto druhů ptáků. Pravidelně zde hnízdí několik párů potápek malých a motáků pochopů, strnadů rákosních, rákosníků proužkovaných a rákosníků obecných. Pravidelné letnění Býkovických rybníků vytváří vhodné prostředí pro hnízdění kulíka říčního. Na hnízdních podložkách pravidelně hnízdí skorci (např. pod mosty u ústí potoka Brodec). Pro zvýšení úspěšnosti hnízdění byly pokusně instalovány umělé nory pro ledňáčka říčního. Připravuje se umělé hnízdo pro čápa bílého. Celkově bylo dosud potvrzeno na území CHKO Blaník hnízdění 112 ptačích druhů.

Rapidní snížení plochy mokřadních luk v otevřené krajině vedlo k vymizení dříve hnízdicích bekasin otavních, úbytku lindušek lučních a dalších druhů. Případnou částečnou nápravou může být revitalizace napřimovaných a zahloubených potůčků a melioračních struh, ale vzhledem k současným majetkovým poměrům a nutnosti projednat revitalizační zásah s majiteli či nájemci, lze říci, že je nemožné v krátkodobém výhledu obnovit rozsáhlejší plochy mokřadních luk. Mokřadní louky na Podlesí hostí vzácné měkkýše, vrkoče útlého, jemuž vyhovuje současný management. V CHKO Blaník se vyskytuje více ploch mokřadních luk, které jsou pravidelně sečeny, preferuje se citlivé sečení ručně či lehkou mechanizací.

Pozornost je potřeba věnovat i sušším výslunným lokalitám (acidofilní trávníky mělkých půd, acidofilní suché trávníky), které jsou místy s výskytem teplomilných a heliofilních druhů bezobratlých.

Nejohodnější lesní porosty se dochovaly na vrcholech obou Blaníků. Podstatné bylo omezení hospodaření na těchto lokalitách a díky tomu zachování padlých či stojících mrtvých stromů, které vyhovují xylofágním druhům brouků či měkkýšů. V doupných stromech zde hnízdí např. holub doupňák, puštík obecný, rehek zahradní, lejsci, pravděpodobně i sýc rousný. Současné hospodaření je proto zde považováno za vyhovující. Také v břehových porostech kolem Blanice se vyskytují staré stromy, ve kterých hnízdí např. strakapoud prostřední či strakapoud malý. Rovněž postupná obnova břehových porostů Blanice s preferováním dřevin místní provenience je vyhovující. Pro konkrétní druhy ptáků byly instalovány hnízdní budky (puštík obecný, sýc rousný, kulíšek nejmenší). Využívány jsou zatím pouze puštíkem. V letech 1984-2000 bylo prokázáno v dřevěných budkách v okolí Louňovic (cca 50 km²) 61 úspěšných hnízdění a bylo vyvedeno téměř 150 mláďat, z nichž se 95 okroužkovalo. Raritou byla početná snůška 8 vajec v budce v Kamberku v roce 1998 (Vašák a kol. 2006).

Z druhů živočichů vázaných na lidská obydlí vymizeli dříve se běžně vyskytující druhy sýček obecný a sova pálená. Není to samozřejmě jen problém CHKO Blaník, ale celého regionu, resp. celého území státu. Příčin tohoto vymizení je celá řada, a pokud mají být přijata nějaká opatření, tak teprve po vyhodnocení příčin ohrožení a na rozsáhlejší území než je CHKO Blaník.

Podrobné výzkumy různých skupin bezobratlých i obratlovců přinesly i některé nálezy vzácných, chráněných druhů, včetně prvonálezů v ČR. V těchto aktivitách je nutno pokračovat. Je potřebné se dále zaměřit na sledování stavu ochranně významných druhů, jejich populační dynamiky a reakcí populací na realizovaná managementová opatření. Jedině podrobné a komplexní znalosti o zdejších biocenózách umožní vybrat a realizovat optimální management a udržet v příslušných lokalitách cílové druhy. Je pochopitelné, že to bude vyžadovat spolupráci se specialisty na jednotlivé zájmové skupiny živočichů.

3.9. Invazní a expanzivní druhy

Rostliny

Invazivními druhy rozumíme taxony, které se v území nekontrolovaně šíří. Invazním druhem rozumíme takový druh, který je na našem území geograficky nepůvodní a současně se zde samovolně šíří, a to poměrně rychle a masivně; jeho šíření ohrožuje biologickou diverzitu. Invazní druhy by se neměly zaměřovat s druhy expanzivními, které jsou u nás původní a dokáží masivně osídlovat nová, pro ně ne vždy přirozená a typická stanoviště. V obou případech však jde o druhy, které mohou negativně ovlivňovat přirozené ekosystémy – vytlačují původní druhy a mnohdy zcela potlačí celé společenstvo. Z hlediska ochrany přírody jsou ovšem významné především druhy vstupující do (polo)přirozených společenstev (tzv. neoindigenofyta) a s výrazným vlivem na jejich strukturu a složení. Některé invazní druhy dokonce vystupují jako edifikátory společenstva či vegetačního patra, tzn. jedná se o druhy s určujícím postavením při vytváření vnitřní struktury biocenózy. Významnější opatření k likvidaci invazivních druhů rostlin zatím nebyla v CHKO realizována.

Kolotočník ozdobný (*Telekia speciosa*)

původ: Hory jižní a východní Evropy (od Karpat po Apeniny, Anatólii a Kavkaz).

stanoviště: Čerstvě vlhké až vlhké, živinami bohaté půdy, především břehy toků a vlhké louky.

invazní charakteristiky: Trvalka, šíří se semeny.

negativní vliv na stanoviště: Vytlačování původních druhů až praktická likvidace společenstva.

rozšíření v CHKO: Ojedinelý výskyt několika zplanělých jedinců (Louňovice, poblíž Podlouňovického mlýna).

možné zásahy proti šíření: Seč, vyrývání oddenků, příp. chemická likvidace.

Netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*)

původ: Jižní část západní Sibiře, západní Mongolsko a západní Himálaj.

stanoviště: Lesy kulturní i přirozené skladby, lesní pláště, břehy vodotečí, lemy komunikací, zejména na čerstvě vlhkých, živinami bohatších půdách stinných, event. polostinných poloh.

invazní charakteristiky: Dálkový přenos diaspor, na obsazených lokalitách se velmi účinně uplatňuje autochorie a myrmekochorie.

negativní vliv na stanoviště: Při pospolitém výskytu degradace bylinného patra mezofilních a hygrofilních lesů na značných rozlohách.

rozšíření v CHKO: Roztroušeně v lesích.

možné zásahy proti šíření: Případná regulativní opatření mohou mít opodstatnění jen v počátečních stádiích invaze, případně na ochranářsky cenných biotopech.

Netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*)

původ: Západní Himálaj (temperátní region).

stanoviště: Nejvíce na březích řek, méně i potoků a rybníků, vyžaduje vlhká a živinami bohatá stanoviště.

invazní charakteristiky: Jednoletý druh, produkující velké množství semen, tato se šíří vodou a nejspíš i vodními ptáky (jsou lepkavá).

negativní vliv na stanoviště: Místy dosahuje vysoké dominance, může vytlačovat jiné, konkurenčně slabší jednoleté druhy.

rozšíření v CHKO: Hojný výskyt v břehových porostech řeky Blanice s navazujícím šířením podél menších vodních toků. Na lokalitě u Blanice u Světlé je každoročně prováděno sečení, je zde sledována početnost netýkavky v rámci monitoringu PPK.

možné zásahy proti šíření: Seč, vytrhávání jedinců (nutno zabránit tvorbě semen).

Křídlatka (*Reynoutria* sp.)

původ: Východní Asie.

stanoviště: Nejlépe se jí daří na stanovištích s vlhkými a hlubšími půdami, stejně dobře je však schopna růst i na lehčích a sušších půdách (luhy, ruderalní stanoviště).

invazní charakteristiky: Vegetativní množení prostřednictvím oddenků, velká schopnost obrůstání po odstranění nadzemních částí.

negativní vliv na stanoviště: Potlačení původních rostlinných společenstev zastíněním a důkladným obsazením půdy pomocí hustého oddenkového a kořenového systému.

rozšíření v CHKO: Maloplošný výskyt ve Hřivech podél silnice Louňovice – Velíš a v Louňovicích pod školou. Na lokalitě v Louňovicích pod Blaníkem pod školou byl v roce 2008 proveden zásah (kosení s následnou aplikací herbicidu RoundUp). Lokalita je sledována v rámci monitoringu PPK.

možné zásahy proti šíření: Opakované kosení a po zmlazení následná aplikace Roundapu na listovou plochu v několika po sobě následujících sezonách.

Vodní mor kanadský (*Elodea canadensis*)

původ: Severní Amerika.

stanoviště: Živinami bohaté stojaté a mírně tekoucí vody.

rozšíření v CHKO: Výskyt udáván z devadesátých let na Horním Častrovickém rybníce a na rybníce Roháčov u Načeradce. V současnosti výskyt roztroušeně v menších rybnících.

invazní charakteristiky: Šíří se při eutrofizaci rybníků.

negativní vliv na stanoviště: Zarůstání a zastínění vodního sloupce, vytlačování původních druhů.

možné zásahy proti šíření: Ustupuje po letnění a zimování.

Vlčí bob mnoholistý (*Lupinus polyphyllus*)

původ: Severní Amerika.

stanoviště: Mýtiny, paseky, lesní lemy a podél cest, pěstovaná jako okrasná rostlina.

invazní charakteristiky: Rozšiřuje se semeny.

negativní vliv na stanoviště: Zarůstání a potlačování ostatních rostlinných druhů.

rozšíření v CHKO: Zplaněný místy v okolí sídel, hojně např. u chaty na louce pod Malým Blaníkem.

možné zásahy proti šíření: Opakovaná aplikace herbicidů.

Trnovník akát (*Robinia pseudacacia*)

původ: Severní Amerika.

stanoviště: Teplejší oblasti a exponovaná stanoviště, žel. náspy, podél cest, lesní okraje.

invazní charakteristiky: Rozšiřuje se semeny, mohutná regenerace výmladky.

negativní vliv na stanoviště: Alelopatie, potlačování ostatních rostlinných druhů bylinného patra.

rozšíření v CHKO: Významnější výskyt u rybníka Štramberk (PP Rybník Louňov) – dospělé stromy na hrázi rybníka, doprovázené hojným zmlazením.

možné zásahy proti šíření: Kácení, individuální aplikace herbicidu.

Janovec metlatý (*Sarothamnus scoparius*)

původ: Západní Evropa.

stanoviště: Pastviny, podél cest, lesní okraje, světliny a paseky.

invazní charakteristiky: Rozšiřuje se semeny i vegetativně.

negativní vliv na stanoviště: Tvoří monocenózy a potlačuje tak ostatní rostlinné druhy bylinného patra.

rozšíření v CHKO: Výskyt v lesních komplexech Velkého Blaníku a Hřiv u lesních cest a u lesních okrajů; místy hojně.

možné zásahy proti šíření: Kácení, individuální aplikace herbicidu.

Štětinec laločnatý (*Echinocystis lobata*)

původ: Severní Amerika.

stanoviště: Poříční křoviny, lužní lesy, rumišťe.

invazní charakteristiky: Jednoletá liána, rozšiřuje se semeny.

negativní vliv na stanoviště: Potlačování ostatních rostlinných druhů bylinného patra.

rozšíření v CHKO: Výskyt v údolí Blanice (např. Ostrov) i v okolí sídel (Mrkvová Lhota).

možné zásahy proti šíření: Mechanická likvidace rostlin.

Bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*)

původ: Kavkaz

stanoviště: bohaté a vlhké půdy, roste ale i na lehčích a mezofilních stanovištích (takto ruderalní stanoviště).

invazní charakteristiky: Množení prostřednictvím semen, velká schopnost obrůstání po odstranění nadzemních částí, přeléhání semen.

negativní vliv na stanoviště: Potlačení původních rostlinných společenstev zastíněním a důkladným obsazením půdy pomocí mohutné lodyhy rostliny. Nebezpečný pro člověka.

rozšíření v CHKO: Maloplošný výskyt nad rybníkem u Korkešťů na pravostranném přítoku Častrovického potoka. K rozšíření došlo splavením z horní části povodí potoka, kde proti rostlinám nebylo zasahováno.

možné zásahy proti šíření: Opakované kosení, osekávání květenství před dozráním semen.

Živočichové

V CHKO Blaník je možno se setkat minimálně s 18 nepůvodními druhy živočichů. Některé byly zavlečeny neúmyslně, jiné úmyslně nebo se spontánně rozšířily. V rámci managementu území je třeba se zaměřit na invazní druhy, u kterých byl zjištěn negativní vliv na původní populace či společenstva, především na jiné zvláště chráněné druhy. V řadě případů nelze vzhledem k biologii druhů přistoupit k jejich plošné eliminaci a musí postačit eliminace lokální. Zásadní je především prevence, která by měla být aplikována na všechny nepůvodní druhy, a monitoring populací.

Níže je uveden soupis nepůvodních druhů zjištěných na území CHKO Blaník od roku 2008. Invazní druhy jsou rozděleny dle Černého a šedého seznamu invazních druhů ČR (Pergl P. et al. 2016. Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy, NeoBiota 28: 1-37) do 4 kategorií. Hlavními kritérii pro zařazení jsou: aktuální rozšíření druhu, jeho schopnost šířit se, vliv na původní společenstva a doporučený management.

Vysvětlivky:

BL1 - druhy s významným impaktem; přímá likvidace, omezení veškeré manipulace a šíření

BL2 – druhy s prokázanou či předpokládanou vyšší mírou impaktu, málo ovlivnitelné druhy a druhy vysazované záměrně člověkem (myšlivost, rybářství); aplikovat případný lokální management dle potřeby, podpora alternativního využívání původních druhů, vysazování omezit jen na uzavřené areály (sádky a obory)

BL3 – druhy s omezeným či významným impaktem, rozšíření samovolné či neúmyslné; zabránit vysazování a dalšímu šíření, lokální populace omezovat či eliminovat příhodným managementem

GL – druhy s omezeným impaktem, v lokalitách ochrany méně významný není třeba proti nim zavádět žádná opatření, možno omezit výskyt vhodným managementem

Plzák španělský (*Arion lusitanicus*), BL2

Tento invazivní druh byl potvrzen v antropicky ovlivněných lokalitách v CHKO Blaník v okolí Louňovic a Načeradce (L.Hanel, vlastní pozorování). Jeho lokální početnost nebyla dosud studována.

Kružník malý (*Gyraulus parvus*)

Tento původně severoamerický druh byl zjištěn ve Velkém býkovickém rybníce. Druh je velmi podobný našemu původnímu druhu kružníkovi hladkému (*Gyraulus laevis*). Je tolerantní ke

znečištěné vodě na rozdíl od původního kružníka hladkého. Žádná opatření k omezení populací nebyla realizována. Možnost ovlivnění výskytu řízenými zásahy je prakticky nereálná. Vzhledem k obtížnosti determinace je monitoring jeho výskytu proveditelný jen specialisty.

Kleštík včelí (*Varroa destructor*), BL1

Je to roztoč s výrazným impaktem s nutností přímé likvidace. Velké ztráty na včelstvech zde byly zaznamenány v minulosti (největší zasažení včelstev zde bylo v letech 1987/88). Důslednou prevencí je v posledních letech u včelařů (ČSV ZO Načeradec a Louňovice) prakticky vymýcen.

Rak bahenní (*Astacus leptodactylus*), GL

Byl zjištěn v kaskádě rybníků pod Částovicemi v roce 2003. Druh, který je u nás nepůvodní, nicméně je zařazen mezi zvláště chráněné druhy (vyhl. č. 395/1992 Sb.). Vzhledem k tomu, že se objevuje v CHKO Blaník pomístně v rybnících a rak říční ve zdejších tekoucích vodách, nedochází k jejich konkurenci.

Vroubenka americká (*Leptoglossus occidentalis*)

Nacházena v jednotlivých exemplářích i v CHKO Blaník (Louňovice pod Blaníkem), nejčastěji byli nacházeni jedinci stahující se na zimu do lidských obydlí (L.Hanel, vlastní pozorování). Zatím se jednalo jen o nálezy jednotlivých exemplářů.

Slunéčko východní (*Harmonia axyridis*), BL3

Potvrzeno v CHKO již ve velkém množství Hanelem (2008). Nalezeny zde byly barevné formy *Harmonia axyridis* f. *conspicua* a *Harmonia axyridis* f. *succinea*. Formu *Harmonia axyridis* f. *spectabilis* v lokalitě Křížovský lom popsal Doležal (2007). Výskyt tohoto slunéčka je vhodné dále monitorovat.

Střevlička východní (*Pseudorasbora parva*), BL3

Zařazena do Černého seznamu invazivních nepůvodních druhů ryb (Lusk a kol. 2011). Výskyt a šíření střevličky na Podblanicku bylo popsáno Hanelem (1998) a Čechem (2001). Zjištěna byla ve Velkém Býkovickém rybníce, kam byla neúmyslně zavlečena. V roce 2003 byl rybník za účelem likvidace střevličky vypuštěn, následně letněn a poté vyvápněn. Na jaře 2006 byla střevlička opětovně zastížena ve Velkém a Malém Býkovickém rybníce. Po tuhé zimě 2006 došlo k velkému úhynu ryb v obou rybnících včetně střevličky. Vyskytuje se i v jiných rybnících, např. ve Strašíku, rybníku Pod Hřivou a rybníku Louňov. Její vysoká početnost je především vázána na rybníky, do tekoucích vod se dostává zejména při jejich vypouštění. V září 2009 byla potvrzena v Blanici pod Mladou Vožicí (databáze Povodí Vltavy). Výskyt je nutno i nadále monitorovat, osvětou rybářů a pečlivějšími kontrolami násad bránit jejímu vysazování do zdejších stojatých i tekoucích vod.

Karas stříbřitý (*Carassius auratus*), BL3

Zařazen do Černého seznamu invazivních nepůvodních druhů ryb (Lusk a kol. 2011). Jde o složitý komplex vícero taxonů někdy chápaných jako samostatné druhy, z nichž dominantní je „forma“ *gibelio*, viz Hanel a Lusk (2005). Bližší určení jedinců z CHKO Blaník nebylo provedeno. Objevuje se v některých rybnících (např. Louňov, Strašík). Vyskytuje se i v řece Blanici. Druh musí být při výloveh eliminován a nevracen zpět. Při vysazování ryb je nutné násady dostatečně kontrolovat a zabraňovat tak jeho dalšímu šíření.

Nutrie říční (*Myocastor coypus*), BL3

V roce 2005 pozorován jeden exemplář na rybníku Adamák, těsně za hranicí CHKO (Pokorný nepubl.). Trvalejší výskyt v CHKO zatím není znám.

Ondatra (*Ondatra zibethicus*), BL3

Objevuje se u některých rybníků v CHKO v Načeradci, Býkovicích a Louňovicích (Hanel 1989, vlastní zjištění). Etablovaný (naturalizovaný) druh, vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn negativní vliv na původní druhy a společenstva, není třeba žádný speciální management.

Myš domácí (*Mus musculus*), BL3

Jako synantropní druh běžná i v CHKO Blaník ve vesnických lidských obydlích (Hanel 1989, vlastní zjištění).

Potkan (*Rattus norvegicus*), BL3

Běžný a hygienicky problematický druh s výskytem u hospodářských, zemědělských budov, ale i lidských obydlí (Hanel 1989).

Muflon (*Ovis musimon*), BL2

Vyskytuje se na Malém a Velkém Blaníku. Záměr odsouhlasený minulým plánem péče, že je zapotřebí zcela zlikvidovat populaci muflona na území CHKO (blíže viz kapitola 4.3.1. Myslivost), se nepodařilo naplnit. Je to ale obtížné, protože se mufloni objevují v omezeném počtu v honitbách ležících přímo v CHKO Blaník (Louňovice, Blaník), tak sem občas pronikají i z okolních honiteb, které do CHKO jen částečně zasahují.

Norek americký (*Neovison vison*), BL1

Byl pozorován v roce 2000 u Kamberka (Hanel 2000) a později myslivci u Blanice. Početnost není známa, ale je možné, že se v CHKO Blaník již vyskytuje trvale. Vzhledem k jeho širokému potravnímu spektru a tudíž nebezpečí pro vícero chráněných druhů živočichů je potřeba jeho výskyt pečlivě monitorovat a v případě výskytu ve spolupráci s myslivci jeho populaci eliminovat.

Medvídek mýval (*Procyon lotor*), BL1

Na Podblanicku jeho výskyt byl již potvrzen, takže jeho případnému nálezu v CHKO Blaník je potřeba věnovat pozornost.

Mývalovec kuní (*Nyctereutes procynoides*), BL3

Podle údajů mysliveckých sdružení pozorován v okolí území CHKO Blaník. Jeho nálezu přímo v CHKO Blaník je nutno věnovat pozornost (Hanel 2015).

Pozn. Za zmínku stojí všeobecně známá **klíněnka jírovcová** (*Cameraria ohridella*), BL3, na jírovcích i v území CHKO Blaník. Vzhledem k tomu, že ale jírovec maďal není naše domácí dřevina a klíněnka jírovcová zpravidla nenapadá jiné u nás původní druhy rostlin, nemá tudíž žádný vliv na druhy naší fauny a z pohledu ochrany přírody se o problematický druh nejedná. Nález vodní želvy nádherné (*Trachemys skripta*), BL3, u Louňovic popsal (Hanel 2004), evidentně šlo jen o vypuštění jedince nezodpovědným chovatelem.

Na území CHKO Blaník není evidována žádná významná expanze nativních druhů s výjimkou prasete divokého (*Sus scrofa*), u něhož byl zaznamenán v honitbách výrazný nárůst početnosti ve srovnání let 2007 a 2014/15. Diskuse kolem stále častějších negativních průvodních jevů spojených s výskytem prasete divokého ožívá zejména v posledních letech, kdy se stále častěji setkáváme s vysokými škodami na rostlinné produkci, občas se objevují návštěvy zvířat v zastavěných částech obcí a jsou i zaznamenávány srážky s dopravními prostředky. Situace CHKO Blaník zatím není z tohoto pohledu kritická, nicméně by bylo žádoucí snížit počet této zvěře na normovaný stav.

3.10. Neživá příroda

CHKO Blaník je geologicky poměrně jednotvárné území, tvořené krystalickými horninami českého moldanubika. Nacházejí se zde dvě významné geologické lokality, evidované Českou geologickou službou:

Velký Blaník

Zalesněná vrcholová část Velkého Blaníku se skalními výchozy na západní straně. Na lokalitě jsou přirozené výchozy a suťová pole silně granitizovaných dvojslídnych ortorul až metagranitů tzv. blanického typu. Jde o stará intruziva v pararulách a migmatitech. Území je chráněno jako přírodní rezervace, ochranu skalního útvaru "Slepičí skála" doporučuje již Čech (1940). SCHKO Blaník byla v roce 2006 neoficiálně požádána Českým horolezeckým svazem o předběžné stanovisko k záměru využívat skalní útvary Velkého Blaníku k horolezeckým účelům členů ČHS. Správa CHKO po zvážení se vyjádřila negativně k těmto aktivitám. Horolezecké aktivity zde ani v současnosti nejsou provozovány.

Malý Blaník

Zalesněná vrcholová část Malého Blaníku se skalními výchozy na J a JJV svahu. Na lokalitě jsou přirozené výchozy a suťová pole silně granitizovaných ortorul až metagranitů tzv. blanického typu. Území je chráněno jako přírodní rezervace.

Další významné lokality:

Křížovský lom

Na západním svahu Křížovské hůry byly odkryty dvojslídne ortoruly a pegmatity, ve kterých se vyskytuje apatit, autumnit, almandin a vzácně i turmalín a další nerosty. Jde o významnou mineralogickou lokalitu, dříve chráněnou jako přechodně chráněná plocha. Po doplnění informací o výskytu zejména lišejníků, mechů a hmyzu se počítá s vyhlášením za přírodní památku.

Krasovická hůra

Na jižním úpatí, v údolí potoka Brodec, byla nalezena krasová jeskyně ve vápenato-silikátových horninách (tzv. erlanu), tvořená velkou kavernou o rozměrech minimálně 10x16 m. Podle informací Českého geologického ústavu se jedná o erlanovou čočku s mocností do 300 m. To naznačuje, že by podzemní prostory mohly být i rozsáhlejší. Vznik jeskyně je vysvětlován tzv. selektivní korozí, kdy chemicky zvětrávají vápenaté složky; chemicky odolnější silikátové vrstvy se při vyšším tlaku tekoucí vody zlomí a zůstávají na dně, popř. jsou vodou odneseny. Jedná se o největší jeskyni v okrese Benešov (Šindelář 1999).

Na východním úbočí Krasovické hůry stojí geologická expozice u Domu přírody. Skládá se z 21 velkých vzorků hornin regionu s podrobnými popisy a altánem s informačními tabulemi o geologii a geologických zajímavostech okolí.

Libouň

V jižním a západním okolí obce, v zářezích silnice a svahu vystupují šedé až černé prachovce a jílovce spodního permu blanické brázdy. Vzácně se v nich dají najít otisky a úlomky listů spodnopermské flóry.

Hříva, vrch

Na kótě Hříva, jižně asi 4 km od Vlašimi, bylo v minulosti objeveno menší rudní ložisko s obecnými sulfidy (galenit, chalkopyrit, sfalerit, tetraedrit), křemenem, kalcitem a barytem. Po průzkumných pracích zůstalo na povrchu mnoho úlomků horniny s rudninou.

Údolí Blanice

Výrazný geomorfologický fenomén (přirozeně meandrující tok) a významné mineralogické naleziště některých minerálů (zlato, křemen a jeho odrůdy a podobně). Mezi Louňovicemi a Smršťovem se v 17. století zlato rýžovalo.

3.11. Územní systém ekologické stability (ÚSES)

Územní systém ekologické stability je dle zákona č. 114/1992 Sb. vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. Hlavním cílem územního systému ekologické stability je zejména: vytvoření sítě relativně ekologicky stabilních území, ovlivňujících příznivě okolní, ekologicky méně stabilní krajinu, zachování či znovuobnovení přirozeného genofondu krajiny a zachování či podpoření rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev (biodiverzity). Vytváření územního systému ekologické stability je podle § 4 odst. 1) zákona č. 114/1992 Sb. veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

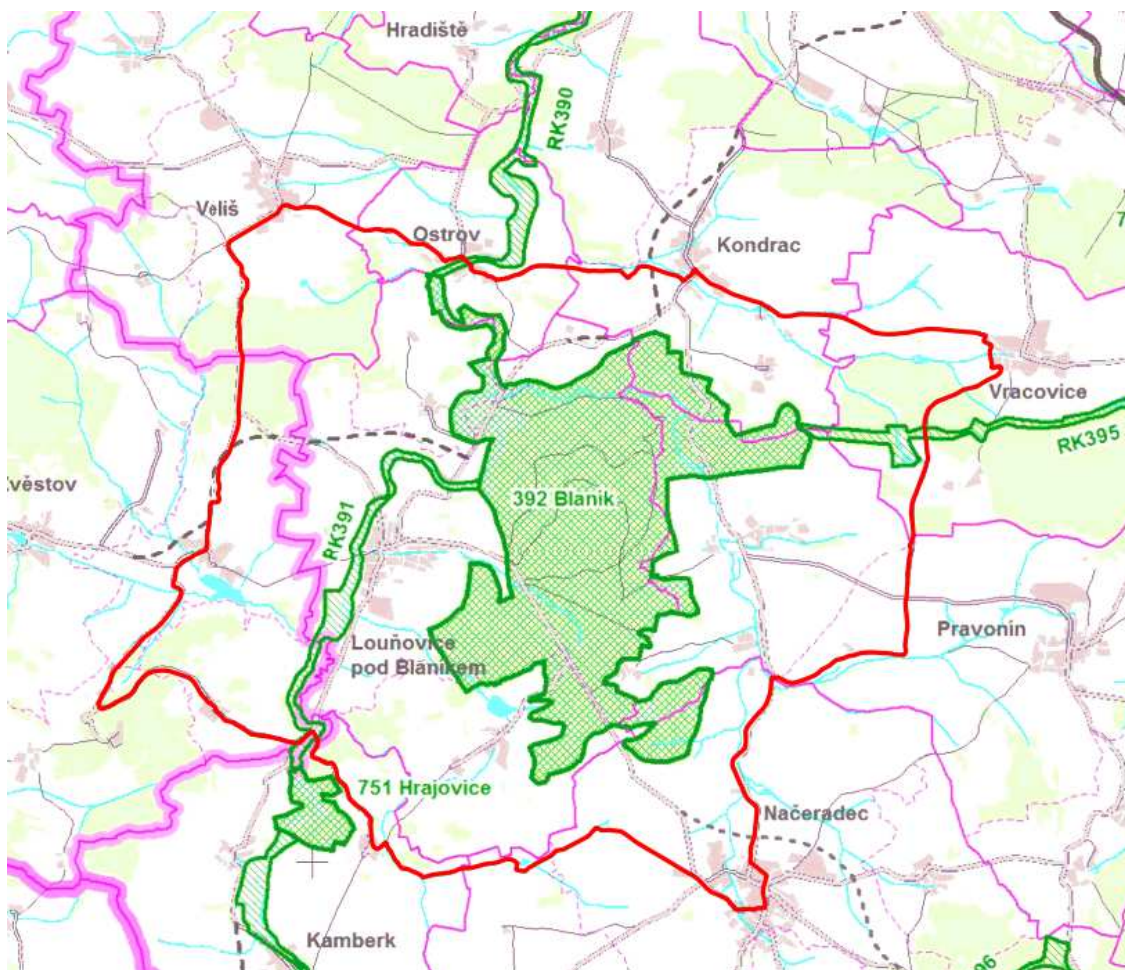
Stav zpracování dokumentace ÚSES

Nadregionální a regionální ÚSES

Vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES je součástí ZÚR Středočeského kraje, které byly vydány formou opatření obecné povahy dne 7. 2. 2012 a nabyly účinnosti dne 22. února 2012.

Na území CHKO Blaník nebyl vymezen žádný prvek nadregionálního ÚSES. Vymezení regionálního ÚSES se ve vedení hranic mírně liší od dříve zpracovaných územně technických podkladů z roku 1996.

Obrázek č. 1: Regionální ÚSES na území CHKO Blaník (ZÚR Středočeského kraje).

V ZÚR bylo vymezeno na území CHKO Blaník jedno regionální biocentrum - **RBC 392 Blaník** o rozloze 880,3 ha zahrnující lesní komplex Velkého a Malého Blaníku, Býkovické, Křížovské a Krasovické hůry a Kozlova kopce a údolí Blanice od Podlouňovického mlýna k obci Ostrov. Požadovanými typy ekosystémů jsou v tomto biocentru přirozené mezofilní hájové, mezofilní bučinné, nivní a vodní ekosystémy.

V oblasti Křížovské hůry z biocentra RBC 392 Blaník vychází východním směrem biokoridor **RK 395 Blaník – Bolinský les**, který směřuje severovýchodně ke Štěpánovskému potoku. V trase biokoridoru jsou předpokládána lokální biocentra. Požadovanými typy ekosystémů jsou zde přirozené mezofilní hájové ekosystémy.

V trase řeky Blanice vede na jih biokoridor **RK 391 Hrajovice - Blaník**, který těsně za hranicemi CHKO prochází biocentrem RBC 751 Hrajovice o rozloze 38,5 ha. Požadovanými typy ekosystémů jsou zde přirozené mezofilní hájové, vodní a nivní ekosystémy. Na severu navazuje na RBC Blaník biokoridor **RK 390 Nesperská Lhota – Blaník** s obdobnými charakteristikami. RK 390 pak pokračuje severním směrem k RBC 753 Nesperská Lhota.

Lokální ÚSES

V letech 1993 - 1996 byly firmou AGROPROJEKT – SPA – Ateliér hospodářských staveb a průzkumů, Ve smečkách 33, Praha 1, na objednávku OkÚ Benešov zpracovány Generely lokálního ÚSES pro k.ú. Křížov, Vracovice, Velíš, Louňovice, Ostrov, Světlá, Libouň, Zvěstov, Načeradec, Kondrac, Pravonín.

V roce 1993 byl firmou AG-project a.s. Praha, Na Neklance 21, Praha 5, zpracován Generel lokálního ÚSES pro k.ú. Kamberk, Pravětice, Laby, Bořkovice a Býkovice.

AOPK ČR vycházela při zpracování svých podkladů ÚSES z těchto generelů, které byly upraveny dle vymezení regionálního ÚSES v ZÚR. Po digitalizaci byly generely použity pro vymezení ÚSES pro plán péče o CHKO Blaník na období 2008-2017. V současnosti je tato vrstva poskytována jako ÚAP, jev č. 21.

Vzhledem k metodické zastaralosti podkladů a změnám ve vymezení regionálního ÚSES je v současnosti využitelnost podkladů již omezená a vyžadují revizi, případně zpracování zcela nového vymezení ÚSES.

Úroveň zpracování lokálního ÚSES do územních plánů obcí

Lokální ÚSES byl s drobnými odchylkami zpracován do územních plánů těch obcí v CHKO, které již mají tuto územní dokumentaci zpracovanou a schválenou – jedná se o obce Velíš, Zvěstov, Kondrac, Pravonín, Vracovice a městys Louňovice pod Blaníkem. Pro městyse Načeradec byl územní plán zpracován a schválen pouze pro zastavěné území obce a jeho blízké okolí, lokální ÚSES byl v této části plně zpracován. V současnosti probíhá v Načeradci zpracování nového územního plánu pro celé území. Územní plán zpracován dosud nemají obce Kamberk a Ostrov. Odchytky zpracovaného generelu jsou pro funkčnost jednotlivých prvků nepodstatné.

Realizace ÚSES v krajině

Vymezení ÚSES v lesních porostech není tak problematickou záležitostí, jelikož se jedná již o prvky alespoň částečně funkční. Případné požadavky na zlepšení jejich funkčnosti (obvykle zvýšení procenta MZD, opatření pro zlepšení struktury porostu) AOPK ČR uplatňuje v rámci závazného stanoviska k novému LHP.

V zemědělské krajině je naopak realizace ÚSES problematická. Krajinné úpravy směřující k zlepšení stavu částečně funkčních nebo nefunkčních prvků lze realizovat v podstatě pouze v rámci komplexní pozemkové úpravy (KPÚ). Prvky ÚSES lze v tomto případě vhodně kombinovat s protierozními opatřeními.

AOPK ČR nicméně v minulosti realizovala řadu výsadeb rozptýlené a liniové zeleně, plnící funkci interakčních prvků a přispívající ke zvýšení ekologické stability krajiny. V liniových výsadbách byly vysázeny většinou ovocné stromy (švestky, třešně, jabloně), v menší míře dub. Na výsadby remízů byly použity sazenice dubu, habrů a různých opadavých keřů. K významným akcím patří vytvoření remízů v blocích orné půdy na jih u Býkovic.

Tabulka č. 7: Přehled skladebných částí lokálního ÚSES s omezenou funkcí (údaje převzaty z generelu lokálního ÚSES)

Název skladebné části	Katastrální území	Funkce	Funkčnost	Návrh opatření
Hrabyně	Libouň	Biocentrum	Částečně funkční	Dosadba části lesa smíšeným porostem.
Loužek	Vracovice, Kondrac	Biocentrum	Funkční až částečně funkční	Vyloučení ohrožujících faktorů, diferencované sečení, omezení hnojení a biocidů, redukce náletových dřevin, lesní plocha dle LHP.
Niva Brodce - Širočiny	Načeradec	Biocentrum	Částečně funkční	Kosení luk, omezené hnojení, hospodaření v I. zóně ochrany CHKO.
Roviny	Načeradec	Biocentrum	Částečně funkční	Vytvoření funkčního biocentra, zatravnění okolí rybníčka a pravého břehu vodoteče, dosadba vegetačního doprovodu, omezení hnojení, extenzivní hospodaření na loukách.
Vrch Hříva	Libouň	Biocentrum	Částečně funkční	Podpora buku.
Hrabyně - Hříva	Libouň	Biokoridor	Částečně funkční až nefunkční	V úseku cca 350 m přes polní plochu vytvořit pás zeleně o min. šířce 20 m.
Hřívky	Velíš	Biokoridor část	Částečně funkční	Obnova poškozené části lesa smíšeným porostem.
Levostranný přítok Blanice	Louňovice pod Bláním, Libouň	Biokoridor	Částečně funkční	NEUVEDEN
Levostranný přítok Brodce	Načeradec	Biokoridor	Částečně funkční až nefunkční	Extenzivní hospodaření na loukách, omezení hnojení, dosadba doprovodu rybníka, vytvoření vegetačního pásu v nefunkčním úseku - zatravnění, výsadba dřevin.
Niva Částrovického potoka	Kondrac	Biokoridor	Funkční až částečně funkční	Udržování lučního porostu, omezení hnojení, redukce náletových dřevin.
Niva Brodce v Načeradci	Načeradec	Biokoridor část	Částečně funkční	Omezení hnojení a znečišťování odpady.
Olešná	Louňovice pod Bláníkem	Biokoridor	Částečně funkční až nefunkční	Na orné půdě vytvořit vegetační pás šířky 20 m. Na lesní půdě obnova porostu dle LHP.
Pod Rovinami	Načeradec	Biokoridor	Částečně funkční až nefunkční	Omezení hnojení, extenzivní hospodaření, omezení náletu na louky, dosadba vegetace podél toku.
Přítok Blanice nad Ostrovem	Ostrov, Světlá pod Bláníkem	Biokoridor část	Částečně funkční	Obnova poškozené části lesa smíšeným porostem.
Roháčovský potok	Býkovice u Louňovic, Pravětice	Biokoridor	Částečně funkční až nefunkční	Výsadba stromového a keřového doprovodu v celém průběhu biokoridoru, snížit intenzitu využití travních porostů. Nehnojit.

Strašický potok nad rybníkem	Libouň	Biokoridor	Částečně funkční	Omezení hnojení, extenzivní hospodaření
Světlá - Hříva	Světlá pod Blaníkem, Libouň	Biokoridor	Částečně funkční	Případné obnovení bývalé polní cesty ke strži.
Za Bělčí horou	Býkovice u Louňovic	Biokoridor	Částečně funkční až nefunkční	Založení chybějícího úseku biokoridoru na zemědělské půdě v podobě dřevinné výsadby dubů, bříz aj., později podsadba buku.
Za Býkovickou hůrou	Býkovice u Louňovic	Biokoridor	Nefunkční	Založení biokoridoru na orné půdě, nejlépe jako travní plochy s rozptýlenou výsadbou dřevin - dubu, břízy, lípy a keřů.
Zvěstovský potok nad Strašík	Libouň	Biokoridor	Nefunkční	Extenzivní obhospodařování, omezení hnojení, doplnění vegetačního doprovodu.

Zachovalost kostry ekologické stability

Na většině území CHKO lze kostru ekologické stability považovat za dostačující, v některých částech však kvůli scelování pozemků vznikly rozlehlé lány orné půdy bez rozptýlené zeleně. Pro celkové zhodnocení a srovnání území CHKO Blaník s jinými oblastmi je možné využít koeficientu ekologické stability (KES). Problematiku CHKO Blaník zpracovala ve své bakalářské práci Berková (2015). KES je poměrem ploch relativně ekologicky stabilních a ploch relativně nestabilních. V uvedené práci byl použit vzorec

$$K_{ES} = \frac{LP + RZ + TTP + VP}{OP + ZP + OstP + ZK + NK}$$

kde *LP* jsou lesní porosty, *RZ* roztroušená zeleň, *TTP* trvalý travní porost, *VP* vodní plocha, *OP* orná půda, *ZP* zastavěná plocha, *OstP* ostatní plochy, *ZK* zpevněná komunikace a *NK* nezpevněná komunikace. Hodnoty byly získány vektorizací leteckých snímků z roku 2013.

Výpočtem byla získána pro území CHKO Blaník hodnota 0,99, což je přechod mezi intenzivně využívanou zemědělskou krajinou a krajinou vyváženou.

Tabulka č. 8: Význam hodnot koeficientu ekologické stability (Lipský, 1998)

Klasifikace K_{ES}	
$K_{ES} \leq 0,10$	maximálně narušená přírodní struktura
$0,10 < K_{ES} \leq 0,30$	nadprůměrně využívané, zřetelně narušená přírodní struktura
$0,30 < K_{ES} \leq 1,00$	intenzivně využívané hlavně zemědělskou výrobou
$1,00 < K_{ES} \leq 3,00$	vyvážená krajina, technické objekty poměrně v souladu s dochovancí přírodní strukturou
$K_{ES} \geq 3,00$	krajina stabilní

Další využitelnou charakteristikou je Shannonův - Weaverův index diverzity (*H*), který je možné aplikovat na krajinné plošky, kde následně určuje rozmanitost krajiny. Ve výše uvedené práci Berkové (2015), je uvedena zjištěná hodnota 1,89, což je průměrná hodnota (obvykle nabývá hodnot od 1,5 do 4,5).

I přes řadu provedených opatření tedy zůstává území CHKO Blaník spíše intenzivněji zemědělsky využívanou krajinou s řadou homogenních ploch kulturních lesů a polí.

3.12. Krajinový ráz

Krajinovým rázem se rozumí zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Krajina je ZOPK chráněna před činnostmi snižující její přírodní a estetickou hodnotu. Předmětem ochrany krajinového rázu jsou všechny přírodní, kulturní, historické a estetické charakteristiky a hodnoty krajiny.

V případě CHKO Blaník je z hlediska krajinového rázu důležitý také pojem asociativní kulturní krajina - podstatou kulturního dědictví je existence silných náboženských, uměleckých, nebo kulturních asociací vztahujících se k přírodním prvkům. Materiální kulturní důkazy zde mohou být významné, nebo i chybět. V případě České republiky může jít o „mytické“ krajiny spojené s nejstaršími národními dějinami (Blaník, Říp), ale také o území významných bojišť, tedy území mezinárodního a pietního charakteru.

Charakteristické a specifické rysy CHKO Blaník

Oblast leží ve východní části Vlašimské pahorkatiny (Mladovožická pahorkatina, Blanická brázda). Tvar zdejší krajiny a její rozdělení do krajinových celků se váže na geologickou stavbu související se zlomovým pásmem průniku ortorul krystalickými břidlicemi a následným vývojem údolí podél vodních toků. Základním rysem krajiny je výrazné zvlnění terénu a členitost podporovaná zářezy údolí Blanice s jejími přítoky. Hlavní dominantou, prostorovým předělem a vzhledem k výraznému charakteru zalesněné horské krajiny i samostatným krajinovým celkem je skupina Velkého a Malého Blaníku s přílehlou Křížovskou Húrou na severu a Býkovickou Húrou na jihu. Tento masiv s nejvyšše položeným bodem v CHKO (vrchol 638 m) odděluje mírněji zvlněný východní krajinový celek Křížovsko - Načeradecký s širokým údolím potoka Brodce od západního krajinového celku Louňovického, který je dramaticky protínán údolím nejvýraznějšího toku v krajině - Blanice. Střídání zalesněných vrchů a obhospodařovaných svahů s nevelkými sídly vesměs středověkého původu si doposud zachovalo ráz mozaikově uspořádané harmonické kulturní krajiny. Tento dojem podporují pobřežní porosty drobných vodních ploch i potoků a křoviny v místech bývalých polních cest.

Sídelní útvary jsou převážně malé s půdorysy více než jedno století neměnnými. Výjimkou jsou pouze bývalé střediskové obce, které se rozšířily nejen o zemědělské areály, ale i o nové obytné zóny. Ve zvlněné krajině jsou však vnímána především jejich dominantně položená historická centra s věžemi kostelíků. Malé vsíky a samoty jsou doposud obklopeny ovocnými sady a jejich stavení stojí na místě zaznamenaném již ve stabilním katastru.

Diferenciace území na oblasti a místa krajinového rázu

Diferenciace území vychází ze studie Preventivní hodnocení krajinového rázu CHKO Blaník (Mgr. Lukáš Klouda, 2016), která navazuje na studii zpracovanou Ing. arch. Jitkou Brychtovou z roku 1998 – *Hodnocení krajinového rázu CHKO Blaník*, doplněnou v roce 2006 o studii *CHKO Blaník – Vyhodnocení sídel z hlediska krajinového rázu*.

Diferenciace území CHKO je pojata dvouúrovňově. První úroveň předsavuje rozdělení území na **oblasti krajinového rázu** (ekvivalent základního krajinového celku), druhou úroveň je rozdělení vymezených oblastí krajinového rázu na **místa krajinového rázu** (ekvivalent krajinového prostoru). Na území CHKO Blaník byla vymezena 1 oblast krajinového rázu. Místo krajinového rázu reprezentuje nižší jednotku území vymezenou již na základě vizuálních vlastností, jedná se o svébytný vizuálně zcela či téměř souvislý prostor, v němž lze plošně sledovat základní charakteristiky či znaky krajinového rázu. Typické ohraničení míst krajinového rázu tvoří pohledové bariéry – terénní horizonty či lesní okraje (přechody lesní a jiného typu krajiny). Místem krajinového rázu však může být i zcela specifická část území vymezená na základě jiného než vizuálního hlediska – např. významná elevace, souvisle urbanizované území či zcela specifický prostor např. s mimořádným kulturně-historickým významem.

Na území CHKO Blaník bylo vymezeno celkem 22 míst krajinového rázu, jejichž výčet a zařazení do odstupňovaného pásma ochrany krajinového rázu a zařazení do odstupňovaného pásma ochrany krajinového rázu je uvedeno v tabulce č 9.

Charakteristika oblasti krajinného rázu (OKR)

OKR A – Podblanicko

Oblast krajinného rázu pokrývá celé území CHKO Blaník s přesahem i vně hranic tohoto chráněného území. Ústředním prvkom oblasti je protáhlý hřbet či hrást' Velkého Blaníku vystupující výrazně nad okolní terén. Dalece pak hranice vyhlášené CHKO překračuje význam kulturně-historický či duchovní, jež je spjat s bájným Blaníkem. „Až k Čerčanům, k ohybům řeky Sázavy, v čáře přes Tábor u Popovic, Hůrku a Chlum u Pozova, přes Divišov a Kozmice dobíhá Českomoravská vysočina- vršky a kopce, mezi nimi dlaňovitá údolí, krátké roviny s obdélníky polí, borové lesíky a dlouhé smrkové lesy – kraj je zvlněn, zprohýbán, rozčleněn potoky. To je Podblanicko. – Je všude, odkud je vidět Blaník... (K. Nový, in Benešovsko a Podblanicko, 1985)

Geomorfologicky oblast náleží do Vlašimské pahorkatiny (celek). Reliéf v okolí blanického hřbetu včetně blanické brázdy (údolí Blanice) však reprezentuje členitou vrchovinu. Větší část CHKO vyplňuje Načeradecská vrchovina (nižší geomorfologická jednotka – okrsek), jež tvoří okrajovou část Středočeských pahorkatin (geomorfologická oblast), nedaleko od východní hranice CHKO se již rozkládá Českomoravská vrchovina (geomorfologická oblast). Vlastní Blanický hřbet představuje protáhlou hřbetní strukturu tvořenou několika elevacemi s nejvyšším vrcholem Velkého Blaníku (638 m n. m.) ve střední části, sousedním Malým Blaníkem (580,1 m n. m.) a z jihu uzavírající Býkovickou hůrou (561,6 m n. m.) K severu přechází terén od Velkého Blaníku přes Holý Vrch (554,9 m n. m.) a údolí Brodce ke Krasovické hůře (486,9 m n. m.) a do větší výšky se stáčí k severovýchodu ke Křížovské hůře (580,4 m n. m.). Ze západní strany je blanický hřbet zřetelně vymezen údolím Blanice. Na jeho západní straně (v západní části CHKO) vystupuje především hřbet Hřívý (519,2 m n. m.). V okrajových částech CHKO se vyskytují nižší vrchy – hůrky, rovněž však výrazně vystupující nad své okolí. Na levém břehu Blanice se jedná o elevaci Hrabíně (452,9 m n. m.), Labskou hůrku (474,7 m n. m.), na pravém břehu pak v jižní části Bělčí horu (462,8 m n. m.) či Zadní Hůrku (479,9 m n. m.). Východní část CHKO má plošší charakter, v severovýchodní části se terén pozvolna zvedá podél toku Častrovického potoka ke Granovu vrchu (562,1 m n. m.). Nejvyšší polohy na Blanickém hřbetu jsou charakteristické výskytem přírodovědně hodnotných tvarů mrazového zvětrávání (kamenné sruby, kamenná moře, skalní výchozy), jež jsou dokladem kvartérních klimatických cyklů (ledových dob).

Tok Blanice, jež reprezentuje určitou přirozenou osu území, se vyznačuje přirozeným řečištěm s četnými zákruty. Blanice pramení mimo v Křemešnické vrchovině a ústí zleva do Sázavy u Českého Šternberka. V jižní části CHKO (horní tok) má jeho údolí přímější charakter s širší nivou, vlastní tok však má velmi členitý horizontální profil (úpravy toku byly historicky provedeny pouze u Louňovic). V severní části CHKO se celé údolí toku stáčí v několika zákrutech, místy se skalními tvary. Blanice na území CHKO přibírá několik drobných přítoků. Větším přítokem je Brodec, jež se zařezává do blanického hřebenu a do Blanice se vlévá zprava pod severozápadními svahy Velkého Blaníku. Menší zařzlá údolí vytvořily i další toky – Pravětický potok, Strašický potok či menší levostranné přítoky vlévající se do Blanice v Ostrově. Většina úseků toků v CHKO má přírodní charakter. Z hlediska vodní složky je třeba uvést poměrně hojná prameniště, značně redukované podmáčené polohy (meliorované louky) a především pak několik desítek vesměs malých či drobných vodních ploch vyskytujících se po celé CHKO, místy tvořících i soustavy (u Libouně, Kondrace, popř. Křížova).

Oblast Podblanicka lze charakterizovat jako vcelku lesnatou (lesnatost v rámci CHKO odpovídá přibližně republikovému průměru). Souvisle lesnaté jsou především výše položené svažité partie. V druhové skladbě dominují zde nepůvodní jehličnany (zejména smrk), cennější společenstva původních dřevin se vyskytují lokálně ve vyšších polohách Blanického hřbetu. Souvislá lesní zeleň je vázána také na údolí Blanice, především její severní sevřenější úsek. Nezřídka se vyskytují menší lesní celky č remízy. V blízkosti vodních prvků je rozšířena rovněž mimolesní zeleň, opět nejvíce při toku Blanice a hlavně v okolí početných vodních ploch. Mimolesní zeleň podél cestní sítě (vegetační doprovody) je častější v západní

části CHKO. Neopominutelnou součástí vegetační složky je také sídelní zeleň, v jejímž rámci je třeba uvést především sady vyskytující se při okrajích řady sídel v CHKO.

V celkové bilanci půdy převažuje zemědělská půda, na její skladbě se však podílí poměrně vysoce travní porosty (necelá čtvrtina), z nich zejména louky.

Z pohledu kulturně-historické charakteristiky území je jeho ústředním prvkem hora Blaník. „V těžkých chvílích naší historie byl vždy symbolem naděje na získání svobody a svébytnosti českého národa.“ (<http://wolfdraven.eu/blanik-adolf-wenig-recenze/>) Přibližně od počátku 19. Století se hora stala námětem či inspirací pro tvorbu řady umělců či literátů. Ve vědomí naprosté většiny obyvatelstva (s rostoucí vzdáleností zřejmě silněji) je s horou spojena legenda o blanických rytířích, jež v hoře odpočívají a z hory vyjedou na pomoc českému národu, až mu bude nejhůře. Tato pověst není jediná, kterou je hora opředena. Další je pověst O vozkovi, ovčáku, děvečce a ovečce v Blaníku a také pověst Blanický rytíř vyprávějící o blanických rytířích a jejich ochraně lidí, kteří bydleli blízko této hory. Pověst o Blanických rytířích pochází z 16. století. Blaník byl poutním místem již o století dříve, kdy se věřilo, že jsou v hoře pohřbeni apoštolové Petr a Pavel.

Vrcholové partie jsou zřejmě také místem prvního osídlení území na Podblanicku. „Na jejím vrcholu stálo již v mladší době halštatské (starší doba železná; cca 500 let př. n. l. – pozn. autora) a časně laténské (mladší doba železná; cca 400 let př. n. l. – pozn. autora) hradiště. Jeho nejvýraznějším terénním reliktem je mohutný vnější val. Pravěkou zástavbu pravděpodobně narušila výstavba středověkého hradu, k němuž patřil vnitřní obdélníkový val s příkopem.“ (<http://www.archeologickyatlas.cz/>)

Primární hospodářskou aktivitou zajišťující obživu místních od počátku zemědělství. Jeho charakter se však markantně lišil od jeho stávajících (velkoplošných) forem. Kolonizace území a zemědělské využití půdy se stalo hlavním činitelem podoby krajiny a také struktury osídlení. Téměř na všech sídlech v CHKO je patrné hospodářské založení sídel, některá z nich mají do současnosti dochovanou urbanistickou strukturu menších zemědělských vsí. Vedle základní zemědělské činnosti se v dřívějších dobách rozvinula i jiná odvětví. Jednalo se např. o dobývání drahých kovů či donedávna provozovaná těžba kamene (Křížovský lom). Dlouhou tradici na Podblanicku má také rybníkářství, jehož počátky sahají zřejmě již do doby založení louňovického kláštera v polovině 12. století. Význam rybníků spočíval kromě chovu také jako zdroj vody pro provoz mlýnů a stoupy na drcení rudy k získávání zlata.

Krajina Podblanicka i v současnosti slouží především zemědělskému hospodaření. Zřetelným rysem absence intenzivnějších průmyslových aktivit, jež jsou omezeny na několik menších provozů (Načeradec, Křížov). I na území CHKO došlo v poválečném období k intenzifikaci zemědělské výroby – scelování obhospodařovaných ploch (byť ne tak razantně jako v typických produkčních oblastech) spojených s likvidací drobných dělicích prvků či k úpravám vodního režimu. V období především 70. let do území vstoupily objekty zemědělské velkovýroby, jež zde zůstávají do současnosti, v některých případech už bez využití. Proměnou – druhové skladby prošly i zdejší lesní porosty, rovněž motivovanou hospodářsky. Tato proměna však byla započata dříve než intenzifikace zemědělské výroby, již v předválečném období.

V současnosti tak území CHKO stojí stranou intenzivnějších hospodářských aktivit. Sídla, převážně menšího rozsahu, slouží vedle zemědělské výroby především bydlení a rekreaci – individuální i komerční. V některých případech (malých sídel) pouze těmito funkcím. Rekreční osady (chat) se zde vyskytují řídce.

Kulturně-historické (architektonické) hodnoty reprezentují zámky (Louňovice, Libouň), kostely ve větších obcích (Louňovice, Načeradec, Libouň, Veliš, Kondrac), kaple téměř ve všech sídlech včetně torza na vrcholu Malého Blaníku, popř. další drobná sakrální architektura. Jedinečné postavení pak zaujímá rozhledna na vrchu Blaník známá rovněž v měřítku překračujícím dalece hranice CHKO. Současná podoba stavby od arch. Alexandra Hanuše ve tvaru husitské hlásky pochází z roku 1941. První rozhledna zde stála již od roku 1895.

Vizuální projev krajiny je zásadně determinován blanickým hřbetem, podle něhož je oblast krajinného rázu pojmenována. V rámci CHKO je vzhledem k její nevelké rozloze toto působení zcela dominantní. Naprostá většina území v rámci CHKO je ve vizuálním kontaktu

s blanickým hřbetem. Výjimku představují okrajové polohy při západní či severovýchodní hranici CHKO. Protáhlý hřbet téměř přes celou CHKO tvoří významný prostorový předěl, jenž vizuálně odděluje západní a východní část CHKO. Vizuální uplatnění hřbetu se odehrává z mnoha výhledových míst v rozličných krajinných scénériích, v nichž vystupuje vždy jeho různě velká část. Neatraktivnější pohledy jsou zřejmě ty, z kterých se nabízí celá kulisa hřbetu se všemi dílčími elevacemi. Výrazný prostorový rys představuje členitá vrcholová – lesnatá horizontální linie spoluvytvářející mimořádně esteticky hodnotnou krajinnou scénu. Přestože nejvyšší část blanického hřbetu převyšuje své okolí o více než 200 metrů, v rámci celé CHKO je postavení vertikální a horizontální dimenze krajiny v prostorových vztazích rovnocenné. Vertikální měřítko místy formují i menší vrchy – hůry či hřbety v okrajových částech CHKO.

Jak již bylo uvedeno, přirozenou osu území reprezentuje tok Blanice. Přestože se nejedná o mohutnou řeku, její členité koryto s bohatou doprovodnou zelení směřující generelně severním směrem představuje přirozenou (usměrňující trasu pohybu (přirozenou překážku), podle níž vedla již historická cesta.

Větší část CHKO tvoří zemědělská půda. Větší část lesů tvoří rozlehlý komplex na blanickém hřbetu či v dalších souvisejících celcích (Hříva, v okolí Částrovického potoka, jihozápadní část CHKO, popř. další). Převažující plochy zemědělské půdy však člení poměrně hojný počet menších lesních celků a také velmi rozmanité prvky mimolesní zeleně. Typickým prvkem jsou menší porosty ve vrcholových částech menších elevací. Rozptýlenou zeleň reprezentují více či méně souvislé liniové vegetační prvky (místy porostlé zbytky mezí), remízky, skupiny i solitéry. Krajinnou strukturu příznivě člení také členité lesní okraje vytvářející místy polouzavřené až uzavřené izolované prostory. Takové polohy s výrazně příznivým estetickým působením se vyskytují rovněž v sevřenějších lesnatých partiích (severní části) údolí Blanice. Přesto se vyskytují otevřené (scelené) zemědělské polohy monotónního charakteru, více ve východní části CHKO.

Důležitý aspekt dotvářející kolorit krajiny Podblanicka představuje osídlení. Zdejší sídla reprezentují vesměs menší vsi či osady s převažující původní hospodářskou zástavbou (více či méně později renovovanou) a často dochovanou urbanistickou strukturou. Většina sídel se vyznačuje bohatou sídelní zelení, především v okrajových částech (sady), jež je přirozeně začleňuje do okolní volné krajiny. Většina sídel rovněž postrádá typickou – tradiční dominantu s širším prostorovým uplatněním. Větší sídla byla v poválečném období doplněna hmotově naddimenzovanými objekty zemědělské velkovýroby, z nichž některé působí jako výrazné negativní dominanty (Libouň, Louňovice, Krasovice). Výjimku v tomto ohledu představuje městyš Načeradec. Zdejší kostel sv. Petra a Pavla společně s historickou zástavbou situovaný v exponované pozici na svazích Brodce reprezentuje hodnotnou prostorovou i kulturně-historickou dominantu figurující ve výhledech ze širšího okolí (jihovýchodní část CHKO). Ještě plošněji vizuální dosah pak má rozhledna na Velkém Blaníku, která v současnosti tvoří neodmyslitelnou součást vrcholové partie hory a její jednoznačný identifikátor.

Převážně zemědělsky využitá krajina v CHKO, avšak s výrazným zastoupením lesa a rozptýlené zeleně, se vyznačuje harmonickým utvářením krajinné scény. Harmonické vztahy jsou spoluformovány vysokou krajinnou heterogenitou a mozaikovitostí. Harmonické měřítko krajiny dominantně utváří protáhlá vertikální struktura blanického hřbetu. Narušení harmonického měřítka krajiny naddimenzovanými hmotami účelových staveb má převážně lokální charakter.

znaky a hodnoty přírodní charakteristiky krajinného rázu:

- Členitý vrchovinový reliéf v okrajové části Středočeských pahorkatin
- Blanický hřbet – zalesněný protáhlý zdvižený reliéf s výskytem rozmanitých erozních (skalních) tvarů
- Nižší elevace v okrajových částech území (hřbet Hřívy, Hrabině, Labská hůrka, Bělčí hora)
- Členité údolí a přirozeně meandrující tok Blanice

- Zaříznutá údolí menší vodních toků, přítoků Blanice (Pravětický potok, Strašický potok, Brodec)
- Hojný výskyt podmáčených poloh a pramenišť
- Hojný výskyt drobných vodních ploch
- Převaha zemědělské půdy
- Lesnatost vázaná na vyšší polohy a říční síť s převahou jehličnanů (pozměněná druhová skladba dominantní smrk, vysoké zastoupení borů)
- Cenná mimolesní zeleň v okolí vodních toků (zarostlé svahy) a vodních ploch
- Bohatá sídelní zeleň se zastoupením ovocných dřevin

Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky krajinného rázu:

- Symbolika hory Blaník celonárodního významu
- Doklady pravěkého osídlení území
- Dlouhodobý zemědělský charakter území, zřetelně dochovaný hospodářský charakter sídel
- Dominantní postavení zemědělské výroby v současnosti; intenzivní využití zemědělské půdy – vysoký stupeň zornění (obiloviny, řepka); hojný výskyt zemědělských provozů
- Nízká míra industrializace
- Tradice rybníkářství
- Objekty sakrální architektury, dominanty zámků
- Rozhledna na vrchu Blaník

Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky krajinného rázu:

- Dominantní prostorová struktura blanického hřbetu, dělítko oblasti
- Rovnocenné uplatnění vertikálního i horizontálního měřítka prostoru
- Unikátní esteticky hodnotná krajinná scéna primárně formovaná protáhlým Blanického hřbetu; uplatnění blanického hřbetu v četných krajinných scénériích; výrazný členěný lesnatý (zelený) horizont blanického hřebenu
- Tok Blanice – přirozená osa území, vizuálně hodnotné partie v okolí meandrující říčky
- Přítomnost lokálních prostorových dominant – hůr
- Lokální výskyt uzavřených esteticky hodnotných prostorů – terénní sníženiny v údolích vodních toků, okolní vodních ploch (lesní rybníčky)
- Členitost lesních porostů (porostních okrajů) zvyšujících mozaikovost krajiny
- Hojný výskyt typologicky rozmanité mimolesní zeleně členících krajinnou strukturu
- Homogenní charakter (scelení) zemědělských ploch – otevřenost krajiny v dílčích částech území (okolí Načeradce, Křížova, Veliše)
- Převažující charakter drobných sídel bez tradičních prostorových dominant s organickým přechodem do volné krajiny
- Negativní působení hmotných objektů zemědělské velkovýroby ve volné krajině
- Vrcholová část Velkého Blaníku s rozhlednou – ústřední bod a identifikátor krajiny
- Dominanta kostela sv. Petra a Pavla s výrazným uplatněním krajinné scény
- Převažující harmonické vztahy a měřítka území dané vysokým zastoupením přírodních či přírodě blízkých prvků

Pozitivní krajinné dominanty

- Blanický hřbet s ústřední dominantou Velkého Blaníku a dalšími elevacemi
- Hřbet Hřívý
- Lokální elevace – Hrabyně, Labská Hůrka, Bělčí Hora, Zadní Hůrka
- Kostel sv. Petra a Pavla v Načeradci, zámek a kostel Nanebevzetí Panny Marie v Louňovicích, kostel sv. Václava v Libouni, kostel sv. Josefa ve Veliši

Negativní krajinné dominanty

- Plechový sklad v Krasovicích
- Plechový sklad u Hrajovic

- zemědělské areály v Louňovicích, Libouni a Kondraci
- Účelový objekt zemědělské výroby v Býkovicích a Hrajovicích

Charakteristika míst krajinného rázu a delimitace pásem ochrany krajinného rázu

V následující tabulce je uveden výčet všech míst krajinného rázu. V tabulce je rovněž uvedeno zařazení každého MKR do pásma odstupňované ochrany krajinného rázu. V souladu s metodickým listem AOPK (8.4.) se jedná o následující pásma ochrany:

- Pásma A – přísné ochrany krajinného rázu
- Pásma B – zpřísněné ochrany krajinného rázu
- Pásma C – běžné ochrany krajinného rázu

Tabulka č. 9: Pásma ochrany krajinného rázu v MKR – CHKO Blaník

MKR		Pásma ochrany		
1 A.	Veliš	A	B	C
A.2	Hřívý	A	B	C
A.3	Ostrov	A	B	C
A.4	Mrkvová Lhota	A	B	C
A.5	Hrabině - Světlá	A	B	C
A.6	Libouň	A	B	C
A.7	Laby - Roudný	A	B	C
A.8	Blanice - horní tok	A	B	C
A.9	Blanice - dolní tok	A	B	C
A.10	Olešná	A	B	C
A.11	Kondrac - Krasovice	A	B	C
A.12	Krasovicko-Křížovská hůra	A	B	C
A.13	Velký Blaník	A	B	C
A.14	Malý Blaník	A	B	C
A.15	Louňovice	A	B	C
A.16	Býkovice - Hrajovice	A	B	C
A.17	Býkovická hůra	A	B	C
A.18	Načeradec	A	B	C
A.19	Křížov	A	B	C
A.20	Volavka	A	B	C
A.21	Částrovický hřbet	A	B	C
A.22	Vracovice	A	B	C

Podmínky ochrany krajinného rázu – návrh opatření a limitů

Jednotlivá místa krajinného rázu byla jako plošně nejmenší jednotky prostorové diferenciace zařazena podle přítomnosti či koncentrace cenných znaků či hodnot (rysů) krajinného rázu do tří pásem odstupňované ochrany. Přítomnost cenných rysů krajinného rázu v příslušném MKR a jeho zařazení do pásma přísné či zpřísněné ochrany s sebou nese pochopitelně také větší nároky a potřebu stanovení přísnějších opatření či regulativů této ochrany.

Pásma přísné ochrany krajinného rázu (A)

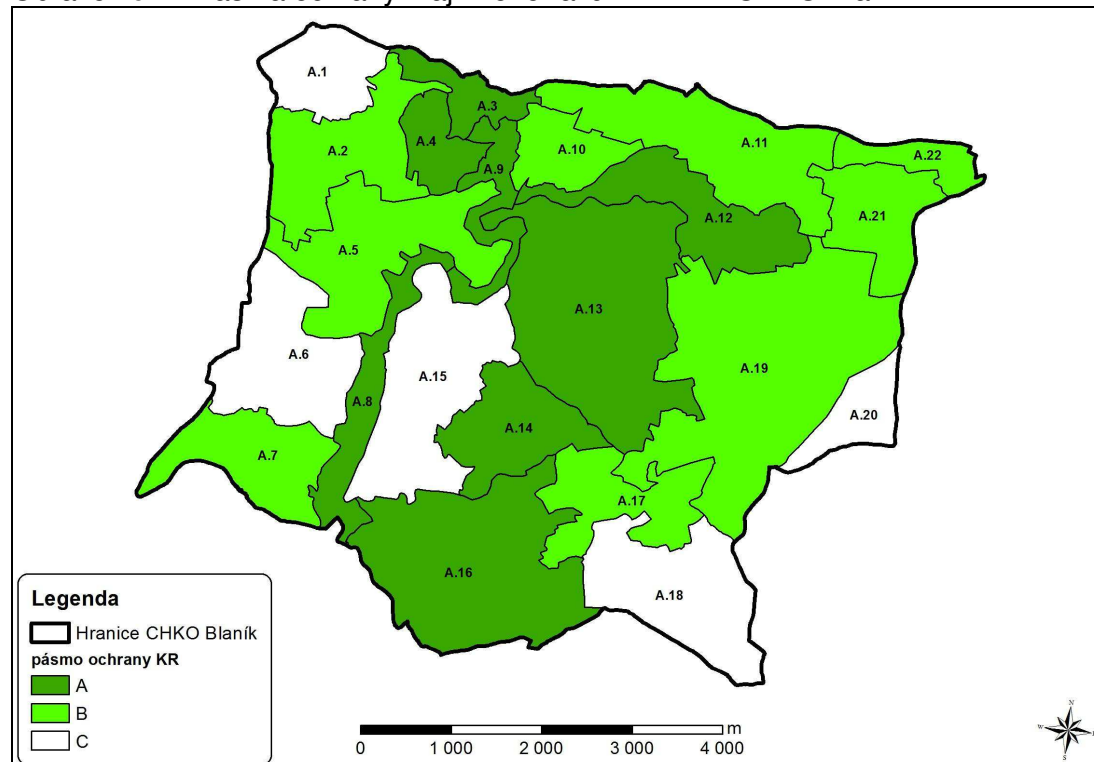
Do pásma přísné ochrany krajinného rázu náleží krajinářsky nejcennější partie – jádrová část území tvořená blanickým hřbetem a nejnižší údolní partie Blanice s převážně zachovalým meandrujícím tokem. V pásmu nejprísnejší ochrany jsou dále zařazeny segmenty krajiny se soustředěnými estetickými hodnotami formovanými především přírodě blízkým charakterem území a také přítomností hodnotných sídelních celků. Jedná se o území jižně od blanického hřbetu – údolí Pravětického potoka a také vizuálně exponovaný prostor v okolí Mrkvové Lhoty. Do pásma nejprísnejší ochrany náleží většina I. zóny CHKO. Uvedené části území se i

díky výrazným znakům prostorové skladby vyznačují přítomností harmonických vztahů i harmonického měřítka.

Pro území (MKR) zařazená do pásma přísné ochrany krajinného rázu jsou stanoveny následující obecné podmínky či doporučení:

- Zachovat stávající ráz území vyznačující se především hodnotami vizuálního charakteru, determinovanými zde v převážné míře přírodními vlastnostmi a znaky
- Důsledně chránit pohledově exponované partie území, především terénní hrany údolí – lesnaté horizonty či prostorové dominanty (elevace)
- Zabránit vzniku nových (umělých) krajinných dominant
- Zachovávat trvale stabilizovanou krajinnou strukturu s dominantním zalesněním (včetně odlesněných drobných enkláv – palouků a členitých lesních okrajů) a neméně cennými otevřenými odlesněnými partiemi vyznačujícími se přítomností hodnotných vizuálních scénérií
- Vyloučit novou výstavbu mimo stabilizovaný půdorys sídel s výjimkou nezbytných drobných objektů infrastruktury ochrany přírody a krajiny; zachovat, popř. posilovat krajinnotvornou sídelní zeleň
- Vyloučit zásahy do cenných přírodních partií území (erozní tvary, podmáčené lesní či luční polohy, vodní toky a nádrže, prameniště ad.) snižujících jejich hodnotu či význam
- Eliminovat výskyt nežádoucí vegetace a změnu využití půdy, rozšiřovat či obnovovat tradiční krajinné prvky (doprovody cest), zachovat členitost lesních okrajů
- Realizovat opatření k eliminaci projevu negativních architektonických dominant (odstranění, krycí výsadby); technické doplňky umísťovat s ohledem na zachování tradičního výrazu zástavby (telekomunikační zařízení, solární panely); pro tyto účely preferovat objekty v zemědělských či průmyslových areálech
- V přípravné fázi potenciálních či již navrhovaných záměrů provést jejich kauzální posouzení

Obrázek č. 2: Pásma ochrany krajinného rázu v MKR – CHKO Blaník

Pásmo zpřísněné ochrany krajinného rázu (B)

Do pásma zpřísněné ochrany krajinného rázu náleží části území, které se rovněž vyznačují přítomností harmonických vztahů a harmonického měřítka či jejich převažující přítomností. Jedná se o území krajinářsky velmi cenná, charakteristická jistou uceleností či výrazovou konsolidovaností. Oproti pásmu přísné ochrany krajinného rázu zde nemusí být soustředěny znaky mimořádně cenné či charakteristické pro celou oblast CHKO, avšak z hlediska ochrany krajinného rázu znaky zásadní.

Pro území (MKR) zařazené do pásma zpřísněné ochrany krajinného rázu reprezentují především lesnaté partie, zemědělsky využívané prostory s výskytem členících (včetně ohraničujících lesních okrajů) či krajinářsky významných prvků.

Pro území (MKR) zařazená do pásma zpřísněné ochrany krajinného rázu jsou stanoveny následující podmínky:

- Dbát zachování hodnotných vizuálních vazeb spoluvytvářených přírodními znaky a také dlouhodobým kultivováním území včetně pozice a projevu sídel v obrazu krajiny
- Důsledně chránit pohledově exponované partie území, především terénní hrany údolí – lesnaté horizonty či prostorové dominanty (elevace)
- Zabránit vzniku nových (umělých) krajinných dominant; nesnižovat stávající pozici dominant především kulturně-historického významu
- Novou výstavbu realizovat v historicky konstituovaném plošném rozsahu sídel, nerozšiřovat novou výstavbu mimo jejich zastavěná území; nerozšiřovat rekreační zástavbu
- Dodržováním stavebních zvyklostí venkovské zástavby uchovat dochovaný urbanistický výraz sídel a izolované zástavby (samoty) či tento výraz obnovovat; technické doplňky umísťovat s ohledem na zachování tradičního výrazu zástavby (telekomunikační zařízení, solární panely); pro tyto účely preferovat objekty v zemědělských či průmyslových areálech
- Podporovat vznik a údržbu krajinotvorných prvků – vegetačních doprovodů cest, sídelní zeleně, popř. realizovat obnovu bývalých cest
- V přípravné fázi potenciálních či již navrhovaných záměrů ve vizuálně citlivých lokalitách provést jejich kauzální posouzení (přechodové partie sídel do volné krajiny)

Pásmo běžné ochrany krajinného rázu (C)

Do pásma běžné ochrany krajinného rázu jsou zařazena území bez výskytu mimořádných krajinářských hodnot, jež by vyžadovala nejvyšší míru ochrany. Jedná se o území se zřetelným produkčním zaměřením (okolí Načeradce, Veliše) s markantními dopady na obraz krajiny a způsobující ovlivnění harmonických vztahů či harmonického měřítka území – např. přítomností rozlehlých areálů zemědělské velkovýroby (Louňovice, Libouň).

Pro území (MKR) zařazená do pásma běžné ochrany krajinného rázu jsou stanoveny následující podmínky:

- Důsledně chránit pohledově exponované partie území, především terénní hrany údolí – lesnaté horizonty či prostorové dominanty (elevace)
- Vyloučit záměry s potenciálem citelného snížení estetických hodnot, významného zásahu do prostorových vztahů a celkového narušení koloritu území daného konfigurací terénu a jeho dlouhodobým hospodářským využitím
- Zabránit vzniku nových (umělých) krajinných dominant; nesnižovat stávající pozici dominant především kulturně-historického významu
- Novou výstavbu realizovat v návaznosti na historicky konstituovaný rozsah sídel, nerozšiřovat rekreační zástavbu
- Dodržováním stavebních zvyklostí venkovské zástavby kultivovat urbanistický výraz sídel či tento výraz obnovovat; technické doplňky umísťovat s ohledem na zachování tradičního výrazu zástavby (telekomunikační zařízení, solární panely); pro tyto účely preferovat objekty v zemědělských či průmyslových areálech
- Realizovat opatření ke snížení stávajících negativních znaků či disturbancí v území – ozelenění přechodových partií sídel do volné krajiny, okolí účelových staveb – zemědělských areálů

- Podporovat vznik a údržbu krajinnotvorných prvků – mezí, cest, vegetačních doprovodů či mokřadů vedoucích k nárůstu krajinné diverzity a zjemnění plošné krajinné struktury.

3.13. Monitoring a výzkum

V letech 1991-1992 bylo sledováno 22 parametrů vodního prostředí a provedeny rozborů sedimentů z vybraných tekoucích a stojatých vod v CHKO (Brodec, Častrovický potok, Blanice, Strašák, Petelík, Velký a Malý Býkovický rybník) s ohledem na těžké kovy. Analýzy provedla laboratoř SVAK v Benešově (výsledky jsou tabelárně uvedeny v příloze č. 4). Z období počátku nového milénia byly využity údaje z databáze Povodí Vltavy, které se týkaly základních fyzikálně chemických parametrů v řece Blanici a v jejích přítocích, potocích Brodec a Strašický (příslušné tabulky s výsledky jsou uvedeny v příloze č. 4). Z téže databáze byly použity i údaje o makrozoobentosu ze stejných lokalit

Na Velkém Blaníku byly sledovány tři parametry atmosférických srážek (pH, elektrolytická vodivost, srážky) v letech 1995–1996, celkové obsahy prachu a kovů v atmosférické depozici. V letech 2000 a 2006 byl realizován AOPK ČR monitoring půd ve vybraných chráněných územích. Analytická stanovení standardních půdních charakteristik a obsahu těžkých kovů v odebrané půdě a nadložním humusu provedly laboratoře VÚV TGM v Brně. Odběrné místo na Velkém Blaníku mělo souřadnice (SJTSK): x 1096245, 81, y 716932,19. Z hlediska koncentrace rizikových prvků nebylo zjištěno jakékoliv znečištění, u perzistentních rizikových prvků organických polutantů byl překročen limit pouze u chrysenu (C₁₈H₁₂). Velký Blaník tak patří v tomto směru k „nejčistším“ lokalitám mezi 40 sledovanými místy v chráněných územích ČR (Petruš a kol. 2008).

Vyšším rostlinám na Podblanicku se již v první polovině 20. století podrobně věnoval Doležal, později na něj navázal Zelený. Od konce 80. let se průzkumům v této oblasti začal věnovat Pešout, který se zabýval především vodní a mokřadní vegetací a své výsledky shrnul v práci z roku 1996. V letech 2002 a 2003 provedl M. Kloudys mapování CHKO Blaník pro účely vymezení soustavy Natura 2000. V letech 2006–2007 zpracovala A. Havlíčková Rešlová inventarizaci vyšších rostlin v PR Podlesí a v PP Častrovické rybníky.

V letech 2008–2012 byla provedena aktualizace mapování biotopů, přičemž bylo vymapováno téměř 100 % rozlohy CHKO.

V roce 2007 založila A. Havlíčková Rešlová v CHKO monitorovací plochy pro sledování biotopů L4 (suťové lesy) a S1.2 (skalní vegetace) na Velkém Blaníku, R2.2 (nevápnitá slatiniště) a T1.9 (bezkolencové louky) v PR Podlesí. Monitorovací plochy nebyly zatím dále využity, počítá se s jejich použitím v monitoringu biotopů (R2.2), pro sledování vlivu kosení na travní porost (T1.9) nebo vývoj lesního biotopu (L4, S1.2).

V rámci monitoringu druhů probíhá v CHKO sledování populace puchýřky útlé (*Coleanthus subtilis*) na Velkém Býkovickém rybníce a sledování lokalit sněžanky podsněžníku (*Galanthus nivalis*) v údolí Blanice nad Ostrovem.

V rámci monitoringu PPK jsou sledovány populace prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) v PR Podlesí a na mokřadní louce nad Ostrovem, populace prstnatce májového a vachty trojlísté (*Menyanthes trifoliata*) v PP Častrovické rybníky.

Monitorovací plochy monitoringu PPK s odečtenými fytoocenologickými snímky byly založeny ve dvojicích na mokřadní louce pod Žechovákem, na loukách u Křížovské Lhoty a na Žďárské louce. Monitorovací plochy na louce pod Hutinou mají srovnávací význam, neboť zde probíhá sečení ze zemědělských dotací.

Sledování invazních rostlin probíhá na plochách monitoringu PPK v Louňovicích pod Blaníkem pod školou (křídlatka) a v nivě Blanice pod Světlou (netýkavka žláznatá).

V lesích Velkého Blaníku jsou založeny dvě monitorovací plochy pro sledování opatření pro podporu zlepšení druhové skladby lesa.

Většina publikovaných botanických dat za roky 1948–1996, týkající se vyšších rostlin v CHKO, byla v roce 2003 zahrnuta do Informačního systému ochrany přírody (ISOP). Od roku 2004 byla tato data převáděna a nová data průběžně ukládána do systému Janitor, nejnověji jsou data ukládána do systému NDOP.

Algologický průzkum v CHKO uskutečnil v letech 1985–1986 Lenský, lišejníkům se věnuje práce Kocourkové z roku 2001 a mechorostům práce Loskotové z roku 2004. V roce 2015 uskutečnil průzkum lišejníků v Křížovském lomu Malíček (2015).

Zachariáš a Hübst (2012) podrobně zpracovali geologii bývalého zlatodolu Roudný u hranic CHKO Blaník včetně analýzy historických dokumentů.

V roce 2006 započal monitoring (sledování) evropsky významných druhů obojživelníků, vážky jasnoskvrnné a vydry říční (Pokorný 2006). Obojživelníci a vážka jasnoskvrnná byli sledováni v PR Podlesí, vydra říční v EVL Blanice. Sledování probíhalo podle jednotných metodik AOPK ČR (Poledník a kol. 2006, AOPK 2006) a probíhá až dodnes.

Faunistické výzkumy byly prováděny pracovníky Agentury a také specialisty na jednotlivé skupiny, a to jak v maloplošných chráněných územích, tak na ostatním území CHKO Blaník.

Planktonní **vířníky** (Rotatoria) zpracoval v roce 2008 z lokalit PP Částrovické rybníky a PP Louňov Devetter (2008a, b).

Byly získány vcelku ucelené nové údaje o **měkkýších** (Mollusca), na prvotní údaje Ložka (1958) navázali průzkumy na obou Blanících a v PR Podlesí Vrabec a kol. (2001), nejnovější údaje doplnila Hrabáková (2008). Vodním měkkýšům se věnovali Beran (2005) a Vrabec (2003). Beran (1998) konstatoval řídký výskyt velevruba tupého v Blanici pod Kamberkem. Nález kamomila říčního (*Ancylus fluviatilis*) a škeble říční (*Anodonta anodonta*) v Blanici v Ostrově zmiňuje Hanel (1994).

Při odchytu do zemních pastí byly v roce 1995 registrovány na Velkém Blaníku z **kroužkoců** (Annelida) žížaly druhů *Lumbricus rubellus*, *Dendrobaena vej dovskyi*, *Dendrobaena octaedra* a *Dendrochilus rubidus* (databáze SCHKO Blaník).

Pavouky (Aranea) podrobně zpracovaly v diplomových pracích Nevoralová (1997) a Štropová (1997a), později výsledky se zaměřením na Velký Blaník publikovala v Živě Nevoralová (1997b). Nález vodoucha stříbřitého popsal Hanel (1998). Údaje o výskytu křížáka pruhovaného publikovali Hanel a Čech (1999). **Sekáče** (Opiliones) v PR Velký Blaník a v lokalitě Křížovský lom prozkoumali Bezděčka a Bezděčková (2009).

Mnohonožkami (Diplopoda) se zabýval podrobně Kocourek (2001). V CHKO bylo potvrzeno 26 druhů. K zajímavějším nálezům patří druhy *Trachysphaera costata* a *Pachypodoiulus eurypus*. V zemních pastech na Velkém Blaníku byly registrovány následující druhy **stonožek** (Chilopoda): *Lithobius mutabilis*, *Lithobius forficatus*, *Lithobius pelidnus*, *Lithobius austriacus* a *Cryptops parisi* (databáze SCHKO Blaník).

V rámci průzkumu **korýšů** (Crustacea) již dřívě zpracoval Brandl (1980) letní zooplankton z rybníků kolem Blaníků. Nejnověji Juračka a Petrussek (2008) provedli inventarizaci **perlooček** (Cladocera) a **klanonožců** (Copepoda) v přírodní památce Částrovické rybníky. Potvrdili jen běžné druhy. Symonová (2008a,b) provedla inventarizaci **lasturnatek** (Ostracoda) v PP Louňov a PP Částrovické rybníky a potvrdila zde celkem čtyři běžnější druhy (*Candona candida*, *Cypria ophthalmica*, *Herpetocypris reptans* a *Physocypris kraepelini*). Ze suchozemských stononožců (Oniscoidea) byly v zemních pastech na Velkém Blaníku nalezeny druhy *Lepidoniscus minutus*, *Protracheoniscus politus* a *Trachelipus ratzeburgi* (databáze SCHKO Blaník).

Z hmyzu byla větší pozornost věnována **vážkám** (Odonata) v různých lokalitách CHKO Blaník (Liška 1996, Hanel 1995, Hanel 1999a, Hanel 2007, Hanel a Pokorný 2008, Zelený 2008a, b, Hanel 2015). Aktualizovaný přehled vážek Podblanicka lze vyčíst i ze síťových map znázorňujících výskyt všech druhů vážek známých z České republiky (Dolný a kol. 2007). Analýzu populace vážek v PR Podlesí zpracoval Hanel (1999 a Pokorný 2010), odonatofaunu u betonového koupaliště na břehu Blanice v Louňovicích sledoval Hanel (1999b). K ochrannářsky cenným zjištěním patří výskyt vážky jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*) u několika lokalit se stojatou vodou a pak společenstvo vážek řeky Blanice s výskytem např. klínatky obecné (*Gomphus vulgatissimus*), klínatky rohaté (*Ophiogomphus cecilia*) a klínatky vidlitě (*Onychogomphus forcipatus*).

Z řádu **škvorů** (Dermoptera) byl zaznamenán hojný výskyt škvora bezkřídlého (*Chelidurella acanthopygia*) na Velkém Blaníku (Hanel a Doležal 2010).

O výskytu **jepic** (Ephemeroptera) jsou známy jen dřívější údaje (Záruba 1996, 1997). Na území CHKO Blaník zaznamenal tento autor v sedmi čeledích (*Baetidae*, *Heptageniidae*, *Ephemerellidae*, *Caenidae*, *Leptophlebiidae*, *Ephemeridae*, *Potamanthidae*) 21 druhů.

Ploštice (**Hemiptera**) v lokalitách Podlesí, Částrovické rybníky, Louňov a Křížovský lom zkoumal Baňar (2008a, b, c, 2009). Čeledí knězovitých (*Acanthosomatidae*) se zabývali Hanel a Hanelová (2007) a čeledí kněžicovitých (*Pentatomidae*) Hanel, Baňar a Hanelová (2016), kteří shrnuli data za poslední čtvrtstoletí. Hanel (2003) upozornil na výskyt chionofilní **srpice** sněžnice matné (*Boreus hiemalis*) na Velkém Blaníku. Srpicemi se v MZCHÚ dále zabýval i Zelený a kol. (2006 a 2008).

Brouky (Coleoptera) na Velkém Blaníku a v lokalitě Křížovský lom zpracoval Doležal (1997, 2007), později údaje o čeledi stěvlíkovitých (*Carabidae*) na Velkém a Malém Blaníku publikovali Hanel a Doležal (2010). V jejich přehledu nalezneme 37 druhů. K zajímavějším nálezům méně běžných druhů na Podblanicku lze přiřadit zejména druhy *Panagaeus bipustulatus*, *Cychrus attenuatus* a *Carabus auronitens*. Fytofágní brouky zpracoval Strejček (1991), a to se zaměřením na čeledi mandelinkovitých (*Chrysomelidae*), luskokazovitých (*Bruchidae*), rezedáčkovitých (*Urodonidae*), větevníčkovitých (*Anthribidae*) a nosatcovitých (*Curculinidae*). Později speciálně čeleď mandelinkovitých (*Chrysomelidae*) zpracoval Farion (2007) se zaměřením na Částrovické rybníky a rybník Louňov. O výskytu invazivního slunéčka východního (*Harmonia axiridis*) v CHKO Blaník referoval Hanel (2008). Bílý (1998) zaznamenal zajímavé nálezy krasců (*Buprestidae*), později ještě upozornil na pozoruhodný nález dvou druhů z téže čeledi, a to *Agrillus convexicollis* a *Agrilus sinuatus* (Bílý 2000). Křivan (2009) podrobně zpracoval saproxylické brouky v PR Velký Blaník a PR Malý Blaník. K nejvýznamnějším druhům zasluhujícím pozornost patří *Agrilus auricollis*, *Dycera berlinensis*, *Eucnemus capucina*, *Ampedus nigroflavus*, *Athous zebei*, *Mycetophagus multipunctatus*, *Triphilus bicolor*, *Endomychus coccineus*, *Enedreytes sepicola*, *Pogonocherus ovatus*, *Acalles camellus*, *Pytho depressus* a *Stictoleptura scutellata*. Doležal (2010) zpracoval brouky v PR Podlesí, přičemž zde našel 260 druhů z 28 čeledí. K nejzajímavějším nálezům patří druhy *Odacantha melanura*, *Selatosomus latus*, *Pytho depressus*, *Strangalia nigra*, *Pogonocherus fasciatus* a *Cortodera femorata*. Připomenutí některých nálezů brouků nacházíme i v publikovaných drobných regionálních sděleních, např. výskyt pestrokrovečníka *Opilo mollis* z Louňovic pod Blaníkem prezentoval Špinar (2007), Hanel (2013, 2014) připomenul synantropní výskyt vrtavce *Ptinus fur* a nález kůrovce *Scolytus ratzeburgi* na Velkém Blaníku. Krejčíř (2014) upozornil na nález vzácného kožojeda *Attagenus pantherinus* nedaleko Louňovic pod Blaníkem.

Díličí údaje o **dlouhošijkách** (Raphidioptera) a **sít'okřídlem hmyzu** (Neuroptera) zpracoval v lokalitách Částrovické rybníky a Louňov Zelený (2006, 2008).

Z **blanokřídleho hmyzu** (Hymenoptera) byla pozornost věnována čmelákům (Záruba 2005) a později podřádu Symphyta (Chvojka, Macek a Ježek 2009). Vybrané skupiny blanokřídleho hmyzu v PR Velký Blaník a v lokalitě Křížovský lom zpracovali Bezděčka a Bezděčková (2009). Záruba (2005) zaznamenal v CHKO Blaník 16 druhů čmeláků, později jeho některé nálezy revidovali Bezděčka a Bezděčková (2009).

Motýly (Lepidoptera) se zabývali Černý a kol. (1993), Záruba (1998) a Petrů (2008). Záruba (1998) referoval o hojném výskytu bělopáska topolového v CHKO.

Z obratlovců lze nalézt informace o výskytu **mihulí** (Cephalaspidomorphi) v publikaci Hanela (1994a, b), fyzikálně chemické parametry vody ve třech tocích s výskytem mihule potoční (*Lampetra planeri*) zpracoval Hanel (1994c).

Přehled rybářsky využívaných **ryb** (Actinopterygii) ve Vlašimské Blanici publikoval Anonymus (1960). Poupě (1979) sledoval důsledky regulace potoka Brodec na rybí obsádku. Novější údaje o ichtyofauně Blanice doplnili Hanel (1984) a Hanel a Závěta (1984). Výskyt ryb v Blanici přímo na území CHKO Blaník podrobněji zpracovali Hanel (2006) a Hanel a Lusk (2009). Informace o výskytu střevličky východní (*Pseudorasbora parva*) na Podblanicku shrnul Hanel (1998) a situaci s výskytem slunky obecné (*Leucaspis delineatus*) vyhodnotil tentýž autor (Hanel 2004). Poznatky o výskytu střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) na Podblanicku shrnul Hanel (1986a). Ryby v potravě ledňáčka z Blanice zmiňují Čech P. a

Čech M. (2002). Čech (2001) rovněž popsal rychlé šíření střevličky východní podblanickým regionem.

První dílčí informace o **obožživelnících** (Lissamphibia) na území CHKO Blaník najdeme v publikaci Havlíčka, Korby a Váni (1973). Informace o výskytu jsou uvedeny i v monografii Šapovaliva a Zavadila (1990). Podrobné vyhodnocení obožživelníků zaměřené na výskyt a početnost různých vývojových stadií na 71 lokalitách na území CHKO Blaník pochází z počátku nového tisíciletí (Čanda 2005, 2006). O výskytu mloka skvrnitého referoval Hanel (1997) s upozorněním na jediný věrohodný nález na Holém vrchu. Čech (2004) popsal nové nálezy blatnice skvrnité na Podblanicku. PR Louňov v rámci IP prozkoumal Pokorný (2013).

Dílčí informace o **plazech** (Reptilia) nacházíme v souhrnné publikaci Havlíčka, Korby a Váni (1973). Pozdní nález zmije obecné (*Vipera berus*) prezentoval Moravec (1979). Hanel a Kerouš (2008) přehledně chronologicky zpracovali veškeré známé podblanické nálezy zmije obecné.

O **ptácích** (Aves) existují údaje o hnízdících druzích na území CHKO s určitým odhadem trendu početnosti pouze z konce osmdesátých let (Čech 1988). Od té doby soustavněji sbírané informace o mnohých druzích chybí, aktuální údaje z posledních let existují jen u určitých skupin (sovy). Korba (1972a) přispěl svým článkem k rozšíření poznatků o výskytu výra velkého (*Bubo bubo*) na Podblanicku, později tyto údaje doplnil Váňa F. (1974). V letech 2006-2007 proběhlo mapování hnízdního výskytu sov na území CHKO. Bylo stanoveno 50 bodů na území s přibližně rovnoměrným rozmístěním. Na každém bodu byla přehrána hlasová nahrávka teritoriálního hlasu samce u druhů, které bylo možné podle prostředí předpokládat. Hlasově nebo přímým pozorováním byly evidovány na vícero lokalitách následující druhy sov: výr velký, puštík obecný, kalous ušatý a kulíšek nejmenší. Později již takovýto průzkum nebyl opakován. Výskyt lejska malého (*Ficedula parva*) na Velkém Blaníku popsali Vašák a Váňa R. (1983a). Vondráček (2000) podal zprávu o sčítání labutí velkých na benešovském okrese i v CHKO Blaník. O výskytu ledňáčka říčního referoval Čech (2007). Procházka (2011) popsal nález dudka chocholatého u Louňovic pod Blaníkem. Inventarizační průzkum v MZCHÚ na území CHKO Blaník provedl Pokorný (2013, 2014).

V souhrnné tabulce č. 10 jsou uvedeny výsledky hnízdících druhů ptáků dle Čecha (1990), Štastného a kol. (2006) a Vašáka a kol. (2006). Celkem tak bylo na území CHKO prokázáno hnízdění u 110 ptačích druhů.

Tabulka č. 10: Přehled prokazaného hnízdění ptáků v oblasti CHKO Blaník. Zdroje: Čech (1990) – týká se území CHKO, zdroje z publikací Vašák a kol. (2006) a Štastný a kol. (2006) se týkají pouze mapovacího kvadrátu 6355. x – potvrzené hnízdění, o – nepotvrzené hnízdění.

Druh (česky)	Druh (latinsky)	Čech (1990)	Vašák (2006)	Štastný a kol. (2006)
		období 1974-1988	období 1985-1989	období 2001-2003
Bažant obecný	<i>Phasianus colchicus</i>	x	x	x
Bekasina otavní	<i>Gallinago gallinago</i>	x	x	o
Bramborníček černohlavý	<i>Saxicola torquata</i>	x	o	o
Bramborníček hnědý	<i>Saxicola rubetra</i>	x	x	x
Brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>	x	x	x
Budníček lesní	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	x	x	o
Budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>	x	x	o
Budníček větší	<i>Phylloscopus trochilus</i>	x	x	o
Cvrčilka říční	<i>Locustella fluviatilis</i>	x	o	o
Cvrčilka zelená	<i>Locustella naevia</i>	x	o	o
Čáp bílý	<i>Ciconia ciconia</i>	o	o	za hranicemi CHKO

Čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	o	o	za hranicemi CHKO
Čejka chocholátá	<i>Vanellus vanellus</i>	x	x	x
Červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>	x	x	x
Čížek lesní	<i>Carduelis spinus</i>	x	o	o
Datel černý	<i>Dryocopus martius</i>	x	x	x
Blask tlustozobý	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	x	x	x
Drozd brávník	<i>Turdus viscivorus</i>	x	x	o
Drozd kvíčala	<i>Turdus pilaris</i>	x	x	x
Drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>	x	x	x
Holub domácí	<i>Columba livia f. domestica</i>	x	x	x
Holub doupňák	<i>Columba oenas</i>	x	o	x
Holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>	x	x	x
Hrdlička divoká	<i>Streptopelia turtur</i>	x	x	o
Hrdlička zahradní	<i>Streptopelia decaocto</i>	x	x	x
Hýl obecný	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	x	x	x
Chocholouš obecný	<i>Galerida cristata</i>	x	o	o
Chřástal polní	<i>Crex crex</i>	za hranicemi CHKO	o	o
Jestřáb lesní	<i>Accipiter gentilis</i>	x	x	x
Jiříčka obecná	<i>Delichon urbica</i>	x	x	x
Kachna divoká	<i>Anas platyrhynchos</i>	x	x	x
Kalous ušatý	<i>Asio otus</i>	x	x	x
Káně lesní	<i>Buteo buteo</i>	x	x	x
Kavka obecná	<i>Corvus monedula</i>	x	x	x
Konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>	x	x	x
Konipas horský	<i>Motacilla cinerea</i>	x	x	x
Konopka obecná	<i>Carduelis cannabina</i>	x	x	o
Koroptev polní	<i>Perdix perdix</i>	x	x	x
Kos černý	<i>Turdus merula</i>	x	x	x
Krahujec obecný	<i>Accipiter gentilis</i>	x	x	x
Králíček obecný	<i>Regulus regulus</i>	x	o	o
Králíček ohnivý	<i>Regulus ignicapillus</i>	x	o	o
Krkavec velký	<i>Corvus corax</i>	o	x	x
Krutihlav obecný	<i>Jynx torquilla</i>	x	o	o
Křepelka polní	<i>Coturnix coturnix</i>	x	o	o
Křivka obecná	<i>Loxia curvirostra</i>	x	o	x
Kukačka obecná	<i>Cuculus canorus</i>	x	x	o
Kulík říční	<i>Charadrius dubius</i>	x	o	x
Kulíšek nejmenší	<i>Glucidium passerinum</i>	o	o	x
Labuť velká	<i>Cygnus olor</i>	x	o	x
Ledňáček říční	<i>Alcedo atthis</i>	x	x	x
Lejsek bělokrký	<i>Ficedula albicollis</i>	x	x	x
Lejsek malý	<i>Ficedula parva</i>	o	x	o

Lejsek šedý	<i>Muscicapa striata</i>	x	x	x
Linduška lesní	<i>Anthus trivialis</i>	x	x	o
Linduška luční	<i>Anthus pratensis</i>	x	x	o
Lyska černá	<i>Fulica atra</i>	x	x	x
Mlynařík dlouhoocasý	<i>Aegithalos caudatus</i>	x	x	x
Moták lužní	<i>Circus pygargus</i>	x	o	o
Moták pochop	<i>Circus aeruginosus</i>	x	x	x
Ořešník kropenatý	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	x	o	o
Pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>	x	x	x
Pěnice hnědokřídla	<i>Sylvia communis</i>	x	x	x
Pěnice pokřovní	<i>Sylvia curruca</i>	x	x	x
Pěnice slavíková	<i>Sylvia borin</i>	x	x	x
Pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	x	x	x
Pěvuška modrá	<i>Prunella modularis</i>	x	x	x
Polák chocholačka	<i>Aythya fuligula</i>	x	x	x
Polák velký	<i>Aythya ferina</i>	x	x	x
Poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>	x	x	x
Potápka malá	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	x	x	x
Potápka roháč	<i>Podiceps cristatus</i>	x	x	o
Pušťík obecný	<i>Strix aluco</i>	x	x	x
Racek chechtavý	<i>Larus ridibundus</i>	x	x	o
Rákosník obecný	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	x	x	x
Rákosník proužkovaný	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	x	o	o
Rákosník zpěvný	<i>Acrocephalus palustris</i>	x	x	o
Rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>	x	x	x
Rehek zahradní	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	x	x	x
Rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	x	x	x
Sedmíhlásek hajní	<i>Hippolais icterina</i>	x	x	o
Skorec vodní	<i>Cinclus cinclus</i>	x	x	x
Skřivan polní	<i>Alauda arvensis</i>	x	x	o
Slípka zelenonohá	<i>Gallinula chloropus</i>	x	x	x
Sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>	x	x	x
Stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>	x	x	x
Straka obecná	<i>Pica pica</i>	x	x	x
Strakapoud malý	<i>Dendrocopos minor</i>	x	x	x
Strakapoud prostřední	<i>Dendrocopos medius</i>	x	x	x
Strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>	x	x	x
Strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>	x	x	x
Strnad rákosní	<i>Emberiza schoeniclus</i>	x	x	o
Střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	x	x	x
Sýkora babka	<i>Parus palustris</i>	x	x	x

Sýkora koňadra	<i>Parus major</i>	x	x	x
Sýkora lužní	<i>Parus montanus</i>	x	x	x
Sýkora modřinka	<i>Parus caeruleus</i>	x	x	x
Sýkora parukářka	<i>Parus cristatus</i>	x	x	x
Sýkora úhelniček	<i>Parus ater</i>	x	x	x
Šoupálek dlouhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>	x	x	x
Šoupálek krátkoprstý	<i>Certhia brachydactyla</i>	x	o	o
Špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>	x	x	x
Ťuhák obecný	<i>Lanius collurio</i>	x	x	x
Ťuhák šedý	<i>Lanius excubitor</i>	x	x	x
Vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	x	x	x
Vrabc obecný	<i>Passer domesticus</i>	x	x	x
Vrabc polní	<i>Passer montanus</i>	x	x	x
Vrána obecná	<i>Corvus corone</i>	x	x	o
Výr velký	<i>Bubo bubo</i>	x	x	x
Zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>	x	x	x
Zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>	x	x	x
Žluna šedá	<i>Picus canus</i>	x	x	x
Žluna zelená	<i>Picus viridis</i>	x	o	x

Diplomová práce Smrže (1983) shrnuje poznatky o **savcích** (Mammalia) v CHKO Blaník. Později Hanel (1990) sestavil aktualizovaný přehled 38 druhů savců v tomtéž území. Výskyt netopýrů rodu *Plecotus* s poznámkami o biologii zástupců zpracoval Hanel (1986). Nová, Nový a Křížek (2001) zpracovali údaje o známých zimovištích netopýrů, oblasti CHKO a širšího okolí se týkaly štoly na Roudném (těsně za hranicemi CHKO). Nová (2007) provedla inventarizační zoologický průzkumu chiropterofauny v PP Částrovické rybníky, PP Louňov a navrhované PP Křížovský lom a PR Blanice. Hanel (2002, 2013) upozorňuje na občasný výskyt rysa ostrovida (*Lynx lynx*). Nové pozorování losa (*Alces alces*) v CHKO Blaník prezentoval Hanel (2015). Čech a Čech (2002) se zabývali výskytem a složením potravy vydry říční na Podblanicku. Kludys a Zeman (2015) popsali první pobytové stopy bobra evropského na řece Blanici nedaleko hranic CHKO Blaník.

Přehled IS a dalších průzkumů a prací věnovaných CHKO je v příloze č. 3.

3.14. Práce s veřejností

Práce s veřejností je jednou ze základních činností Správy CHKO Blaník. Práci s veřejností naplňuje Správa CHKO Blaník Strategii práce s veřejností AOPK ČR.

Od vzniku CHKO Blaník byla práci s veřejností věnována pozornost. V roce 1985 byl vydán první informační prospekt (skládačka) pro návštěvníky, pracovníci Správy CHKO úzce spolupracovali se Základní školou v Louňovicích pod Blaníkem. V 90. letech byla postupně vybavena nově vyhlášená maloplošná chráněná území informačními tabulemi, v roce 1998 byla otevřena naučná stezka „Velký Blaník“. Při Správě CHKO dříve pracoval oddíl Mladých ochránců přírody. V roce 2000 byl vydán nový informační prospekt. V roce 2005 byla pro návštěvníky otevřena naučná stezka Malý Blaník – Podlesí. V roce 2006 byl zpracován informační prospekt „Geologie CHKO Blaník“ a informační letáky „Vlašimská Blanice“ a „Podlesí“ jako součást nové řady propagačních materiálů o CHKO Blaník s tematikou soustavy Natura 2000. V roce 2007 byla rekonstruována naučná stezka na Velký Blaník s názvem „S rytířem na Blaník“. V roce 2008 byla vydána nová verze informační skládačky o CHKO Blaník ve třech jazykových mutacích (česky, německy a anglicky) a v roce 2009 skládačka určená stavebníkům – „Jak stavět v CHKO Blaník aneb jak žít a nechat žít

krajinu“. Velkým přínosem pro návštěvníky CHKO Blaník i jako zázemí pro exkurzní činnost bylo v roce 2015 vybudování návštěvnického střediska Dům přírody Blaníku.

Práci s veřejností se v současnosti na Správě CHKO Blaník věnuje jeden pracovník v rámci hlavní pracovní náplně. Ostatní pracovníci Správy se EVVO věnují v rámci své odborné činnosti. Mezi hlavní spolupracující subjekty v oblasti EVVO patří ČSOP Vlašim, základní školy v CHKO a Katedra biologie a environmentálních studií Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Současné aktivity vycházejí z plánu péče, aktuální situace a potřeb. Jednotlivé zájmové skupiny oslovuje Správa CHKO Blaník s cílenou nabídkou.

Terénní informační systém

V současné době jsou na hlavních přístupových bodech do CHKO Blaník instalovány tabule se státním znakem doplněné tabulí „Vítáme Vás v CHKO Blaník“. V obcích jsou umístěny mapy CHKO Blaník s turistickým obsahem a základními informacemi o pravidlech chování v CHKO.

V roce 2014 byla infrastruktura doplněna o tabule informující návštěvníky maloplošných chráněných území v CHKO o konkrétním území a jeho předmětu ochrany. Tyto informační tabule jsou umístěny na přístupových cestách. Na hraničních stojanech byly instalovány tabulky se stručnou informací o daném území.

Naučné stezky

Na území CHKO Blaník se nacházejí dvě naučné stezky.

Naučná stezka S rytířem na Blaník vede od Domu přírody Blaníku u Kondrace přes vrchol Velkého Blaníku až na parkoviště nad Louňovicemi pod Blaníkem. Měří 4,5 km a je zde 14 informačních tabulí doplněných o 17 interaktivních zastavení pro děti. Stezku vybudoval v roce 2007 Český svaz ochránců přírody Vlašim ve spolupráci se Správou CHKO Blaník, Muzeem Podblanicka a Českou geologickou službou. Součástí naučné stezky je geologická expozice hornin Podblanicka.

Naučná stezka Malý Blaník – Podlesí vede z parkoviště nad Louňovicemi pod Blaníkem přes vrchol Malého Blaníku, přírodní rezervaci Podlesí zpět na výchozí místo. Na 5,5 km stezky naleznou návštěvníci 9 informačních panelů. Stezku v roce 2005 realizovala Správa CHKO Blaník.

Informační centra

Dům přírody Blaníku – návštěvnické středisko je součástí sítě domů přírody AOPK ČR a bylo pro veřejnost otevřeno 4. července 2015. Investorem a provozovatelem je Český svaz ochránců přírody Vlašim, Správa CHKO Blaník se odborně podílela na tvorbě expoziční části domu přírody. Vnitřní a venkovní expozice návštěvníkům přibližuje přírodní a kulturní fenomény CHKO Blaník a širšího regionu. Dům přírody Blaníku rovněž plní funkci informačního centra, zajišťuje prodej suvenýrů, regionální literatury a občerstvení a poskytuje sociální zázemí návštěvníkům Velkého Blaníku. Dům přírody Blaníku je základnou pro exkurze vedené Správou CHKO Blaník.

Infocentrum v Louňovicích pod Blaníkem poskytuje návštěvníkům turistické informace, prodej suvenýrů a regionálních publikací a průvodcovskou službu v muzeu historie Louňovic pod Blaníkem a ve Včelařském muzeu.

Stráž přírody

Stráž přírody v CHKO Blaník vykonává celkem 7 osob, z toho 2 odborní pracovníci Správy CHKO. Členové stráže přírody jsou průběžně školeni na setkáních na Správě CHKO, zejména v souvislosti se změnami legislativy. Členy stráže přírody koordinuje pracovník Správy CHKO.

Území CHKO není s ohledem na velikost děleno na více strážních obvodů. Činnost stráže přírody spočívá zejména v kontrolách dodržování předpisů ochrany přírody a krajiny,

zvláště v maloplošných chráněných územích. Dále stráž kontroluje stav terénních zařízení. Kontrolní činnost je zaměřena také na hromadné akce (např. Svatováclavské slavnosti), kdy se někdy objevují případy táboření a parkování mimo vyhrazená místa.

Roční průměr strážních služeb se u pracovníků Správy CHKO Blaník pohybuje kolem 20, u dobrovolných strážců do 10 člověkodní. V období zvýšené návštěvnosti, zejména v letních měsících, se strážci pohybují v terénu i o sobotách a nedělích. Strážci působí na veřejnost především preventivně už samotnou přítomností v terénu, dále také podáváním informací návštěvníkům, což doplňuje terénní informační systém. Zjištěné přestupky jsou řešeny na místě blokovými pokutami, případně v rámci navazujících správních řízení. Mezi nejčastější přestupky patří vjezd motorovými vozidly mimo povolené komunikace (řešeno ve spolupráci s Policií ČR) a rozdělávání ohně.

Zhodnocení současného stavu

Personální obsazení stráže přírody je vzhledem k velikosti území dostatečné. Určité rezervy jsou v metodickém vedení a zapojení dobrovolných strážců.

Spolupráce se školami

- Od roku 1993 vyhlašuje Správa CHKO Blaník literární a výtvarnou soutěž ke Dni Země. Soutěž je vyhlašována pro žáky základních a středních škol okresu Benešov a již tradičně jsou práce prezentovány na výstavě v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim.
- Pro základní a střední školy v regionu má Správa CHKO Blaník zpracovává nabídku přednášek o CHKO Blaník a ochraně přírody. Nabídka je školami využívána jako doplnění výuky.
- V rámci školních výletů a exkurzí poskytuje Správa CHKO Blaník průvodcovskou službu do atraktivních míst v CHKO Blaník.
- Zvláštní pozornost je věnována spolupráci se školami v místě – v Louňovicích pod Blaníkem, Načeradci a pobytovým školám v přírodě v rekreačním středisku Smršťov. S pedagogy místních škol je navázána spolupráce nejen v rovině předávání informací (přednášky, exkurze), ale i praktických činností – brigády žáků na pomoc přírodě.
- Tradiční akcí, přesahující region a pořádanou ve spolupráci s ČSOP Vlašim, je Ekologická olympiáda studentů středních škol. Tato soutěž má vysokou odbornou úroveň a dosažené výsledky jsou oceňovány i vysokými školami.
- Odborná spolupráce je navázána s Univerzitou Karlovou, Jihočeskou univerzitou, Českou zemědělskou univerzitou v Praze, Vyšší odbornou školou v Táboře a dalšími školami. Spolupráce spočívá v odborném vedení praxí studentů, bakalářských a diplomových prací pracovníky Správy CHKO.

Exkurzní činnost a výstavy

- Pro širokou veřejnost pořádá Správa CHKO Blaník tematické vycházky s botanickou, lesnickou a další problematikou, které přibližují činnost Správy CHKO Blaník a přírodní zajímavosti CHKO Blaník.
- U příležitosti významných výročí nebo dnů (Evropský den chráněných území, Den Země) pořádá Správa CHKO Blaník každoročně zvláštní akce – vycházky. Na propagaci spolupracuje Správa CHKO Blaník s Českým svazem ochrany přírody ve Vlašimi, který je obvykle partnerem těchto akcí.
- Organizovaným skupinám návštěvníků s odborným zaměřením poskytuje Správa CHKO průvodcovskou službu v obdobném rozsahu jako u školních výletů.
- Od roku 2007 pořádá Správa CHKO Blaník každoročně Výstavu hub blanických lesů, která se setkává s velkým zájmem veřejnosti.

Publikační činnost

- Správa CHKO Blaník spolupracuje s ČSOP Vlašim a Muzeem Podblanicka na vydávání vlastivědného časopisu „Pod Blaníkem“, kde zveřejňuje výsledky přírodovědných průzkumů i zprávy o své činnosti.

- Odborní pracovníci SCHKO Blaník pravidelně přispívají do časopisů věnovaných přírodě a ochraně přírody – např. Ochrana přírody, Živa, Vesmír apod.
- Návštěvníkům CHKO Blaník je určena skládačka Chráněná krajinná oblast Blaník (AOPK ČR, 2008), vydaná ve třech jazykových mutacích.
- Pro stavebníky na území CHKO Blaník je připravena skládačka „Jak stavět v CHKO Blaník, aneb jak žít a nechat žít krajinu“ (AOPK ČR, 2009).
- Pracovníci Správy publikují tematicky zaměřené články v Louňovickém zpravodaji.

Internetové stránky

Správa CHKO Blaník se prezentuje na internetových stránkách AOPK ČR, kde návštěvník nalezne informace o přírodních zajímavostech i aktuální informace o činnosti Správy. V rámci redakčního systému jsou webové stránky průběžně aktualizovány.

Zapojení Správy CHKO Blaník do místních aktivit

MAS Blaník, o. s.

V roce 2013 vznikla Místní akční skupina Blaník, která působí na území mikroregionů Blaník, Želivka, Český smaragd a Podblanicko. Pracovníci Správy CHKO Blaník se podíleli jako konzultanti na tvorbě Strategie MAS Blaník a nyní poskytují externí poradenskou službu.

Geopark Kraj blanických rytířů

Širší území Podblanicka a Posázaví (viz obrázek č. 3), do kterého spadá i území CHKO Blaník, bylo v roce 2014 vyhlášeno národním geoparkem Kraj blanických rytířů. Jeho koordinátorem je Český svaz ochránců přírody Vlašim a zaměřuje se na propagaci území turistům, kteří do oblasti cestují za poznáním. SCHKO Blaník na těchto aktivitách s ČSOP Vlašim úzce spolupracuje.

Obrázek č. 3: Geopark Kraj blanických rytířů.

Regionální značení

Další aktivitou úzce navazující na Geopark Kraj blanických rytířů je činnost v oblasti regionálního značení. Od roku 2012 je na území geoparku udělována regionální značka KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®. Koordinátorem značky je opět ČSOP Vlašim. Správa CHKO Blaník se od počátku podílela na tvorbě certifikačních kritérií pro udělování značky a v současné době se pravidelně účastní zasedání certifikační komise.

Pro řešení aktuálních problémů a předání důležitých informací organizuje Správa CHKO Blaník podle potřeby setkání zájmových skupin – setkání zemědělců, starostů obcí aj.

Zhodnocení současného stavu

V rámci práce s veřejností oslovuje Správa CHKO Blaník všechny zájmové skupiny, používány jsou různé metody práce, technické vybavení je dostačující. Vzhledem k velikosti CHKO Blaník správa na řadě aktivit spolupracuje s externími subjekty. Hlavní problémy práce s veřejností:

- Problematické vedení trasy naučné stezky Malý Blaník – Podlesí, zejména v okolí Velkého Býkovického rybníka a související přístupnost v období zemědělských prací
- Nedostatečné propojení Správy CHKO s místními informačními zdroji, jakými jsou např. obecní zpravodaje a občasníky a webové stránky obcí

4. Lidské činnosti ovlivňující stav přírody a krajiny

4.1. Lesní hospodářství

Lesní hospodářství je jednou z lidských činností, které významně ovlivňují stav přírody a krajiny v CHKO. Lesnatost CHKO Blaník se pohybuje blízko republikovému průměru a dosahuje cca 32 %.

4.1.1. Vlastnictví lesů

Vlastnictví lesů v CHKO je velmi různorodé. Nejvýznamnějším vlastníkem lesů v CHKO je Arcibiskupství pražské, jehož majetek je spravován Lesní správou a organizačně začleněn do Polesí Vysočina. Dalším církevním vlastníkem je Římsko katolická farnost Vlašim, jejíž majetek spravuje firma OPERA SILVATICA s.r.o. Lesní pozemky ve vlastnictví státu, kterých je po církevní restituci v CHKO minimum, spravují Lesy České republiky s.p., Lesní správa Kácov. V rámci LS zasahuje do CHKO revír Loreta.

Významně se uplatňují obecní majetky (obecní lesy) obcí Zvěstov, Pravonín a městyse Načeradec, které mají vlastní LHP. Majetek obce Kamberk s vlastním LHP zasahuje do CHKO velmi malou částí. Obdobná situace je i u soukromých majetků s LHP (LHC Zvěstov, Textron, Fine Dream), z nichž se v CHKO nachází jen malá část.

Obecní majetky zařazené do LHO jsou obvykle větší (10-45 ha). Na území CHKO se dále vyskytují drobné majetky soukromých vlastníků, které jsou soustředěny hlavně v severozápadní a severovýchodní části CHKO. V rámci CHKO je cca 230 vlastníků s rozlohou lesa menší než 1 ha lesa a cca 130 vlastníků s rozlohou lesa v rozmezí 1-5 ha.

V majetku státu, kde právo hospodaření má Agentura ochrany přírody a krajiny, nejsou v CHKO žádné lesy.

Rozložení vlastnictví lesa v rámci CHKO a v jednotlivých zónách CHKO je uvedeno v tabulce č. 11 a v mapové příloze č. 6.

Tabulka č. 11: Vlastnictví lesa v CHKO (porostní půda dle LHP, LHO)

LHC	Celkem (ha)	Celkem (%)
LČR, s.p. (LS Kácov)	13,91	1,11
Církevní lesy (Kapitula pražská, Katolická církev Vlašim)	628,50	50,30
Obecní majetky s LHP	99,32	7,95
Soukromé majetky s vlastním LHP	7,77	0,62
Majetky zařazené do LHO	499,99	40,02
Celkem	1249,49	100,00

4.1.2. Stav lesů

4.1.2.1. Charakteristika lesů v jednotlivých zónách

V I. zóně se nachází lesní porosty, které jsou součástí regionálního systému ekologické stability, převážně regionálního biocentra Blaník a biokoridoru v údolí řeky Blanice. Jde o lesní porosty s různou mírou přirozenosti, většinou v dřevinném patře vykazující určitou odchylku od modelové přirozené skladby, ale v bylinném patře (kromě některých partií na jižním svahu Velkého Blaníka) s prvky květeny původních přirozených lesních porostů, většinou bučin. Při obnově lesních porostů dochází vnášením chybějících druhů dřevin postupně k přechodu na přirozenou dřevinnou skladbu.

V údolí Blanice a zejména Brodce jde o porosty, které jsou součástí regionálního ÚSES. Zlepšení druhové skladby lze zde do značné míry dosáhnout podporou listnatých dřevin při výchově.

Podstatnou součástí I. zóny a jejím jádrem jsou přírodní rezervace Velký Blaník a Malý Blaník.

V **II. zóně** jsou zařazeny lesní porosty obklopující I. zónu a tvořící další součásti ÚSES v oblasti. Lesní porosty mají většinou dřevinnou skladbu oproti přirozené skladbě významně změněnou, ale zastoupené bylinné druhy často ještě odpovídají lesnímu typu..

V **III. zóně** jsou zařazeny v CHKO porosty, které netvoří větší souvislé plochy. Většinou jde o nepůvodní porosty, které mají charakter ostrůvků lesa v zemědělské půdě a na kterých jsou patrné negativní vlivy okolní zemědělské výroby. Vzhledem ke své poloze tvoří někdy lokální biocentra ÚSES.

Ve **IV. zóně** se lesní porosty nevyskytují.

Zastoupení věkových stupňů

Zastoupení věkových stupňů v CHKO Blaník je zpracováno podle platných LHP a LHO. I když byly tyto dokumenty zpracovány v různých letech nebyl prováděn přepočít věku. Zastoupení věkových stupňů (porostní půda) je zpracováno v tabulce č. 12.

Tabulka č. 12 : Zastoupení věkových stupňů (porostní půda dle LHP, LHO)

Věkový stupeň	Celkem	Celkem
	ha	%
0	14,58	1,17
1	58,74	4,70
2	40,61	3,25
3	48,84	3,91
4	105,79	8,47
5	62,27	4,98
6	46,19	3,70
7	84,57	6,77
8	203,46	16,28
9	98,48	7,88
10	114,23	9,14
11	150,01	12,01
12	87,37	6,99
13	44,64	3,57
14	27,37	2,19
15	21,56	1,73
16	12,19	0,98
17	28,59	2,29
Celkem	1249,49	100,00

Z uvedené tabulky je zřejmé stále dosti nevyrovnané zastoupení věkových stupňů. Výrazně nadnormální je zastoupení 8. a méně také 10. a 11. stupně. Oproti stavu uvedeném

v předchozím plánu péče se však zastoupení 10. a 11. věkového stupně významně snížilo, protože právě do nich se soustřeďovaly mytní těžby. Nižší zastoupení je viditelné u 2., 5. a 6. věkového stupně. Plocha 1. věkového stupně vzrostla v důsledku nárůstu mytních těžeb uvolňováním podsadeb a zalesňováním holin po nahodilé těžbě. Zachování poměrně značného množství starých porostů v CHKO ukazuje významné zastoupení věkového stupně 13 až 17 (cca 134 ha) i vlastního stupně 17 (cca 29 ha). Nejvyšší věk udávaný v LHP je 207 let.

V zastoupení věkových stupňů na jednotlivých LHC jsou však výrazné rozdíly, významnější zastoupení starých porostů je pouze na pozemcích spravovaných dříve Lesy ČR, dnes v majetku církve.

V rámci CHKO se nevyskytují lesní porosty, které by byly dlouhodobě ponechány samovolnému vývoji. V PR Velký Blaník a PR Malý Blaník jsou části, kde nejsou prováděny záměrné těžební zásahy a provádí se jen cílený management (např. účelový výběr pro bezpečnost pohybu na cestách). S ponecháním nějaké části lesa samovolnému vývoji nelze v krátkodobém ani střednědobém horizontu počítat. Současné bučiny mají ochuzenou druhovou skladbu, zjednodušenou prostorovou a věkovou strukturu. Okolní porosty mají pak významně pozměněnou druhovou skladbu. Velký Blaník i Malý Blaník mají také hustou síť cest a stezek a doprovodné návštěvnické infrastruktury, kde je nutné udržovat bezpečnost, což by vedlo k zásahům a narušování samovolného vývoje.

4.1.2.2. Členění lesů dle kategorií a PLO

Celé území CHKO spadá do přírodní lesní oblasti (PLO) 16 – Českomoravská vrchovina.

Přehled kategorií lesa v CHKO Blaník je zpracován podle platných LHP a LHO.

Do kategorie lesa ochranného podle § 7, písm.a) - lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích, kterou v CHKO reprezentují prudké svahy se skeletovitými půdami, je zařazeno celkem 58 ha porostní půdy . V rámci lesů zvláštního určení se vyskytují lesy podle § 8, odst. 2 písm. a – lesy v I. zónách CHKO a lesy v PR a PP ,

písm. f – lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti, do kterých jsou zařazeny geneticky cenné porosty BK na Blaníku .

Rozložení kategorií lesa v rámci CHKO (porostní půda) je uvedeno v tabulce č. 13 a v mapové příloze č. 7.

Tabulka č. 13: Zastoupení kategorií lesa (porostní půda dle LHP, LHO)

Kategorie	Celkem ha	Celkem %
les hospodářský	720,10	57,27
les ochranný	57,60	4,66
les zvl. určení	471,79	38,07
Celkem	1249,49	100,00

4.1.2.3. Zastoupení SLT v CHKO

Zastoupení SLT v CHKO Blaník je zpracováno podle je zpracováno podle vrstvy lesních typů (ÚHÚL 2015), která je udržována v aktuálním stavu po revizích jako podklad pro OPRL pro PLO 16 – Českomoravská vrchovina. Rozdíl v celkové výměře lesů mezi OPRL a LHP (+LHO) je způsoben tím, že v OPRL jsou typologicky zařazeny i některé plochy, které LHP a LHO hodnotí jako bezlesí, nebo které nejsou aktuálně zařazeny v PUPFL.

Zastoupení SLT v rámci CHKO je uvedeno v tabulce č. 14.

Tabulka č. 14: Zastoupení SLT (PUPFL dle OPRL)

SLT		Celkem	
zkratka	název	ha	%
0Z	Reliktní bor	1,29	0,10
1Z	Zakrslá doubrava	2,55	0,20
2C	Vysýchavá buková doubrava	7,80	0,60
3A	Lipodubová bučina	6,11	0,47
3C	Vysýchavá dubová bučina	10,97	0,84
3D	Obohacená dubová bučina	5,78	0,44
3H	Hlinitá dubová bučina	5,52	0,42
3I	Uléhavá kyselá dubová bučina	22,82	1,75
3J	Lipová javořina	16,16	1,24
3K	Kyselá dubová bučina	195,71	15,01
3L	Jasanová olšina	21,13	1,62
3M	Chudá dubová bučina	15,12	1,16
3N	Kamenitá kyselá dubová bučina	18,84	1,44
3S	Svěží dubová bučina	161,18	12,36
3U	Javorová jasenina	0,20	0,02
4D	Obohacená bučina	1,42	0,11
4G	Podmáčená dubová jedlina	8,43	0,65
4I	Uléhavá kyselá bučina	125,68	9,64
4K	Kyselá bučina	226,24	17,35
4M	Chudá bučina	15,32	1,17
4N	Kamenitá kyselá bučina	119,17	9,14
4O	Svěží dubová jedlina	39,65	3,04
4P	Kyselá dubová jedlina	17,20	1,32
4Q	Chudá dubová jedlina	1,96	0,15
4S	Svěží bučina	82,93	6,36
4V	Vlhká bučina	10,39	0,80
5A	Klenová bučina	15,66	1,20
5G	Podmáčená jedlina	14,80	1,13
5J	Suťová javořina	18,38	1,41
5N	Kamenitá kyselá jedlová bučina	25,76	1,98
5O	Svěží (buková) jedlina	1,15	0,09
5P	Kyselá jedlina	24,38	1,87

SLT		Celkem	
zkratka	název	ha	%
5Q	Chudá jedlina	36,21	2,78
5Y	Skeletová jedlová bučina	13,27	1,02
neklas.		14,97	1,15
Celkem		1304,16	100.0

Vegetační stupňovitost CHKO Blaník je charakterizována převahou 3. a 4. vegetačního stupně, tj. dubových bučin a bučin. Výskyt 5. vegetačního stupně je spojen s chladnými polohami (severní expozice, vodou ovlivněná stanoviště). Inverze vegetačních stupňů není častá, neboť hluboká sevřená údolí se prakticky nevyskytují.

Zastoupení edafických kategorií není příliš pestré. Převažujícím kyselému geologickému podkladu (migmatity, biotitické pararuly), odpovídá významný výskyt kategorií kyselé řady, zejména K, N, M, I. Naproti tomu živná řada, zastoupená kategoriemi S, H, D se vyskytuje málo, kategorie B úplně chybí.

Drobné posuny v zastoupení několika SLT oproti předchozímu plánu péče jsou důsledkem revize typologického mapování provedené ÚHÚL v roce 2009.

Zastoupení dřevin

Současné zastoupení dřevin v CHKO je zpracováno podle platných LHP a LHO a je porovnáno s rekonstruovanou přirozenou dřevinnou skladbou. Údaje pro jednotlivé soubory lesních typů byly převzaty z OPRL.

Výměry uvedené v tabulkách vyjadřují pouze plochu lesních porostů, která je uvedena v LHP a LHO, nejsou zde zahrnuty plochy bezlesí ani jiných pozemků určených k plnění funkcí lesa a vyjadřují plochu skutečnou, nikoliv plochu redukovanou.

Zastoupení dřevin v rámci CHKO je uvedeno v tabulce č. 15.

Tabulka č. 15: Zastoupení dřevin (porostní půda dle LHP, LHO)

Dřevina	Celkem	Celkem	Podíl dle předchozího plánu péče
	ha	%	%
SM	685,06	54,83	56,84
BO	251,90	20,16	20,40
JD	14,55	1,16	0,76
MD	72,46	5,80	6,51
ostatní jehličnaté	3,15	0,25	0,19
BK	103,73	8,30	7,08
BR	31,20	2,50	2,71
DB	29,85	2,39	1,87
HB	17,63	1,41	1,25
OL	10,67	0,85	0,76
JS	3,72	0,30	0,24
LP	2,56	0,21	0,22
KL	3,69	0,30	0,20
OS	2,77	0,22	0,18
ostatní listnaté	1,96	0,16	0,18
holina	14,58	1,17	0,61
Celkem	1249,49	100,00	100,00

Tabulka č. 16: Porovnání současné a přirozené skladby lesa v CHKO Blaník.

Dřevina	Zastoupení v přirozené skladbě	Zastoupení v současné skladbě
	%	%
SM	1,19	54,83
JD	18,50	1,16
BO	0,85	20,16
MD	---	5,80
ostatní jehličnaté	+	0,25
BK	55,70	8,30
DB (DBZ+DBL)	17,10	2,39
HB	0,45	1,41
KL (+JV)	1,43	0,30
JS	0,72	0,30
BR	0,83	2,50
LP	1,16	0,20
OL	1,43	0,85
OS	0,37	0,22
ostatní listnaté	0,25	0,16
holina	v modelu neuvažována	1,17
CHKO CELKEM	100,00	100,00

Druhá skladba lesů byla oproti přirozené skladbě v minulosti výrazně pozměněna na celém území CHKO. Pěstování byly výrazně preferovány především jehličnany, zejména smrk, borovice a modřín na úkor listnáčů a jedle, které se částečně zachovaly především na hůře dostupných terénech. Zastoupení dřevin v druhové skladbě lesů není v CHKO rovnoměrné. Listnaté porosty s převahou buku se zachovaly ve větší míře pouze v centrální části CHKO, zejména na Velkém a Malém Blaníku. V ostatních částech CHKO se listnáče vyskytují jen fragmentálně v malých plochách. Obdobné je zastoupení jedle, která z porostů (opět s výjimkou centrální části) prakticky vymizela a vrací se do nich teprve v posledních desetiletích. Naopak významné je zastoupení modřínu, který byl běžně pěstován ve směsi se smrkem i borovicí.

Oproti stavu dle předchozího plánu péče došlo k celkovému přiblížení porostní skladby blíže k modelu skladby přirozené, ale posuny v zastoupení jednotlivých dřevin nejsou nijak výrazné. Došlo ke zjevnému nárůstu zastoupení BK a JD, zejména na úkor zastoupení SM a MD, kdy při obnově byly namísto těžných jehličnanů (hlavně v I. zóně CHKO) vnášeny listnáče (zejména BK) a JD. Naproti tomu zastoupení BO se téměř nezměnilo. Na celkovém zastoupení dřevin v CHKO se také dodud neprojevila snaha o pěstování druhově pestřejších porostů a využívání dalších dřevin přirozené skladby (LP, KL, JV, JS).

Poznámky ke konstrukci tabulky

Přibližná přirozená skladba byla stanovena na základě výměr jednotlivých lesních typů převzatých z LHP a jejich přirozené skladby. Údaje o současné skladbě jsou převzaty z LHP. Při popisu porostů v terénu, prováděném v rámci obnovy LHP, nebyl kladen důraz na přesnou registraci vtroušených dřevin, zejména pak druhů hospodářsky málo významných. Z tohoto důvodu není výskyt těchto dřevin v LHP vždy plně podchycen.

Přirozená skladba na téměř stanovišti vždy kolísala v čase spolu se změnami klimatu a s tím související populační dynamikou jednotlivých dřevin. Některé druhy byly v určitých obdobích v útlumu, jiné naopak na vzestupu, což se měnilo podle toho, které ovlivňující faktory právě působily. Přirozená skladba by měla být proto vyjadřována přibližnými čísly, která vždy budou mít určité rozpětí, přesné hodnoty určit nelze. Pro počítačové zpracování však musely být tyto údaje jednoznačné, proto byl zvolen určitý kompromis a údaje pro přirozenou skladbu byly pro tento účel stanoveny tak, jak je zde uvedeno. Údaje pro přirozenou skladbu uvedené v tabulce „Přirozená skladba lesů“ vyjadřují druhovou skladbu na jednotlivých souborech lesních typů, která by zde pravděpodobně byla dnes, pokud by lesy nebyly dotčeny lidskými zásahy. Týká se však pouze klimaxového společenstva. I v přírodních lesích se však téměř vždy nacházelo určité procento ploch zasažených živelními pohromami (požár, polomy ap.). Takto vzniklé holiny rychle zarůstaly iniciálními stadii lesa, v němž zde dominovala bříza, osika, jívka, jeřáb ptačí a další dřeviny. Postupně pak docházelo ke spontánním změnám

druhové skladby a pionýrské dřeviny byly nahrazeny těmi druhy, které se zde v konkurenci nejlépe prosadily. Velikost a charakter takovýchto ploch dnes nelze jednoznačně určit, proto nebyly při stanovení přirozené skladby uvažovány. Při posuzování procentického zastoupení jednotlivých druhů v přirozené skladbě je však nutné vzít v úvahu, že zastoupení pionýrských dřevin v oblasti bylo vždy o něco vyšší, než je zde uvedeno.

Plochy v této tabulce vyjadřují plochu skutečnou, nikoliv plochu redukovanou.

4.1.2.4. Genové zdroje lesních dřevin

Částečná zachovalost porostů v rámci CHKO vedla v uplynulém období k uznání genové základny Blaník (dříve Louňovice) pro BK, KL a JS o rozloze 125 ha a řady porostů BK jako zdrojů genetického materiálu. Kromě BK pro sběr osiva byly uznány jednotlivé porosty SM, BO, MD a DB. V současném LHP nebyla genová základna obnovena.

Z hlediska uchování genofondu lesních dřevin je třeba věnovat v rámci CHKO pozornost ještě dalším druhům domácích dřevin zejména jedli bělokoré, jilmu horskému, javorům a lípám.

4.1.2.5. Zhodnocení zdravotního stavu lesních porostů

Lesy v CHKO Blaník nejvíce poškozují z **abiotických činitelů** vítr. K ojedinělým škodám (zlomy, vývraty) dochází prakticky každoročně, aniž by se tím porušil normální chod lesního hospodářství. Větrm jsou poškozovány zejména smrkové porosty napadené hnilobami. V červenci 2013 došlo vlivem silného větru k rozsáhlým polomům v oblasti severně od CHKO (Kondrac, Vlašim), což je příkladem epizodického lokálního silného poškození porostů. Méně časté jsou škody sněhem, ale např. těžký sníh na jaře 2006 významně poškodil tyčoviny smrku a borovice. V létě se občas objevují škody suchem.

Škody **biotickými činiteli** nenabývaly v CHKO Blaník v minulosti většího rozsahu. V několika posledních letech se sice objevilo četnější poškození smrkových porostů kůrovci, ale situaci se podařilo zvládnout a ke kalamitnímu výskytu nedošlo. Ve srovnání s jinými oblastmi ČR není riziko kůrovcových kalamit na území CHKO velké. Z dřevokazných hub se nejčastěji objevuje václavka, v porostech smrku založených na zemědělských půdách se objevuje i kořenovník vrstevnatý. Zvěř škodí především okusem a přirozenou obnovu lesa i výsadby je nezbytné před ní v některých částech chránit. Mufloní zvěř ohrožuje zejména přirozenou obnovu buku, zvěř srnčí selektivním okusem ohrožuje spíše dřeviny, které se v porostech vyskytují vzácněji (např. jedli).

Imise v CHKO nejsou zatím větším problémem, oblast se nachází v pásmu ohrožení D. Ojediněle se projevují imisní vlivy ve vrcholových partiích a v kombinaci s ostatními nepříznivými vlivy, jako jsou sucho, případně tracheomykózy.

4.1.2.6. Stav lesnické plánovací dokumentace

Pro PLO 16 Českomoravská vrchovina je OPRL zpracován a je schválen Mze č.j. 27063/2001-5040 na období 2001-2020.

Přehled o zpracovaných LHP a LHO podává tabulka č. 17.

Tabulka č. 17: Přehled o zpracovaných LHP a LHO

LHC	Kód LHC	Platnost LHP (LHO)	Rozloha por. půdy v CHKO (ha)	Zpracovatel	Poznámka
Kácov	105000	2011-2020		Lesprojekt Stará Boleslav s.r.o.	Není rozděleno na Arcibiskupství pražské, Římskokatolickou farnost Vlašim a LČR

LHO Vlašim	106801	2011-2020		Lesprojekt východní Čechy s.r.o.	-
LHO Votice ZO Vlašim	106805	2011-2020		Ing. Bořivoj Zimmermann	-
Obecní lesy Kamberk	106411	2011-2020		Lesprojekt Stará Boleslav s.r.o.	Malá plocha u Hrajovic
Obecní lesy Pravonín	106425	2011-2020		Lesprojekt Stará Boleslav s.r.o.	Více menších ploch kolem Křížova
Obecní lesy Zvěstov	106409	2011-2020		Lesprojekt Stará Boleslav s.r.o.	Významná část vrchu Hřiva
Obecní lesy Načeradec	106421	2011-2020		Ing. František Moravec	Větší lesní komplex u Načeradce
Zvěstov	106706	2011-2020		Ing. Pavel Rensa	Malý kousek u Roudného
Fine Dream zbytné lesy	102303	2014-2023		Lesprojekt Stará Boleslav s.r.o.	Dva malé pozemky na Hřivách
Textron 4	506324	2014-2023			Několik malých pozemků na Roudném

Dosavadní způsob hospodaření

Současný způsob hospodaření v jednotlivých částech CHKO Blaník je do jisté míry dán vlastnickými poměry a částečně i historií hospodaření v lesích.

Vývoj vlastnických vztahů ve zdejších lesích lze vysledovat v historických pramenech. Na celkový charakter lesů v oblasti měli vždy rozhodující vliv velcí vlastníci. Původní složení porostů bylo převážně listnaté – převažoval buk, méně byly zastoupeny javory, lípy, jasan, olše. Rozšířena byla značně i jedle, smrk se začal významněji uplatňovat až v 19. století.

Od 17. století patřil ucelený lesní majetek v centrální části CHKO Arcibiskupství pražskému. Lesy arcibiskupství byly většinou příkladně obhospodařovány, v 19. století začaly být již běžně zařizovány. První hospodářský plán měl platnost od roku 1881, jeho předchůdcem byla inventura a separace z roku 1849. Kromě arcibiskupských lesů byly v oblasti i lesy obecní a selské. Ty bývaly obhospodařovány jako pařeziny, běžně se v nich páslo, hrabalo a travařilo, těžba byla prováděna toulavou sečí. Ve dvacátých letech 20. století (hlavně v obnově lesních porostů) nastala na těchto majetcích změna v hospodaření (hlavně v obnově lesních porostů) po zavedení lesodohlédací služby. Do poloviny 20. století se však celkově zvyšoval podíl smrku na úkor listnáčů. V zestátněných arcibiskupských lesích vedl k podstatné změně v přístupu k obnovám lesních porostů nástup Karla Melichara na polesí Louňovice v 50. letech 20. století. Ten zde zavedl maloplošnou obnovu buku a jedle v kotlících a okrajových sečích. Tyto obnovní prvky jsou dodnes příkladem racionálního lesního hospodářství v souladu s přirozenou skladbou lesa. V tehdejší době byl ale tento způsob hospodaření ojedinělý a nebyl ze strany vedení státních lesů podporován. Zřejmě i v důsledku širšího uplatňování přirozené obnovy a maloplošných obnovních prvků bylo polesí Louňovice dle statistik v 70. a 80. letech podstatně méně poškozováno kalamitami (větrnými, sněhovými i hmyzími) než sousední polesí (Jankov a Jizbice). Již tehdy však začala být úspěšnost tohoto způsobu hospodaření ohrožována nedaleko vysazenou mufloní zvěří, takže bylo nutné všechny bukem a jedlí obnovované plochy oplocovat.

V období let 1990-1994 pak byly takřka všechny lesy (s výjimkou bývalých církevních) vráceny původním majitelům. Některé obce si ponechaly hospodaření ve vlastní režii, jiné je

tehdy svěřily péči akciové společnosti Lesy Vlašim. S nástupem "nových" vlastníků se většinou zvýšila těžba v lese.

V lesích centrální části CHKO (masiv Velkého a Malého Blaníku) které obhospodařovaly Lesy ČR s.p., pokračovala koncepce zaměřená na zvýšení stability lesních porostů. Hospodaření zde využívalo přirozenou obnovu, používání maloplošných obnovních prvků a zavádění chybějících dřevin přirozené skladby podsadbami a dosadbami.

V lesích soukromých přetrvávají problémy minulých let, spočívající v pozdním zajištění následného porostu, nedostatečném zajištění ochrany lesa, odstraňování podrostu a porostních pláštů, obnova převážně smrkem. V obecních lesích je v posledních letech situace zpravidla lepší vlivem zajištění kvalifikovaného odborného dohledu.

V roce 2015 došlo k restituci majetku Arcibiskupství pražského a Římskokatolické farnosti Vlašim. Lesní hospodaření je realizováno v limitech uvedených v LHP pro LHC Kácov do doby zpracování nového LHP.

Objevují se i případy nestandardních zásahů řešených ČIŽP a orgány státní správy lesů (nepovolená těžba v předmýtních porostech, úmyslné poškození porostů za účelem povolení těžby). Dosud řešené případy byly lokalizovány v jehličnatých porostech bez většího významu pro ochranu přírody.

4.2. Zemědělství

4.2.1. Charakteristika zemědělství na území CHKO

Území, na kterém se nachází CHKO Blaník, je krajinou příznivou pro zemědělství a patří do zemědělské výrobní oblasti bramborářské, podoblasti bramborářsko-obilnářské.

Hlavními odvětvími zemědělské výroby je rostlinná a živočišná výroba. Obě tato odvětví prodělala v uplynulých dvaceti pěti letech řadu zásadních změn, které byly zapříčiněny především politickou změnou struktury naší společnosti a s tím související úpravou vlastnických vztahů, dále pak vstupem naší republiky do Evropské unie se všemi důsledky, které zemědělskou výrobu u nás zasáhly. Byla to především změna struktury pěstování plodin a chovu hospodářských zvířat, ovlivněná požadavky trhu, cenovou politikou a dotační politikou státu.

Ovocné sady a zahrady neměly v minulosti výrazné zastoupení a ani v současné době nejsou plošně významné, na území CHKO tvoří pouze 4,4 % výměry zemědělské půdy. Louky a pastviny (trvalé travní porosty) představují v CHKO 26,6 % zemědělské půdy a využívaná orná půda zabírá území 68,9 %. Co se týká okrasných zahrad a parků, ty tvoří území pouze 0,1 %, jak ostatně dokládá tabulka č. 18

Tabulka č. 18: Rozdělení zemědělského půdního fondu CHKO Blaník dle údajů z vrstvy ZABAGED

Kultura	Výměra ploch (ha)	Výměra ploch (%)
Ovocný sad, zahrada	113,86	4,4
Trvalý travní porost	677,04	26,6
Orná půda	1753,84	68,9
Okrasná zahrada, park	0,55	0,1
Celkem	2545,29	100

Rostlinná výroba

Prioritou rostlinné výroby před rokem 1990 byla výroba obilovin a brambor. Technické plodiny a krmné plodiny, pěstované na orné půdě, pak představovaly relativně malé procento. Vysoká nákladovost vstupů do výroby, nízké nákupní ceny a problematický zájem trhu o vyrobenou produkci změnily do současnosti strukturu pěstovaných plodin na orné půdě tak, jak ukazuje následující přehled:

Obiloviny	50 %
Řepka	17 %
Jetel	14 %
Kukuřice	12 %
Mák	2 %
Trávy na semeno	1 %
Brambory	4 %

Všechny výše uvedené změny přinesly pro ochranu přírody řadu zlepšení. Byla to především aplikace podstatně nižších dávek hnojiv na hektar orné půdy, která představuje v současné době v průměru cca 153 kg dusíku včetně hnojiv statkových, a snížení množství aplikovaných chemických přípravků v ochraně rostlin, protože právě ochrana obilovin a především pak brambor je nejnáročnější.

Strukturu rostlinné výroby do značné míry ovlivnil i současný trend výroby živočišné. Na požadovanou a ve většině případů i dosahovanou vysokou užitkovost hospodářských zvířat má vliv především kvalita krmné dávky. Proto byly rozšířeny plochy kukuřice jako vysokoenergetické plodiny v krmné dávce skotu, patřičná péče je věnována pěstování a kvalitní konzervaci jetelovin jako dusíkatého krmiva, a bohužel menší pozornost je věnována loukám a pastvinám, jejichž produkce píce je z hlediska její nutriční hodnoty podstatně menší.

Živočišná výroba

Stejně jako rostlinná výroba, tak i živočišná výroba doznala řadu zásadních změn. Po roce 1990 to byl především velký pokles stavů hospodářských zvířat, zvláště pak skotu. V současné době již nastalo navýšení stavů skotu a skot je již stabilizovaný. Zatížení v současnosti činí cca 49 VDJ/100 ha zemědělské půdy. Hlavním a ekonomicky nejdůležitějším produktem výroby stále zůstává mléko. Ustoupilo se od chovu plemen skotu s kombinovanou užitkovostí a současným trendem je chov plemen skotu specializovaných na mléčnou nebo masnou produkci. Zatímco krávy chované pro mléčnou užitkovost jsou ve většině případů celoročně ustájeny, krávy bez mléčné užitkovosti a částečně skot ve výkrmu jsou většinu roku umístěny volně na pastvinách. Velkokapacitní stáje, v nichž jsou ustájeny dojnice, se však nacházejí mimo území CHKO Blaník.

Co se týká odvětví živočišné výroby chovu prasat, chov prasat nikdy nebyl na území CHKO Blaník příliš rozšířen a v současnosti toto odvětví zcela vymizelo.

Okrajově je zde zaveden také chov koní pro sportovní účely a chov koz. Tato odvětví však nemají zásadní vliv a působí zde spíše jako zpestření.

Veškeré provozy živočišné výroby jsou stlané. Chlévská mrva je nejprve uskladněna na hnojištích u stájí a pak je převezena na dočasná polní nezpevněná hnojiště. Ta představují možné ohrožení životního prostředí vzhledem k svažitosti terénu v některých částech CHKO. Tekuté odpady jsou v současné době pouze hnojůvka, která je skladována u jednotlivých stájí v podzemních jímkách, ty jsou pravidelně vyváženy na předem určené pozemky a do 24 hod zapraveny. Na území CHKO Blaník se nenacházejí žádné technologie produkující kejdu. Někdejší problém likvidace silážních šťáv je v současné době již minimální. Moderní technologie výroby siláže a pěstované odrůdy kukuřice, dosahující v době sklizně vysokého procenta sušiny, tento problém minimalizují.

Tradiční formy hospodaření

Podblanicko a potažmo CHKO Blaník je svým položením a charakterem typická zemědělská oblast a především zemědělství se od historických dob významně podílelo na utváření charakteru krajiny. V první řadě to bylo změnami souvisejícími s vlastním rozšiřováním zemědělství, v návaznosti na zvyšující se lidnatost a osídlování území. Zvětšením otevřených ploch docházelo ke zvýšení rozmanitosti přírodních stanovišť a vytvoření nového životního prostoru pro stepní a mokřadní rostliny a živočichy, některé dokonce v našich podmínkách úplně vázané na určité způsoby zemědělského hospodaření. V druhé řadě pak změnami souvisejícími s jeho intenzifikací v druhé polovině dvacátého století. Méně příznivé

přírodní podmínky zdejšího kraje a zvyšující se lidnatost nutily obyvatelstvo k využívání a obdělávání každého kousku půdy a postupné proměně veškerých vhodných ploch na ornou půdu, louky a pastviny. Až do poloviny dvacátého století byly utvářené agroekosystémy relativně stabilní a byly ještě schopny autoregulace. Tvořily tzv. ekologicky vyváženou kulturní krajinu, pro oblast Podblanicka s typickými znaky – zemědělská půda rozdělená na množství malých políček vzájemně oddělených mezemi, různorodost pěstovaných plodin, tvořící pestrou mozaiku doplněnou množstvím rozptýlené zeleně v podobě remízů, alejí a soliterních stromů.

V padesátých létech minulého století došlo v naší společnosti k velkým změnám, které zásadním způsobem ovlivnily i oblast zemědělství. Byla to především likvidace soukromého hospodaření, vyvlastňování půdy a v návaznosti zakládání zemědělských družstev a státních statků. Rozorávání mezí a scelování políček do větších celků bylo pro toto období zásadní a charakteristické. Tato činnost již nezvratně ovlivnila ráz krajiny a podstatnou měrou narušila stávající ekosystémy. Docházelo k postupnému úbytku rostlinných společenstev a živočichů na tyto ekosystémy vázaných a na druhou stranu rozšiřování druhů nepůvodních. Likvidací v krajině přirozených nebo po staletí budovaných a udržovaných protierozních prvků začalo docházet k velkým splachům půdy na svažitéch terénech.

Dalším obdobím, které mělo negativní dopad na zemědělskou krajinu a přírodu vůbec, byla sedmdesátá léta minulého století. Snaha o získání maximální zemědělské produkce, jak rostlinné, tak živočišné, vedla k ještě masovější devastaci přírody a krajiny. Zavádění používání těžké mechanizace na polích mělo za důsledek tvorbu velkých lánů, protože pouze při obdělávání velkých celků mohla být tato technika efektivně využívána. Neúměrně vysoká produkce rostlinné výroby byla dosahována především aplikací velkých dávek umělých hnojiv, zvláště pak dusíku. S tím přímo souvisela vysoká intenzita chemické ochrany rostlin. Velké zatížení zemědělské půdy živočišnou výrobou a snaha vyrobit co nejvyšší možné množství objemných krmiv vedlo k neúměrnému rozšiřování ploch širokořádkových plodin, především pak kukuřice. Živočišná výroba byla soustředována do velkokapacitních objektů, které pro své umístění mimo zastavěné části obcí ve většině případů negativně ovlivnily krajinný ráz. Zavádění nových technologií bezstelivového provozu a bezkoncepční aplikace kejdy a močůvky mělo za důsledek extrémní přehnojování polí dusíkem, omezení tvorby humusu a neúměrné šíření pro rostlinnou výrobu plevelných rostlin, přímo vázaných na tento extrémní způsob hnojení.

Další vysoce negativní činností ve vztahu k přírodě byly v tomto období meliorace. Tato činnost byla prezentována jako jedna z cest zvyšování produkce obilovin a krmných píce rozšiřováním osevních ploch a tzv. náhradní rekultivace, které představovaly zúrodnění neplodné půdy za zastavěnou plochu orné půdy a luk při výstavbě nových staveb. Bylo tak zničeno mnoho cenných mokřadů včetně na ně vázaných a v řadě případů vzácných a jedinečných společenstev rostlin a živočichů. Přirozeně meandrující koryta potoků byla převedena do podzemních potrubí nebo do napřímených dlážděných koryt. Tyto zásahy mimo jiného negativně ovlivnily vodní režim v krajině, snížily přirozenou retenční schopnost krajiny a podílely se velkou měrou na vzniku záplav a povodní se všemi jejich důsledky.

V devadesátých létech minulého století došlo vlivem politických změn ve společnosti a narovnáním vlastnických vztahů k velkým změnám i v zemědělství. Státní statky se rozpadly a zemědělská družstva byla transformována. Místo nich vznikla řada nových hospodařících subjektů, sdružení vlastníků a nájemců pozemků a jednotlivých soukromě hospodařících rolníků. Představy, že nastolené změny ve způsobu hospodaření budou ve vztahu k přírodě a krajině příznivé, se však nepotvrdily. Transformované zemědělské podniky, které hospodaří na 74 % zemědělské půdy CHKO Blaník, pokračují v zavedeném způsobu hospodaření.

Agroenvironmentální programy v CHKO Blaník

Agroenvironmentální programy jsou doprovodným nástrojem společné zemědělské politiky Evropské unie, který byl v členských státech zaveden již v roce 1992 s cílem podpořit rozvoj venkova. Tyto programy mají posílit způsoby využívání zemědělské půdy slučitelné

s ochranou a zlepšováním životního prostředí, krajiny a jejích význačných rysů, přírodních zdrojů, půdy a genetické rozmanitosti.

Většina zemědělských subjektů je registrována v systému LPIS a čerpá tak finanční prostředky z EU nebo ze státního rozpočtu. Na území CHKO se jedná o tituly spojené jak s ošetřováním travních porostů, tak i ornou půdou – dokládá tabulka č. 19. Přehled dotačních titulů zemědělských dotací využívaných zemědělci v CHKO Blaník je uveden v tabulce č. 20. V systému LPS je na území CHKO registrováno 43 zemědělských subjektů, hospodařících na 2132,19 ha. Významné subjekty, v současné době hospodařící na území CHKO Blaník jsou uvedeny v *Přehledu subjektů hospodařících v CHKO Blaník dle LPIS*. Správa CHKO provádí vymezení vrstvy ENVIRO, jejíž definitivní podobu konzultuje s jednotlivými zemědělci tak, aby došlo k souladu mezi možnostmi zemědělce a potřebami ochrany přírody. Zavedení tohoto systému nastartovalo návrat k obhospodařování ploch, které v předešlých letech ležely ladem.

Tabulka č. 19 : Přehled čerpání zemědělských dotací v CHKO Blaník dle LPIS

Kultura	Výměra ploch (ha)
Orná půda	1532,20
Trvalý travní porost	599,99
Celkem	2132,19

Tabulka č. 20: Přehled dotačních titulů zemědělských dotací nejvíce využívaných zemědělci v CHKO Blaník

Dotační titul	
Jednotná platba na plochu (SAPS)	- na výměru zem. půdy zapsané v LPIS
SAPS + GREENING	- na minimální počet plodin
	- obhospodařované plochy využívané v ekologickém zájmu
Podpory vázané na produkci VCS	- podpora na chov telete masného typu
	- podpora na chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka
	- podpora na produkci bílkovinných plodin
	- na produkci konzumních brambor
	- na produkci brambor určených pro výrobu škrobu
Méně příznivé oblasti (LFA)	- na travní porosty
Natura 2000 na zemědělské půdě	
Agroenvironm.-klimat.opatření (AEKO)	- ošetřování travních porostů
Přechodně vnitrostátní podpory	- platba na zemědělskou půdu
	- platba na přežvýkavce
	- krávy bez tržní produkce mléka

Přehled subjektů hospodařících v CHKO Blaník dle LPIS

Subjekty hospodařící na ploše 500–1000 ha zem. půdy v CHKO:

Podblanicko a. s, Louňovice p. B. (753 ha)   Louňovice, 257 06

Subjekty hospodařící na ploše 100–500 ha zem. půdy v CHKO:

Agrodružstvo Vyšetice (337 ha)   Právoín 44, 257 09

Matuška Luděk Ing. (258 ha)   Louňovice, 257 06

Agro Družstvo Načeradec (157 ha)   Načeradec, 257 08

První zemědělská Ratměřice spol. s r.o. (140 ha) Ratměřice 99, 257 05 Zvěstov

Subjekty hospodařící na ploše 50–100 ha zem. půdy v CHKO:

AGROSPOL spol. s.r.o. (69 ha) Vračkovice 1, 257 08 Načeradec
Agropost spol. s.r.o. (63 ha) Načeradec, 257 08

Subjekty hospodařící na ploše do 50 ha zem. půdy v CHKO:

Szieklík Ondřej (35 ha)	Louňovice 248, 257 06
Staněk František (35 ha)	Krasovice 6, 258 01 Vlašim
Kladiva Jiří (30 ha)	Dub 14, 258 01 Vlašim
Píša Josef (27 ha)	Tisek 8, 257 08 Načeradec
Borkovec Zdeněk (20 ha)	Libouň 5, 257 05 Zvěstov
Matoušek František (17 ha)	Kondrac 4, 258 01 Vlašim
Kuklík Jan (15 ha)	Kondrac 25, 258 01 Vlašim
Vopálka Zdeněk (15 ha)	Tisek 4, 257 08 Načeradec
Pohorský Lukáš (15 ha)	Pravětice 29, 257 08 Načeradec
Vosátka Miroslav (14 ha)	Hrajovice 2, 257 06 Louňovice
Sach spol. s.r.o. (14 ha)	Průmyslová 1852, 258 01 Vlašim
Fialka Radek (13 ha)	Vracovice 75, 258 01 Vlašim
Melichar Tomáš (13 ha)	Hrajovice 8, 257 06 Louňovice
Kahoun Stanislav (11 ha)	Louňovice 207, 257 06
Slavata Jiří (10 ha)	Křížov 15, 257 09 Právoňín
Čáp Miloslav (8 ha)	Vracovice 96, 258 01 Vlašim
AGRO BIO PRO spol. s.r.o. (6 ha)	Kamberk 7, 257 07
Šťastný Antonín (6 ha)	Vracovice 80, 258 01 Vlašim
Průša Josef (6 ha)	Vracovice 24, 258 01 Vlašim
Zvára Jaromír (5 ha)	Ostrov 21, 257 06 Louňovice
Kakos Josef (5 ha)	Veliš 10, 257 01 Louňovice
Prokopová Helena (4 ha)	Ostrov 7, 257 06 Louňovice
Němeček Karel (4 ha)	V Suchdolci 490, 391 43 Ml. Vožice
Bureš Antonín (4 ha)	Kondrac 5, 258 01 Vlašim
Šteker Zdeněk (4 ha)	Načeradec 274, 257 08
Farma Lico s.r.o. (3 ha)	Strachovská 726, 393 01 Pelhřimov
Chyna David (3 ha)	Rejkovice 2, 257 06 Louňovice
Lesní školky Vlašim (3 ha)	Kollárova 470, 258 01 Vlašim
Zvára Lubomír (2 ha)	Kondrac 99, 258 01 Vlašim
Zvára Ondřej (2 ha)	Ostrov 21, 257 06 Louňovice
Josková Karolína (2 ha)	Karhule 1, 257 09 Právoňín
Nohejl Jaromír (2 ha)	Kondrac 6, 258 01 Vlašim
Kinský Martin (1 ha)	Křížov 36, 257 09 Právoňín
Rataj Josef (1 ha)	Ostrov 8, 257 08 Louňovice
Melicharová Ilona (0,5 ha)	Hrajovice 8, 257 06 Louňovice
Dobeš Jiří (0,5 ha)	Kamberk 3, 257 07

4.2.2. Zemědělství a ochrana přírody a krajiny

Zemědělská výroba, ať již výroba rostlinná nebo výroba živočišná, je proces, který je z větší části uskutečňován ve volné krajině, a tyto veličiny se tak vzájemně zákonitě ovlivňují. Zemědělství je proto nutno chápat jako zásadní krajinotvorný prvek, který může ve svém důsledku ovlivňovat charakter krajiny negativně i pozitivně. Charakter zemědělské výroby v druhé polovině minulého století změnil ráz krajiny zásadním způsobem a důsledky této neuvážené činnosti jsou v řadě případů nevratné. O to citlivější a důslednější musí být v současnosti vytvoření rovnováhy mezi zemědělstvím a jeho vlivem na přírodu a krajinu, ve které je realizováno.

Vliv hospodaření na zemědělské půdě

Politický tlak na maximální intenzitu výroby obilí a brambor v minulém období způsobil, že zemědělská výroba působila v krajině ve většině aspektů negativně. Nejen, že se zásadně změnila struktura krajiny, byly zlikvidovány důležité přirozené a staletí vytvářené krajinné prvky a v krajině dominovaly velké celky polí, ale i agrotechnika a ochrana plodin byla jednostranně zaměřena na maximalizaci dosahované produkce, došlo tudíž k zásadní změně polního ekosystému a s tím i ke změně zastoupení druhů rostlin a živočichů na původní ekosystémy vázaných. Tyto projevy intenzifikace zemědělství však neprobíhaly ve všech oblastech CHKO Blaník stejně. Míra iniciativy a úroveň hospodaření jednotlivých zemědělských podniků byla různá a s tím úzce souvisel i vliv hospodaření na změny přírody a krajiny.

Pro přírodu CHKO Blaník jsou charakteristické mokré a podmáčené louky. Tak jako se projevíly negativní vlivy hospodaření na orné půdě, stejně tak byl ovlivněn biotop těchto cenných luk. Politický tlak nutil zemědělské podniky bez ohledu na efektivnost využívat veškerou půdu k zemědělské produkci. Louky byly proto meliorovány, orány, dosívány nestandardní travní směsí a pro zvýšení produkce hnojeny neúměrnými dávkami průmyslových hnojiv, zvláště pak dusíkem. Přes všechna tato pseudohospodářská opatření však nedošlo ke zkvalitnění produkce, ale naopak k likvidaci jedinečného přirozeného ekosystému. Ani současný způsob hospodaření však není pro tyto louky příznivý. Pro malou produkčnost, její nízkou kvalitu a především velkou náročnost ručního sečení přestali zemědělci v řadě případů tyto louky kosit. Dochází tak k jejich další devastaci zarůstáním vysokými bylinami a náletovými dřevinami. Agroenvironmentální programy sice tento problém řeší ve svých nabídkových programech, ty však jsou pro zemědělce dobrovolné a v CHKO Blaník se jimi většina hospodářů zásadním způsobem nezabývá. Pouze o nejcennější lokality o výměře cca 30 ha pečuje AOPK ČR, Správa CHKO Blaník s využitím Programu péče o krajinu ve spolupráci s nevládními organizacemi a několika soukromými zemědělci. Dále je průběžně monitorováno dodržování zásad hospodaření především v první zóně odstupňované ochrany. Se zemědělskými podniky a soukromými hospodáři, hospodařícími v CHKO Blaník je udržován úzký kontakt a eventuální problémy jsou operativně řešeny.

Zemědělské stavby

Většina současných zemědělských staveb v CHKO Blaník byla vybudována v 60. až 70. letech minulého století téměř ve všech obcích. Největší zemědělský areál se nachází v Louňovicích pod Blaníkem na okraji obce. Zahrnuje objekty pro živočišnou výrobu – odchovnu mladého skotu – a sklady a úpravny produktů výroby rostlinné. Přímé ohrožení životního prostředí nepředstavuje. Svou mohutností a položením však v krajině působí velice rušivě, zvláště pak v dálkových pohledech na Velký a Malý Blaník. V osadě Krasovice byl vybudován ve své době vzorový pastevní areál pro odchov jalovic. Stavebně představuje dvě dřevěné montované stáje pro volné ustájení a sklad krmiv. Stavby jsou vcelku dobře situovány v množství doprovodné zeleně a v krajině nepůsobí příliš rušivě. Jednou z nejnevhodnějších zemědělských staveb je betonový sklad sena v Libouni. Svou nevzhledností a mohutností hmoty působí jako velice rušivý prvek v pohledech na historickou osadu. Další velice nevhodnou stavbou je plechový sklad sena v Hrajovicích. Svým položením na horizontu zde představuje velice rušivý dominantní prvek. Některé stavby jsou v současné době nevyužívány (kravín v Hrajovicích), jiné jsou ve vlastnictví drobných hospodařících rolníků (kravín v Býkovicích a část bývalého areálu v Kondraci). Také tyto objekty působí velice rušivě nejen svým zjevem ale i kvůli nepořádku v bezprostředním okolí. Ostatní zemědělské areály a velkokapacitní stáje zemědělských podniků, částečně hospodařících v CHKO Blaník, se nacházejí v obcích ležících mimo území CHKO.

Zastoupení dřevin mimo les

Úroveň výskytu mimolesní zeleně je na území CHKO Blaník různá. Tento stav byl a je ovlivněn jednak aspekty přirozenými, jako je členitost terénu, vliv vodních toků a podobně, na druhé straně pak vlivy vyvolanými činnostmi člověka, ať již pozitivními, nebo negativními.

Páteří CHKO Blaník je řeka Blanice. Její břehové porosty a břehové porosty ostatních menších toků jsou považovány za jedny z nejcennějších prvků mimolesní zeleně. Tvořeny jsou především olší lepkavou a vrbou. Pouze na některých lokalitách jsou tyto porosty nevhodně doplněny druhotnou výsadbou nepůvodního topolu kanadského. Katastrální území Louňovice pod Blaníkem, Světlá pod Blaníkem a Ostrov u Veliše, kterými řeka Blanice protéká, jsou charakteristická svažitém terénem, vystupujícím od nivy řeky. Na těchto lokalitách se vcelku zachoval původní ráz krajiny. Svažité pozemky jsou rozdělené po vrstevnicích množstvím mezí a strání porostlých keří trnky a doplněné jedinci dubů, lip a třešně ptačí. Scelování pozemků do velkých honů zde proběhlo v menší míře, což se kladně projevilo v zachování původní mimolesní zeleně. Obdobný stav se zachoval ještě na lokalitách katastrálního území Křížov pod Blaníkem. Zcela opačná situace je na katastrálních územích Načeradec, Pravětice, Kamberk, Býkovice u Louňovic, Veliš a Pravonín. Méně svažité terén a především podstatně iniciativnější přístup zemědělských podniků ke snaze o maximální zefektivnění zemědělské výroby se na utváření krajiny na těchto lokalitách projevily destruktivně. Výsledným efektem jsou velké komplexy zemědělské půdy s absencí mezí, remízů a alejí dřevin kolem rozoraných cest. Především zde došlo k rozsáhlým melioracím mokřadních luk, napřímení a vydláždění potoků a s tím související likvidaci břehových porostů, remízů i soliterně rostoucích stromů. Skrovnější pozůstatky někdejšího ozelenění krajiny se zachovaly pouze na méně přístupných místech, nevhodných pro zemědělskou velkovýrobu. Správa CHKO Blaník se snaží v rámci možností PPK řešit tento stav výsadbami remízů dřevin a soliterních stromů na vhodných pozemcích ve vybraných lokalitách ve volné krajině a liniiovými výsadbami vzrostlých sazenic dubu a ovocných stromů na mezích a podél cest.

4.3. Myslivost

V rámci CHKO Blaník je v současné době, na základě zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále zákon o myslivosti), zřízeno celkem deset honiteb. Z toho pouze tři honitby - vlastní honitba Blaník a společenstevní honitby Louňovice a Křížov se celou svojí plochou nacházejí na území CHKO, ostatních sedm honiteb zasahuje na území CHKO jen z části (3 – 34 % plochy honiteb). Honitby a jejich výměry, držitelé a uživatelé a jejich výměry jsou uvedeny v tabulce č. 21. Celkové plochy honiteb jsou převzaty ze statistických výkazů Ministerstva zemědělství. Plochy honiteb na území CHKO Blaník byly zjištěny z GIS.

Tabulka č. 21: Přehled honiteb zasahujících na území CHKO Blaník.

Honitba	Držitel honitby	Uživatel honitby	Honební plocha (ha)		Honební plocha v CHKO (ha)	Podíl v CHKO (%)
			celkem	z toho les		
Vracovice	HS Vracovice	MS Vracovice	1100	450	172	16
Pravonín	HS Pravonín	MS Pravonín	1279	324	43	3
Křížov	HS Křížov	MS Křížov	587	82	587	100
Načeradec	HS Načeradec	MS Načeradec	2153	380	297	14
Louňovice	HS Louňovice	MS Louňovice	1033	159	1033	100
Kamberk	HS Kamberk	MS Kamberk	1110	229	73	7
Zvěstov	HS Zvěstov	MS Zvěstov	2048	555	428	21
Veliš	HS Veliš	MS Veliš	1956	573	339	17
Kondrac	HS Kondrac	MS Kondrac	1041	250	352	34
Blaník	Arcibiskupství pražské	LČR, s.p.	651	571	651	100
Celkem			12958	3573	3975	31

Honitby jsou smíšené, s různým podílem zastoupení zemědělské půdy a lesa, s ohledem na vysoké zastoupení jehličnatých porostů pouze s průměrnou úživností. Plochy zemědělských pozemků se střídají s menšími částmi lesa, remízy, zarostlými mezemi, poskytujícími zvěři dostatečný kryt a ochranu. V honitbách je dostatečné množství vodních ploch – rybníků a malých vodních nádrží a malých vodních toků jako zdrojů vody. Kvalita honitby ve vztahu ke konkrétnímu druhu zvěře je vyjádřena bonitní třídou v tabulce č. 22, kde jsou uvedeny i normované stavy vybrané zvěře a výsledky jarního sčítání zvěře v roce 2007.

Tabulka č. 22: Přehled honiteb a jejich kvalita ve vztahu k vybranému druhu zvěře. Údaje jarního sčítání zvěře se týkají roku 2007, x - počet nebyl stanoven.

Honitba	Zvěř srnčí				Prase divoké				Zajíc polní				Bažant obecný			
	jakostní třída	normovaný počet	minimální počet	jarní sčítaný stav	jakostní třída	normovaný počet	minimální počet	jarní sčítaný stav	jakostní třída	normovaný počet	minimální počet	jarní sčítaný stav	jakostní třída	normovaný počet	minimální počet	jarní sčítaný stav
Vracovice	III	45	19	55	IV	2	x	0	IV	80	10	20	IV	60	25	40
Pravonín	III	46	19	53	x	x	x	0	IV	65	25	32	IV	64	26	26
Křížov	II,III	29	7	28	x	x	x	15	III	65	29	45	III	58	29	31
Načeradec	III,IV	83	27	79	IV	x	2	11	IV	108	68	94	IV	134	84	50
Louňovice	III	44	13	56	x	x	x	5	IV	78	43	50	IV	36	13	22
Kamberk	III	89	51	60	III	2	1	6	IV	90	50	85	IV	70	50	25
Zvěstov	III	95	29	111	x	x	x	0	III	183	101	164	III	203	101	101
Velíš	III	62	48	82	IV	5	3	11	IV	98	68	60	IV	98	68	48
Kondrac	III	33	16	36	IV	1	1	0	IV	94	30	33	IV	52	20	34
Blaník	III	36	14	31	III	5	5	0	III	23	9	13	III	18	9	6
celkem		562	243	591		15	12	58		884	493	596		793	505	383

Druhy zvěře, které nelze lovit podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, nebo druhy zvěře, které jsou zvláště chráněnými živočichy (§ 2, písm. c) zákona a jejichž existence byla v honitbách v rámci CHKO Blaník uživateli honiteb zejména zaznamenána:

- vydra říční (*Lutra lutra*)
- čírka obecná (*Anas crecca*)
- havran polní (*Corvus frugilegus*)
- holub doupňák (*Columba oenas*)
- káně lesní (*Buteo buteo*)
- krkavec velký (*Corvus corax*)
- koroptev polní (*Perdix perdix*)
- křepelka polní (*Coturnix coturnix*)
- moták pochop (*Circus aeruginosus*)
- poštolka obecná (*Falco tinnunculus*)
- sluka lesní (*Scolopax rusticola*)
- sojka obecná (*Garrulus glandarius*)
- výr velký (*Bubo bubo*)
- jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*)
- káně rousná (*Buteo lagopus*)
- krahujec obecný (*Accipiter nisus*)
- volavka popelavá (*Ardea cinerea*)

Výskyt těchto druhů byl sice ve statistikách zaznamenáván, na druhou stranu není vyloučen výskyt dalších druhů zvěře, které myslivecká statistika nepodchycuje. Kromě výše uvedených druhů byla na území CHKO zaznamenána např. kopřivka obecná (*Anas strepera*).

Výskyt druhů zvěře, kterou lze obhospodařovat lovem (§ 2, písm. d) zákona) a které uvádějí uživatelé honiteb ve statistických výkazech:

Savci:

- daněk skvrnitý (*Dama dama*)
- jelen evropský (*Cervus elaphus*)
- jezevec lesní (*Meles meles*)
- kuna lesní (*Martes martes*)
- kuna skalní (*Martes foina*)
- liška obecná (*Vulpes vulpes*)
- muflon (*Ovis musimon*)
- ondatra pižmová (*Ondatra zibethica*)
- prase divoké (*Sus scrofa*)
- srnec obecný (*Capreolus capreolus*)
- tchoř tmavý (*Mustela putorius*)
- zajíc polní (*Lepus europaeus*)

Pozn. Z obou druhů kun je zde hojnější kuna skalní, tchoř tmavý zde byl pozorován jen zřídka.

Ptáci:

- bažant obecný (*Phasianus colchicus*)
- hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*)
- holub hřivnáč (*Columba palumbus*)
- kachna divoká (*Anas platyrhynchos*)
- lyska černá (*Fulica atra*)
- polák chocholačka (*Aythya fuligula*)
- polák velký (*Aythya ferina*)
- straka obecná (*Pica pica*)
- špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)
- vrána obecná (*Corvus corone*)

Předmětem mysliveckého plánování jsou ve všech honitbách zvěř srnčí a ve většině honiteb zvěř černá a z drobné zvěře zajíc polní a bažant obecný. Pouze v honitbě Načeradec je předmětem mysliveckého plánování rovněž jelen evropský, daněk skvrnitý a muflon, ale 86 % honitby se nachází mimo CHKO. S výjimkou muflona, který se vyskytuje i v ostatních honitbách na území CHKO se v případě jelena a daňky může jednat pouze o zvěř spíše jen výjimečně přebíhavou.

Sčítané stavy zvěře v letech 2014 a 2015 jsou uvedeny v tabulce č. 23. Všechny údaje o normovaných i skutečných stavech se vztahují vždy k celé výměře honitby. Z uvedené tabulky je zřejmé, že z vykazovaných druhů zvěře jsou zde nejhojněji zastoupeny druhy srnec obecný, zajíc polní, prase divoké a bažant obecný.

Tabulka č. 23: Přehled sčítané zvěře v honitbách zasahujících do CHKO Blaník v letech 2014 a 2015. Údaje z MěÚ Vlašim, referátu životního prostředí.

	srnec		jelen		daněk		muflon		prase		zajíc		koroptev		bažant	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Vracovice	45	40									18	18	4	2	12	10
Pravonín	61	58			6	5			10		12	8				
Křížov	28	30							15	12		8				
Načeradec	72	72	9	9	7	7	8	8	14	14						
Louňovice	68	70		2		19		17	21	25	36	26	6	5	9	8
Kamberk	68	65				7			7	5	11	43		8		14
Zvěstov	95	95			9	15					184	184		8	2	10
Veliš	82	75									75	65	6		16	25
Kondrac	30	32									24	20	8	7	47	25
Blaník	38	38					9		39	38	31	22				
celkem	587	575	9	11	22	53	17	25	106	94	391	394	24	30	86	92

Z uvedených údajů lze konstatovat, že skutečné stavy srnčí zvěře jen velmi mírně překračují normované stavy a jsou v podstatě vyrovnané. Stavy zvěře černé výrazně překračují normovaný stav a postupně narůstají. Skutečné stavy chované drobné zvěře (zajíc a bažant) nedosahují ani stanovených minimálních stavů.

Střety myslivosti s ochranou přírody

Podmínky ke vzniku střetů mezi zájmy ochrany přírody a myslivosti jsou objektivně minimální. Dosavadní problémy (např. vysazování kachny divoké z umělých chovů, způsob lovu kachny na rybnících v přírodních rezervacích apod.) byly v předchozím období v zásadě odstraněny.

Určitým problémem zůstává výskyt muflona, především v centrální části CHKO (I. zóna – masiv Velkého a Malého Blaníku). Muflon se vyskytuje v současné době v honitbách zasahujících do CHKO Blaník v počtu desítek kusů (podle sčítání zvěře v letech 2014 a 2015 hlavně v honitbách Načeradec, Louňovice a Blaník). Způsobuje škody okusem semenáčků z přirozené obnovy buku a ohryzem v mladých porostech jedlových mlazin a tyčkovin. Redukce jeho počtu jako nepůvodního druhu v CHKO Blaník je žádoucí, protože dosáhnout výrazného snížení stavu této zvěře se dosud nepodařilo.

Problém se objevuje i u zvyšujícího se počtu u prasete divokého, kde by bylo potřebné provést redukci na normovaný stav v daných honitbách, protože zvýšené stavy této zvěře negativně ovlivňují výskyt na zemi hnízdících ptáků. V honitbě Blaník se dříve používalo 9 krmelců pro srnčí zvěř a 11 posedů. V posledních letech době se přikrmovalo jen ojediněle (jen za extrémně silných mrazů), a to pouze na dvou místech. Krmná zařízení v MCHZÚ nejsou udržována a jsou postupně odstraňována. Otázka provádění myslivosti včetně odstranění krmných zařízení přímo v MZCHÚ Velký a Malý Blaník bude řešena s novým nájemcem honitby, který ještě není znám (Arcibiskupství pražské připravuje výběrové řízení).

4.4. Rybníkářství a sportovní rybářství

4.4.1. Rybníkářství

Rybníkářství má na Podblanicku dlouhou tradici, neboť jeho rozvoj začal pravděpodobně již se založením louňovického kláštera (rok 1149), kdy byly rybníky budovány jednak pro chov ryb, jednak jako zdroj vody pro mlýny i pro stoupy na drcení rudy k získávání zlata.

V současné době je většina rybníků vrácena v restituci původním majitelům, z nichž část jsou obce. Bývalé církevní rybníky byly převedeny do držení Pozemkového fondu a pronajaty akciové společnosti Líšno (rybník Strašík). Nyní jsou rybníky ve vlastnictví ČR, s příslušností hospodaření AOPK ČR, uživatelem je ZO ČSOP Vlašim.

V současnosti je na území CHKO několik desítek převážně menších vodních nádrží o celkové výměře přes 43 hektarů (viz též kapitola věnovaná hydrologii území). Z hlediska ochrany přírody jsou nejvýznamnějšími rybníky Malý a Velký Býkovický rybník (PR Podlesí), které byly dříve intenzivně využívány Státním rybářstvím Benešov, později Rybářstvím Líšno, s.r.o., jako kapří plůdkové rybníky. Malý Býkovický rybník byl vápněn celkovou dávkou 4000 kg vápna od 1. září do 15. května. Kromě vápnění bylo prováděno i minerální přihnojování superfosfátem a ledkem během května a června o celkové dávce 100 kg. Rovněž bylo přihnojováno chlévkovou mrvou během celého roku v celkové dávce 200 q. V letech 2004 - 2005 sem byly kromě kapra (v roce 2005 bylo vysazeno 20 000 ks K_o), vysazeny následující druhy ryb: štika obecná, lín obecný, slunka obecná, hrouzek obecný, perlín ostrobřichý, mřenka mramorovaná, candát obecný. Masový úhyn střevličky východní a slunky obecné byl zaznamenán v zimě 2005/2006. V roce 2006 byl rybník na podzim vypuštěn vzhledem k opravě hráze a technických objektů (požerák, přeliv). Rybník je v souladu s plánem péče slovován cca jednou za pět let. V posledních letech se zde již neobjevují nepůvodní ani invazivní druhy ryb, s ohledem na vhodné hospodaření na okolních pozemcích zde není problém s nadměrným zabahněním rybníka či výskytem sinic.

Hlavní chovanou rybou v rybnících CHKO Blaník je kapr obecný. V PR Louňov, PR Částrovické rybníky a PR Podlesí je v souladu s vyhláškami a managementem těchto chráněných územích realizováno extenzivní rybářské hospodaření s vícedruhovými smíšenými obsádkami. Rybářsky je obhospodařován rybník Strašík (12 ha), kam je vysazováno 10 000 ks kapra (K1) a následující rok je slovován K2. Při kontrole odlovu 16.3.2016 byly kromě kapra evidovány druhy okoun říční, plotice obecná, perlín ostrobřichý, hrouzek obecný, úhoř říční. Nebyl potvrzen výskyt střevličky východní či karase stříbřitého. Rybářsky je obhospodařován také rybník Obecník (2 ha). Každoročně se sem vysazuje cca 6 q kapra, 10 kg juvenilních jedinců „bílé ryby“, 40 ks lína, podle možností je přisazována i štika a candát. V rybníce Pod Hřivý se chová kapr s „bílou rybou“, z dravců je sem vysazována štika, problémem je zdejší občasný výskyt karase stříbřitého, který je likvidován při výloveh (tímto druhem není ohrožena biota vodoteče pod nádrží).

4.4.2. Sportovní rybářství

Rybářské revíry na území CHKO:

411 006 Blanice Vlašimská 1 a 2 – MO ČRS Vlašim

Od ústí do Sázavy pod Soběšínem až k bývalému Dolejšímu mlýnu v k.ú. Předbořice. Přítoky jsou chovné. Patří sem celý úsek Blanice v CHKO Blaník.

411 007 Blanice Vlašimská 5 – MO ČRS Načeradec

Revír tvoří rybářské právo na nádržích:

Podsada – k.ú. Načeradec – 0,9 ha

Požární – k.ú. Horní Lhota – 0,6 ha

Informace o rybářském revíru Blanice Vlašimská 1 a 2 přináší Poupě (1983).

Rybářský spolek v Louňovicích pod Blaníkem (organizace mimo ČRS) má několik rybníků v okolí Louňovic od roku 1994.

Soupis rybích druhů Blanice (Vlašimské) na území CHKO Blaník

Během ichtyologických průzkumů v letech 1996-2015 bylo v Blanici (Vlašimské) v úseku Skrýšov - Vlašim potvrzeno následujících 25 druhů ryb (druhy potvrzené přímo na území CHKO jsou uvedeny značkou ●):

Čeled': Kaprovití (*Cyprinidae*)

- plotice obecná (*Rutilus rutilus*), ● jelec proudník (*Leuciscus leuciscus*), ● jelec tloušť (*Squalius cephalus*), ● hrouzek obecný (*Gobio gobio*), ● kapr obecný (*Cyprinus carpio*), ● ouklej obecná (*Alburnus alburnus*), ● cejnek malý (*Abramis bjoerckna*)

- cejn velký (*Abramis brama*), • bolen dravý (*Leuciscus aspius*), • lín obecný (*Tinca tinca*), • karas stříbřitý (*Carassius auratus*), • perlín ostrobřichý (*Scardinius erythrophthalmus*), parma říční (*Barbus barbus*), • podoustev říční (*Vimba vimba*)
- střevlička východní (*Pseudorasbora parva*)

Čeled': Štikovití (*Esocidae*) • štika obecná (*Esox lucius*)

Čeled': Okounovití (*Percidae*) • okoun obecný (*Perca fluviatilis*), • candát obecný (*Sander lucioperca*), • ježdík obecný (*Gymnocephalus cernua*)

Čeled': Lososovití (*Salmonidae*) • lipan podhorní (*Thymallus thymallus*), • pstruh obecný (*Salmo trutta*)

Čeled': Mřenkovití (*Balitoridae*) • mřenka mramorovaná (*Barbatula barbatula*)

Čeled': Mníkovití (*Lotidae*) • mník jednovousý (*Lota lota*)

Čeled': Úhořovití (*Anguillidae*) • úhoř říční (*Anguilla anguilla*)

Čeled': Sekavcovití (*Cobitidae*) • piskoř pruhovaný (*Misgurnus fossilis*)

Čeled': Vrankovití (*Cottidae*) • vranka obecná (*Cottus gobio*)

V příloze č. 4 jsou uvedeny druhy ryb a jejich zastoupení v Blanici na základě odchytů elektrickým agregátem v jednotlivých úsecích Blanice. Relativně nejvíce četnými druhy jsou v Blanici hrouzek obecný, jelec tloušť a plotice obecná, které dohromady tvořily v odloveh v letech 1994-2006 celkem 78 % z celkového počtu všech ulovených ryb.

Významné druhy z hlediska ochrany přírody

Během průzkumů elektrickým agregátem a z údajů rybářů bylo v letech 1994–2015 potvrzeno v toku Vlašimské Blanice na území CHKO Blaník celkem 25 druhů ryb a byl pozorován 1 druh mihule (mihule potoční). Jako převažující lze z hlediska početnosti klasifikovat tři druhy: hrouzek obecný, jelec tloušť a plotice obecná, které tvořily víc jak 75 % z celkového množství ulovených jedinců zdejší ichtyofauny. Pouze hrouzek obecný se vyskytoval pravidelně ve všech lovených usecích. Druhy střevlička východní, karas stříbřitý a pstruh duhový, jsou zde druhy nepůvodními. Celková abundance ryb ve zkoumaných usecích Vlašimské Blanice kolísala mezi 715–3025 ks/ha.

Do revíru Blanice 1 a 2 je každoročně vysazováno (do toku Blanice včetně přítoků, tzn. i mimo CHKO Blaník) místrní organizací ČRS Vlašim kolem 2 tun ryb sedmi druhů (hmotnostně dominuje kapr (K 1 a 2), dále cejn velký, lín obecný, štika, candát, pstruh duhový a parma).

Dříve přímo v Blanici a v současné době v některých přítocích se objevuje kriticky ohrožená (podle kategorizace červeného seznamu ČR druh ohrožený - Endangered) mihule potoční (*Lampetra planeri*), přímo v toku Blanice se objevuje nyní velmi vzácně a lze ji předpokládat nejspíš u ústí přítoků, v kterých se vyskytuje (místa tření jsou známa z minulosti a nacházejí se mimo CHKO – v roce 1991 byl zaznamenán nález cca 100 uhynulých jedinců po tření jižně od Mladé Vožice v osadě Dubina (Žahourův mlýn). Dřívější výskyt byl znám i z potoka Brodec (Hanel 1994), v současné době se zde nevyskytuje. Pravidelný výskyt mihule potoční je znám ze Strašického potoka. Jedná se o přítok rybníka Strašík v Libouni v obci Libouň (mapovací kvadrát 6354, 460 m n.m.), zeměpisné souřadnice 49° 38' 01,3" a 14° 49' 03,2". Dne 30. 11. 2001 zde bylo při vyrývání vhodných náplavů nacházeno 2-3 ks/m² minoh. Další podrobnější průzkumy zde byly provedeny v roce 2006 (23.11.) elektrickým agregátem. Byl potvrzen výskyt následujících druhů ryb: hrouzek obecný, lín obecný a střevlička východní. Nejvíce zde byl přítomen hrouzek, zejména jedinci kolem 3 cm velcí, a to v množství až 20 ks na metr čtvereční. V roce 2006 zde byla mihule potoční potvrzena na úseku 50 m (šířka toku 2 m) v počtu 5 ks (z toho 2 metamorfovaní jedinci, 3 čtyřleté larvy). Jemné sedimenty se v toku objevují jen pomístně. Nicméně zdejší malá populace mihule se zde stále vyskytuje.

V toku Blanice se pomístně objevuje ohrožená (dle červeného seznamu zranitelná – Vulnerable) vranka obecná, hojnější je v některých přítocích (pravidelný výskyt i potvrzené rozmnožování bylo zaznamenáno v ústí Brodce). Místy se jako výsledek vysazování rybářů

objevují lipan podhorní a úhoř říční (*Anguilla anguilla*), kteří jsou řazeni červeným seznamem mezi druhy téměř ohrožené (Near threatened). Přirozeně se zde vyskytuje vzácně mník jednovousý (*Lota lota*) řazený do téže kategorie ohrožení. Vysazován je sem i bolen dravý. Z uvedených druhů z červeného seznamu se prokazatelně množí na území CHKO jen vranka obecná. Ostatní potvrzené rybí druhy jsou řazeny do kategorie málo dotčený (Least concern).

Z invazivních druhů se v toku Blanice nehojně objevuje karas stříbřitý a střevlička východní, jejichž početnost je výrazně vyšší v některých stojatých vodách v povodí Blanice. Ichtyofauna Blanice je výrazně ovlivňována rybářským obhospodařováním (s ohledem na sportovní rybolov). Vysazovány jsou přednostně druhy rybářsky využívané (štika, bolen, kapr, lipan, pstruh, candát), přisazovány jsou v omezeném množství i ostatní druhy (např. tloušť, proudník, ouklej, plotice, perlín).

Za podstatné lze považovat, že se zde ryby „nepřesazují“, tzn. že rybí obsádka v podstatě odpovídá potravním podmínkám toku, a že nejsou vysazovány druhy nepůvodní.

Střet rybníkářství a sportovního rybářství s ochranou přírody a krajiny

Intenzivní chov drůbeže na rybnících významných z hlediska ochrany přírody na území CHKO již není provozován (dříve byla snaha chovat ve větším počtu polodivoké kachny na Velkém Býkovickém rybníku, na základě zásahu SCHKO byla tato aktivita ukončena). Jinde se na rybnících polodivoké kachny ve větším počtu nechovají.

K negativním obecným vlivům rybníkářství s ohledem na OPK lze uvést především vysazování monokultury kapří násady a intenzifikaci chovu v některých menších rybnících. V rozporu se zákonem je i občasné vysazení nepůvodních druhů (tolstolobici, amur), jejichž využití a případné povolení chovu v některých lokalitách by vyžadovalo komplexní posouzení vlivu na ostatní faunu a floru. Před několika lety byl potvrzen při výlovu rybníka Strašák v Libouni výskyt barevné odchylky jesena obecného (*Leuciscus idus aberr. orfus*), viz Hanel a Lusk (2009). Při vysazování plůdku a juvenilních ryb do rybníků je potřebné větší pozornost věnovat eliminaci střevličky východní a karase stříbřitého.

Lze konstatovat, že v minulosti ani současnosti nedochází v rámci toku Blanice ke střetům rybářského obhospodařování a sportovního rybolovu se zájmy ochrany přírody a krajiny, a o rybářské revíry je pečováno šetrným způsobem. Zvýšenou pozornost je nutno věnovat kontrole násad, aby nedocházelo k šíření nepůvodních a invazních druhů ryb.

4.5. Vodní hospodářství

Významné vodní toky a vodní plochy z hlediska OPK

Osu CHKO Blaník tvoří řeka Blanice (Vlašimská, ČHP 1-09-03-022, plocha povodí 543,7 km², délka toku 62,4 km, průměrný průtok u ústí je 2,94 m³/s), tekoucí přibližně z jihu na sever. Pramení mimo CHKO Blaník (na SV svahu kopce Batkovy ve výšce 695 m) a ústí zleva do Sázavy u Českého Šternberka. Dno tvoří převážně šterkopísek, místy se objevují naplavené jemné sedimenty. Vlašimská Blanice je ve smyslu vyhl. č. 470/2001 Sb., významným vodním tokem (správcem toku je Povodí Vltavy), který je současně jedním ze zdrojů pitné vody pro město Vlašim. Podle nařízení vlády č. 71/2003, byla zařazena Vlašimská Blanice do tohoto seznamu, a to jako voda kaprová.

Oblast dílčího povodí Blanice náleží geologicky k Českému masívu. V povodí se vyskytují především pararuly, kordieritické a biotitické ruly, mimo oblast mezi Ostrovem a Býkovicemi a údolí Částrovického potoka, kde se vyskytují svory a svorové ruly. Z hydrobiologického hlediska se jedná o území s malými zásobami spodní vody, která je vázána jednak na horniny skalního podkladu, jednak na pokryvné útvary. Horniny skalního podkladu prakticky postrádají průlinovou propustnost a v jejich masivech se setkáváme pouze s puklinovými oběhy spodní vody. Jílovito-hlinitá zvětralina na pararulách špatně pohlcuje vodu a pomalu ji předává skalnímu podkladu s malou puklinatostí. Srážkové vody vytvářejí v těchto terénech často mokřiny. Vydutnější puklinové podzemní vody, kde skalní podklad je pokryt propustnými sutěmi se vyskytují v horní části Částrovického potoka a

Vracovického potoka na dolním toku Brodce, v oblasti Louňovického a Býkovického potoka a potoka, který teče přes obec Kamberk.

Přítoky nejsou vesměs příliš vodné, ale jejich nepravidelná a zahloubená údolí s bohatou vysokou zelení dotváří charakteristické rysy blanické krajiny. Jejich dno je převážně kamenité až písčito-kamenité. V příloze č. 4 k plánu péče jsou uvedeny významnější pravostranné a levostranné přítoky Blanice.

Na území CHKO jsou i některé větší vodní nádrže, které plní významně ekologickou a hydroklimatickou funkci. Celkem je v CHKO 51 významnějších nádrží o celkové výměře 44,4025 ha. Jejich seznam s uvedením katastrálního území a výměry je uveden v příloze č. 4 k plánu péče. Mnohé z nich jsou však zaneseny splaveninami, případně nemají v dobrém stavu výpustní a bezpečnostní zařízení. Péče o zdejší vodní plochy bude nadále prováděna v souladu s principy stanovenými v Plánu oblasti povodí Dolní Vltavy pro správní obvod Středočeského kraje.

Pokud se týká povrchových, resp. podzemních vod, je v oblasti celá řada studánek, dnes většinou neudržovaných, dle průzkumů však některé z nich mají dodnes pitnou vodu (jde většinou o svahové prameny). K zásobování obyvatel jsou využívány pouze podzemní vody, jímány ze studní, všechny větší obce v oblasti mají svůj veřejný vodovod.

Blanice, která je vodohospodářsky významný tok a od Kamberka pak vodárensky významný tok, je jedním ze zdrojů vody pro město Vlašim (není zde evidována chráněná oblast přirozené akumulace vod). Průběžně je sledován stav čistoty řeky Blanice a jejích přítoků.

Vlastní údaje má Správa CHKO Blaník z odběrů vody v Blanici pod Louňovicemi z 80. a začátku 90. let minulého století. Např. průměrná hodnota dusičnanů v letech 1986-1989 (celkem 19 odběrů) v Blanici pod Louňovicemi byla 32,2 (kolísání mezi 8-94) mg/l (maximální hodnota byla zjištěna 2.1.1989), amoniaku 0,36 (0,13-1,09) mg/l, dusitanů 0,11 (0,029-0,164) mg/l a fosforečnanů 0,26 (0,01-0,625) mg/l. To jsou hodnoty zřetelně vyšší než hodnoty získané z analýz vzorků vody nad a pod územím CHKO Blaník v pozdějším období 1996-2015 (viz příloha č. 4 plánu péče CHKO). Např. u hodnot koncentrace dusičnanů byly tyto hodnoty asi šestkrát nižší. Zdá se, že v posledních patnácti letech se průměrné roční hodnoty tohoto parametru stabilizovaly.

Průměrné roční hodnoty vybraných parametrů kvality vody v Blanici pod Mladou Vožicí v jednotlivých periodách období 1996-2015 jsou uvedeny v příloze č. 4 k plánu péče. Dlouhodobé průměrné hodnoty některých parametrů odpovídaly I. třídě jakosti vody (rozpuštěný kyslík, konduktivita), II. třídě jakosti (CHSK, amoniakální dusík) resp., III. třídě jakosti (BSK5, dusičnanový dusík, celkový fosfor)

Průměrné roční hodnoty vybraných parametrů kvality vody v Blanici nad Vlašimi v jednotlivých periodách období 1996-2015 jsou uvedeny v příloze č. 4 plánu péče. Dlouhodobé průměry parametrů kvality vody odpovídaly I. třídě jakosti vody (rozpuštěný kyslík, amoniakální dusík, konduktivita) a II. třídě jakosti (CHSK, BSK5, dusičnanový dusík, celkový fosfor). Je zřejmé, že největším zdrojem znečištění vody v Blanici jsou odpadní vody v Mladé Vožicí (leží mimo CHKO Blaník). Ve srovnání obou odběrných míst na Blanici je evidentní, že v naprosté většině parametrů došlo k jejich významnému zlepšení, k čemuž přispěla samočisticí schopnost toku, který protéká územím CHKO Blaník.

Co se týče přítoků Blanice jsou k dispozici údaje o kvalitě vody z let 2002-2015 ze Strašického potoka a potoka Brodce (viz příloha č. 4 plánu péče).

U obsahu dusíku a fosforu se projevuje u potoka Brodec jeho samočisticí schopnost. Výjimkou je amoniakální dusík, který v roce 2015 na lokalitě Březina dosahoval v ročním průměru z dvanácti odběrů hodnoty 0,36 mg/l s maximem 4 mg/l, i když medián byl shodný s minimem, tzn. < 0,3 mg/l). Svědčí to o občasné kontaminaci toku fekálními látkami. Konkrétní uvedené hodnoty odpovídají většinou I.-II. třídě jakosti vody dle ČSN 75 5221. Nejvyšší hodnota z tohoto pohledu (III. třída jakosti) byla naměřena u dusičnanového dusíku (lokalita Hutina).

Vliv rybníka se projevil zejména na Strašickém potoce ve vyšší průměrné teplotě, nižší prokysličenosti vody a vyšší hodnotě BSK5. Uvedené hodnoty parametrů ve Strašickém potoce odpovídají I.-II. kategorii jakosti vody dle ČSN 75 5221.

Z let 1991-1992 jsou známy výsledky obsahu vybraných těžkých kovů ze sušiny dnových sedimentů v některých tekoucích vodách i rybníků v CHKO (viz příloha č. 4 k plánu péče).

Na čistotu vody reaguje i společenstvo bentosu jak je patrné z přílohy č. 4 plánu péče, kde je zjevná změna druhové skladby makrozoobentosu v potoce Strašík v Libouni a pak v témže potoce pod rybníkem Strašík.

Saprobní index makrozoobentosu ve Strašickém potoce v Libouni (nad rybníkem Strašík) v roce 2011 činil 2,5 (průměrná roční hodnota s předěly 2,4-2,6). Saprobní index makrozoobentosu byl zjišťován také v Blanici pod Mladou Vožicí a měl vcelku vyrovnané roční průměrné hodnoty: 1999 - 2,15, 2000 - 2,0, 2007 - 2,6, 2014 - 2,4. Hodnoty odpovídají rozhraní II. a III. třídy jakosti povrchové vody. Na území CHKO lze pak vlivem samočistící schopnosti toku očekávat hodnoty i mírně nižší.

Technicky upravených toků v CHKO je minimálně, k největším stavbám patří zpevnění koryta Blanice v Louňovicích. Většina úseků toků v CHKO má tedy přírodní charakter. V minulosti byly některé dříve upravené úseky toků revitalizovány (např. Pravětický potok, Roháčovský potok). Problémy se periodicky objevují na upraveném úseku v Louňovicích u mostu na Libouň, kde se postupně před mostem hromadí v Blanici sedimenty, způsobující při povodňových stavech vzduť a zaplavení nejbližších stavení. Správce toku proto tuto situaci v některých letech řeší odstraněním nahromaděných sedimentů kolem tohoto mostního objektu (konkrétní opatření řešeno výjimkou ve správním řízení).

Během existence CHKO nedošlo ke změně odtokových poměrů v oblasti. Vyhlášená pásma hygienické ochrany vodních zdrojů mají Louňovice, Kondrac, Smršťov, a to pouze I. pásmo. V oblasti je funkční ČOV zřízena v objektu ve Smršťově (sloužící především pro ubytování školních dětí), nově vybudované jsou pak v Louňovicích pod Blaníkem a v Načeradci. Nevyhovující situace je ve vypouštění odpadních vod v Kondraci, Velíši, Křížově, Ostrově a Libouni. Zdrojů znečištění povrchových a podzemních vod je v CHKO stále velké množství. Jsou jimi zejména sídla, osady v krajině, zemědělské a průmyslové podniky. Uplatňuje se i atmosférické znečištění, znečištění z dopravy a černých skládek odpadů. Významné je i plošné znečištění ze zemědělských podniků. Komplex řešení stávající situace vychází především z budování ČOV, minimalizace objemu odpadů, zásadní změny obhospodařování pozemků a asanačních skládek odpadů. Součástí nových projektů individuální výstavby jsou pravidelně různé typy domovních ČOV.

Migrační bariéry na tocích

Hlavními migračními bariérami na toku Blanice jsou jezy, které brání protiproudové migraci ryb (potravní, třecí apod.). Pro úsek Blanice od jejího ústí až po rybník Kamberk byla zpracována studie Zprůchodnění toku Blanice v povodí Sázavy (autor Ing. Petr Datel, listopad 2006). Vybudovány byly již čtyři rybní přechody ve Vlašimi (u stadionu) a vlašimském parku (dolní, střední a horní), všechny leží na Blanici pod vlastním územím CHKO Blaník). Samozřejmě pro průchodnost celé řeky Blanice je třeba odstranit postupně od ústí všech 16 migračních překážek. Na území CHKO Blaník se jedná o následující migrační bariéry:

ř. km	Místo	Navržené řešení
34,086	Podlouňovický mlýn	skalní skluz pod mostem
36,731	Louňovice	kamenný stupeň s dřevěnými stavidly
39,533	Smršťov	betonový práh se zvedacími stavidly

Stávající stav lokality na ř. km 34,086 je takový, že stupeň v toku je vytvořen pod silničním mostem na silnici Louňovice-Vlašim. Parametry navrhovaného rybochodu: délka 26 m, výškový rozdíl 1,7 m, průměrný spád 6,5 %.

Objekt na ř. km 36,731 je situován v přímém toku Blanice v Louňovicích nad stávajícím koupalištěm. Vzduvací objekt tvoří kamenný stupeň výšky 1 m nade dnem a 0,35 m nad dolní vodou. Z objektu je voda vedena potrubím do koupaliště, výpust z koupaliště je umístěna pod koupalištěm, zaústění výpusti je nízko u dna řeky s trvale problematickou

funkčností. Vlastníkem a provozovatelem koupaliště je Městys Louňovice pod Blaníkem. Zde se navrhují dvě varianty:

1/ rybochod při levé straně vzdouvacího objektu. Rybochod bude vymezen levým břehem a novou opěrnou zdí v korytě toku a navazující na přelivnou hranu rybochodu, která bude vyzděna na úroveň hradičích stěn.

2/ Vzhledem k účelu vzdouvacího objektu (napájení koupaliště) není nutné zahrazení celoroční, ale pouze v době případného provozu koupaliště, tj. 34 měsíce v roce. Mimo letní sezonu by mohl být objekt vyhrazen a nebylo by nutné budovat rybochod.

Objekt na ř. km 39,533 je situován v přímém toku Blanice ve Smršťově. Objekt je tvořen betonovým prahem v bocích ohraničeným kamennými zdmi zavázanými do břehu. Navrhují se dvě varianty:

1/ navrhuje se rybochod formou obtokového koryta (bypass) po pravém břehu.

2/ ponechat objekt bez úprav s tím, že v průběhu letní sezony bude pro biotu neprůchodný.

Otázka splavnosti řeky Blanice pro vodáky nebyla řešena, nejedná se z tohoto pohledu o vodácky atraktivní tok.

Malé vodní elektrárny

Na území CHKO se žádná MVE nevyskytuje. Nevyskytují se zde žádné mlýny (z historického hlediska stával mlýn na Blanici pod obcí Louňovice pod Blaníkem, v současné době je mlýn již zcela zlikvidován a nepočítá se ani s jeho obnovením).

4.6. Výstavba

Charakteristika tradiční zástavby

Jednotlivá sídla jsou drobná, vesměs vesnická s výjimkou Načeradce, který si přes úbytek obyvatelstva zachoval v historické části vzhled tržního městečka. Západní část CHKO nese znaky těsněji soustředěných vesnic seskupených okolo ústřední návsi. Typická je Světlá pod Blaníkem, Laby, Libouň, obě historické části Louňovic (horní náves u zámku, spodní náves hospodářská), Hrajovice, Veliš. Východním směrem se obce rozvolňují. Již Býkovice jsou rozptýlené a náves nenesou znaky soustředěných statků. Rozvolněně působí i Krasovice a Karhule, nejvolněji je rozložen Křížov a Křížovská Lhota. Půdorysně zůstávají zachovány historické středy obcí Louňovice pod Blaníkem, Světlá, Načeradec, střed Kondrace, Libouň v okolí kostela, Veliš v okolí návesního rybníka a kostela, Hrajovice, Křížovská Lhota, Karhule.

Kdysi dřevěné obytné domky a stodoly byly už koncem 19. století přestavěny (většinou po požáru) a nahradily je tvarově obdobné zděné stavby. V dnešní době tedy převládá v oblasti styl zednických mistrů tak zvané selské secese. Za typické a tradiční můžeme považovat přízemní obytné stavení na obdélném půdorysu s pravidelným sedlovým krovem kryjícím na straně dvora po celé délce zápraží. Na ně pak navazovaly chlévy. Protilehlou stranu dvora tvořil výminek, špýchar, případně kolna. V závěru stávala stodola (ještě v první polovině 20. století mnohde polygonální). Hlavní vjezd do dvora tvořila zděná brána mezi obytným stavením a špýcharem. Střechy jsou většinou zakončeny na obou kratších stranách půdorysu prostými štíty, někdy s polovalbou, zřídka i plnými valbami. Štítové čelní fasády bývají v přízemí dvouosé. V horní části není výjimkou tříosé řešení, kde na střední ose je nika klenutá konchou pro patrona stavení. Fasády jsou zdobené plochým lemováním štítů, případně jednoduchou bosáží nároží a šambránami oken.

Kromě románských kostelíků přestavovaných v období gotiky a baroka jsou pro území charakteristické drobné kaple se zvonnicemi. Původ mají zřejmě v 18. století a stojí na návsi v téměř každém sídle. Půdorys je čtvercový, zastřešené jsou většinou prostým jehlanem, nebo jehlanem s lucernou pro zvon. Fasáda bývá zdobena pilastry a římsami barokního tvarosloví.

Památková ochrana území i staveb

Památkové objekty se prakticky objevují téměř ve všech větších obcích oblasti. Lidová architektura v pravém smyslu postupně z krajiny mizí. Objevují se zde pomístně roubená

obytná stavení, historické zděné selské statky a drobné stavby sakrálního charakteru. Co se týká udržitelnosti architektonického vzhledu všech sakrálních staveb, dá se říci, že ochrana a obnova těchto staveb je velice zdařilá.

Historické tržní městečko (městys) Načeradec bylo roku 2003 vyhlášeno městskou památkovou zónou. V této městské památkové zóně v dominantních pohledech začínají vznikat ve střešních konstrukcích vikýře a střešní okna, v ojedinělých případech i solární panely a fotovoltaika.

Při posuzování stavebních aktivit z hlediska ochrany a zachování krajinného rázu je třeba zohlednit jejich vliv na vyhlášené kulturně historické památky a urbanistické celky. V sousedství památek by se neměla objevit stavba, která výrazně mění charakter místa. Zároveň je nutné mít na zřeteli také siluetu chráněného objektu i urbanistického celku ve kterém leží. Sledovány musí být i terénní a sadové úpravy a veřejné osvětlení. Důležitá je zde spolupráce s NPÚ, územním odborným pracovištěm středních Čech.

Aktuální stav výstavby

Ve druhé polovině 20. století vznikaly větší stavby především ve střediskových obcích. V Načeradci je to správní budova zemědělského družstva, která nenarušuje historickou část obce, a poněkud nevhodně umístěný obchodní dům s postmoderní mansardovou střechou, který doposud není využíván. V Louňovicích pod Blaníkem je to konstruktivistická, převýšená správní budova zemědělského družstva. Všechny tyto stavby jsou dokladem doby, ve které vznikaly.

V posledních letech se nové stavby takového charakteru na území CHKO nestaví.

Novodobé obytné části obcí Načeradec, Louňovice pod Blaníkem a Kondrac se svými sedlovými střechami nepůsobí v krajině nepříznivě, ale vnášejí do bývalých vesnických sídel příměstský ráz.

V chráněné krajinné oblasti Blaník nejsou ve velkém měřítku z hlediska krajinného rázu nevhodné průmyslové stavby, místní negativní ovlivnění jeho zachovalosti způsobují především zemědělské areály, které se stávají nevídanou pohledovou dominantou. Chatová rekreace v CHKO je nepříliš rozšířená a zahrnuje mimo jednotlivých objektů v krajině pouze dvě chatové osady: na Brodci /kat.území Kondrac/ a Pod Dubinou /kat.území Louňovice/. Větší zahrádkářské kolonie se v oblasti neobjevují, pouze 2 menší lokality u Louňovic (i ty však působí značně negativně). Zcela nevhodné je z architektonického hlediska rekreační středisko Smršťov.

Hodnocení sídel z hlediska urbanistické celistvosti i arch. kvality

Většina sídel CHKO má původ středověký s půdorysem center nezměněným od poloviny 19. století. Také hmotová skladba historických částí, menších vsí a samot zůstává zachována, stejně jako sady na jejich obvodu. Pouze na obvodě větších obcí (bývalých střediskových - Kondrac, Načeradec, Louňovice pod Blaníkem, Libouň a Veliš) vznikly během druhé poloviny 20. století nové obytné zóny. Sídla na území CHKO Blaník lze hodnotit jako urbanisticky zachovaný celek obsahující doklady hodnotné vesnické architektury z období, kdy původní roubené stavby byly nahrazovány zděnými objekty takzvané „selské secese“.

Kategorizace sídel

Sídla v CHKO Blaník, pro která jsou dále v textu stanoveny regulativy a doporučení z hlediska ochrany krajinného rázu, jsou zařazena do 4 kategorií. Tato kategorizace se opírá o dvě základní kritéria, kterými jsou:

- Působení sídla v širším krajinném rámci (místu krajinného rázu, popř. i v širším územním rozsahu) dané především jeho pozicí determinující jeho vizuální uplatnění, celistvostí, přítomností dominant (pozitivních i negativních) a začleněním do svého okolí (přechodem do volné krajiny).
- Dochovanosti urbanistické struktury sídla, přítomností hodnotné architektury (dochovaná historická zástavba), jednoty zástavby z hlediska architektonického vzhledu (měřítko, tvar), popř. i z hlediska funkčního.

Sídla zařazená do **I. kategorie** jsou charakteristická harmonickým projevem a příznivým estetickým působením danými souladem především s přírodními dispozicemi – reliéfem a vegetací, plynulostí přechodu do nezastavěného území, organickým usazením v krajinném rámci, čímž spoluvytvářejí typický charakter území. Tato sídla se vyznačují dochovaností struktury typické pro historickou etapu osídlování území, způsobu života v území, dále vnitřní jednotou forem – měřítka a výrazu zástavby a také přítomností architektonických hodnot.

Sídla zařazená do **II. kategorie** se vyznačují rovněž výraznou krajinnotvornou hodnotou, vystupují jako významný spolutvůrčí krajinný prvek s příznivým projevem v kontextu širšího krajinného rámce. Sídla zařazená v této kategorii nemusí vynikat přítomností zásadních architektonických hodnot či chráněných památek. Zástavba v sídle odráží jeho dřívější status bez výraznějších prvků vybočujících mimo kontinuum historického vývoje – jak ve smyslu měřítka tak také funkce.

Sídla zařazená do **III. kategorie** dosahují běžného působení v širším krajinném rámci bez zásadnějších pozitivních či negativních projevů. Zástavba sídla se nevyznačuje přítomností architektonických či památkových hodnot či dochovaností původní struktury zástavby (popř. obojího). Charakter zástavby v sídle je různorodý, v měřítku či vzhledu nejednotný. Typická je absence tradiční dominanty, zřetelný kontakt (promíšenost) starší a novodobé zástavby, hojnost rekonstrukcí starších objektů s realizací přístaveb, výskyt opuštěných či zchátralých objektů, celková nevyváženost stavebního fondu.

Sídla zařazená do **IV. kategorie** reprezentují sídla s negativním či rušivým, popř. velmi kontrastním působením v širším krajinném rámci. Charakteristický pro sídla zařazená do této kategorie je výskyt netradičních či cizorodých prvků v zástavbě, které vybočují z běžného měřítka zástavby, abstrahují od architektonických zvyklostí či narušují původní historickou strukturu sídla. Absentují zde cenné architektonické či památkově chráněné objekty. Na území CHKO Blaník nebylo žádné sídlo zařazeno do této kategorie.

Tabulka č. 24: Přehled sídel, jejich kategorizace a zařazení podle prostorové diferenciacce

Sídlo	MKR		Kategorie			
			I.	II.	III.	IV.
Býkovice	A.16	Býkovice - Hrajovice	I.	II.	III.	IV.
Hrajovice	A.16	Býkovice - Hrajovice	I.	II.	III.	IV.
Karhule	A.19	Křížov	I.	II.	III.	IV.
Kondrac	A.11	Kondrac - Krasovice	I.	II.	III.	IV.
Krasovice	A.11	Kondrac - Krasovice	I.	II.	III.	IV.
Křížov	A.19	Křížov	I.	II.	III.	IV.
Laby	A.7	Laby – Roudný	I.	II.	III.	IV.
Lesáky	A.19	Křížov	I.	II.	III.	IV.
Libouň	A.6	Libouň	I.	II.	III.	IV.
Louňovice pod Blaníkem	A.15	Louňovice	I.	II.	III.	IV.
	A.8	Blanice – horní tok				
Mrkvová Lhota	A.4	Mrkvová Lhota	I.	II.	III.	IV.
Načeradec	A.18	Načeradec	I.	II.	III.	IV.
Ostrov	A.3	Ostrov	I.	II.	III.	IV.
Rejkovice	A.16	Býkovice - Hrajovice	I.	II.	III.	IV.
Roudný	A.7	Laby – Roudný	I.	II.	III.	IV.
Světlá	A.5	Hrabyně - Světlá	I.	II.	III.	IV.

Veliš	A.1	Veliš	I.	II.	III.	IV.
-------	-----	-------	----	-----	------	-----

Podrobnější charakteristika sídel s výčtem jejich typických znaků a hodnot z hlediska historického osídlení a kategorizace sídel jsou uvedeny v odborném dokumentu Preventivní hodnocení krajinného rázu území CHKO Blaník z roku 2016 (studie zpracovaná Mgr. Lukášem Kloudou).

Územní plánování

Přehled ÚPD

Územní plán schválený	Urbanistická studie
Kondrac (1999) Načeradec (1996) - je zadána nová ÚPD (v rozpracované podobě) Pravonín (1999) Veliš (2003) - je zadána nová ÚPD (v rozpracované podobě) Louňovice pod Blaníkem (2010) Vracovice (2010) Zvěstov (2004)	Kamberk (1998) Ostrov (1999) - je zadána ÚPD (v rozpracované podobě)

4.7. Doprava a inženýrské sítě

4.7.1 Doprava

V CHKO Blaník se uplatňuje pouze silniční doprava, jiné druhy dopravy (lodní, letecká, železniční) v oblasti nejsou.

Na území CHKO Blaník se nevyskytuje žádná dálnice ani silnice I. třídy. Územím prochází dvě silnice II. třídy, dopravní dostupnost většiny obcí zajišťují silnice III. třídy. Územím CHKO Blaník prochází silnice:

- II/125 – Smrštov – Louňovice pod Blaníkem – Kondrac
- II/150 – Libouň – Louňovice pod Blaníkem – Načeradec
- III/1254 – Smrštov – Hrajovice
- III/1255 – Načeradec – Kondrac
- III/1256 – rozcestí Hřivy – Veliš
- III/01816 – Roudný – Libouň
- III/01817 – Rejkovice – Býkovice – rozcestí mezi Blaníky

Na území CHKO Blaník jsou důležité i další zpevněné místní komunikace, v majetku obcí, v zimě neudržované:

- Libouň – Louňovice pod Blaníkem
- Rozcestí Březina – Světlá – Mrkvová Lhota
- Rozcestí Olešná – Ostrov
- Smrštov – Laby – Roudný
- Rozcestí mezi Blaníky – Lesáky – Karhule
- Křížov – rozcestí k Pravonínu
- Rozcestí k Pravonínu – Částrovice – Vracovice
- Kondrac – Vracovice
- Kondrac – Ostrov

Tyto komunikace jsou různě udržované dle finančních možností příslušných obcí. Místy se objevují problémy se špatným technickým stavem některých komunikací (Křížov, Vracovice, Částrovice), které jsou postupně řešeny v návaznosti na pozemkové úpravy.

Cestní síť doplňují polní a lesní cesty. Síť lesních cest je v oblasti Velkého Blaníku sice poměrně hustá, ale vzhledem k trasování a kvalitě povrchu není využívána pro jinou než účelovou dopravu.

V turistické sezóně je silně využívána silnice Louňovice pod Blaníkem – Načeradec v úseku k Velkému Blaníku a okolí parkoviště pod Velkým Blaníkem. Současně dochází k nárůstu pohybu v Louňovicích pod Blaníkem, které jsou i uzlem autobusových linek v oblasti. Odtud je možné se dopravit směrem na Vlašim, Benešov, Votice, Tábor i Prahu.

Na území CHKO Blaník neexistují významnější zařízení silniční dopravy, benzinové čerpací stanice jsou v Načeradci a v Louňovicích pod Blaníkem. Motoresty se na území CHKO nevyskytují, jejich funkci zajišťují restaurace v obcích.

Nebylo zjištěno, že by stávající cestní síť působila jako migrační bariéra pro živočichy. K migračním problémům může docházet lokálně zejména v úsecích komunikací v I. zóně, např. na silnici vedoucí mezi částmi PR Podlesí. Nicméně zdejší frekvence vozidel nijak podstatně neohrožuje migraci obojživelníků. Stejně tak úhyn ptáků a savců po kolizích s vozidly je podle vlastních pozorování zanedbatelný.

V tabulce č. 25 je uveden počet projetých vozidel v některých úsecích silnic v CHKO Blaník na základě celostátního sčítání dopravy v roce 2010 Ředitelstvím silnic a dálnic ČR.

Tabulka č. 25: Počet vozidel projetých za den podle sčítání Ředitelství silnic a dálnic ČR v roce 2010 na silnicích č. 125 a 150 v CHKO Blaník.

Číslo silnice	Úsek	Těžká vozidla	Osobní a dodávková vozidla	Jednostopá vozidla	Součet
125	Louňovice - Smršťov	116	572	13	701
150	Louňovice - Načeradec	87	411	11	509
150	Louňovice-Libouň	155	563	16	734
150	Louňovice-Kondrac	161	1160	14	1835

Zimní údržba komunikací

Zimní údržba byla dříve řešena usnesením vlády ČR ze dne 20. 8. 2008, č. 1031, s platností do konce roku 2011. Později již Správa CHKO Blaník vydávala k této činnosti rozhodnutí, v současné době je v platnosti rozhodnutí č. j. 11111/BN/2012 ze dne 24. 10. 2012 (platnost končí v zimní sezóně 2017/18). Stanovené podmínky jsou následující:

1. pro běžnou údržbu silnice III/1255 v úseku v obci Načeradec, a to z náměstí po křižovatku u hřbitova
2. pro údržbu úseků silnic v případě vzniku kalamitních situací, kdy mohou být chemické prostředky opakovaně použity při vytvoření uježděné vrstvy sněhu se zledovatěným povrchem v místech nebezpečného stoupání, případně v nebezpečných zatáčkách, a to v případě náhlého vzniku ledovky, tj. souvislé vrstvy ledu vytvořené dopadem mrznoucího deště nebo mrholení na povrch silnice ochlazený pod 0° C, kdy aplikace inertního materiálu selhává, a to až do doby zajištění potřebné sjízdnosti, a to pro úseky silnic:
  - II/150 v úseku od křižovatky vozovek III/1256 a II/150 až po Načeradec
  - II/125 v úseku Louňovice pod Blaníkem – Kondrac
  - III/1255 v úseku Kondrac – Načeradec

Zimní údržbu komunikací zajišťuje Správa a údržba silnic Benešov prostřednictvím cestmistrovství - smluvních partnerů (Vlašim, Čechtice). Zimní údržba se primárně provádí posypem inertním materiálem, v případě vyšší sněhové pokrývky po prohrnutí radlicí. Problematické úseky jsou částečně svažitě a zastíněné lesním porostem, což snižuje teplotu vozovky a napomáhá ke zledovatění povrchu vozovky. Tyto úseky jsou specifikovány ve výše uvedené výjimce. Správa CHKO Blaník je vždy o zamýšleném použití chemického

posypu při kalamitních situacích předem vedením Správy a údržby silnic Benešov informována telefonicky. Pakliže je zásah opodstatněný, je solení odsouhlaseno. Tato praxe se ukázala jako vyhovující. Každoročně je do 30. 6. předložena Správě CHKO hodnotící zpráva za uplynulé období, která obsahuje počet zásahových dnů, množství a druh spotřebovaného materiálu. Chemické ošetření komunikací je prováděno zásadně technologií zkrápněné soli, která umožňuje přesnou regulaci dávkování.

Dosavadní zkušenosti z posledních deseti let dokládají, že kalamitní situace spojené s dopravními komplikacemi se objevovaly na území CHKO Blaník maximálně 3x za zimní období, v posledních dvou letech jen 1x za zimu, takže se nepředpokládá negativní vliv tohoto ošetřování vozovek na okolní biotu či na kvalitu spodních vod.

Možnosti parkování

V CHKO Blaník nebyla dosud tato problematika uspokojivě řešena. Při silnicích fungují zpevněné nebo částečně zpevněné plochy jako parkoviště pro návštěvníky:

- parkoviště pod Velkým Blaníkem při silnici Louňovice pod Blaníkem – Načeradec. Označeno silniční značkou „Parkoviště“ (kapacita cca 15 osobních vozidel)
- parkoviště mezi Velkým a Malým Blaníkem při silnici Louňovice pod Blaníkem – Načeradec u Žďárské louky. Vybaveno altánem pro návštěvníky (kapacita cca 10 osobních vozidel)
- parkoviště pod Křížovskou Hůrou při silnici Kondrac – Načeradec u výchozího zastavení naučné stezky Velký Blaník u Domu přírody Blaník. Vybaveno lavičkami a informační tabulí. Kapacita cca 25 osobních vozidel

Určité omezené možnosti jsou pro návštěvníky jednotlivých ubytovacích kapacit (Ostrov, Světlá, Libouň), větší parkoviště se nachází u farmy Blaník v Ostrově (kapacita 300 osobních vozů a 3 autobusy) těsně za hranicemi CHKO.

Až na uvedené výjimky jsou parkoviště bez označení a bez inventáře. V období zvýšené návštěvnosti parkoviště pod Velkým Blaníkem kapacitně nedostačuje a automobily parkují i na lesních a lučních plochách. Parkování v obcích (na náměstí a návších) není problémem, pouze při hromadných akcích (Svatováclavské slavnosti, fotbalové turnaje, hasičské soutěže) jsou na základě vymezení parkoviště Správou CHKO jako parkovací plochy dočasně využívány luční plochy přiléhající k sídlům.

Určitým problémem z hlediska ochrany přírody a krajiny je parkování vozidel v době sběru lesních plodin (hub) v lese podél silnic (zejména Louňovice pod Blaníkem – Načeradec a v lese Hřivý) a na lesních cestách. Doprovodným problémem malých parkovacích ploch mimo zastavěná území obcí jsou skládky odpadků, která souvisí s nedostatečným vybavením parkovišť.

Zhodnocení současného stavu:

Dopravní síť je dostačující, není nutné budovat nové zpevněné komunikace pro automobily. Problematické jsou parkovací plochy, které jsou v turistické sezóně přeplněné a jsou bez vybavení. Současně je poptávka po dalších parkovacích plochách. Zimní údržba je řešena výjimkou ze zákona (§ 26, písm. h) pro aplikaci chemických látek („solení“).

Možné rozšíření dopravní sítě lze spatřovat v obnovení některých zaniklých polních cest jako cyklostezek.

4.7.2 Inženýrské sítě

Územím CHKO procházejí dva plynovody.

Síť vysokého napětí (VN) zajišťuje zásobování všech obcí v oblasti elektrickou energií. Napětí rozvodů VN je běžně 22 kV. V severovýchodní části CHKO Blaník (jižně od Veliše) bylo nově provedeno zdvojení vedení velmi vysokého napětí 400 kV (území CHKO Blaník se to týkalo v úseku cca 1 km). Důvodem bylo zajištění dostatečné přenosové schopnosti a spolehlivosti přenosové soustavy.

Síť mobilní komunikace je zatím řešena umístováním věží mimo CHKO (např. Laby), případně se využívají stávající průmyslové stavby (např. zemědělský areál v Louňovicích).

V souvislosti s vedením inženýrských sítí jsou řešeny následující problémy:

- potřeba ochrany ptáků při dosednutí na sloupy vedení VN
- ochrana krajinného rázu
- při výstavbě kabelových sítí v zemi zajištění ochrany obojživelníků a plazů padajících do výkopu ve spolupráci se ZO ČSOP Vlašim, která má k této činnosti oprávnění

V souvislosti s využíváním energie přímého slunečního záření se (zatím v omezené míře) objevují snahy o instalaci fotovoltaických solárních kolektorů, které mohou v některých případech ovlivňovat krajinný ráz (viz též kapitola 4.6.). Případy jsou řešeny individuálně a upřednostňuje se jejich umístování na střechy stávajících objektů.

4.8. Průmysl

Vzhledem k tomu, že CHKO Blaník i její okolí je již historicky typická zemědělská oblast, je zatížení průmyslovou výrobou minimální. Nenachází se zde žádný větší průmyslový podnik. Dříve zde působila firma SACH – výroba pružin, která v současné době již ukončila svou činnost. Dalším průmyslovými podniky byly provozovny bývalé firmy Blanické strojírný Vlašim a OKZ Holding v obci Načeradec. Tyto firmy však zanikly a provozovny byly uzavřeny. Nejvýznamnějším fungujícím průmyslovým podnikem na území CHKO Blaník je v současné době firma **MOTORON s.r.o.** v osadě Křížov pod Blaníkem. Tato firma se zabývá výrobou plastových obalů, výrobou autochemie (náplně do ostříkovačů, nemrznoucí kapaliny do chladičů, čističe skel, motorů a disků, výroba technické destilované vody) a v menší míře rozplňováním hnojiv, domácích čistících přípravků, teplotnosných kapalin do solárních systémů, motorových olejů, aditiv a plastických maziv do plastových obalů. Tato firma zaměstnává cca 40 pracovníků. V Načeradci sídlí **Recta Načeradec s.r.o.**, zabývající se přepravou zboží a surovin, zemními a výkopovými pracemi, mícháním betonových směsí. Tamtéž sídlí i firma **JIRFA s.r.o.**, zaměřená na dodávky a montáže všech typů střeš a krytin, pergol, garážových stání a dřevostaveb, včetně celkových oprav střešních pláštů, pokrývačských a klempířských prací a dále na veškeré sádrokartonářské práce.

V obcích působí dále malý počet různých živnostníků – truhlářů, opravářů, malířů, zedníků, kamnářů apod. V obcích se objevují i pohostinské služby a prodejny s uzeninami, potravinami, drogistickým či se smíšeným zbožím (Načeradec, Louňovice). Ani v těchto případech není jejich činností životní prostředí nikde ohroženo.

4.9. Zacházení s odpady

Minimální rozšíření průmyslové výroby a absence skladů a skladového hospodářství (mimo zemědělské sklady) se kladně projevuje v malém zatížení životního prostředí odpady. Jeden z největších problémů minulého období byl komunální odpad z obcí. Tento problém je však v současnosti vyřešen. Všechny obce mají smluvně zajištěn pravidelný odvoz běžného komunálního odpadu firmami Technické služby Vlašim s.r.o. nebo COMPAG VOTICE s.r.o., a to na povolené skládky mimo území CHKO. V obcích jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad - PET láhve, barevné a bílé sklo, papír, nápojové kartony a nově pro kov, příp. biologický odpad. V jarním a podzimním období jsou v obcích na krátkou dobu umístovány velkoobjemové kontejnery na větší odpad z domácností. Dvakrát ročně je organizován odvoz nebezpečných odpadů, ledniček, televizorů apod. Všechny tyto mimořádné svozy zajišťují výše uvedené firmy. Na území CHKO Blaník nejsou žádné povolené skládky odpadu.

Černé skládky se zde objevují na okrajích obcí, např. u Louňovic pod Blaníkem a Býkovic u Louňovic. Bývají to obcemi tolerované dočasné skládky železného šrotu, který je čas od času odvážen. Tyto skládky svým charakterem životní prostředí přímo neohrožují, avšak krajinářsky působí velmi negativně.

Problém odpadních vod v Louňovicích a Načeradci byl vyřešen vybudováním ČOV.

CHKO Blaník je také turistickou oblastí. Ročně jí navštíví desítky tisíc návštěvníků. S tím úzce souvisí i množství odpadků odhozených turisty. Tento problém je částečně řešen obcemi umístováním košů na odpadky na parkovištích a turistických odpočívadlech. Úklid odpadků na trasách naučných stezek a v přírodních rezervacích je řešen v rámci PPK Správou CHKO Blaník.

4.10. Těžba nerostných surovin

V současné době není území CHKO těžbou nerostných surovin nijak ohroženo, nenachází se zde žádné chráněné ložiskové území ani dobývací prostor. Chráněné ložiskové území Louňovice – Hřívy bylo zrušeno v roce 1998 a chráněné ložiskové území Bořkovice (u Roudného) bylo zrušeno v roce 2005.

Nejvýznamnější lokalita těžby nerostných surovin Roudný leží těsně za hranicí CHKO. Důlní práce zde probíhaly až do roku 1956, později pak ojedinělé průzkumy. Na území CHKO Blaník se v jihozápadním výběžku nachází nebilancované ložisko zlatých rud „Roudný – Zvěstov“ (číslo 5261500) zahrnující ve dvou částech staré důlní práce v lese při cestě z Roudného do Libouně. Pro toto ložisko nebylo stanoveno chráněné ložiskové území.

Na vrchu Hříva se nachází dosud netěžené nebilancované ložisko polymetalických rud Hříva u Louňovic (5214400), s nerosty galenit, Ag-ruda, sfalerit a dalšími sulfidy.

Po geologických průzkumech zůstaly v krajině CHKO Blaník různé zbytky ve tvaru montánních tvarů reliéfu, vedené jako poddolovaná území v Geofondu ČR – Roudný, Labská hůrka, Hříva, Krasovická hůra, U Částrovických rybníků (Vracovice). Za zmínku stojí dlouhá průzkumná štola Barbora, dnes při ústí zavalená, s výtokem železité důlní vody. Další drobné tvary se vyskytují jako ojedinělé objekty. Přístupné štoly a šachty se v CHKO Blaník nevyskytují.

V minulosti byl lokálně těžen kámen, v Křížovském lomu tak byly odkryty mineralogicky zajímavé horniny (viz kap. 3.7), výhledově se zde počítá s vyhlášením přírodní památky.

Sekundární tzv. rozsypové akumulace zlata, hlavně v říčních sedimentech, byly předmětem zájmu a těžby rýžování v předchozích stoletích. Zbytky tzv. rýžovnických kopečků nacházíme na řece Blanici u Louňovic a Zvěstovském potoku. Větší zásoby zlata se nacházejí ve výsypkách bývalého zlatodolu na Roudném, již za hranicemi CHKO Blaník. V minulosti se objevilo několik snah o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum zlata a stříbra a využití zbytkového zlata ve zdejších výsypkách. Nejnověji v roce 2014 byl tento záměr zamítnut firmě Delta Bohemia s. r. o. rozhodnutím ministerstva životního prostředí především s ohledem veřejný zájem na ochranu vod a přírodních hodnot (riziko ohrožení podzemních vod kyanidovými sloučeninami a arsenem při průzkumných i těžebních pracích). Ve státní evidenci je stále veden schválený prognózní zdroj zlatonosné rudy Roudný (číslo 9119200), zasahující do nejnižší části CHKO u Roudného; nepatrně na území CHKO přesahuje i prognózní zdroj polymetalické a zlatonosné rudy Bořkovice – Roudný – Aleška (číslo 9408700).

Výskyty říčních štěrkopísků v povodí Blanice nemají praktický význam, jak z hlediska zásob, tak kvality a úložních poměrů, a taktéž pro střety zájmů.

4.11. Rekreační a turistika

CHKO Blaník leží ve Středočeském kraji, relativně nedaleko od Prahy a dalších větších aglomerací. Harmonická krajina a dochované přírodní prostředí představují určitý potenciál pro sporty a rekreaci, jejichž většímu rozvoji brání zejména málo rozvinutá infrastruktura a upřednostňování jiných, tradičních rekreačních oblastí zejména potenciálními návštěvníky z nedaleké Prahy.

Reliéf a velikost CHKO Blaník poskytují možnosti pro letní pěší turistiku, zimní sporty nemají (až na výjimky) příhodné podmínky. V poslední době se rozvíjí cykloturistika, využívající síť menších komunikací a polních cest. Menší zemědělské farmy a chalupářské využití starších stavení dávají prostor pro agroturistiku.

Hlavní provozované aktivity

V CHKO Blaník jsou provozovány tyto způsoby rekreace:

- a) rekreace pobytová (s delším časem pobytu):
  - chatová
  - chalupářská
  - v ubytovacích rekreačních zařízeních a stanových táborech
  - v objektech stálých obyvatel
- b) rekreace nepobytová
  - auto- a mototuristika
  - cykloturistika
  - hipoturistika
  - pěší turistika
  - zimní sporty

Chatová rekreace

Chatová rekreace zahrnuje jednotlivé objekty v sídlech, mimo sídla v krajině pak dvě chatové osady: Brodec (k. ú. Kondrac, v údolí mezi Velkým Blaníkem a Křížovskou hůrou) a Pod Dubinou (k. ú. Louňovice pod Blaníkem, při Blanicí nad Podouňovickým mlýnem). Chatového typu jsou i zahrádkářské osady (Louňovice pod Blaníkem, Načeradec). Poptávka po výstavbě chat existuje na pozemcích navazujících na sídla (Louňovice, Lesáky, Světlá). Chatová rekreace je pozůstatkem minulosti, v CHKO není její rozvoj podporován.

Chalupářská rekreace

Rekreace chalupářská se realizuje většinou v intravilánech sídel, umožňuje využít historické objekty a nerozšiřovat zastavěné území sídel. Chalupáři většinou o své objekty dobře pečují a váží si prostředí i původních lidových prvků objektů. Problematické jsou pokusy vnášet do historických objektů prvky moderního bydlení. Chalupářská rekreace má v oblasti i potenciál jako ubytovací kapacita – poskytování krátkodobého ubytování, pronájem chalup.

Rekreace v ubytovacích zařízeních

V CHKO Blaník jsou tyto objekty poskytující komerční ubytovací služby:

- Rekreační středisko Smršťov – středisko disponuje ubytovacími objekty a provozním objektem (stravovací služby). Využíváno je organizovanými skupinami, pro školy v přírodě a letní tábory. Ubytovací kapacita je cca 200 osob.
- Statek Blaník Světlá pod Blaníkem – zaměřen na zahraniční klientelu, semináře, konference, kapacita 38 osob
- Penzion Blaník a Chata Blaník u Světlé pod Blaníkem – zaměřeny na zahraniční a firemní klientelu, kapacita 25 a 11 lůžek
- Farma Blaník Ostrov – možnost ubytování v různých kategoriích, zaměřeno na rodiny s dětmi a firemní klientelu, restaurace, agroturistika – Farma-park se zvířaty a atrakcemi pro děti
- Zámek Libouň – ubytování v penzionu v podzámčí i na zámku, restaurace
- Ubytování u rotundy sv. Václava v Libouni – zaměřeno na rodiny s dětmi a malé skupiny
- Ekofarma Líza v Hrajovicích – příležitostné ubytovací služby, agroturistika
- Turistická ubytovna Kondrac – ubytovna zaměřená na cykloturisty, poskytuje i doplňkové služby (půjčovna kol) – zaměřená na individuální turistiku a malé skupiny
- Ubytovna TJ Sokol Kondrac – zaměřena na individuální pobyty, školní výlety a sportovní soustředění, kapacita 18 lůžek
- Penzion Scarlet Kondrac – ubytování v soukromí
- Škola Louňovice pod Blaníkem – ubytování organizovaných skupin
- Ubytování v rodinném domku v Louňovicích pod Blaníkem či Libouni (objekt si lze pronajmout)

Těsně za hranicí CHKO jsou ubytovací objekty:

- Konferenční a wellness hotel Štamberk – zaměřený na firemní klientelu, organizované skupiny i rodiny s dětmi
- Hotel Klokočkův mlýn u Načeradce – kapacita 40 lůžek, wellness
- Mlejn Vestec – zaměřený na rodiny s dětmi a menší skupiny
- Penzion Biofarma Dolejší mlýn u Kamberka – zaměřen na rodiny s dětmi, agroturistika

Stanové tábory

Organizované táboření na stanových tábořištích se v CHKO Blaník prakticky nevyskytuje. Potenciál pro stanová tábořiště mají plochy u koupaliště v Načeradci, v rekreačním středisku Smršťov a u školy v Louňovicích pod Blaníkem.

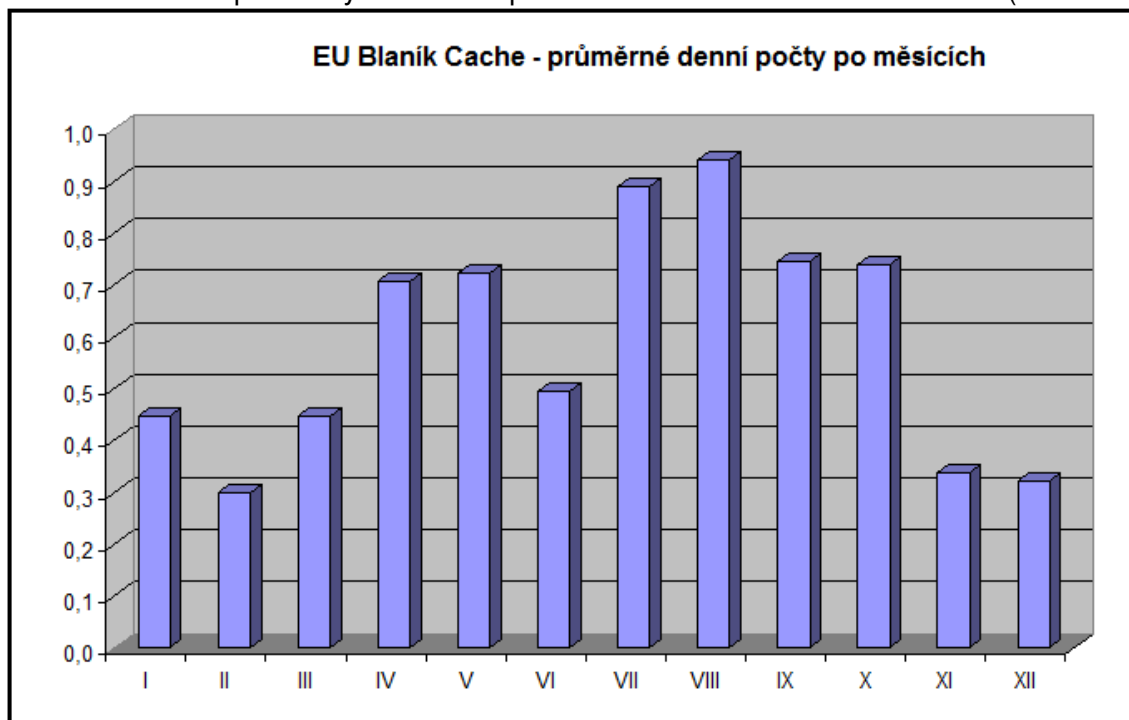
V objektech stálých obyvatel

Rekreace v objektech stálých obyvatel je rozšířena jen pokud jde o příbuzné a známé stálých obyvatel. Jen výjimečně je poskytována jako placená služba pro cizí. Potenciál této služby není dosud využit.

Turistika

Turistika je na území CHKO Blaník provozována několika různými způsoby. Tradičně je dělíme podle způsobu přesunu, ale v praxi jde většinou o kombinaci dvou či více z uvedených způsobů. Obecně o turistice v CHKO vcelku dobře vypovídají data z geolokační hry Geocaching, neboť nejstarší keš byla založena již v roce 2004 a na území CHKO či těsně u jejích hranic je na začátku roku 2016 45 aktivních keší. Hustota keší na území CHKO tak vychází na 1,13 keší/km², což je téměř dvojnásobek průměrné hodnoty pro ČR. Z návštěvnosti keší vyplývá, že nejvíce navštěvovanými částmi CHKO je sedlo mezi Blaníky, resp. Louňovice pod Blaníkem (jako nástupní místo pro výlety) a Velký Blaník (nejčastější cíl výletů). Existenci CHKO nebo MZCHÚ přitom v listingu zmiňují autoři jen u třetiny keší. U většiny ostatních je region identifikovaný jako Podblanicko, Kraj blanických rytířů, geopark, Blaník nebo územní identifikace zcela chybí. Nejnavštěvovanější a zároveň nejstarší keší je „EU Blaník Cache“ na Velkém Blaníku – od založení 13. 6. 2004 její návštěvu zalogovalo celkem 2511 hráčů. Je přitom třeba mít na paměti, že nález může každý zalogovat pouze jednou, takže sem nejsou započítány opakované návštěvy. Jen za rok 2015 má 323 návštěv. Návštěvnost víceméně stagnuje od roku 2011, což je v geocachingu celorepublikový trend. Největší návštěvnost je v červenci a srpnu s nevelkým náskokem před dubnem, květnem, zářím a říjnem – viz obrázek č. 4. Ze srovnání návštěvnosti keší vychází návštěvnost Velkého Blaníku přibližně dvojnásobná oproti Malému Blaníku (kde jsou návštěvníci počítáni od roku 2014 automatickým čidlem – viz dále).

Obrázek č. 4: Graf průměrných denních počtů nálezů keše na Velkém Blaníku (2004-2015).

Auto- a mototuristika

Rozsah přístupných zpevněných komunikací je pro potřeby turistiky dostačující. V letní sezóně jsou kapacitní problémy s parkovišti, zejména na parkovišti pod Velkým Blaníkem u Louňovic pod Blaníkem. V roce 2015 bylo rozšířeno a upraveno parkoviště pod Velkým Blaníkem u Domu přírody Blaníku, včetně dvou stání pro autobusy. Blíže k této problematice je uvedeno v kapitole 4.5.2. Doprava – Možnosti parkování. Dříve se občas objevovaly krátkodobé vjezdy motocyklů, a to zejména do oblasti Malého a Velkého Blaníku, vesměs po cestách, výjimečně i mimo značené cesty. Po zásahu Správy CHKO se toto protiprávní jednání výrazně snížilo.

Cykloturistika

Cykloturistika se v CHKO Blaník od roku 2000 intenzivně rozvíjí. Územím CHKO prochází několik značených cyklotras. V rámci projektu „Kraj blanických rytířů“ byla zastavení cyklotras 8164 a 8163 (místní okruh) vybavena informačními tabulemi (Kondrac, Ostrov, Veliš, Louňovice od Blaníkem, Velký Blaník, Karhule, Vracovice, Částrovice) a potřebnou infrastrukturou (lavičky, stojany na kola – parkoviště Krasovice, Částrovice). O stojany na kola byla doplněna infrastruktura Domu přírody Blaníku a přilehlého parkoviště.

V CHKO Blaník jsou vyznačeny cykloturistické trasy:

- 101 Louňovice pod Blaníkem – Kondrac
- 112 Libouň – Louňovice pod Blaníkem
- 321 Louňovice pod Blaníkem – Načeradec
- 0070 Louňovice pod Blaníkem – rozcestí mezi Blaníky – Lesáky – Karhule – Křížov – Pravonín
- 1177 Smršťov – Louňovice pod Blaníkem
- 8163 Kondrac – Ostrov – Veliš – Louňovice pod Blaníkem
- 8164 Kondrac – Vracovice – Částrovice – Nad Remízy

Cykloturistické trasy vedou po zpevněných komunikacích a cestách. Cyklotrasy mají potenciál pro rozšiřování na polních a lesních cestách (okruh po lesních cestách Velkého Blaníku). Celkově je v CHKO vyznačeno cca 30 km cykloturistických tras.

Hipoturistika

V CHKO Blaník má jezdecký sport tradici a existují zde i chovy koní (Louňovice pod Blaníkem, Ostrov). Jezdecký klub Ostrov byl založen v r. 1993, jeho posláním je zajišťovat jezdecký sport pro děti a mládež, soutěžní ježdění, ale i zabezpečení sportovního i turistického využití.

Majitelé stájí organizují pro zákazníky komerční projížďky do okolí sídel. Soustředěný pohyb koní na stezkách působí problémy zejména v lesních porostech. Při rozšiřování pohybu koní v krajině bude nutné tuto aktivitu regulovat, např. vymezením hiposteze.

Pěší turistika

Pěší turistika je převažujícím druhem turistiky. CHKO Blaník prochází značené turistické trasy:

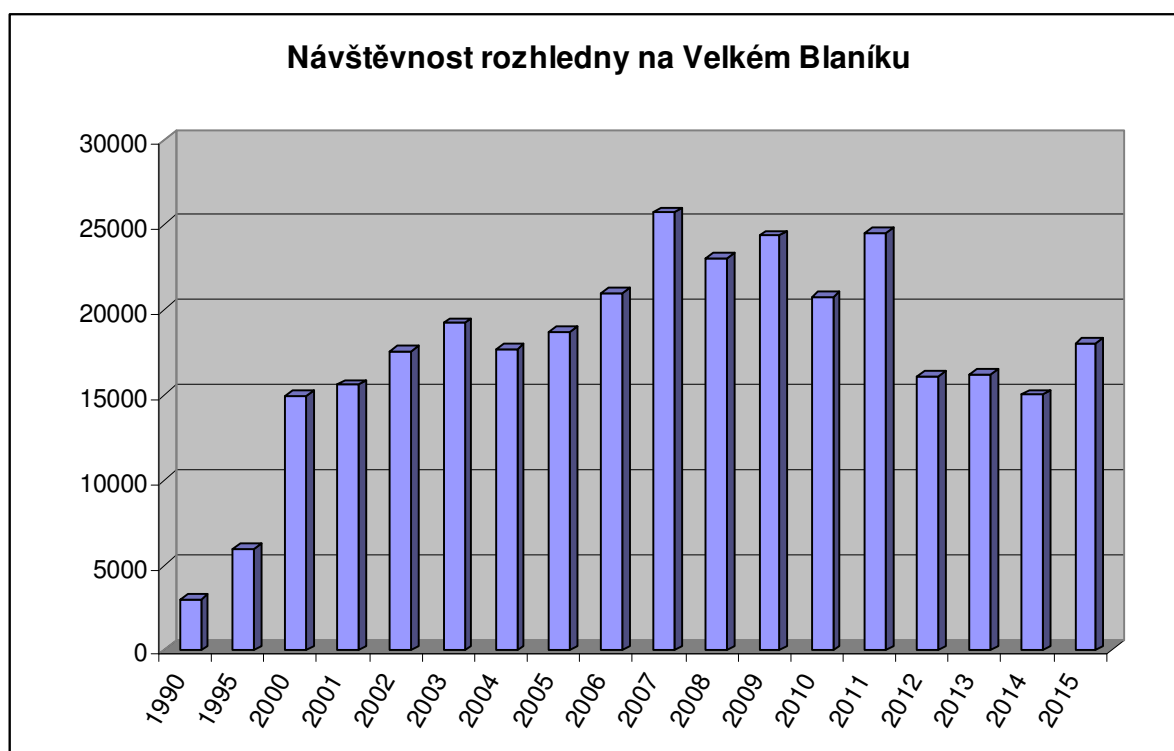
- červená: Velký Blaník – Kondrac – ...
- červená: ... – Libouň – Louňovice – rozcestí pod Blaníky – Malý Blaník – Býkovice – Hrajevce – ...
- červená: Louňovice – Hřívky – Veliš – ...
- zelená: Louňovice – rozcestí pod Blaníky - Velký Blaník – Lesáky – Načeradec – ...
- žlutá: Louňovice – rozcestí u rybníka Strašák – bývalý důl Roudný
- žlutá místní: parkoviště mezi Blaníky – Malý Blaník – Býkovický rybník – parkoviště mezi Blaníky (po trase naučné stezky Malý Blaník – Podlesí)

Naučné stezky jsou podrobněji zpracovány v kapitole Práce s veřejností. NS Malý Blaník – Podlesí i NS S rytířem na Blaník jsou v celé délce vedeny po výše uvedených trasách, NS Roudný zasahuje na území CHKO jen cca stometrovým úsekem v jihozápadním cípu CHKO.

Celkově je v CHKO cca 23 km značených turistických tras. Z hlediska ochrany přírody je rozsah a vedení tras dostatečný, neboť návštěvníkům umožňuje seznámit se s vysoce hodnotnými částmi území a nejdůležitějšími fenomény oblasti a přitom neohrožuje dochovaný stav přírody CHKO. Turistické stezky zasahují do PR Velký Blaník, PR Malý Blaník a PR Podlesí. Turistické stezky a cyklostezky jsou v mapové příloze č. 10.

Pěší turistika má v CHKO Blaník dlouholetou tradici, která začínala v době národního obrození (tábory lidu na Blaníku). Výlety na Blaník dlouho souvisely s blanickou pověstí. K turistické oblibě přispěla i stavba první rozhledny na Velkém Blaníku roku 1895. Druhá rozhledna, postavená roku 1941, stojí na Velkém Blaníku dosud. Rozhledna, kterou vlastní a provozuje Městys Louňovice pod Blaníkem, patří k hlavním turistickým cílům oblasti a její návštěvnost má stoupající tendenci.

Obrázek č. 5: Návštěvnost rozhledny v letech 1990–2015 (odhad).

Samotný provoz rozhledny nepřináší významná negativa, zásobování a odvoz odpadků řeší provozovatel v dohodě se Správou CHKO, osvětlení je realizováno agregátem a pouze uvnitř rozhledny. Okolí rozhledny je vybaveno potřebným inventářem (lavičky, odpadkové koše).

Problematickým místem koncentrace návštěvnosti bylo parkoviště pod Velkým Blaníkem u Louňovic pod Blaníkem a navazující výchozí místo na Velký Blaník, kde je zároveň výchozí místo naučné stezky Malý Blaník – Podlesí. Místo je vybaveno informačními tabulemi Správy CHKO, ČSOP Vlašim, Sokola Louňovice pod Blaníkem a Městyse Louňovice pod Blaníkem. V letní turistické sezóně zde nastávají problémy s parkováním, odpady a hlukem. V roce 2015 v souvislosti s vybudováním návštěvnického střediska Dům přírody Blaníku se výchozí místo naučné stezky přesunulo na druhý konec stezky u Kondrace. Byla zde vybudována i doplňková návštěvnická infrastruktura – rekonstruovalo se parkoviště, byly umístěny nové lavičky a stojany na kola. To by mohlo napomoci rovnoměrnějšímu rozložení návštěvníků mezi oba výchozí body stezky. O návštěvnickém středisku Dům přírody Blaníku blíže pojednává kapitola Práce s veřejností.

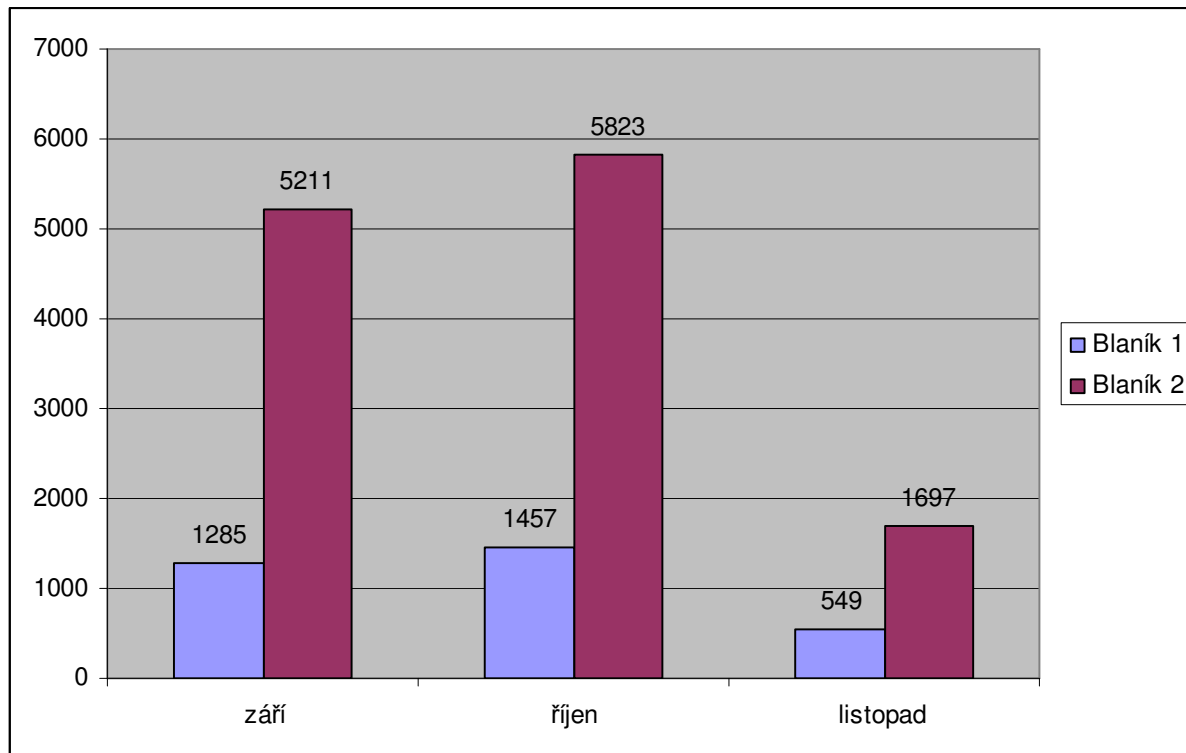
Negativa pěší turistiky přináší koncentrovaný pohyb návštěvníků na omezeném prostoru nebo na omezeném úseku stezky, což má za následky zvýšený sešlap, výskyt odhozených odpadků či rušení zvěře. Značným negativem je nepovolené táboření (bylo řešeno pracovníky Správy CHKO a stráží přírody) a rozdělávání ohňů na atraktivních místech – vrchol Velkého a Malého Blaníku, Veřejová skála (řešeno ve spolupráci s vlastníkem pozemků).

Návštěvnost Malého Blaníku je od poloviny roku 2014 sledována automatickými čidly. Z údajů za první rok provozu vyplývá, že průměrná návštěvnost ve všedních dnech je cca 10-15 průchodů, o víkendech je 3-4krát vyšší. Denní maxima přesahují i 200 průchodů a ukazují na dny s velmi příznivým počasím nebo souvisejí s organizovanými akcemi. Návštěvnost je nejvyšší v květnu (denní průměr 45 průchodů), dále v říjnu, srpnu a dubnu. Návštěvnost v prázdninových měsících (červenec 19 a srpen 34 průchodů průměrně za den) dokládá, že CHKO Blaník není typickou prázdninovou destinací a převládá zde jednodenní

turistika. Turisté se zde pohybují víceméně od 9 do 17 hodin, přičemž hodinová maxima jsou mezi 13. a 15. hodinou – průměrně cca 3,4 průchodů za hodinu.

Obrázek č. 6: Absolutní měsíční průchody návštěvníků oběma stanovišti (Blaník 1 a Blaník 2) na Velkém Blaníku.

Návštěvnost Velkého Blaníku byla od podzimních měsíců roku 2015 sledována rovněž automatickým čidlem, a to na dvou stanovištích – ve směru od Kondrace (Blaník 1) a ve směru od Louňovic pod Blaníkem (Blaník 2). Návštěvnost byla vyšší v září a říjnu, což je zřejmě způsobeno příznivějším počasím, v listopadu potom prudce klesla. Denní maxima v září a říjnu přesahovala na stanovišti u Kondrace 200 návštěvníků, listopadové maximum 100 návštěvníků. Na stanovišti u Louňovic to bylo maximum v září téměř 800 a v říjnu více než 1000 návštěvníků. V listopadu návštěvnost opět klesla – na maximálních 263 návštěvníků. Maximální hodnoty se vždy objevují v období státních svátků. Návštěvnost je významně vyšší o víkendech oproti všedním dnům.

Lze říci, že v roce 2015 zhruba 4krát více návštěvníků vystupovalo na Velký Blaník od Louňovic pod Blaníkem než od Kondrace. Zajímavé bude sledovat, jak se změní rozložení pohybu návštěvníků po otevření návštěvnického střediska Dům přírody Blaníku na kondracké straně naučné stezky v červenci 2015. Na obrázku č. 6 jsou uvedeny celkové měsíční průchody návštěvníků sledovanými stanovišti na Velkém Blaníku. V monitorování návštěvnosti bude pokračováno, aby se získala ucelenější data během celého roku.

Agroturistika

CHKO Blaník má velký potenciál pro agroturistiku, neboť zde existují předpoklady ve struktuře osídlení, charakteru výroby i stylu života obyvatel. Objekty jsou vesměs využitelné pro agroturistiku bez budování dalších zařízení (úprava vybavenosti pouze uvnitř objektů). Aktivity v oblasti agroturistiky se v CHKO Blaník v současnosti rozvíjejí (Farma Blaník Ostrov, Ekofarma Líza Hrajovice, Biofarma Dolejší mlýn u Kamberka).

Zimní sporty

Ze zimních sportů je provozováno sjezdové lyžování a běh na lyžích (či spíše turistika na běžecích lyžích). V provozu je jednoduchý vlek s elektrickou přípojkou a sjezdová trať u Krasovic, jejímž provozovatelem je obec Kondrac. Sjezdová trať není uměle zasněžovaná a slouží pouze místním obyvatelům. Vzhledem k délce a sklonu trati a deficitu sněhu v posledních letech se nepředpokládá výraznější rozvoj a ani každoroční provoz. Běh na lyžích je v CHKO Blaník provozován individuálně po polních a lesních cestách i terénem. V návrhu obce je upravovaná běžecí stopa (okruh u Kondrace).

Stravovací a další turistické služby

Stravovací služby jsou v CHKO zajištěny celoročně v obcích Louňovice (2 restaurace), Kondrac, Načeradec, Ostrov, Libouň a Pravonín. Občerstvit se lze i v hospůdce U hastrmana a království pohádek v Býkovicích, v Domě přírody Blaníku nebo na rozhledně na Velkém Blaníku.

V Louňovicích pod Blaníkem provozuje Mikroregion Blaník infocentrum v objektu zámku, kde je současně přístupné muzeum historie Louňovic pod Blaníkem. Funkci informačního turistického centra plní rovněž Dům přírody Blaníku otevřený v červenci 2015. Ostatní kulturně historické zajímavosti Louňovic pod Blaníkem ale i Načeradce nebo Libouně stojí zatím stranou zájmu turistů (neexistují zde informační tabule, směrovky, naučné stezky intravilánem obcí apod.).

V Louňovicích se nachází Muzeum včelařství Podblanicka, které bylo založeno v roce 2003. Je tvořeno předměty a pomůckami, které používali včelaři na území Podblanicka, je zde prezentována historie jednotlivých spolků, značnou část expozice tvoří naučná literatura. Propagaci českého medu je věnována další samostatná část expozice.

Další služby jsou k dispozici ve Vlašimi, potenciál pro rozšíření služeb existuje i v rámci intravilánu obcí v CHKO.

Tabulka č. 26: Návštěvnost turistických cílů v CHKO Blaník v letech 2012–2015

Lokalita	2012	2013	2014	2015
Velký Blaník – rozhledna (odhad)	16 054	16 200	15 000	18 000
Dům přírody Blaníku (otevřeno 4.7.2015)	---	---	---	3 311
Farní muzeum - Kondrac	2 226	1 660	1 749	3 554
Farma Blaník - Ostrov	19 652	21 325	21 853	20 000
Infocentrum Louňovice pod Blaníkem	---	---	2 100	2 364
Včelařské muzeum Louňovice pod Blaníkem	---	---	---	835

Vliv rekreace a sportů na OPK (negativní i pozitivní)

Rekreace a turistika má na CHKO Blaník vesměs pozitivní vliv, neboť návštěvníci poznávají přírodní a kulturně-historické zajímavosti. Důležitý je hospodářský efekt. Příjmy z turistiky mohou významně posílit příjmy místních obyvatel. Negativní vlivy turistiky jsou shrnuty v následujících bodech:

- Vjezdy cyklistů do PR Velký Blaník a PR Malý Blaník – riziko kolizí s pěšími turisty, zvýšení eroze
- Vjezdy motocyklů do PR Velký Blaník a PR Malý Blaník – po cestách i mimo – riziko kolize s pěšími turisty, rušení živočichů a eroze
- Parkování pod Velkým Blaníkem – vjezd mimo silnice, odpadky
- Intenzivní pohyb turistů mezi parkovištěm pod Velkým Blaníkem u Louňovic pod Blaníkem a rozhlednou – sešlap, eroze, rušení zvěře, odpadky
- Táboření mimo vyhrazená místa – v PR Velký Blaník a PR Malý Blaník i jinde, rozdělávání ohňů, odpadky

- Pohyb koní v lesích na Velkém a Malém Blaníku – zvýšení rizika eroze

Zhodnocení současného stavu

Turistika je významným činitelem a má v CHKO Blaník vzrůstající tendenci. Na turisty je působeno preventivně informačním systémem a dalšími opatřeními na usměrnění návštěvnosti a správného chování při pobytu v přírodě. Negativní vlivy turistiky jsou sledovány a následně jsou (např. ve spolupráci s obcemi a vlastníky pozemků) přijímána příslušná opatření k nápravě.

5. Vyhodnocení dosavadního plánu péče

Územní ochrana

Počet MZCHÚ v CHKO Blaník byl v období platnosti Plánu péče 2008 – 2017 stabilizovaný.

V PR Velký Blaník a PR Malý Blaník byla díky dobré spolupráci s Lesy ČR uplatňována podpora přírodě blízkého lesního hospodaření využívající maloplošné obnovní prvky a v maximální míře využívající zmlazení dřevin přirozené dřevinné skladby. Podpora směřuje k zajištění náročnějších nebo nadstavbových opatření (oplocenky, podsadby – BK, JD). V starých bukových porostech je uplatňován pouze účelový výběr. Na konci období došlo k navrácení lesního majetku církvi, přičemž hospodaření probíhá podle převzatého lesního hospodářského plánu. V rezervacích narůstá turistický ruch včetně cyklistiky. Vzhledem k nepřesnému územnímu vymezení by bylo vhodné rezervace znovu vyhlásit se zpřesněným vymezením a upravenými bližšími ochrannými podmínkami.

V PR Podlesí byla dořešena vodoprávní problematika Býkovických rybníků, nezbytná pro manipulaci s hladinami. Hospodaření na rybnících v majetku AOPK ČR přináší pozitivní výsledky s opakovaným výskytem makrofyt, vegetace letněných den, batrachocenózy i vážek. Management je zde třeba přizpůsobovat konkrétní situaci včetně teplotního a srážkového chodu sezóny vzhledem k řešené problematice ovlivnění vody ve studních v Býkovicích. V rybnících je třeba zachovat vhodný poměr litorální vegetace, makrofyt a společenstev obnažených den. Dobré výsledky přináší diferencovaný management mokřadní louky v PR Podlesí, kde byla v uplynulém období znovu potvrzena rosnatka okrouhlolistá a nově nalezena bařička bahenní. I přes provedená opatření (obnova stružek) nebyl znovu nalezen rozchodník huňatý. Je žádoucí nové vyhlášení s úpravou hranic na rozhraní mokřadní louky a lesa (v současnosti není mokřadní louka v PR celá) a úpravou hranic u Býkovických rybníků včetně hrázových objektů (v současnosti hranice např. vybíhá do hospodářských luk). S výhodou lze využít nových hranic parcel po komplexních pozemkových úpravách. Současně je žádoucí vyhlásit ochranné pásmo tak aby nezahrnovalo silnici a zástavbu osady Býkovice.

V PP Částrovické rybníky je pravidelným managementem (sečením) udržována bohatá populace vachty trojlísté a prstnatce májového na louce pod rybníky. Nově zde byl nalezen všivec lesní. Revitalizaci prošel horní rybník Machlov. Prostřední rybník má bohaté litorální porosty, nicméně má v technicky špatném stavu hráz a požerák. Na dolním rybníce probíhá relativně intenzivní rybniční hospodaření včetně technicky problematického navyšování hladiny, což působí negativně na populace obojživelníků.

V PP Rybník Louňov došlo ke značnému snížení početnosti až pravděpodobnému vymizení jednoho z hlavních předmětů ochrany – ostřice plstnatoplodé. Rybník je z důvodu silných splachů z povodí značně zazemněný a silně zarůstá orobincem. Z tohoto důvodu došlo ke změně hospodaření z chovného na sportovní rybolov. Plánovaný projekt na odbahnění a revitalizaci nebyl prozatím naplněn.

Evropsky významné lokality Podlesí (v hranicích PR) a Vlašimská Blanice zůstaly územně nezměněny. Ke stávajícím předmětům ochrany EVL Podlesí přibyly stanoviště 3130, 3150 a 7140. Stávající management PR Podlesí je pro nové předměty ochrany vyhovující.

Nové údaje o lišejnících a hmyzu z Křížovského lomu potvrzují jeho přírodní hodnoty a jsou dalším důvodem pro vyhlášení tohoto území v kategorii přírodní památka.

Druhová ochrana

Vzhledem k charakteru výskytu vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů v CHKO Blaník lze konstatovat, že druhová ochrana je mnohdy totožná nebo se významně překrývá s ochranou územní. Péče o některé druhy, které se vyskytují pouze nebo zejména ve zvláště chráněných územích, je zajištěna cílenou péčí o tato ZCHÚ (viz výše).

Vzácným a ohroženým druhům uvedeným v plánu péče byla věnována pozornost při monitoringu a managementových pracích. U prstnatce májového a vachty trojlísté se daří zachovávat silnější populace v maloplošných chráněných územích, pravidelný management je zajišťován i na dalších lokalitách se slabšími populacemi, které se vyskytují mimo MZCHÚ. Nově se podařilo potvrdit rosnatku okrouhlostou, bařičku bahenní, všivec lesní na mokřadních lokalitách a úpor trojmužný na letněném dně Velkého Býkovického rybníka. Cílená opatření jsou prováděna pro vrbinu kytkokvětou (sečení 1x za 3 roky), puchýřku útlou (letnění rybníka) nebo jalovec obecný (mýcení křovin). Obnova stružek na mokřadní louce v PR Podlesí bohužel zatím nevedla k znovuoživení rozchodníku huňatého. Vzácné druhy lišejníků v Křížovském lomu vyžadují výrazné prosvětlení náletového porostu, k němuž zatím nedošlo. Populace řezanu pilolistého na Malém Býkovickém rybníku a na Žďárské louce prosperuje a nevyžaduje žádné zásahy.

U mnoha cílových druhů živočichů spočíval management především v odstranění existujících ohrožujících faktorů a v prevenci před potenciálními ohrožujícími faktory spíše než v konkrétních aktivních opatřeních. To se týká především druhů vodního prostředí, kdy bylo podstatné omezit zdroje bodového a plošného znečištění, zamezit regulaci břehů a koryta apod. Vlivem postupného útlumu intenzivního zemědělství, omezování vstupů v hnojení a biocidech, budování čistíren odpadních vod ve větších městech apod., došlo prokazatelně k postupnému zlepšování kvality vody v tocích, které se projevuje např. ve výskytu ohrožených druhů jako velevrub tupý a nově zjištěný kružník severní či stabilních populací velevruba malířského. Stabilní populace bioindoikačně významných druhů vážek (*Cordulegaster-Ophiogomphus* cenóza) se objevuje na řece Blanici.

Konkrétní opatření spočívala v budování tůní či soustav tůní na vhodných mokřadních lokalitách, v nivách toků, na prameništích loukách apod. V posledních letech bylo vybudováno v CHKO Blaník 15 nových tůní (např. Ostrov, Křížov, Karhule, Lesáky, Libouň, Pod Hřivou). Tůně byly přednostně budovány v místech přirozených zamokřených terénních depresí a staly se novými vhodnými biotopy, které osídlily především semiakvatilní druhy bezobratlých i obratlovců.

U rybníků rybářsky obhospodařovaných s výskytem obojživelníků je potřeba rybí obsádku udržovat na takové výši, aby zde bylo umožněno jejich úspěšné rozmnožování.

Nejvhodnější lesní porosty se dochovaly na vrcholech obou Blaníků. Podstatné bylo omezení hospodaření na těchto lokalitách a díky tomu zachování padlých či stojících mrtvých stromů, které vyhovují xylofágním druhům brouků či měkkýšů a dutinovým druhům ptáků. Současné hospodaření je proto považováno za vyhovující.

Obecně lze konstatovat, že se výrazně zlepšila znalost o zdejší fauně díky výsledkům z průzkumů nově sledovaných skupin bezobratlých, čímž se rozšířil počet zjištěných ochranně významných druhů zejména z Červených seznamů. Během posledních let v souladu s úkoly minulého plánu péče CHKO Blaník došlo k doplnění počtu potvrzených zvláště chráněných druhů na tomto území na minimálně 100 taxonů. Chybí ale podrobnější informace o populační dynamice zájmových druhů (zejména bezobratlých) a vlivu realizovaných managementových opatření, což jde ale již nad rámec možností pracovníků Správy CHKO. Doplněné poznatky a informace o zájmových druzích a jejich výskytu umožňují lepší nastavení konkrétních managementových opatření. V dalším období je potřebné provádět nejen opakované průzkumy již zpracovaných skupin pro poznání jejich populační dynamiky, ale i průzkumy zde dosud opomíjených skupin bezobratlých živočichů (např. křísi, mšicosaví, sarančata, kobylky, další čeledi dvoukřídlých, blanokřídlých aj.).

Péče o rozptýlenou zeleň

V rámci opatření věnovaných obecné ochraně přírody a krajiny bylo vysazování a údržba alejí a remízů jednou z činností, které se věnovala největší pozornost. Na vhodných pozemcích po dohodě s vlastníky Správa CHKO z prostředků PPK realizovala výsadby rozptýlené a liniové zeleně, přispívající ke zlepšení ekologické stability krajiny. V liniových výsadbách byly vysázeny většinou ovocné stromy (švestky, třešně, jabloně), v menší míře dub. Na výsadby remízů byly použity sazenice dubu, habrů a různých opadavých keřů. Na vhodných místech tak došlo k optickému rozčlenění krajiny, zvýšení estetického dojmu a také ke zvýšení ekologické rozmanitosti.

V oblastech s nízkou ekologickou stabilitou na rozlehlých lánech orné půdy ve III. a IV. zóně, zůstává situace složitější. Vzhledem k tomu, že zde byla zlikvidována stará síť cest, že je prakticky nemožné vykoupit pozemky orné půdy a že neexistuje dotační program na geodetické zaměření pozemků cizích vlastníků, má Správa CHKO velmi omezené možnosti s těmito územími pracovat. Na většině katastrů v CHKO zatím nebyly provedeny pozemkové úpravy a také se nepodařilo zpracovat či realizovat plán ÚSES.

Stavební činnost

Při povolovacích řízeních týkajících se stavební činnosti byl předchozí Plán péče intenzivně využíván, především pak jeho část, týkající se studie krajinného rázu. Plán péče byl vcelku dobrým podkladem pro prosazování vhodného umístění staveb a jejich odpovídajícího vzhledu. Principy stavební zástavby stanovené v návrhové části minulého plánu péče byly prosazovány při přípravách územních plánů. Praxe ukázala na potřebu přesnějšího vymezení možného rozvoje zástavby především v architektonicky cenných zónách zastavěných území obcí a na jejich okrajích, přesnější definování základních vhodných a nevhodných architektonických prvků zdejších staveb i s ohledem na jejich umístění (např. v městské památkové zóně v obci Načeradec v dominantních pohledech začínají v nevhodné míře vznikat ve střešních konstrukcích vikýře a střešní okna, v ojedinělých případech i solární panely). Tyto praktické zkušenosti a potřeby byly využity při přípravě nové verze studie krajinného rázu.

Rybářství a rybníkářství

Zásady stanovené v návrhové části minulého plánu péče se v zásadě dařilo naplňovat. Ve sportovním rybolovu nedocházelo v minulém období k žádným konfliktům s ochranou přírody. Při obhospodařování rybníků je potřeba trvale dohlížet na druhové spektrum vysazovaných ryb a na dodržování obsádek kapra ve výši nepoškozující ekosystém rybníka, dále je třeba důsledně kontrolovat násady, aby nedocházelo k zavlečení druhů nepůvodních a invazivních (v případě jejich nálezu je potřeba provést jejich eliminaci). Intenzivní chov drůbeže na rybnících významných z hlediska ochrany přírody na území CHKO již není provozován.

Myslivost

Zásady stanovené v návrhové části minulého plánu péče se v zásadě dařilo naplňovat. Skutečné stavy srnčí zvěře jen velmi mírně překračovaly normované stavy a byly v podstatě vyrovnané. Skutečné stavy chované drobné zvěře (zajíc a bažant) nedosahovaly ani minimálních stavů. Stavy zvěře černé ale výrazně překračovaly normovaný stav a postupně narůstaly a tento trend je potřeba zvrátit. Určitým problémem zůstává občasný výskyt muflona, především v centrální části CHKO. Muflon se objevuje v honitbách zasahujících do CHKO Blaník v počtu desítek kusů. Redukce jeho počtu jako nepůvodního druhu v CHKO Blaník je stále žádoucí.

Lesní hospodářství

Nejlépe se dařilo dodržovat cíle hospodaření na státních pozemcích, které obhospodařují Lesy ČR s.p. Využívání přirozené obnovy, používání maloplošných obnovních prvků a zavádění chybějících dřevin přirozené skladby zde bylo a je běžným způsobem hospodaření.

V předchozím plánu péče uváděné problémy v soukromých a obecních lesích (nedostatečné zajištění ochrany lesa, odstraňování podrostu a porostních pláštíků) se vyskytují již jen ojediněle. Stále vysoké ale v těchto lesích zůstává procento zastoupení smrku a borovice, samovolně zde zmlazuje modřín. Zde je žádoucí usilovat o zvýšení zastoupení MZD v porostech.

Zemědělství

Zavedení změn do zemědělské výroby je pro svůj charakter výroby i pro konzervativnost zemědělských hospodářů záležitost dlouhodobá. Většinu kladných změn ve způsobech hospodaření se podařilo zavést jen díky ekonomickým stimulům. Zde sehrály zásadní roli zpracované a zemědělcům nabídnuté agro-environmentální programy na podporu hospodaření. V současné době je většina zemědělských subjektů registrována v systému LPIS a čerpá tak finanční prostředky z EU nebo ze státního rozpočtu. Nejcennější plochy jsou udržovány díky finančním nástrojům MŽP. Počáteční nedůvěra zemědělských hospodářů k těmto programům ustoupila a zemědělské hospodářství je dnes běžně využívají.

Památné stromy

Zdravotní stav památných stromů byl monitorován a problémy řešeny pomocí zásahů financovaných PPK. Památné stromy byly příslušným způsobem označeny. Osvědčuje se také preventivní odlehčení koruny, které snižuje riziko odlomení kosterních větví nebo přímo zlomení kmene. Větší zásah byl proveden např. na aleji památných lip u Podlouňovického mlýna.

Terénní služba

Podařilo se stabilizovat počet členů stráže přírody ať už z řad zaměstnanců Správy nebo dobrovolníků. Úloha stráže se projevuje pozitivním způsobem zejména v informační oblasti a prevenci přestupků. Určité rezervy jsou v metodickém vedení a zapojení dobrovolných strážců.

Rekreace

Za období platnosti plánu péče velmi vzrostla návštěvnost CHKO Blaník. Zatímco chalupářská a chatová rekreace je stabilizována, jedno a vícedenní návštěvnost má vzrůstající tendenci. Na turisty je působeno preventivně informačním systémem. Plánování oblasti turistického ruchu bylo řešeno ve spolupráci v rámci projektu Kraj blanických rytířů (od r. 2014 geoparku Kraj blanických rytířů), mikroregionu Blaník a s jednotlivými obcemi. V souvislosti s výstavbou Domu přírody Blaníku v roce 2015 se díky rekonstrukci a zkapacitnění parkoviště pod Velkým Blaníkem u Kondrace podařilo vyřešit parkování automobilů na této straně Velkého Blaníku. Na parkovišti a u Domu přírody byly umístěny stojany pro jízdní kola, což by mohlo pomoci omezit pohyb cyklistů do PR Velký Blaník. Dosud se nepodařilo uspokojivě vyřešit parkování automobilů a pohyb cyklistů v PR Velký Blaník a v PR Malý Blaník ve směru od Louňovic pod Blaníkem.

Doprava

Za období platnosti minulého plánu péče nedošlo v dopravní síti v CHKO Blaník k významným změnám. Zlepšily se parkovací služby pro návštěvníky (u jednotlivých rekreačních objektů a u Domu přírody). Na zimní údržbu („solení“) vybraných úseků vozovek byly vydávány Správou CHKO výjimky ze zákona pro aplikaci chemických látek. Tato ošetření byla praktikována jen sporadicky, nanejvýš 3x za rok. Výjimky na vjezd vozidlem do PR Velký a Malý Blaník byly vydávány pro potřeby městyse Louňovice pod Blaníkem.

Práce s veřejností

V souladu s Plánem péče bylo za uplynulé období realizováno celé spektrum akcí pro různé zájmové skupiny. V roce 2015 bylo otevřeno návštěvnické středisko Dům přírody Blaníku jako zázemí pro návštěvníky CHKO. Byl vybudován a udržován informační systém u MZCHÚa díky prostředkům z Programu péče o krajinu je udržována naučná stezka „S

rytířem na Blaník“. Správou CHKO byly pořádány odborné přednášky a exkurze. Vzhledem k velikosti CHKO Blaník Správa na řadě aktivit spolupracovala s externími subjekty. Od roku 2016 se práci s veřejností na Správě CHKO Blaník věnuje jeden pracovník v rámci hlavní pracovní náplně.

Postupně je doplňována infrastruktura pro návštěvníky v MZCHÚ a na frekventovaných místech. Zatím nedostatečné je propojení Správy s místními informačními zdroji, jakými jsou např. obecní zpravodaje a občasníky a webové stránky obcí.

6. Použitá literatura

- Anonymus, 1980: Cestami našich povodí. - Rybářství 3:58-59.
- Anonymus, 1981: Kolik ryb je ve vodách. - Rybářství 11:249.
- Anonymus, 1960: Poznáváme naše řeky Blanice Vlašimská. - Čsl. Rybářství, 8 (obálka).
- Beran, L. 1998: Vodní měkkýši ČR. - ZO ČSOP Vlašim, Vlašim. 1 – 113.
- Beran, L. 2005: Vodní měkkýši vybraných území CHKO Blaník.
- Čanda, j. 2005: Lokality s výskytem obojživelníků CHKO Blaník. Nepubl. zpráva. Depon in Louňovice pod Blaníkem. 24 pp.
- Čanda, j. 2006: Lokality s výskytem obojživelníků CHKO Blaník. Nepubl. zpráva. Depon in Louňovice pod Blaníkem. 24 pp.
- Čech M. 2001: Rychlé šíření drobné asijské rybky podblanickým regionem. Pod Blaníkem, 3: 4-6.
- Čech, P, Čech, M. 2002: Ledňáček odhaluje stav ichtyofauny. Podblanický ekodeník, příloha Benešovského deníku z 27.6.2002, str.18.
- Čech, P. 2004: nálezové údaje o raku říčním v databázi Survey Janitor, nepubl.
- Čech, V. 1940: Geologické poměry v okolí Blaníku na Vlašimsku. Věstník Úst. Geol. pro Čechy a Moravu, Praha 14: 132 – 142.
- Černý Z., Gottwald Z., Hartl J., Zedník, L., Zelený J. 1993: Motýli (Lepidoptera) z Podblanicka - CHKO Blaník. SVPP, 33: 49-56.
- Datel P. 2006: Zprůchodnění toku Blanice v povodí Sázavy. AOPK Praha (zakázka č.29-2006), Nepubl. Studie.
- Farkač J., Král, D. & Škorpík M. (eds) 2005: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. – AOPK ČR, Praha, 760 pp.
- Hanel L. 1984: Pozoruhodné rybářské úlovky na Podblanicku. - Sborník vlastivěd.prací z Podblanicka, 24(1983): 101-121.
- Hanel L., Pešout, P. a kol.: Chráněná krajinná oblast Blaník, Plán péče o CHKO na roky 1998 - 2007, Louňovice pod Blaníkem 1998
- Hanel, L 1986: Netopýři rodu *Plecotus* na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací Podblanicka 26:61 – 77.
- Hanel, L. 1987: Výskyt střevle potoční na Podblanicku.- Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 27(1986): 77-79.
- Hanel, L. 1988: Obratlovci chráněné krajinné oblasti Blaník.Nepubl., depon in Louňovice pod Blaníkem. 33 pp.
- Hanel L. 1994a: Přehled lokalit s výskytem mihulí (Cyclostomata, Petromyzontidae) na území České republiky.- Bull. Lampetra, ZO ČSOP Vlašim, 1: 35-88.
- Hanel L. 1994b: Fyzikálně chemické parametry tří potoků středních Čech s výskytem mihule potoční (*Lampetra planeri*).- Bull. Lampetra, ZO ČSOP Vlašim, 1: 101-108.
- Hanel L. 1994c: Výskyt mihule potoční na Podblanicku.- Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 33: 95-98.
- Hanel, L. 1994d: K nálezu plošnice hlubenky skryté v řece Blanici. SVPP, 33:81-84.
- Hanel, L. 1996a: Faunistické průzkumy ryb v Blanici v Louňovicích. Ms. 1.

- Hanel, L., 1996b: Příspěvek k poznání fauny vážek (Odonata) Podblanicka. *Bohemia centralis*, 24(1995):187-207.
- Hanel L. 1999: Vážky přírodní rezervace Podlesí v CHKO Blaník. Sborník z mezinárodního semináře Vážky 1999. ZO ČSOP Vlašim, 53-59.
- Hanel. L. 2003: Výskyt mihule potoční (*Lampetra planeri*, *Petromyzontiformes:Petromyzontidae*) ve středních Čechách. *Bohemia centralis*, 26:245 – 259. Praha.
- Hanel L. 2015: Další pozorování mývala na okrese Benešov. *Pod Blaníkem* 4: 6-7.
- Hanel L., Doležal T. 2010: Střevlíkovití brouci (Carabidae) Velkého a Malého Blaníku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 80/2: 215-228.
- Hanel L., Kerouš K. 2008: Nálezy zmije obecné na Poblánicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 48: 77-90.
- Hanel, L., Lusk, S 2005: Ryby a mihule České republiky: rozšíření a ochrana. ZO ČSOP Vlašim. 447 pp. "
- Hanel L., Lusk S. 2009: Ichtyofauna střední části vlašimské Blanice. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 49/1: 43-61.
- Hanel, L., Pešout P., Brychtová, J., Holubová, J., Racková, L., Skála, P., Svoboda, J. 1998: Plán péče o CHKO Blaník. Npubl.
- Hanel, L., Závěta, J. 1984: Poznámka k vybraným druhům ryb Panské nádrže a řeky Blanice. - Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka 24(1983):71-98.
- Horsák, M. 2005: *Vertigo angustior* v PR Podlesí. Npubl. Zpr. AOPK ČR
- Hübst Z., Zachariáš J., Selmi M. 2011: Stříbrnosný žilník na hřivě u Louňovic pod Blaníkem: strukturní vývoj a složení fluid. Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 51: 43-56.
- Chán, V.: Poznámky k rozšíření některých rostlin v okolí Louňovic pod Blaníkem. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 10-1969, str. 220-221.
- Chytrý M., Kučera T. a Kočí M. (eds.) (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha.
- Informační systém ochrany přírody – ISOP – Botanická data CHKO Blaník a okolí (1948 – 1996).
- Klaudys M. 2002: Závěrečná zpráva. Mapování lokality Malý Blaník (podrobné mapování: A0263) a lokality Roudný (kontextové mapování: A0264).
- Klaudys M. 2003: Závěrečná zpráva. Mapování lokality A0119BN – Velký Blaník (podrobné a kontextové mapování).
- Kokeš J., Němejcová D. 2006: Metodika odběru a zpracování vzorků makrozoobentosu tekoucích vod metodou PERLA. VÚV TGM, 10 str.
- Kuča K. (ed.), Kučová V., Salašová A., Vorel I., Weber a kol. 2015: Krajinné památkové zóny. Národní památkový ústav, 512 str.
- Kocourek 2001. Závěrečná zpráva k výzkumu mnohonožek (*Diplopoda*) na území CHKO Blaník v roce 2001. Ms. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Kocourková, J. 2001: „Lišejníky v CHKO Blaník, excerptce, revize a současný stav“, zpráva z výzkumu za rok 2001, MS. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Kučera, J., Váňa, J. 2003: Check- and Red List of bryophytes of the Czech Republic. *Presila*. Praha, 75, 193 -222.

- Lenský, V. 1987: Nález řasy *vaucheria globulifera* u Louňovic pod Blaníkem, Sborník Vlastivědných prací z Podblanicka 28 – 1987, str. 65 – 67.
- Loskotová, E. 2004: Inventarizační průzkum bryoflóry vybraných území CHKO Blaník. Nepubl. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Ložek, V. 1958: K ochraně Velkého Blaníku. Ochrana přírody, Praha 13 (1): 20 – 21.
- Lusk S., Hanel L., Lusková V., Lojkásek B., Hartvich P. 2006: Červený seznam mihulí a ryb České republiky – verze 2005. Biodiverzita ichtyofauny ČR (VI): 7-16.
- Mikátová, B., Vlašín, M, Zavadil, V. (eds.) 2001: Atlas rozšíření plazů v České republice. AOPK ČR, Brno, Praha.
- Moravec, J. 1979: Obojživelníci a plazi okolí Vlašimi. SVPP ,19 (1978): 89-99.
- Moravec J. a kol. 1995: Rostlinná společenstva ČR a jejich ohrožení. 2. přepracované a doplněné vydání. Severočeskou přírodou, příloha 1995.
- Nová P., Nový A., Křížek P. 2001: Zimoviště netopýrů Bendšovska a Vlašimska. Vespertilio 5: 191-198.
- Neuhäslová, Z. (ed.) 1998: Mapa potenciální přirozené vegetace ČR. 341 pp. CENTA. Brno.
- Pešout, P. 1992: Příspěvek k poznání rostlinstva Vlašimska III. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 32-1992, str. 31-43.
- Pešout P. 1996a: Příspěvek k poznání rostlinstva Vlašimska IV. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 36-1996, str. 203-222.
- Pešout P. 1996b: Vodní a pobřežní vegetace Vlašimska. - Bohemia centralis 25:5-126.
- Pešout P. 1998: Rozchodník huňatý na Podblanicku. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 38.
- Pešout P. 2000: Ostřice plstnatoplodá nalezena v CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 40, str. 53-56.
- Petráň, J a kol. 1985: Benešovsko Podblanicko. TEPS, Praha, 368 pp.
- Poledník, Poledníková, Toman 2006: Metodika monitoringu vydry říční. Ms. AOPK ČR.13 pp.
- Pokorný, J. 2006: Výsledky mapování a monitoringu vydry v EVL Blanice za rok 2006. Nepubl. Depon in AOPK ČR Praha.
- Procházka F. (ed.) 2001: Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – příroda, Praha, 18: 166pp.
- Quitt, E 1971: Klimatické oblasti Československa. Studia Geographica 16, ČGÚ ČSAV, Brno, 80 pp.
- Smrž, A. 1983 : Savci Podblanicka. Dipl. práce Př. f. UK Praha. 1-72. Nepubl.
- Strejček, J. 1991: Zpráva o průzkumu fytofágních brouků čeledí mandelinkovití (*Chrysomelidae* s.l.), luskokazovití (*Bruchidae*), rezedáčkovití (*Urodonidae*), větevníčkovití (*Anthribidae*), a nosatcovití (*Curculinidae*). Ms. Depon in Louňovice pod Blaníkem.
- Štastný, Bejček, 2003: Červený seznam ptáků České republiky, Příroda, Praha, 22:95-129.
- Vašák, P, a kol. 2006: Ptáci Podblanicka. Vlašim. ČSOP Vlašim. Muzeum Podblanicka. 264 pp.
- Vlček V. (ed.) 1984: Vodní toky a nádrže. Zeměpisný lexikon ČSR, Academia Praha, 316 pp.
- Vrabec V. 2003: Měkkýši fauna rybníka Strašík u Libouně (střední Čechy, okres Benešov) a poznámky k fauně rybníků na Podblanicku. Malacologica Bohemoslovaca (Československá slimač), Praha 2:19-26.

- Vodolán, J. 1967: Výskyt vstavačů na Vlašimsku. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 8-1967, str. 146-147
- Vrabec, V, Beran, L., Horsák, M., Hrabáková, M., Jansová, A., Kolouch, R., Kořínková, T., Maňas M., Rayman, M, Tučková, P, Velecká, I 2000: Výsledky malakozoologických dnů na Podblanicku. 4. – 7. května 2001. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 40: 63 – 79.
- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Záruba, P. 1998: Motýli Podblanicka. ČSOP Vlašim a Muzeum okresu Benešov, 124 pp.
- Záruba, P. 2005: Inventarizační průzkum čmeláků na území CHKO Blaník. Ms. Depon in Louňovice pod Blaníkem. 11 pp.
- Zavadil a Kolman 1992: Rozšíření žab ve středních Čechách – II. Bohemia centralis 21: 141 – 220. ČÚOP. Brázda Praha.
- Zelený V. 1976 : Chráněné a méně známé rostliny Podblanicka. Okresní muzeum Benešov, 217 pp.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimska – II. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 5-1964, str. 24-31.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimska – III. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 7-1966, str. 46-57.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimska – IV. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 11-1970, str. 59-66.
- Zelený, V.: Příspěvek k výzkumu květeny Vlašimského okresu. Sborník vlastivědných Prací z Podblanicka 3-1959, str. 8-12.

7. Seznam zkratek

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČOV – čistírna odpadních vod
ČSOP - Český svaz ochránců přírody
EU – Evropská unie
EVL – evropsky významná lokalita
EVVO – environmentální výchova, vzdělání a osvěta
GIS – Geografický informační systém
CHKO – chráněná krajinná oblast
k. ú. – katastrální území
KPÚ – komplexní pozemkové úpravy
KÚ – krajský úřad
LČR – Lesy České republiky, s. p.
LHC – lesní hospodářský celek
LHO – lesní hospodářská osnova
LHP – lesní hospodářský plán
MKR – místo krajinného rázu
MZe – Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NDOP – Nálezová databáze ochrany přírody
NPR – národní přírodní rezervace
NPÚ – národní památkový ústav
NS – naučná stezka
OKR – oblast krajinného rázu
ONV – okresní národní výbor
OPK – ochrana přírody a krajiny
OPRL – oblastní plán rozvoje lesů
PLO – přírodní lesní oblast
PP – přírodní památka
PPK – Program péče o krajinu
PR – přírodní rezervace
PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa
SCHKO – správa chráněné krajinné oblasti
SLT – soubor lesních typů
TTP – trvalý travní porost
ÚPD – územně plánovací dokumentace
ÚSES – územní systém ekologické stability
ÚSOP – Ústřední seznam ochrany přírody
ZO ČSOP – základní organizace Českého svazu ochránců přírody
ZÚR – zásady územního rozvoje

Zkratky dřevin jsou uvedeny podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

**Rozbory
Chráněné krajinné oblasti
Blaník**

k 31. 3. 2016

PŘÍLOHY

8. Přílohy

Textové přílohy

- č. 1. Výnos o zřízení CHKO Blaník
- č. 2. Přehled katastrálních území CHKO Blaník
- č. 3. Přehled studií a průzkumů realizovaných na území CHKO Blaník
- č. 4. Charakteristiky vodních toků a ploch v CHKO Blaník

Mapové přílohy

- č. 1 Přehledová mapa
- č. 2 Zonace CHKO
- č. 3 MZCHÚ a památné stromy
- č. 4 Natura 2000
- č. 5 ÚSES
- č. 6 Vlastnictví lesů
- č. 7 Kategorie lesa
- č. 8 Honitby
- č. 9 Krajinový ráz
- č.10 Turistika

Výnos o zřízení CHKO Blaník.

17332/81

**Výnos
ministerstva kultury
České socialistické republiky
ze dne 29. prosince 1981
o zřízení chráněné krajinné oblasti "Blaník"**

Ministerstvo kultury České socialistické republiky (dále jen "ministerstvo") stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a orgány a na návrh Středočeského rajského národního výboru podle § 8 odst. 2 a § 9 zákona č. 40/1956 Sb. , o státní ochraně přírody:

§ 1

Vymezení a poslání oblasti

(1) Území vymezené v příloze tohoto výnosu se prohlašuje za chráněnou krajinnou oblast Blaník (dále jen "oblast")

(2) Posláním vyhlášení oblasti je ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí; k typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních toků a ploch, klima krajiny, vegetační kryt a volně žijící živočišstvo, rozvržení lesního a zemědělského půdního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídel, kulturní a historické stavby a místní zástavba lidového rázu.

(3) Oblast se využívá takovým způsobem, aby bylo podpořeno příznivé působení jejích přírodních prvků na životní prostředí a zachován nebo dotvořen ekologicky optimální systém obhospodařování krajiny a přírodních zdrojů.

§ 2

Podmínky ochrany

(1) Oblast je chráněna podle zákona č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody, zákazy uvedené v § 11 odst. 1 tohoto zákona se omezují podle § 11 odst. 2 téhož zákona takto:

a) Součinnost s ministerstvem je nutná při hydrologickém průzkumu a při jakýchkoli těžebních záměrech, při projednávání a schvalování přípravné a projektové dokumentace báňských děl a staveb, průmyslových, inženýrských, vodohospodářských, dopravních, zemědělských, lázeňských, bytových a občanských staveb a staveb všeho druhu sloužících rekreaci, sportu a turistice.

b) Způsob geologického výzkumu a vyhledávacího ložiskového průzkumu bude dohodnut s ministerstvem, které stanoví v souladu s posláním oblasti podmínky, za kterých lze provádět nezbytné zásahy do přírody oblasti.

(2) Vodní a lesní hospodářství a zemědělství, průmyslová výroba, těžba nerostných surovin, doprava, výstavba a rekreace se provádějí v souladu s posláním vyhlášení oblasti 1); za tím účelem jsou pořizovány územně plánovací podklady a územně plánovací dokumentace, popřípadě její doplňky nebo změny a vydávána územní rozhodnutí a stanovovány dobývací prostory v dohodě s ministerstvem.

(3) Jen se souhlasem krajského orgánu státní ochrany přírody mohou příslušné orgány vydat stavební povolení a další rozhodnutí dotýkající se ochrany přírody v oblasti s výjimkou rozhodnutí vodohospodářských a organizace mohou učinit opatření dotýkající se ochrany přírody v oblasti jde-li o:

a) novostavby všeho druhu, pokud podléhají povolení nebo ohlášení; změny staveb, udržovací práce na nich, pokud se jakýmkoliv způsobem mění vzhled stavby (povrchová úprava, změna velikosti a členění oken a dveří a jiných charakteristických vnějších znaků stavby); odstraňování staveb,

včetně památkově chráněných nebo na kterých je památkový zájem, s výjimkou staveb navržených k odstranění v platné územně plánovací dokumentaci; jakékoliv zemní práce, podléhající povolení 2),

b) archeologické výkopy,

c) umísťování skládek odpadů mimo místa k tomu určená, nebo o zavážení lomů a pískoven,

d) umísťování tábořišť, zřizování stanových rekreačních táborů, autocampingů a jiných rekreačních nebo sportovních zařízení a pořádání hromadných sportovních a jiných akcí,

e) umísťování informačních, reklamních a jiných podobných zařízení.

4) Po projednání s orgány státní ochrany přírody mohou příslušné orgány a organizace vydat potřebná rozhodnutí nebo učinit opatření jde-li o:

a) užívání lesních nebo zemědělských pozemků k jiným účelům,

b) změnu hranic lesního půdního fondu a zemědělského půdního fondu, odnímání pozemků lesnímu půdnímu fondu nebo zemědělskému půdnímu fondu a zalesňování pozemků vyňatých ze zemědělského půdního fondu.

c) rozhodnutí vodohospodářská.

5) Rozvoj zemědělské výroby v oblasti se uskutečňuje na základě komplexních plánů rozvoje zemědělství, včetně úprav pozemků se stromy a křovinnou vegetací pro jednotlivé územně správní celky, vypracovávaných ve spolupráci s krajským orgánem státní ochrany přírody se zvláštním zřetelem na zachování biologických a estetických hodnot oblasti a na zájmy ochrany a využití zemědělského půdního fondu.

§ 3

Ochranné pásmo

V obcích (osadách), jejichž intravilánem prochází hranice oblasti, tvoří jejich intravilán ochranné pásmo, na které se ve věcech územního plánování hledí jako by leželo v oblasti.

Výkon státní ochrany přírody v oblasti

§ 4

(1) Výkon státní ochrany přírody v oblasti přísluší Středočeskému krajskému národnímu výboru, který v dohodě s ministerstvem učiní organizační opatření k zajištění odborné správy oblasti a v dohodě s ním vydá statut oblasti.

(2) Řízení a dozor ve věcech státní ochrany přírody vykonává na území oblasti ministerstvo.

§ 5

(1) Dbát poslání oblasti je povinností všech orgánů a organizací, které na jejím území působí, jakož i každého občana, který se v ní zdržuje.

(2) Ve věcech, které se dotýkají oblasti a nejsou uvedeny v § 2, rozhodují orgány státní správy s ohledem na poslání oblasti v dohodě s příslušným orgánem státní ochrany přírody.

(3) Obdobně postupují orgány a organizace, které v oblasti činí vlastní opatření k ochraně ovzduší, vody, půdy, vegetačního krytu, ryb, zvěře a jiného volně žijícího živočišstva nebo opatření proti nadměrnému hluku.

§ 6

(1) Předpisy, podle nichž se provádí zvláštní způsob ochrany území oblasti zůstávají nedotčeny 3).

(2) Na územích, na která se vztahuje působnost federálního ministerstva národní obrany a federálního ministerstva vnitra, se uplatňují hlediska obrany státu a ostrahy státních hranic ve smyslu zvláštních předpisů 4)

(3) Vlastnická práva a jiné majetkové vztahy k nemovitostem ležícím v oblasti nejsou zřízením oblasti dotčeny.

§ 7

(1) Mapy, v nichž je zakresleno území oblasti, jsou uloženy u ministerstva, ve Státním ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze, u Středočeského krajského národního výboru, u Střediska státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje v Praze, u Okresního národního výboru v Benešově a u všech dotčených městských a místních národních výborů.

(2) Tento výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1982.

Ministr:

doc. Dr. Klusák, CSc., v.r.

Příl.

Vymezení hranice chráněné krajinné oblasti Blaník

Hranice chráněné krajinné oblasti začíná v obci Načeradec, odkud vede po silnici na Louňovice pod Blaníkem. 750 m od obce, na rozcestí u kapličky přechází na polní cestu, lemovanou stromořadím a vede po ní západním směrem 1 km. Odtud pokračuje muldou a potokem západo-jihozápadního směru až do osady Hrajovice. Z Hrajovic jde hranice oblasti dále po silnici k severozápadu až k rekreačnímu středisku Smrštov na říčce Blanici, u něhož přechází na silnici Louňovice-Mladá Vožice. Po této silnici vede jen 100 m k jihu a odbočuje na silnici vedoucí k západu do obce Laby a k bývalému dolu Roudný. Tam se hranice stáčí po silnici prudce k severu, prochází obcí Libouň a lesním komplexem Hříva a jde až do obce Veliš. Zde přechází na místní komunikaci východního směru, vedoucí do Ostrova a Kondrace. Z Kondrace pokračuje hranice oblasti k východu polní cestou kolem samoty Úlehle až na okraj obce Vracovice, kde se stáčí po polní cestě k jihu až ke jihozápadu. Prochází po ní lesem Loužek a pokračuje přímo k jihu až ke Kubánkovu mlýnu. Zde se lomí hranice na cestu vedoucí údolím potoka k západu přes samotu Volavka až k usedlosti Mraviště, kde přechází na silnici Křížov-Načeradec. Po této silnici pokračuje k jihu až do obce Načeradec, kde se hranice oblasti uzavírá.

Celková rozloha chráněné krajinné oblasti Blaník je 40 km².

Vymezení bylo provedeno podle mapy okresu Benešov v měřítku 1:50 000.

---

1) Viz § 1 odst. 2 výnosu.

2) Zákon č. 50/1976 Sb. , o územním plánování a stavebním řádu a vyhláška FMTIR č. 83/1976 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu ve znění vyhlášky FMTIR č. 45/1976 Sb.

3) Může jít o ochranu, opírající se o předpisy různého druhu (územně plánovací, horní, vodohospodářské, lesnické, péče o zdraví lidu železniční, památkové péče a ochrany přírody, vojenské, bezpečnostní apod).

4) § 21 a § 22 zákona č. 40/1961 Sb. , o obraně ČSSR.

Příloha č. 2

Přehled katastrálních území CHKO Blaník.

Obec	Katastrální území
Veliš	Veliš
Ostrov	Ostrov u Veliše
Kondrac	Kondrac
Vracovice	Vracovice
Pravonín	Pravonín
	Křížov pod Blaníkem
Louňovice pod Blaníkem	Louňovice pod Blaníkem
	Býkovice u Louňovic
	Světlá pod Blaníkem
Načeradec	Načeradec
	Pravětice
Kamberk	Kamberk
Zvěstov	Laby
	Libouň
	Bořkovice

Přehled studií a průzkumů realizovaných na území CHKO Blaník.

Území	Sledovaná skupina	Citace
PR Podlesí	vyšší rostliny	Pešout P. 1998: Rozchodník huňatý (<i>Sedum villosum</i>) na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 38:55-58.
	vyšší rostliny	Havlíčková A. 2007: Inventarizace vyšších rostlin v PR Podlesí v letech 2006-2007. Ms., 27 str. Depon. In Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vyšší rostliny	Klaudys M., 2008: Rosnatka okrouhlolistá v CHKO Blaník, Pod Bláníkem, roč. XII., číslo 2, str. 7-9.
	vyšší rostliny	Klaudys M. Pešout P. 2012: Nové botanické nálezy v PR Podlesí. Pod Bláníkem roč. XVI, číslo 3: str. 2-3.
	vážky	Liška L..1996: Zpráva o hydrobiologických průzkumech v CHKO Blaník. Ms., Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vážky	Hanel L. 1995: Vážky přírodní rezervace Podlesí. Ms, 5 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vážky	Hanel L. 1999: Vážky přírodní rezervace Podlesí v CHKO Blaník. Sborník z mezinárodního semináře „Vážky 1999“, Vlašim, ZO ČSOP Vlašim, 53–59.
	vážky	Hanel L. 2007: Monitoring naturové lokality vážky jasnoskvrnné. Ms. 3 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vážky	Pokorný J. 2010: Inventarizační průzkum vážek (Odonata) v PR Podlesí v CHKO Blaník. Ms., 13 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	brouci	Doležal T. 2010: Faunistický průzkum brouků (Coleoptera) přírodní rezervace Podlesí. Ms.11 str. Depon. in SCHKO Blaník v Louňovicích.
	ploštice	Baňar P. 2008a: Ploštice (Heteroptera) evropsky významné lokality Podlesí na území CHKO Blaník. – Závěrečná zpráva, Ms. 12 str. nepubl. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	chrostíci, blanokřídílí, dvoukřídílí	Chvojka P. a kol. 2010: Inventarizační entomologický průzkum přírodní rezervace Podlesí (CHKO Blaník), chrostíci - Trichoptera, blanokřídílí - širopasí, Hymenoptera, Symphyta, dvoukřídílí - koutulovití, Diptera, Psychodidae, Ms. 35 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	měkkýši	Horsák M. 2001: Měkkýši - seznam výskytu zjištěných druhů. Ms. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ptáci	Pokorný J. 2010: Inventarizační průzkum ptáků v PR Podlesí v CHKO Blaník. Ms. 11 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
PR Malý Blaník	houby	Špinar P. 2008: Inventarizace makromycet v přírodní rezervaci Malý Blaník v roce 2008. Ms. Depon. in SCHKO Blaník v Louňovicích.
	ptáci	Procházka P. 2004: Holub doupňák na Podblanicku – jak je to s jeho úbytkem? Pod Bláníkem 1: 5-7
	ptáci	Pokorný J. 2014: Inventarizační průzkum ptáků. Ms. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	brouci	Křivan V. 2009: Závěrečná zpráva k provedenému průzkumu saproxylických skupin brouků v PR Velký Blaník a PR Malý Blaník. Ms. 13 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	mnohonožky	Kocourek P. v tisku: Mnohonožky (Myriapoda: Diplopoda) dolního Posázaví II. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka.
PR Velký Blaník	vyšší rostliny	Doležal K. 1948: Květena Blaníku. Státní práce na PŘF UK v Praze. Depon. in knihovna botaniky PŘF UK Praha.
	houby	Špinar P. 2008: Inventarizace makromycet v přírodní rezervaci

		Malý Blaník v roce 2008. Depon. In Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	lišejníky	Horáková J. 1995: Zpráva o výzkumu lichenoflóry. Ms. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	měkkýši	Ložek V. 1958: K ochraně Velkého Blaníka. Ochrana přírody 13: 20-21.
	pavouci	Nevoralová L. 1997: Sběr pavouků na Velkém Blaníku pomocí papírových pásů. Živa 3:130-131.
	brouci	Doležal T. 1997: Entomologický průzkum na monitorovacích plochách v CHKO Blaník. Ms. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ptáci	Procházka P. 2004: Holub doupňák na Podblanicku – jak je to s jeho úbytkem? Pod Blaníkem 1: 5-7
	ptáci	Pokorný J. 2014: Inventarizační průzkum ptáků. Ms. Depon. in SCHKO Blaník v Louňovicích pod Blaníkem.
	blanokřídílí, sekáči	Bezděčka P., Bezděčková K. 2009: Inventarizační průzkum vybraných skupin fauny na území CHKO Blaník (Hymenoptera: Formicidae, Apinae, Vespinae, Polistinae; Opiliones) 1. PR Velký Blaník. Ms.11 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	brouci	Křivan V. 2009: Závěrečná zpráva k provedenému průzkumu saproxylických skupin brouků v PR Velký Blaník a PR Malý Blaník. Ms.13 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
PP Částrovické rybníky	vyšší rostliny	Klaudys M., 2011: Všivec lesní znovu nalezen v přírodní památce Částrovické rybníky, Pod Blaníkem, Roč. XV., č. 3, str. 2-4.
	vyšší rostliny	Havlíčková A. 2008: Botanický průzkum přírodní památky Částrovické rybníky. Ms. 6 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	mandelinkovití	Farion R. 2007: Výsledky faunistického průzkumu fytofágních brouků z čeledi mandelinkovitých (Chrysomelidae) provedeného v roce 2007 v přírodní památce Rybník Louňov a Částrovické rybníky. Zpráva o inventarizačním průzkumu. Ms. 12 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	netopýři	Nová P. 2007: Inventarizační zoologický průzkumu chiropterofauny v PP Částrovické rybníky, PP Louňov a navrhované PP Křížovský lom a PR Blanice. Zpráva o inventarizačním průzkumu. Ms.11 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	motýli	Petrů M. 2008: Inventarizační průzkum motýlů (Lepidopter) na vybraných lokalitách v CHKO Blaník PP Částrovické rybníky. Zpráva o inventarizačním průzkumu v roce 2008. Ms.14 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vážky, síťokřídílí, dlouhošijky	Zelený J. 2008: Výzkum maloplošných chráněných území Částrovické rybníky a rybník Louňov v CHKO Blaník. Vážky (Odonata), síťokřídílí (Neuroptera), dlouhošijky (Raphidioptera) a srpice (Mecoptera), s poznámkami k jiným řádům hmyzu. Zpráva o inventarizačním průzkumu 2008. Ms. 3 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vířníci	Devetter M. 2008b: Planktonní vířníci (Rotifera) PP Částrovické rybníky na území CHKO Blaník. Závěrečná zpráva za rok 2008. Ms.4 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	perloočky, klanonožci	Juračka P., Petrušek A. 2008: Inventarizace perlooček (Cladocera) a klanonožců (Copepoda) v přírodní památce Částrovické rybníky. Zpráva o inventarizačním průzkumu. Ms.16 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ploštice	Baňar P. 2008b: Ploštice (Heteroptera) PP Částrovické rybníky na území CHKO Blaník. Závěrečná zpráva za rok 2008. Ms.10 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vážky, síťokřídílí,	Zelený J. 2008: Inventarizační průzkum PP Částrovické rybníky -

	dlouhošijky, srpice	vážky (Odonata), síťokřídli (Neuroptera), dlouhošijky (Raphidioptera) a srpice (Mecoptera). Zpráva o inventarizačním průzkumu 2008. Ms. 7 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	lasturnatky	Symonová R. 2008b: Inventarizační průzkum PP Částrovické rybníky z oboru inventarizace lasturnarek. Závěrečná zpráva. Ms. 2 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ploštice	Baňar P. 2008: Ploštice (Heteroptera) přírodní památky Částrovické rybníky na území CHKO Blaník. – Závěrečná zpráva, 11 str. nepubl. (uložena v archivu Správy CHKO Blaník).
	chrostíci, blanokřídli, dvoukřídli	Chvojka P., Macek J., Ježek J. 2009: Inventarizační entomologický průzkum Přírodní památky Částrovické rybníky (CHKO Blaník) (chrostíci /Trichoptera/, blanokřídli - širopasí /Hymenoptera - Symphyta/, dvoukřídli - koutulovití /Diptera - Psychodidae/). Ms. 32 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ptáci	Pokorný J. 2010: Inventarizační průzkum ptáků (Aves) v PP Částrovické rybníky v CHKO Blaník. Ms. 8 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
PP Rybník Louňov	vyšší rostliny	Pešout P. 2000: Ostřice plstnatoplodá (<i>Carex lasiocarpa</i>) nalezena v CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 40: 53-56.
	mandelinkovití	Farion R. 2007: Výsledky faunistického průzkumu fytofágních brouků z čeledi mandelinkovití (Chrysomelidae) provedeného v roce 2007 v přírodní památce Rybník Louňov a Částrovické rybníky. Ms. 12 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	netopýři	Nová P. 2007: Inventarizační zoologický průzkumu chiropterofauny v PP Částrovické rybníky, PP Louňov a navrhované PP Křížovský lom a PR Blanice. Zpráva o inventarizačním průzkumu. Ms.11 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vážky, síťokřídli, dlouhošijky	Zelený J. 2008: Výzkum maloplošných chráněných území Částrovické rybníky a rybník Louňov v CHKO Blaník. Vážky (Odonata), síťokřídli (Neuroptera), dlouhošijky (Raphidioptera) a srpice (Mecoptera), s poznámkami k jiným řádům hmyzu. Zpráva o inventarizačním průzkumu 2008. Ms. 3 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vířníci	Devetter M. 2008a: Planktonní vířníci (Rotifera) PP Louňov v CHKO Blaník. Závěrečná zpráva za rok 2008. Ms. 3 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	lasturnatky	Symonová R. 2008a: Inventarizační průzkum PP Louňov z oboru inventarizace lasturnarek. Závěrečná zpráva. Ms. 2 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ploštice	Baňar P. 2008c: Ploštice (Heteroptera) přírodní památky Louňov na území CHKO Blaník. Závěrečná zpráva. Ms. 8 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ptáci	Pokorný J. 2010: Inventarizační průzkum ptáků (Aves) v PP Rybník Louňov v CHKO Blaník. Ms. 12 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	obojživelníci, ptáci	Pokorný J. 2013: Monitoring ptáků (Aves) a obojživelníků (Amphibia) v PP Rybník Louňov v CHKO Blaník. Ms. 8 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
PCHP Křížovský lom	lišejníky	Malíček J. 2015: Lichenologický inventarizační průzkum Křížovského lomu na území CHKO Blaník. Ms. 12 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ploštice	Baňar P. 2009: Ploštice (Heteroptera) PCHP Křížovský lom na území CHKO Blaník. Závěrečná zpráva. Ms. 9 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	blanokřídli,	Bezděčka P., Bezděčková K. 2009: Inventarizační průzkum

	sekáči	vybraných skupin fauny na území CHKO Blaník (Hymenoptera: Formicidae, Apinae, Vespinae, Polistinae; Opiliones) 2. NPP Křížovský lom. Ms. 11 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
CHKO Blaník	vyšší rostliny	Jiroušek K. 1957: Květena okolí Blaníků. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 1: 155-158.
	lišejníky	Majeríčková-Hlaváčková J. 1971: Lišejníky Velkého a Malého Blaníka. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 12: 42-44.
	vyšší rostliny	Zelený V. 1976: Chráněné a méně známé rostliny Podblanicka. Okresní muzeum Benešov, 217 str.
	řasy	Lenský, V. 1986: Předběžný algologický průzkum CHKO Blaník. Ms. Depon. in Soráva CHKO Blaník v Louňovicích.
	vyšší rostliny	Pešout P. 1992: Poznámky k vodní a mokřadní vegetaci chráněné krajinné oblasti Blaník. Bohemia centralis 21: 91-122.
	vyšší rostliny	Pešout P. 1993: Vodní a pobřežní vegetace Vlašimska. Dipl. Práce. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vyšší rostliny	Hašková, J. 1994: Příspěvek k poznání rostlinstva Podblanicka. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 34, 51-65.
	lišejníky	Kocourková J. 2001: „Lišejníky v CHKO Blaník, excerptce, revize a současný stav“, zpráva z výzkumu za rok 2001. Ms. 25 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	mechorosty	Loskotová E. 2004: Inventarizační průzkum bryoflóry vybraných území CHKO Blaník. Ms. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ryby	Anonym 1960: Poznáváme naše řeky. Blanive Vlašimská. Československé rybářství 8.
	ptáci	Korba P. 1972a: Příspěvek k výzkumu rozšíření výrů na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 13: 220-223.
	obojživelníci a plazi	Havlíček K. Korba P., Váňa F. 1973: Příspěvek k poznání obojživelníků a plazů Podblanicka. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 14: 68-77.
	ptáci	Váňa F. 1974: Rozšíření výra velkého na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 15: 81-88.
	ryby	Poupě J. 1979: Důsledky regulace toku na rybí osádku potoka Brodec. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 20: 85-86
	obojživelníci a plazi	Moravec J. 1979: Obojživelníci a plazi okolí Vlašimi. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 19 (1978): 89-99.
	zooplankton	Brandl Z. 1980: Letní zooplankton rybníků kolem Blaníku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 20 (1979): 61-70.
	savci	Smrž A. 1983: Savci Podblanicka. Diplomová práce PřF UK Praha. 72 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ryby	Poupě J. 1983: Rybářské revíry na Benešovsku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 24: 127-133.
	ptáci	Vašák P., Váňa R. 1983a: Výskyt lejska malého na Velkém Blaníku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 24: 155-157
	ryby	Hanel L. 1984: Pozoruhodné rybářské úlovky na Podblanicku. Sborník vlastivěd.prací z Podblanicka, 24(1983): 101-121.
	ryby	Hanel, L., Závěta, J.1984 : Poznámka k vybraným druhům ryb Panské nádrže a řeky Blanice. Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka 24(1983):71-98.
	ryby	Hanel L. 1986a: Výskyt střevle potoční na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 27: 77-79.
	netopýři	Hanel L. 1986: Netopýři rodu Plecotus na Podblanicku. Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 26(1985): 61-77.
	ptáci	Čech P. 1988: Ornitologický průzkum CHKO Blaník. Ms. 24 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	obratlovci	Hanel L. 1988: Obratlovci chráněné krajinné oblasti Blaník. Ms. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.

	oboživelníci	Zavadil V., Šapovaliv P. 1990: Rozšíření žab ve Středočeském kraji. <i>Bohemia centralis</i> 19: 147-234.
	ptáci	Čech P. 1990: Ptactvo chráněné krajinné oblasti Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 30: 11–43.
	savci	Hanel L. 1990: Savci chráněné krajinné oblasti Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 30: 45–68.
	brouci	Strejček J. 1991: Zpráva o průzkumu fytofágních brouků čeledí mandelinkovití (Chrysomelidae s.l.), luskokazovití (Bruchidae), rezedáčkovití (Urodonidae), větevníčkovití (Anthribidae), a nosatcovití (Curculinidae). Ms. Depon. In Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	vyšší rostliny	Pešout P. 1992: Poznámky k vodní a mokřadní vegetaci chráněné krajinné oblasti Blaník. <i>Bohemia centralis</i> 21: 91-122.
	střechatky, dlouhošijky, sítokřídílí	Zelený J. 1993 : Střechatky, dlouhošijky a sítokřídílí (Neuroptera) z Podblanicka. CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 33:39-47.
	vyšší rostliny	Pešout P. 1993: Vodní a pobřežní vegetace Vlašimska. Diplomová práce. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	hmyz	Černý Z., Zelený a kol. 1993: Entomologické poznatky z Podblanicka - CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 33: 33-37.
	brouci	Černý Z., Ehrenberger J., Hartl J. 1993: Brouci (Coleoptera) z Podblanicka - CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 33: 57-70.
	motýli	Černý Z., Gottwald Z., Hartl J., Zedník L., Zelený J. 1993: Motýli (Lepidoptera) z Podblanicka - CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 33: 49-56.
	mihule	Hanel L. 1994a: Výskyt mihule potoční na Podblanicku. Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 33: 95-98.
	mihule	Hanel L. 1994b: Přehled lokalit s výskytem mihulí (Cyclostomata, Petromyzontidae) na území České republiky Bull. Lampetra, ZO ČSOP Vlašim, 1: 35-88.
	vážky	Hanel L. 1995: Příspěvek k poznání fauny vážek (Odonata) Podblanicka. <i>Bohemia centralis</i> 24: 129-149.
	jepice	Záruba P. 1996: Rozšíření Ephemeropter (jepic) ve vybraných tocích a nádržích na území CHKO Blaník. Ms. 46 str. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	ryby	Hanel L. 1996: Faunistické průzkumy ryb v Blanici v Louňovicích. Ms. Depon. in Správa CHKO Blaník v Louňovicích.
	pavouci	Nevoralová L. 1997: Rozbor arachnofauny CHKO Blaník se zvláštním zřetelem k bylinnému patru. Diplomová práce, Přírod. Fakulta UK Praha, Katedra zoologie, 136 str.
	pavouci	Štřopová J. 1997: Rozbor arachnofauny CHKO Blaník se zvláštním zřetelem k epigeickému patru. Diplomová práce, Přírod. Fakulta UK Praha, Katedra zoologie, 136 str.
	jepice	Záruba P. 1997: Rozšíření jepic ve vybraných tocích a nádržích CHKO Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 37:151-160.
	jepice	Záruba P. 1997: Jepice okresu Benešov. Pod Blaníkem, 4: 6
	mlži	Beran L. 1998: Velevrub tupý na Podblanicku. Pod Blaníkem, 2:5.
	motýli	Záruba P. 1998: Bělopásek topolový. Pod Blaníkem 1:3.
	ryby	Hanel L. 1998: Střevlička východní také na Podblanicku. Pod Blaníkem, 3:4.
	měkkýši	Beran L. 1998: Vodní měkkýši Blanice. Lampetra III, ZO ČSOP Vlašim.3: 45–50.
	motýli	Záruba P. 1998: Motýli Podblanicka. ZO ČSOP Vlašim a Muzeum okresu Benešov, 124 str.
	pavouci	Hanel L. 1998: Nález vodoucha stříbřitého na Vlašimsku.

		Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 147-148.
	brouci	Bílý S. 1998: Pozoruhodný nález brouků z čeledi krascovitých v CHKO Blaník. Pod Blaníkem 4: 5-6.
	ptáci	Vondráček Z. 2000: Zpráva o sčítání labutí velkých na benešovském okrese. Pod Blaníkem 4:6-8.
	pavouci	Hanel L., Čech P. 1999: Křížák pruhovaný na Podblanicku in the region of Podblanicko. Sborník vlastivěd.prací z Podblanicka, 38 (1998): 59-63.
	brouci	Bílý S. 2000: Pozoruhodný nález brouků z čeledi krascovitých v CHKO Blaník. Pod Blaníkem 4: 5-6.
	měkkýši	Vrabec V., Beran L., Horsák M., Hrabáková M., Jansová A., Kolouch R., Kořínková T., Maňas M., Rayman M., Tučková P., Velecká I. 2000: Výsledky malakozoologických dnů na Podblanicku. 4. – 7. května 2001. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 40: 63–79.
	ryby	Čech M. 2001: Rychlé šíření drobné asijské rybky podblanickým regionem. Pod Blaníkem 3: 4-6
	mnohonožky	Kocourek 2001: Závěrečná zpráva k výzkumu mnohonožek (<i>Diplopoda</i>) na území CHKO Blaník v roce 2001. Ms. 10 str. Depon. In SCHKO Blaník, Louňovice pod Blaníkem.
	savci	Čech M., Čech P. 2002: Výskyt a složení potravy vydry říční na Podblanicku. Pod Blaníkem 1: 4-6.
	netopýři	Nová P., Nový A., Křížek P. 2001: Zimoviště netopýřů Benešovska a Vlašimska. Vespertilio 5: 191-198.
	měkkýši	Vrabec V. 2003: Měkkýši fauna rybníka Strašík u Libouně (střední Čechy, okres Benešov) a poznámky k fauně rybníků na Podblanicku. Malacologica Bohemoslovaca (Československá slimač), Praha 2:19-26.
	srpice	Hanel L. 2003: Zimní hmyz na Podblanicku. Pod Blaníkem, 1: 4-5.
	obojživelníci	Čech P. 2004: Nový nález blatnice skvrnitě. Pod Blaníkem 4: 2-4
	ryby	Hanel L. 2004: Slunka obecná na Podblanicku. Pod Blaníkem, 3: 9.
	plazi	Hanel L.2004. Nález vodní želvy u Louňovic. Pod Blaníkem, 1: 4-5.
	měkkýši	Beran L., 2005: Vodní měkkýši Podblanicka 1. – Bahenky. Pod Blaníkem, 9, 3: 2–3.
	měkkýši	Beran L., 2005: Vodní měkkýši Podblanicka 2. – Praménky, Bahnivky a točenky. Pod Blaníkem, 9, 4: 3–4.
	blanokřídílí	Záruba P. 2005: Výskyt čmeláků na území CHKO Blaník. Pod Blaníkem 2:8-9
	plazi	Hanel L. 2005: Zmije obecná v CHKO Blaník. Pod Blaníkem 3: 3-4.
	měkkýši	Beran L. 2005: Vodní měkkýši vybraných území CHKO Blaník. Ms. Depin in SCHKO Blaník v Louňovicích pod Blaníkem.
	čmeláci	Záruba P. 2005: Inventarizační průzkum čmeláků na území CHKO Blaník. Ms. 12 pp. Depon. in Louňovice pod Blaníkem.
	obojživelníci	Čanda J. 2005: Lokality s výskytem obojživelníků v CHKO Blaník. Terénní pozorování 2005. Ms. Depon in SCHKO Blaník. Louňovice pod Blaníkem. 1 - 12.
	ryby	Hanel L. 2006: Hanel L.: Ryby řeky Blanice. Pod Blaníkem, 4: 11-13.
	měkkýši	Beran L., 2006: Příspěvek k poznání vodních měkkýšů CHKO Blaník (Česká republika). Malacologica Bohemoslovaca, 5: 46–50.
	měkkýši	Beran L., 2006: Vodní měkkýši Podblanicka 3. – Plovatky. – Pod Blaníkem, 10(1): 24–5.
	měkkýši	Beran L., 2006: Vodní měkkýši Podblanicka 4. – Okružáci. – Pod Blaníkem, 10(2): 7–9.

	měkkýši	Beran L., 2006: Vodní měkkýši Podblanicka 5. – Velevrubi a škeble. – Pod Bláníkem, 10(3): 7–9.
	měkkýši	Beran L., 2006: Vodní měkkýši Podblanicka 6. – Levatky. – Pod Bláníkem, 10(4): 10–11.
	obojživelníci	Čanda J. 2006: Lokality s výskytem obojživelníků v CHKO Bláník. Terénní pozorování v roce 2006. Ms. 12 pp. Depon. in Správa CHKO Bláník v Louňovicích pod Bláníkem.
	sítokřídílí, dlouhošijky, srpice	Zelený J. 2006: Sítokřídílí, dlouhošijky a srpice maloplošných chráněných území CHKO Bláník. Ms. depon. in SCHKO Bláník v Louňovicích pod Bláníkem.
	ptáci	Vašák P. a kol. 2006: Ptáci Podblanicka. ČSOP Vlašim a Muzeum Podblanicka, 261 str.
	měkkýši	Hrabáková M. 2007: Inventarizační průzkum z oboru malakozoologie. Závěrečná zpráva o inventarizačním průzkumu v roce 2007. Ms. 5 str., Depon. In SCHKO Bláník v Louňovicích pod Bláníkem.
	brouci	Doležal T. 2007: Faunistický průzkum brouků / Coleoptera / Křížovského lomu provedený v roce 2009. Zpráva o inventarizačním průzkumu. 6 str. Ms. Depon in SCHKO Bláník v Louňovicích.
	ploštice	Hanel L., Hanelová J. 2007: Ploštice čeledi knězovitých na Podblanicku. Sborník vlastivěd. prací z Podblanicka, 44–47: 71–84.
	ptáci	Čech P. 2007: Ledňáček říční na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 44–47: 107–126.
	brouci	Hanel L. 2008: Exotický druh sluněčka na Podblanicku. Pod Bláníkem, XII, 3: 2-3.
	vážky	Hanel L., Pokorný J. 2008: První nález klínatky rohaté na Podblanicku. Pod Bláníkem, 4:2.
	plazi	Hanel L., Kerouš K. 2008: Nálezy zmije obecné na Poblánicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 48: 77-90.
	ryby	Hanel L., Lusk S. 2009: Ichtyofauna střední části vlašimské Blanice. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 49/1: 43-61.
	brouci	Křivan V. 2009: Závěrečná zpráva k provedenému průzkumu saproxylických skupin brouků v PR Velký Bláník a PR Malý Bláník. Ms.13 str. Depon. In SCHKO Bláník v Louňovicích pod Bláníkem..
	brouci	Hanel L., Doležal T. 2010: Střevlíkovití brouci (Carabidae) Velkého a Malého Bláníku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 80/2: 215-228.
	ptáci	Procházka P. 2011: Nález dudka chocholatého u Louňovic pdo Bláníkem. Pod Bláníkem, 2: 5-6
	měkkýši	Beran L., 2012: Vodní měkkýši jihočeské části EVL Vlašimská Blanice se zaměřením na populaci velevruba tupého (<i>Unio crassus</i>). Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy, 52: 133–142.
	hmyz	Hanel L. 2013: Záhadný vrtavec. Pod Bláníkem 4: 2.
	brouci	Krejčíř M. 2014: Zajímavý nález kožojeda <i>Attagenus pantherinus</i> na Podblanicku. Pod Bláníkem 3: 6-7.
	brouci	Hanel L. 2014: Podivuhodný kůrvec. Pod Bláníkem 3: 5-6.
	savci	Klaudys M., Zeman L. 2015: Bobr evropský na řece Blanici. Pod Bláníkem 2: 11-13.
	ploštice	Hanel L., Baňar P., Hanelová J. 2016 (v tisku): Ploštice čeledi kněžicovitých (Pentatomidae) na Podblanicku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka.
	mnohonožky	Kocourek P. v tisku: Mnohonožky (Myriapoda: Diplopoda) dolního Posázaví II. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka.
	geologie	Čech V. 1940: Geologické poměry v okolí Bláníků na Vlašimsku. In. Váňa, Zelený (1970): Chráněná území přírody Podblanicka.

		Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 11: 7-18.
	archeologie	Durdík T. 1990: Velký a Malý Blaník očima archeologa. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 30/2: 5-30.
	kvalita vody	SVaK 1991: Předběžné vyhodnocení vzorků bahna (potoky a rybníky). Ms. Depon in SCHKO Blaník v Louňovicích pod Blaníkem
	kvalita vody	Hanel L., 1994c: Fyzikálně chemické parametry tří potoků středních Čech s výskytem mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>). Bull. Lampetra, ZO ČSOP Vlašim, 1: 101-108.
	archeologie	Hanel L. 1997: Velký a Malý Blaník očima archeologa. Veronika, duben, 11-13.
	pedologie	Petrůš J. a kol. 2008: Dílčí zpráva z úkolu Bazální monitoring půd, subsystém chráněná území ČR, CHKO Blaník - lokalita Velký Blaník. AOPK ČR, 7 str. Ms. Depon. In SCHKO Blaník v Louňovicích pod Blaníkem.
	botanika	Pašek J. a kol. s.a.: Botanický průzkum údolí Blanice. Ms. 13 str. Depon. In SCHKO Blaník v Louňovicích pod Blaníkem.
	geologie	Hübst Z., Zachariáš J., Selmi M. 2011: Stříbrnosný žilník na Hřívě u Louňovic pod Blaníkem: strukturní vývoj a složení fluid. Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 51: 43-56.

Charakteristiky vodních toků a ploch v CHKO Blaník.**Významnější pravostranné přítoky Blanice v CHKO Blaník**

Název	číslo hydrolog. pořadí	délka toku (km)
Částrovický potok	1-09-03-059	6,65
Od Kondrace	1-09-03-059	1,11
Vracovický potok	1-09-03-059	1,937
Brodec	1-09-03-057	10,275
Volavecký potok	1-09-03-056	4,518
Od Vračkovic	1-09-03-055	2,336
Z lesa od Mraviště	1-09-03-055	0,594
Od Lesáků	1-09-03-057	1,459
Louňovický potok	1-09-03-054	2,953
Býkovický potok	1-09-03-054	2,680
Pravětický potok	1-09-03-047	7,607
Od Rejkovic	1-09-03-047	0,740
Roháčovský	1-09-03-047	2,589

Významnější levostranné přítoky Blanice v CHKO Blaník

Název	číslo hydrolog pořadí	délka toku (km)
Velišský potok	1-09-03-058	3,410
Od Veliše	1-09-03-058	1,800
Od Hřívý	1-09-03-058	1,759
Strašický potok	1-09-03-053	8,784
Od Libouně	1-09-03-053	0,994
Zvěstovský potok	1-09-03-052	7,782
Od Roudného	1-09-03-052	1,241

Vodní plochy v CHKO Blaník

Název	k.ú.	výměra (ha)
Velký Býkovický (Jordán)	Býkovice u Louňovic	11,06
Malý Býkovický (Jordánek)	Býkovice	5,7142
Rejkovický	Býkovice	0,4676
Pod Býkovicemi	Býkovice	0,011
Štamperk	Pravětice	1,876
Hrajovice	Kamberk	0,5028
Hrajovice	Kamberk	0,0547
Laby I	Laby	0,3248
Laby II	Laby	0,1169
Laby III	Laby	0,18
Strašík	Libouň	11,6454
Pod zámkem	Libouň	0,1192

Mezi poli I	Libouň	0,2881
Mezi poli II	Libouň	0,1356
Pod zámkem	Louňovice	0,4586
Nad vsí	Louňovice	0,34
Za kravínem	Louňovice	0,4715
Za prasečákem	Louňovice	0,0727
Koupaliště	Louňovice	0,2106
Na Lhotě	Louňovice	0,0888
V Blaníku	Louňovice	0,008
Pod Hřivy	Louňovice	0,2388
Olešná u L.	Louňovice	0,0716
Kopeckých	Světlá	0,0888
Návesní	Světlá	0,012
Návesní	Veliš	0,246
Žechovák	Veliš	0,9982
Nad vsí	Ostrov	0,031
Pod teletníkem	Kondrac	0,1467
Návesní	Kondrac	0,0212
Baruška	Kondrac	0,3781
Nad Baruškou	Kondrac	0,095
U zemědělského areálu	Kondrac	0,2585
Pod Matouškem	Kondrac	0,6645
Petelík	Vracovice	1,0524
Částrovický horní	Vracovice	0,8689
Částrovický střední	Vracovice	0,1333
Částrovický dolní	Vracovice	0,3521
Nad vsí	Křížov	0,2489
V rybníčkách	Křížov	0,1388
Hutina	Křížov	0,1068
Melicharův dolní	Křížov	0,3359
Melicharův střední	Křížov	0,3974
Melicharův horní	Křížov	0,025
Pod Lesáky	Křížov	0,11
Nad Karhulí	Křížov	0,032
V rybníčkách	Křížov	0,0759
Mraviště	Načeradec	0,1702
U cihelny	Načeradec	1,0223
Kačín	Načeradec	0,35
Nový	Načeradec	1,061
Koupaliště	Olešná	0,0603

Průměrné roční hodnoty vybraných parametrů kvality vody v Blanici pod Mladou Vožicí v jednotlivých periodách období 1996-2015
(údaje vypočtené z databáze Povodí Vltavy)

	1996-1999	2002-2005	2006-2010	2011-2015	průměr
Teplota vody °C	9,3	10,2	9,9	10,1	9,9
Kyslík rozpuštěný mg/l	10,5	9,8	9,8	10	10,0
Nasycení kyslíkem %	89,8	82,3	85	87	86,0
Chem.spotřeba dichrom. (CHSK-Cr) mg/l	23,3	23,2	19,8	19,8	19,8
Biochemická spotřeba kyslíku (BSK5) mg/l	4,6	3,2	4,5	4	4,1
Dusík celkový mg/l	9,4	-	8,7	7,9	8,7
Dusík amoniakální mg/l	0,31	0,2	0,63	0,28	0,36
Dusík dusitanový mg/l	0,25	0,06	0,07	0,06	0,11
Dusík dusičnanový mg/l	6,7	6,1	6,6	5,5	6,2
Fosfor celkový mg/l	0,21	0,15	0,2	0,19	0,19
Fosfor fosforečnatý mg/l	0,08	0,05	0,09	0,08	0,08
Reakce vody (pH)	7,6	7,8	7,4	6,8	7,4
Elektrolytická konduktivita mS/m	35,2	33,9	33,6	35,5	34,6

Průměrné roční hodnoty vybraných parametrů kvality vody v Blanici nad Vlašimi v jednotlivých periodách období 1996-2015 (údaje vypočtené z databáze Povodí Vltavy)

	1996-1999	2002-2005	2006-2010	2011-2015	průměr
Teplota vody °C	9	9,4	9,9	9,8	9,5
Kyslík rozpuštěný mg/l	11,2	4,6	10,8	10,7	9,3
Nasycení kyslíkem %	95	87,8	93,8	93,4	92,5
Chem.spotřeba dichrom. (CHSK-Cr) mg/l	21,7	20,5	16,4	18,1	19,2
Biochemická spotřeba kyslíku (BSK5) mg/l	2,9	2,4	2,5	2,6	2,6
Dusík celkový mg/l	—	—	7,2	6,4	6,8
Dusík amoniakální mg/l	0,16	0,08	0,07	0,04	0,09
Dusík dusitanový mg/l	0,03	0,03	0,03	0,02	0,03
Dusík dusičnanový mg/l	6,4	6,1	6,1	5,1	5,9
Fosfor celkový mg/l	0,14	0,13	0,09	0,08	0,11
Fosfor fosforečnanový mg/l	0,05	0,04	0,03	0,02	0,04
Reakce vody (pH)	6,8	7,9	6,3	7,7	7,2
Elektrolytická konduktivita mS/m	35,8	41,9	33,2	32,5	35,9

Průměrné hodnoty vybraných parametrů z odběrů vody prováděných v potoku Brodec v lokalitě Hutina (celkový průměr z průměrných ročních údajů z let 2002-2005, 2007) **a lokalitě Březina** (celkový průměr z průměrných ročních údajů z let 2011 a 2015) (vypočteno z dat Povodí Vltavy)

	Hutina	Březina
Teplota vody °C	8,8	8,6
Kyslík rozpuštěný mg/l	10,3	10,9

Nasycení kyslíkem %		94,5
Chem.spotřeba dichrom. (CHSK-Cr) mg/l	18,3	14,5
Biochemická spotřeba kyslíku (BSK5) mg/l	2,4	
Dusík celkový mg/l		
Dusík amoniakální mg/l	0,08	0,23
Dusík dusitanový mg/l	0,05	0,04
Dusík dusičnanový mg/l	7,9	5,75
Fosfor celkový mg/l	0,11	0,09
Fosfor fosforečnanový mg/l		
Reakce vody (pH)	7,5	7,8
Elektrolytická konduktivita mS/m	35	32,6

Celkový průměr z ročních průměrných hodnot z odběrů vody ve Strašickém potoce v Libouni a pod rybníkem Strašík (Strašický mlýn) (vypočteno z dat Povodí Vltavy)

	Libouň 2002-2005	Libouň 2011-2015	Straš.mlýn 2008-2010
Teplota vody °C	8,6	9,3	11,9
Kyslík rozpuštěný mg/l		10,6	9,8
Nasycení kyslíkem %		91,2	
Chem.spotřeba dichrom. (CHSK-Cr) mg/l	22,2	18,5	24,4
Biochemická spotřeba kyslíku (BSK5) mg/l	3,2	3,1	5,2
Dusík celkový mg/l		4,6	
Dusík amoniakální mg/l	0,09	0,08	0,23
Dusík dusitanový mg/l	0,06	0,04	0,04
Dusík dusičnanový mg/l	5,9	5,9	4,3
Fosfor celkový mg/l	0,13	0,1	0,14
Fosfor fosforečnanový mg/l		0,03	0,03
Reakce vody (pH)	7,4	7,7	8,1
Elektrolytická konduktivita mS/m	34,5	32,4	26

Obsahy vybraných těžkých kovů (v mg/kg sušiny) v některých tekoucích a stojatých vodách v CHKO Blaník

(odběry provedeny v letech 1991-1992, analýzy provedla laboratoř SVAK v Benešově)

Lokalita	kadmium	chróm	měď	zinek	olovo	nikl	rtuť
TEKOUCÍ VODY							
Brodec	0,15	1,775	7,65	25,45	6,1	4,45	0,008
Částrovický potok	0,1	1,5	2,1	5,2	4,5	1,7	0,005
Pravětický potok	0,07	1,75	3,6	8,3	5,8	4,5	
Blanice	0,398	5,4	14,05	82,225	16,35	8,75	0,007
STOJATÉ VODY							
rybník Strašík	0,22	1,9	4	11,8	8,8	3	
rybník Kamberk	0,24	1,8	6,1	8,1	17,8	1,9	
rybník Adamák	0,36	3,9	23,9	100	27,7	4,7	

Velký Býkovický rybník	0	1	1	4,7	3,1	0,8	
Malý Býkovický rybník	0,86	3,5	15,5	42,6	36,9	5	

Zastoupení makrozoobentosu ve Strašickém potoce v Libouni a u Strašického mlýna pod rybníkem Strašík

(upraveno dle databáze Povodí Vltavy; čísla označují počet jedinců ve zkoumaném vzorku; byla použita metodika dle Kokeše a Němejcové 2006)

	Libouň	Libouň	Libouň	Libouň	Straš.mlýn	Straš.mlýn
TAXON	28.4.2009	24.9.2009	2.6.2011	25.10.2011	24.4.2014	21.10.2014
Radix sp.		4			32	32
Radix ovata			4			
Radix peregra			1			
Anisus sp.				8		
Gyraulus albus				12	6	88
Ancylus fluviatilis	8	8				
Physella acuta				12		
Physa fontinalis						24
Anodonta sp.	5					
Anodonta sp.				5		
Sphaeriidae gen.sp.						304
Sphaerium sp.					48	
Sphaerium corneum					16	2528
Pisidium sp.	4	20	1	16	240	800
Pisidium casertanum						96
Pisidium henslowanum			1		128	256
Pisidium nitidum					80	256
Pisidium subtruncatum	4			8	96	192
Pisidium supinum						32
Ophidonais serpentina		32			16	48
Nais sp.					160	800
Nais alpina					16	
Nais bretscheri						16
Nais elinguis					3	80
Nais christinae		20				
Nais pardalis					96	
Potamothrix sp.						16
Tubificidae gen. sp.	4				160	32
Tubifex sp.						400
Tubifex ignotus						32
Tubifex tubifex					16	
Psammoryctides albicola						256
Bothrioneurum vejdvoskyanum		12			80	352

Aulodrilus sp.		8				
Aulodrilus japonicus	5					
Limnodrilus sp.					416	1248
Limnodrilus claparedeanus					272	672
Limnodrilus hoffmeisteri	24	88			304	1152
Lumbriculidae gen.sp.					2	
Stylo-drilus sp.					16	48
Alboglossiphonia heteroclita			1			32
Glossiphonia complanata			1	12		32
Hemiclepsis marginata						8
Helobdella stagnalis				48	8	336
Erpobdella sp.					6	
Erpobdella octoculata			9	8	28	32
Erpobdella vilnensis					6	
Asellus aquaticus			11		8	168
Gammarus fossarum	44	4				
Siphonurus aestivalis	9					
Baetidae gen. sp.	8					
Baetis sp.			18		496	
Baetis muticus					48	
Baetis rhodani		4	2		16	
Baetis vernus		12	7		16	
Cloeon dipterum s.lat.					16	
Ecdyonurus sp.			1			
Leptophlebiidae gen. sp.			1		32	
Habrophlebia fusca			1			
Habrophlebia lauta	4					
Ephemera danica	3					
Caenis sp.					64	72
Caenis horaria			7	20		
Caenis luctuosa					48	8
Caenis robusta			5		96	
Calopteryx virgo				5		9
Platycnemis pennipes			1	44	8	32
Ischnura elegans				4		
Cordulia aenea						5
Gomphus vulgatissimus	3					
Onychogomphus sp.			1			
Nemoura cinerea	8					
Nepa cinerea			3			
Micronecta sp.		24		8	1008	16
Gerridae Gen. sp.			1			
Aquarius sp.			2			
Gerris sp.			1			
Gerris lacustris	5					

Sialis sp.			2			
Sialis fuliginosa					3	
Sialis lutaria				24		8
Platambus maculatus		18		4		16
Elodes minuta						8
Orectochilus villosus		8				
Hydraena sp.		4				
Hydraena belgica		12				
Hydraena excisa		12				
Hydraena gracilis			1			
Hydraena riparia		52				
Elmis sp.		4			2	8
Elmis maugetii		20				
Limnius volckmari		4				
Oulimnius sp.	4	32				
Oulimnius tuberculatus		40	2	8		40
Rhyacophila sp.					12	
Rhyacophila dorsalis			1			
Hydropsyche sp.	4	52	1	32	208	1264
Hydropsyche angustipennis		92		5	1072	2320
Hydropsyche pellucidula					3	
Hydropsyche siltalai	4		1			
Neureclipsis bimaculata			4	48		
Plectrocnemia conspersa	3					
Polycentropodidae gen.sp.					240	
Polycentropus flavomaculatus			2			
Neureclipsis bimaculata					336	1376
Psychomyiidae gen. sp.				8		
Agrypnia sp.				4		
Limnephilidae gen. sp.				4		16
Anabolia furcata	18		3		10	
Limnephilus rhombicus	2					
Halesus digitatus					2	
Halesus tessellatus			1		2	
Lepidostoma hirtum			2			
Athripsodes sp.	4					
Athripsodes aterrimus						8
Athripsodes cinereus			1			8
Mystacides sp.				4		16
Mystacides longicornis			2		10	24
Mystacides nigra	3					
Oecetis lacustris			1			
Notidobia ciliaris				8		
Beraeodes minutus				8		
Dicranota sp.		12	7			

Pilaria sp.						16
Tipula sp.					2	
Tipula lateralis		3		8		5
Psychodidae gen. sp.		8				32
Psychoda sp.					16	
Ceratopogonidae gen. sp.	4	12	6	4	160	224
Chironomidae Gen. sp.	20	424				
Ablabesmyia sp.					128	
Apsectrotanypus trifascipennis	12					
Conchapelopia sp.	72	80			336	1120
Macropelopia sp.	16					
Natarsia sp.	40	40			16	
Procladius (Holotanypus)	24	120				48
Diamesa insignipes	8					
Potthastia longimana			4			
Prodiamesa olivacea	40		4			16
Brillia bifida	4	24	2			16
Brillia flavifrons	12					
Cardiocladius sp.					32	
Cricotopus sp.			11		112	16
Eukiefferiella sp.			2		16	
Heterotrissocladius marcidus	4					
Chaetocladius piger-Gr.	8					
Nanocladius sp.			5		96	16
Orthocladius sp.					32	
Parametriocnemus stylatus		44			16	
Paratrichocladius rufiventris	4				32	
Paratrissocladius excerptus	24					
Rheocricotopus sp.					112	16
Rheocricotopus fuscipes	4					
Thienemanniella sp.			1			
Tvetenia discoloripes-Gr.			172		16	
Cryptochironomus sp.	8	8				16
Cryptochironomus defectus				8		
Dicrotendipes sp.			11	112	48	496
Glyptotendipes sp.				184	48	496
Glyptotendipes pallens					96	192
Glyptotendipes paripes					48	5
Chironomus sp.	4	96	11	96	64	32
Chironomus bernensis	20					
Chironomus plumosus			8			
Microtendipes sp.		84				
Microtendipes chloris			6	64		
Microtendipes pedellus	16	8			304	592

Paracladopelma sp.	8					
Parachironomus sp.			3		16	320
Parachironomus sp.				16		
Paratendipes albimanus	3		6		432	
Polypedilum sp.			14			
Polypedilum convictum	4				96	
Polypedilum cultellatum					16	
Polypedilum nubeculosum		4	10	424		288
Polypedilum scalaenum-Gr.		4				
Cladotanytarsus sp.	8					
Micropsectra sp.	4					
Micropsectra apposita	4					
Micropsectra atrofasciata		72				
Rheotanytarsus sp.	8	4	1			
Tanytarsus sp.	4	12	32		64	
Paracladius conversus					128	
Simulium sp.			10		1920	8
Simulium noelleri			2		96	
Simulium paramorsitans					48	
Simulium posticatum					32	
Tabanus sp.				4	8	
Limnophora sp.		1	2	8		

Druhy ryb a jejich zastoupení v Blanici na základě odchyť elektrickým agregátem v jednotlivých úsecích Blanice (ks/ha) a jejich relativní četnost v celkovém vzorku (další podrobnosti viz Hanel a Lusk 2010)

	A	B	C	D	E	F	G	H
Hrouzek obecný (<i>Gobio gobio</i>)	858	1443	632	190	376	900	230	33,9
Jelec tloušť (<i>Squalius cephalus</i>)	0	1399	561	212	412	0	166	28,8
Plotice obecná (<i>Rutilus rutilus</i>)	33	614	213	0	412	638	94	14,8
Jelec proudník (<i>Leuciscus leuciscus</i>)	330	414	219	131	0	275	7	7,9
Okoun říční (<i>Perca fluviatilis</i>)	0	141	0	0	143	75	62	3,9
Karas stříbřitý (<i>Carassius auratus</i>)	0	22	13	0	0	0	86	2,1
Ouklej obecná (<i>Alburnus alburnus</i>)	0	67	13	0	197	0	4	1,6
Mřenka mramorovaná (<i>Barbatula barbatula</i>)	231	0	90	58	0	50	11	2,1
Kapr obecný (<i>Cyprinus carpio</i>)	0	74	0	0	0	25	7	1
Štika obecná (<i>Esox lucius</i>)	0	7	0	0	36	75	18	1
Pstruh obecný (<i>Salmo trutta</i>)	33	0	52	51	0	0	0	< 1
Úhoř říční (<i>Anguilla anguilla</i>)	0	0	39	0	18	0	7	< 1
Střevlička východní (<i>Pseudorasbora parva</i>)	0	0	0	7	0	0	0	< 1
Bolen dravý (<i>Leuciscus aspius</i>)	0	0	0	0	0	13	0	< 1
Lín obecný (<i>Tinca tinca</i>)	0	0	0	0	0	25	0	< 1
Perlín ostrobřichý (<i>Scardinius</i>)	0	0	0	0	0	0	4	< 1

<i>erythrophthalmus</i>)								
Cejnek malý (<i>Blicca bjoerkna</i>)	0	30	0	0	0	25	7	< 1
Cejnek velký (<i>Abramis brama</i>)	0	15	0	0	0	38	0	< 1
Lipan podhorní (<i>Thymallus thymallus</i>)	0	0	0	0	0	13	0	< 1
Pstruh duhový (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	0	0	0	7	0	0	0	< 1
Mník jednovousý (<i>Lota lota</i>)	0	0	0	0	0	0	4	< 1
Candát obecný (<i>Sander lucioperca</i>)	0	7	0	0	0	0	0	< 1
Vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	0	0	0	58	0	0	0	< 1

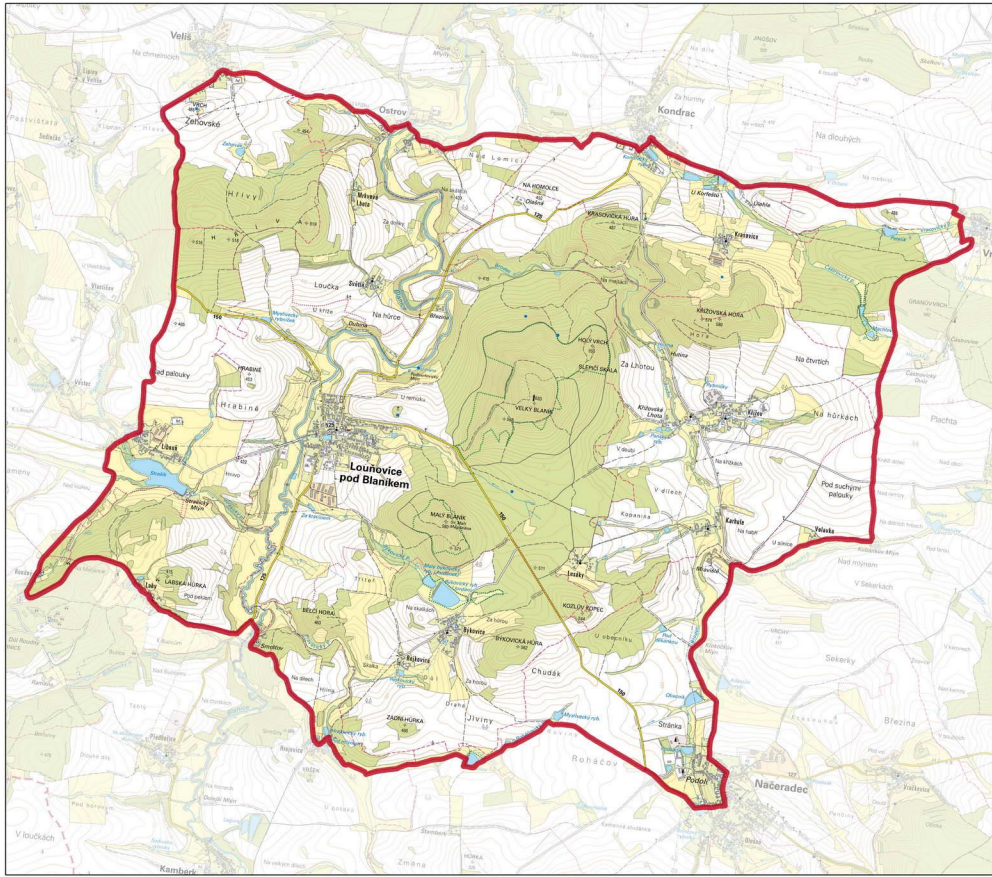
Vysvětlení zkratk:

A – u ústí potoka Brodec 20.8.1994, B – Louňovice pod Blaníkem 29.6.1996, C – u ústí Poláneckého potoka 23.10.2001 (mimo území CHKO Blaník), D – u ústí potoka Brodec 23.10.2001, E – u Skryšova 23.10. 2001 (mimo území CHKO Blaník), F – Louňovice pod Blaníkem 23.11.2006, G – Ostrov 23.11.2006, H – průměrná relativní četnost jednotlivých rybích druhů v % z celkového vzorku ze všech odlovů.

Mapová příloha č.1

Přehledová mapa

 hranice CHKO

1:30 000

© AOPK ČR, 2016
Mapový podklad © ČÚZK, 2016

Mapová příloha č.2

Zonace

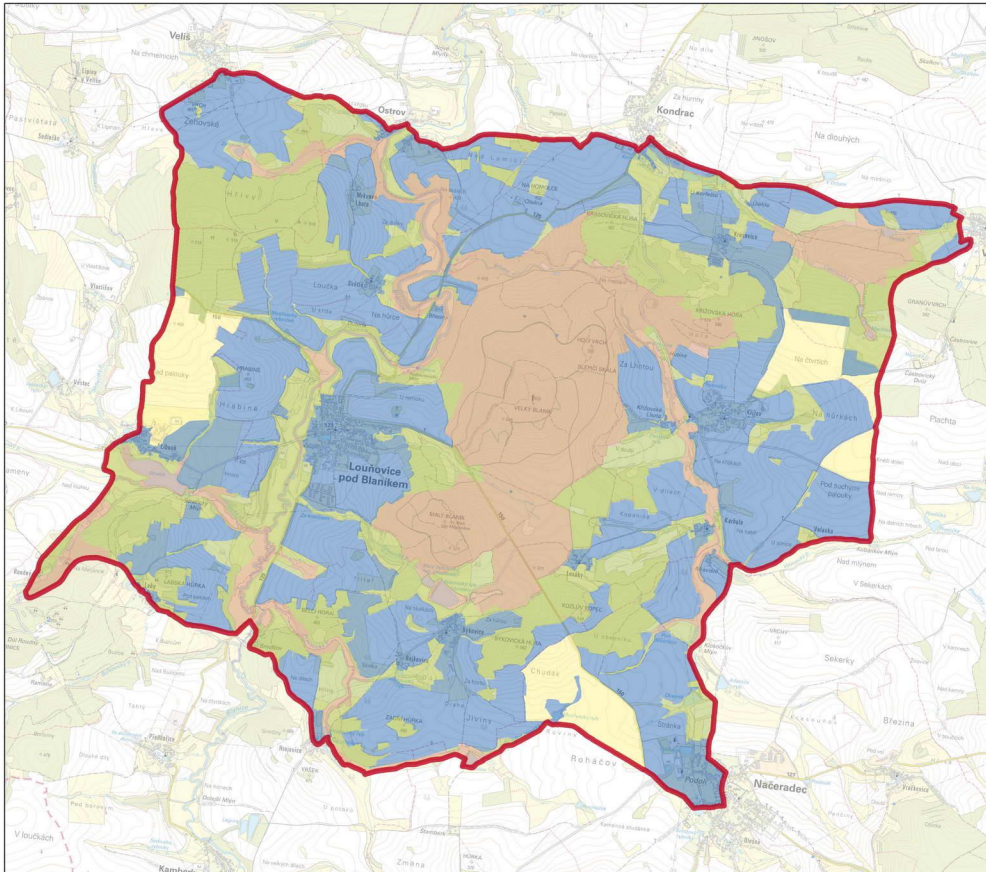
— hranice CHKO

I. zóna

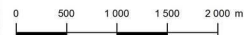
II. zóna

III. zóna

IV. zóna

1:30 000

© AOPK ČR, 2016
Mapový podklad © ČÚZK, 2016

Mapová příloha č.3

Maloplošná zvláště chráněná území,
památné stromy

 památné stromy

 hranice CHKO

 hranice MZCHÚ

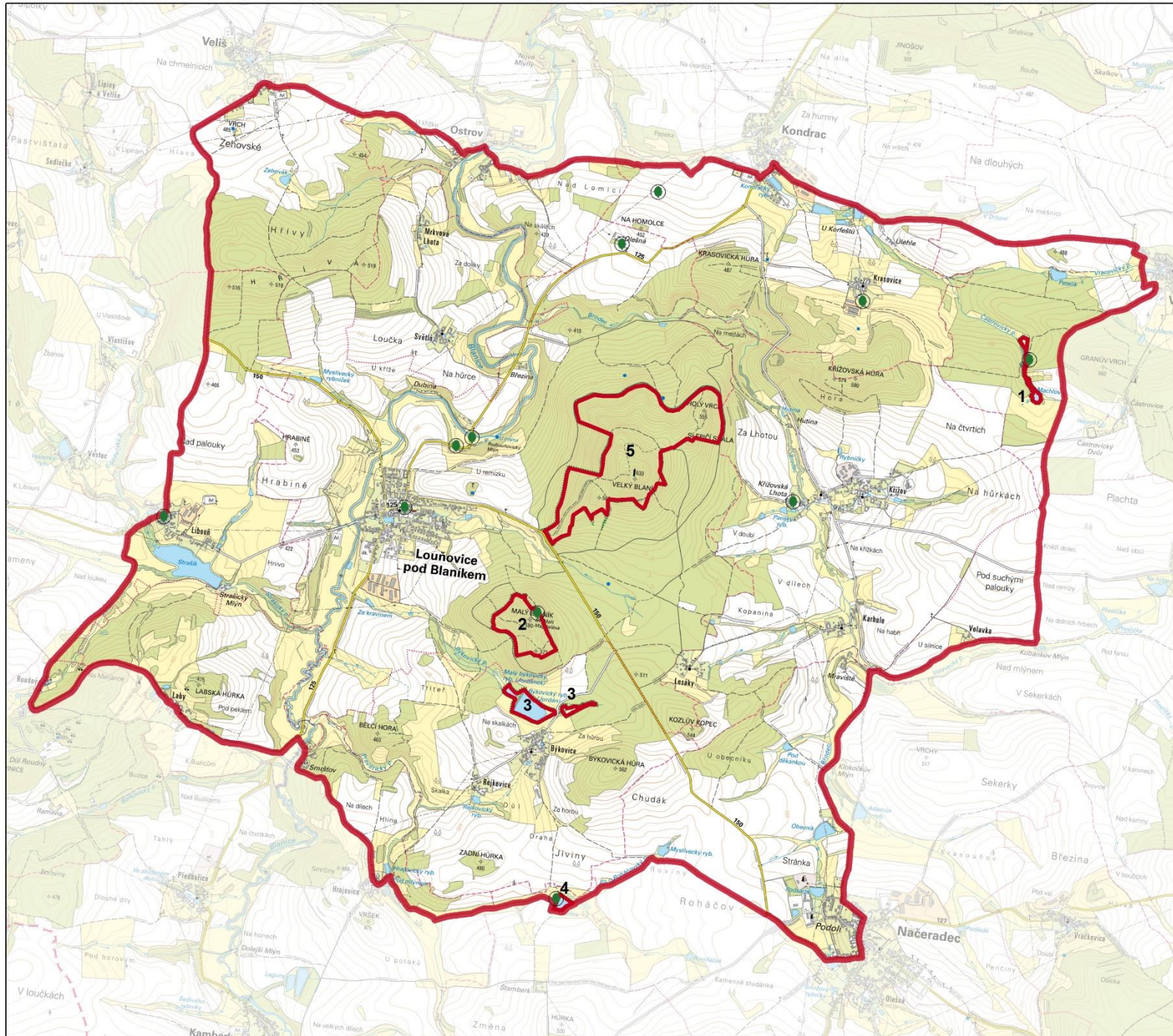
1. PP Částrovické rybníky

2. PR Malý Blaník

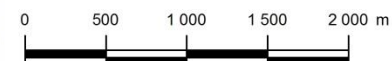
3. PR Podlesí

4. PP Rybník Louňov

5. PR Velký Blaník

1:30 000

© AOPK ČR, 2016

Mapový podklad © ČUZK, 2016

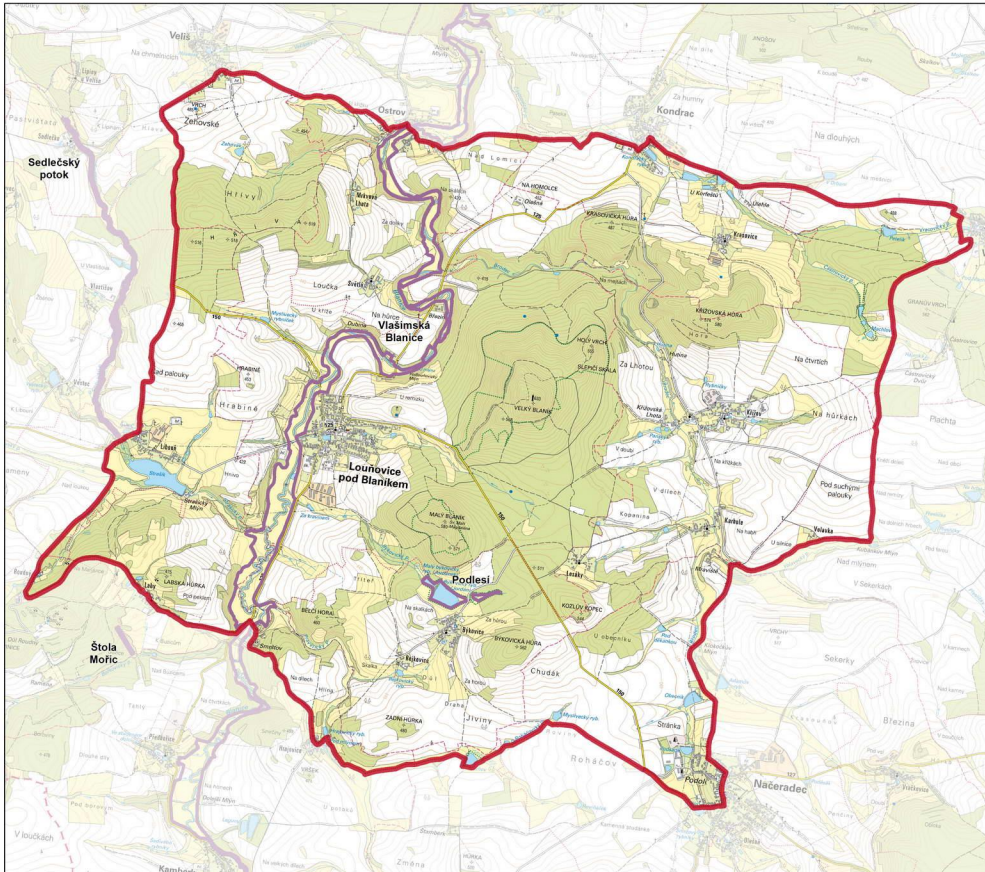

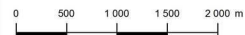
Mapová příloha č.4

Natura 2000

- hranice CHKO
- hranice evropsky významných lokalit

1:30 000

© AOPK ČR, 2016
Mapový podklad © ČÚZK, 2016

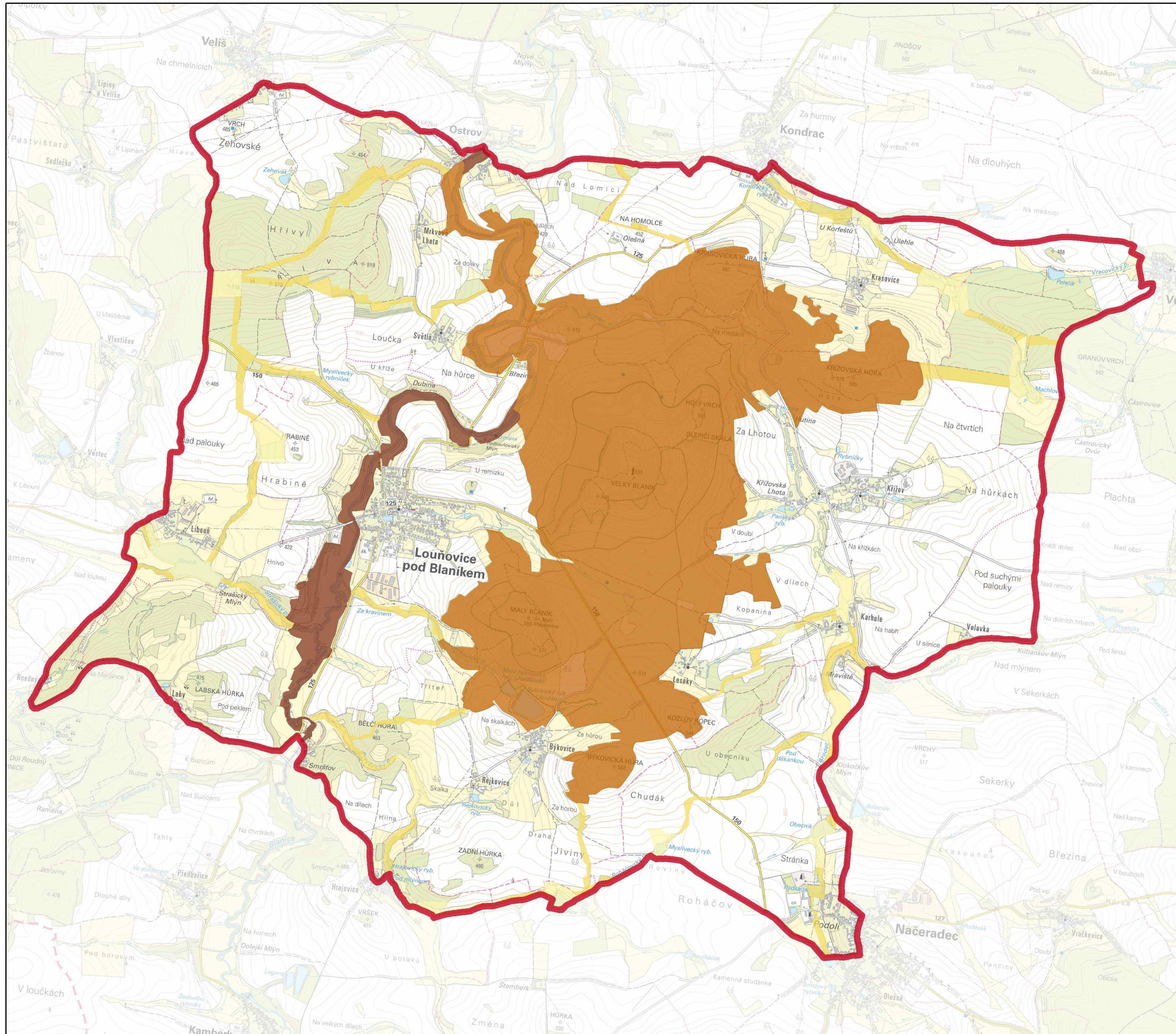

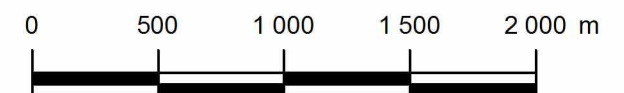
Mapová příloha č.5

ÚSES

- hranice CHKO
- regionální biocentrum
- regionální biokoridor
- lokální biocentrum
- lokální biokoridor

1:30 000

© AOPK ČR, 2016
Mapový podklad © ČUZK, 2016

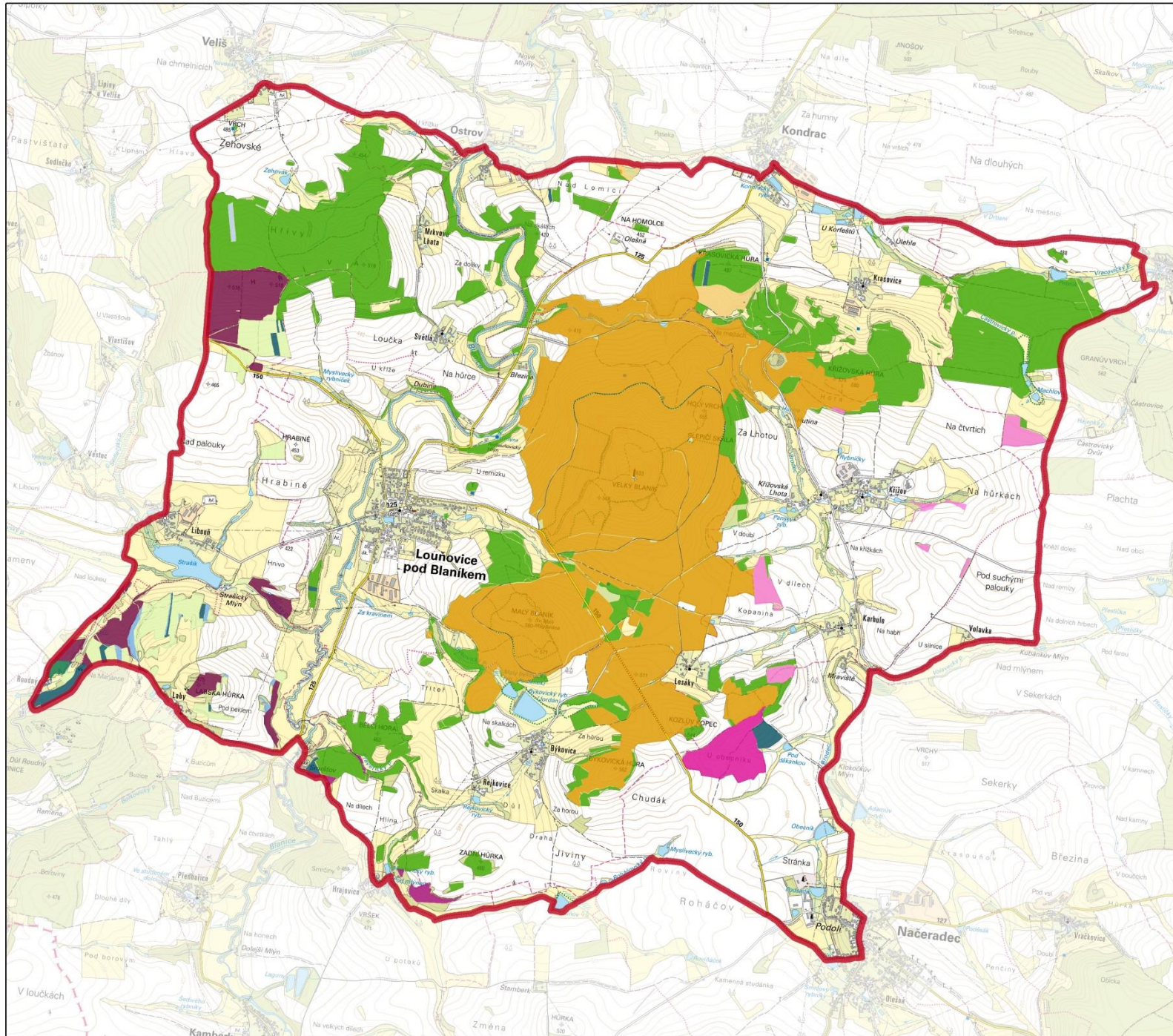

Mapová příloha č.6

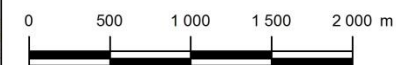
Vlastnictví lesů

— hranice CHKO

- Arcibiskupství pražské
- Fine Dream zbytné lesy
- Lesy ČR s.p.
- LHC Mareček
- LHO Vlašim
- LHO Votice ZO Vlašim
- Obecní lesy Zvěstov
- Obecní lesy Kamberk
- Obecní lesy Načeradec
- Obecní lesy Pravonín
- Římskokatolická farnost Vlašim
- Textron 4

1:30 000

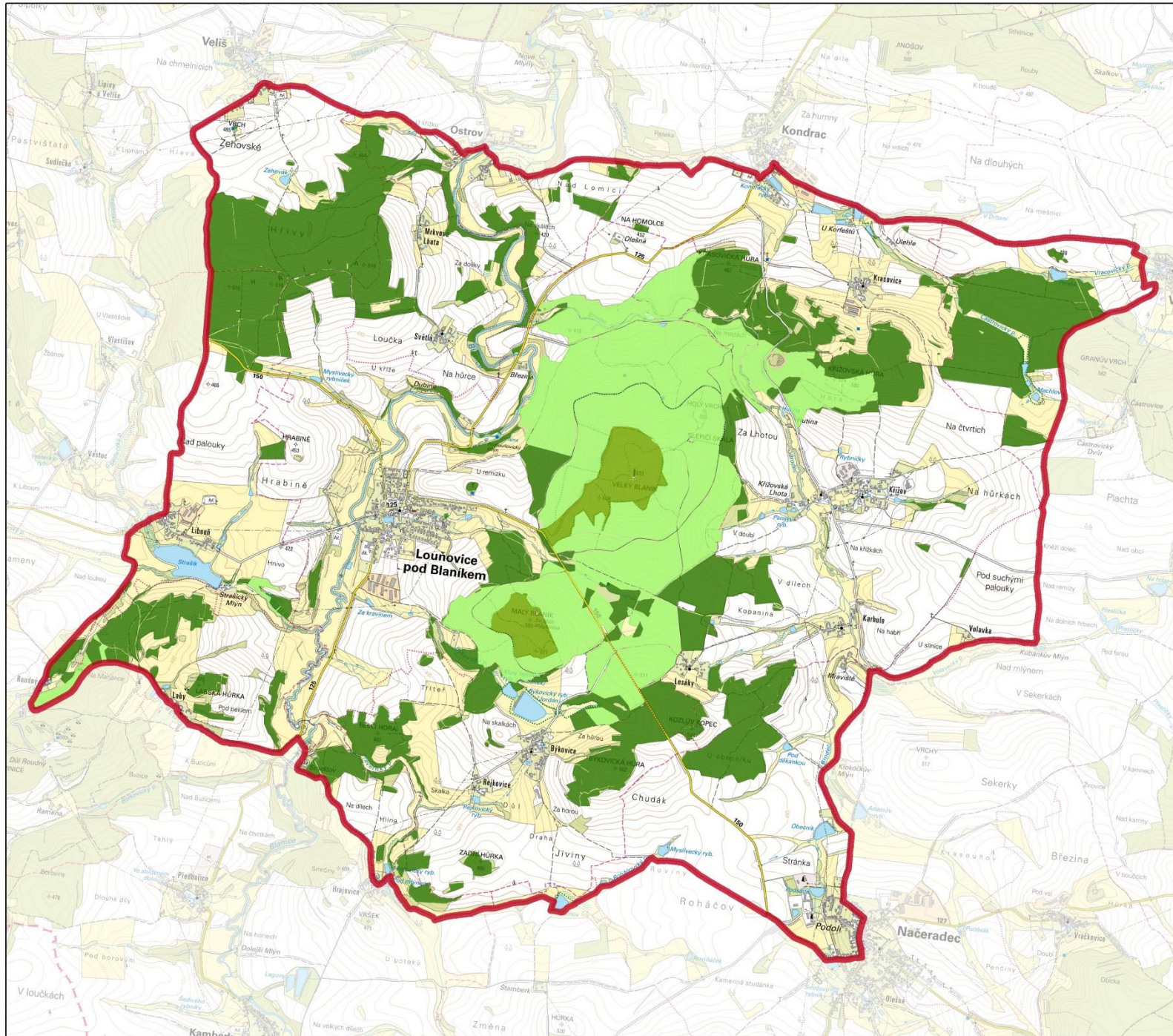

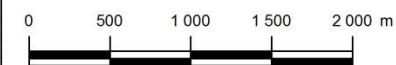
Mapová příloha č.7

Kategorie lesů

- hranice CHKO
- les hospodářský
- les ochranný
- les zvláštního určení

1:30 000

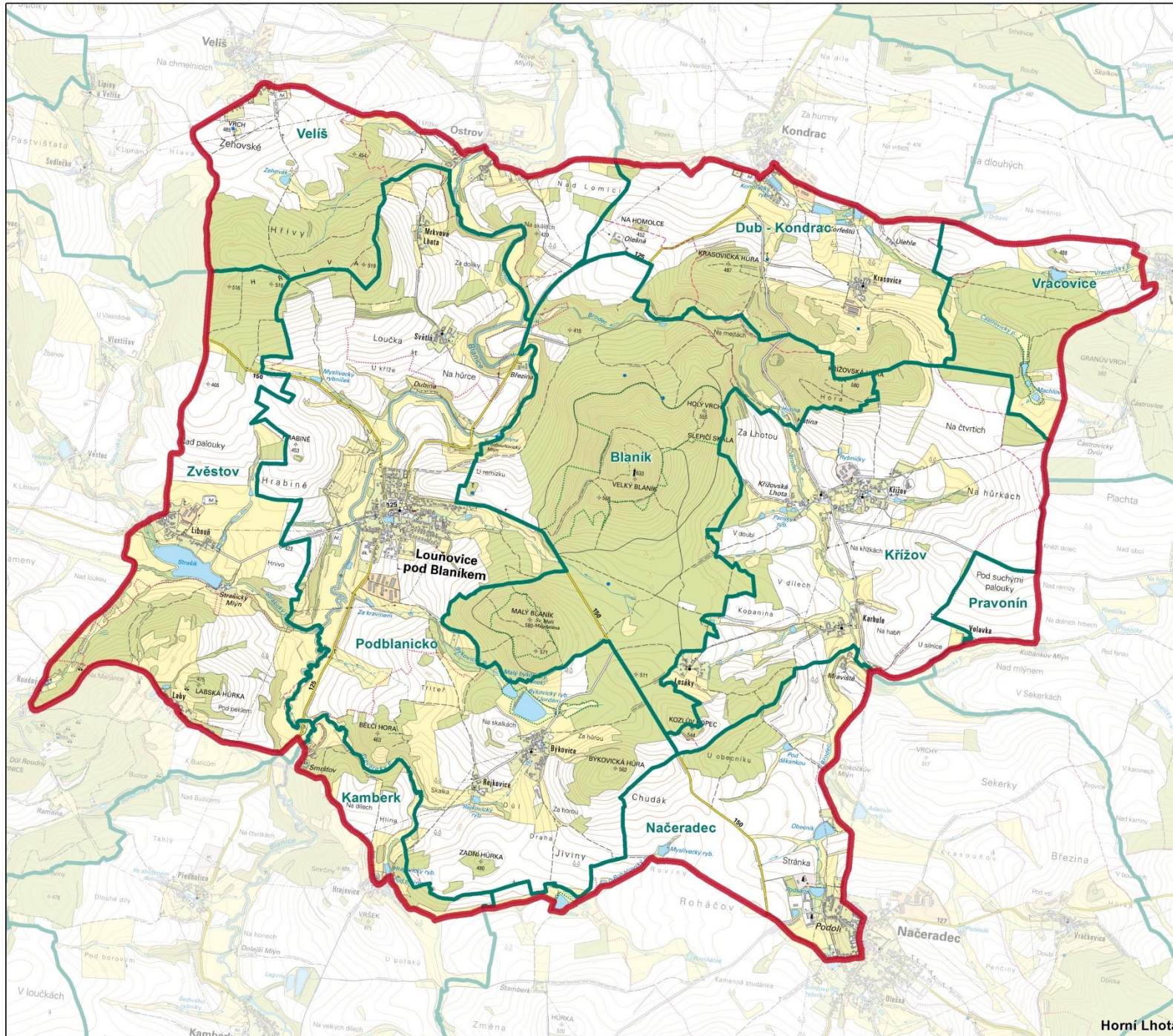

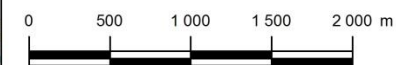
Mapová příloha č.8

Honitby

- hranice CHKO
- hranice honiteb

1:30 000

© AOPK ČR, 2016
Mapový podklad © ČUZK, 2016

Horní Lhota

Mapová příloha č.9

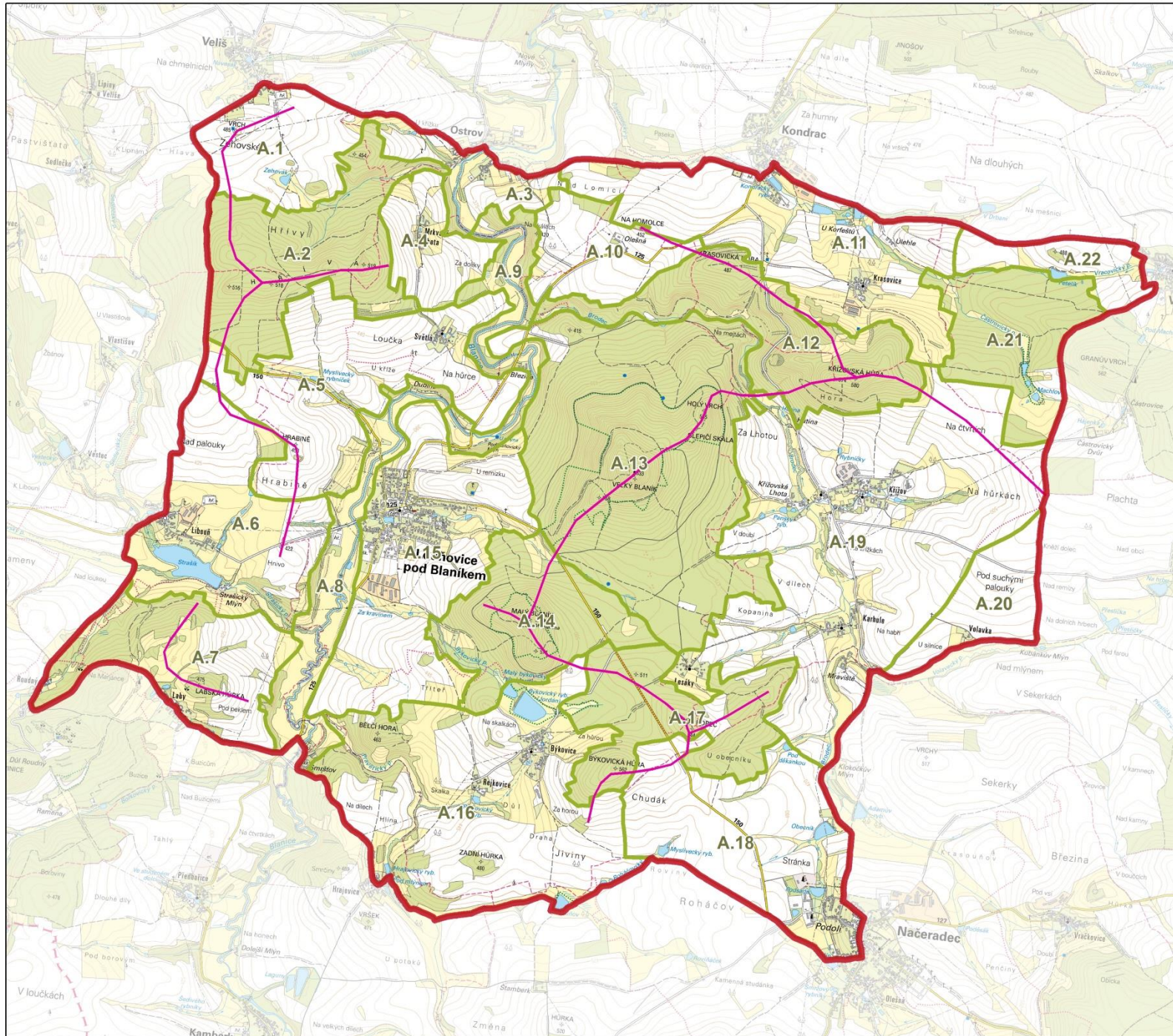
Krajinný ráz

— hranice CHKO

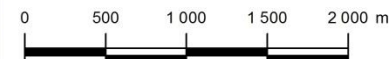
— pohledově významné horizonty

A.1 místa krajinného rázu

- A.1 Veliš
- A.2 Hřivý
- A.3 Ostrov
- A.4 Mrkvová Lhota
- A.5 Hrabíně - Světlá
- A.6 Libouň
- A.7 Labý - Roudný
- A.8 Blanice - horní tok
- A.9 Blanice - dolní tok
- A.10 Olešná
- A.11 Kondrac - Krasovice
- A.12 Krasovicko-Křížovská hůra
- A.13 Velký Blaník
- A.14 Malý Blaník
- A.15 Louhovice
- A.16 Býkovice - Hrajovice
- A.17 Býkovická hůra
- A.18 Načeradec
- A.19 Křížov
- A.20 Volavka
- A.21 Částovický hřbet
- A.22 Vracovice

1:30 000

© AOPK ČR, 2016

Mapový podklad © ČUZK, 2016

Mapová příloha č.10

Turistické trasy, cyklotrasy

dům přírody Blaník

rozhledna

— hranice CHKO

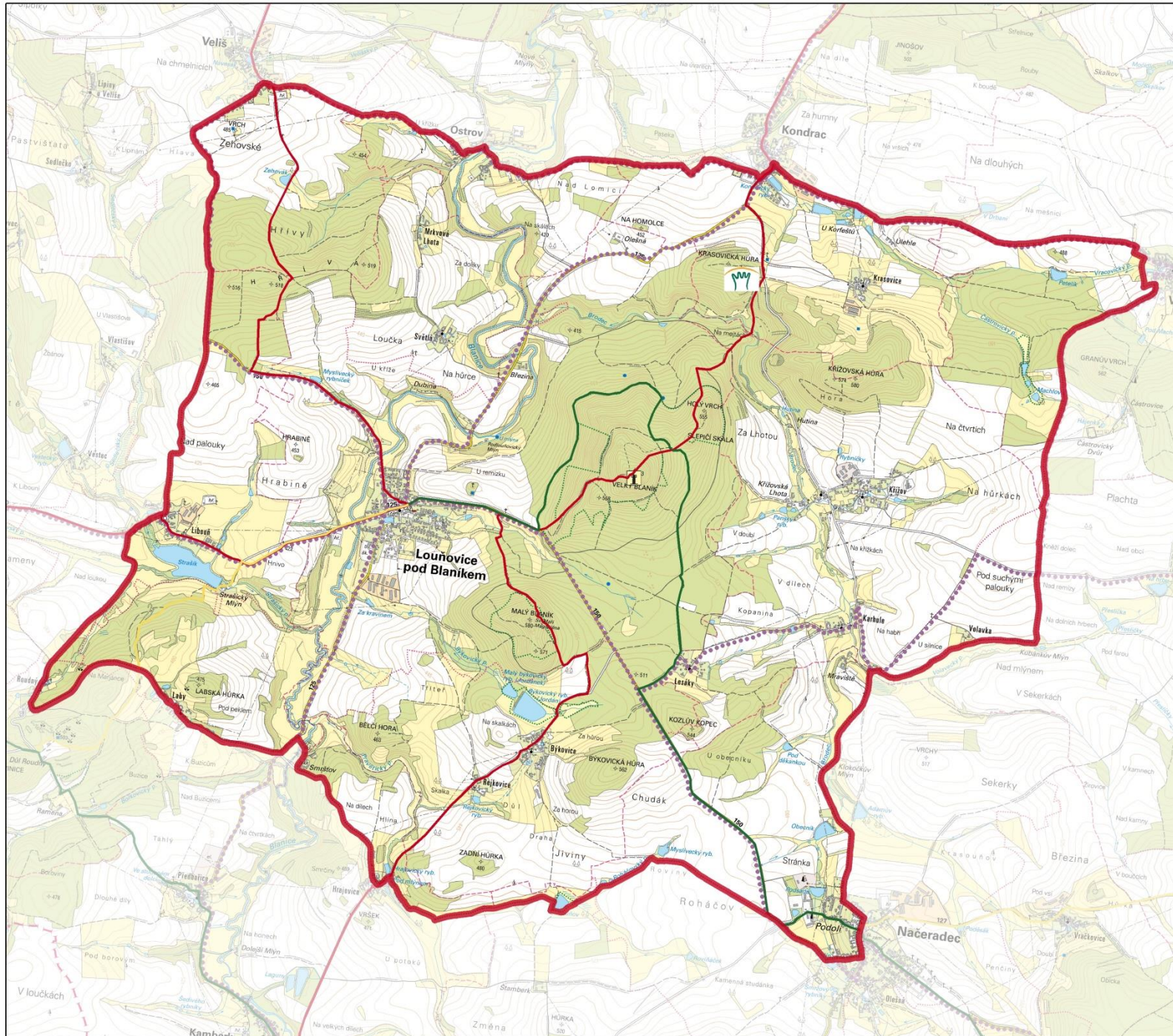
... cyklotrasy

turistické trasy

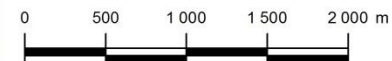
— zelená

— červená

— žlutá

1:30 000

© AOPK ČR, 2016
Mapový podklad © ČUZK, 2016

